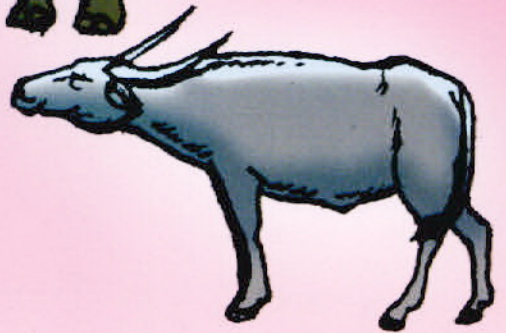

คู่มือปฏิบัติงาน ทะเบียนสัตว์พาหนะ ๒๕๕๗

ส่วนการทะเบียนทั่วไป

สำนักบริหารการทะเบียน

กรมการปกครอง

คู่มือปฏิบัติงาน ทะเบียนสัตว์พาหนะ ๒๕๕๗

ส่วนการทะเบียนทั่วไป
สำนักบริหารการทะเบียน
กรมการปกครอง

คำนำ

งานทะเบียนสัตว์พาหนะ เป็นงานหนึ่งที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง และสำนักทะเบียนอำเภอทุกแห่งจะต้องถือปฏิบัติ ปัจจุบันประเทศไทยกำลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งจะมีการเคลื่อนย้ายสัตว์พาหนะเข้า - ออก ตามด่านชายแดนของประเทศจำนวนมาก งานทะเบียนสัตว์พาหนะจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการรักษาความมั่นคงของชาติ และการรักษาไว้ซึ่งสิทธิในทรัพย์สินของประชาชน

การปฏิบัติงานทะเบียนสัตว์พาหนะ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติจำเป็นต้องศึกษากฎหมาย ระเบียบ และลักษณะตามธรรมชาติของสัตว์พาหนะแต่ละชนิด รวมทั้งแบบพิมพ์ต่าง ๆ ที่ทางราชการกำหนดขึ้นอย่างละเอียด เพื่อให้เกิดผลในการบริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับการปฏิบัติงานทะเบียนสัตว์พาหนะ มีขั้นตอนการปฏิบัติสลับซับซ้อน แบบพิมพ์ที่ใช้มีเป็นจำนวนมากถึง ๒๑ แบบ ยากต่อการทำความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ กรมการปกครองจึงได้จัดทำคู่มือปฏิบัติงานทะเบียนสัตว์พาหนะ โดยการรวบรวมกฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการ แบบพิมพ์ และคำอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติต่าง ๆ ให้อยู่ในเล่มเดียวกัน และแจกจ่ายให้ทุกสำนักทะเบียนอำเภอ ได้ถือเป็นแนวทางปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ กฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการ งานทะเบียนสัตว์พาหนะให้เป็นไปอย่างถูกต้องและเป็นประสิทธิภาพ

กรมการปกครองหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เจ้าหน้าที่ทุกระดับจะได้รับความรู้และความเข้าใจจากการใช้คู่มือเล่มนี้ และนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนและประเทศชาติต่อไป

(นายศิริพงษ์ ห่านตระกูล)

อธิบดีกรมการปกครอง

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑	นิยามและขั้นตอนการปฏิบัติ _____	๑
	กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง _____	๓
	ขั้นตอนการปฏิบัติเกี่ยวกับการจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะ _____	๔
	การขออนุญาตฆ่าสัตว์พาหนะ (โค กระบือ) และจำหน่ายทะเบียน _____	๘
ส่วนที่ ๒	อธิบายแบบพิมพ์และการโยงขวัญ _____	๑๕
	คำอธิบายการกรอกแบบพิมพ์ _____	๑๗
	คำอธิบายขั้นตอนการจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณโค กระบือ _____	๖๐
ส่วนที่ ๓	กฎหมายและระเบียบ _____	๖๕
	พระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ _____	๖๗
	กฎกระทรวงมหาดไทยออกตามความพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ _____	๗๔
	ระเบียบการสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ _____	๗๕
	ประกาศแต่งตั้งปลัดกิ่งอำเภอเป็นนายทะเบียนท้องที่ _____	๘๒
ส่วนที่ ๔	หนังสือสั่งการ _____	๘๓
	หารือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาล้างและการจัดทำตัวรูปพรรณช้าง _____	๘๕
	การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒ _____	๘๘
	การแก้ไขปัญหาล้าง _____	๙๒, ๑๐๐
	การจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณช้าง _____	๙๕
	ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจดทะเบียนสัตว์พาหนะ _____	๙๖
	การจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร _____	๑๐๒, ๑๐๕
	การปฏิบัติงานทะเบียนสัตว์พาหนะและการอนุญาตให้ฆ่าโค กระบือ _____	๑๐๖
	การควบคุมแบบพิมพ์ทะเบียนสัตว์พาหนะ _____	๑๐๗
	การจัดทำตัวรูปพรรณโค กระบือ ที่นำมาซื้อขายในตลาดนัด _____	๑๐๘
	การจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะ _____	๑๑๐
	การจัดทำทะเบียนสัตว์พาหนะและการอนุญาตให้ฆ่าโค กระบือ _____	๑๑๓
	การจัดตลาดนัดโค กระบือ _____	๑๑๙

สารบัญ [ต่อ]

หน้า

การจดทะเบียนสัตว์พาหนะและการป้องกันปราบปรามการลักสัตว์พาหนะ	๑๒๐, ๑๔๒
การลงนามของปลัดอำเภอในเอกสารการทะเบียน	๑๒๔
การทะเบียนสัตว์พาหนะ	๑๓๗, ๑๔๐
การทำลายเอกสารทะเบียนและต้นขั้วตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะ	๑๓๘
การปรับปรุงรายงานการทะเบียนของอำเภอและจังหวัด	๑๔๕
การจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะ	๑๔๘
การใช้แสตมป์สัตว์พาหนะ	๑๕๐
เงินค่าเลี้ยงรักษาสัตว์ของกลาง	๑๕๒, ๑๕๕
มอบตัวเดินทุ่ง (ส.พ. ๔) ให้ราษฎรนำออกไปนอกที่ว่าการอำเภอ	๑๕๘
ตัวพิมพ์รูปพรรณม้า	๑๕๙
การจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะนอกที่ว่าการอำเภอ	๑๖๐
การฆ่าสัตว์พาหนะตามโรงงานฆ่าสัตว์ต่าง ๆ	๑๖๓
การจัดทำบัญชีสัตว์ประจำคอกและบัญชีสัตว์ที่ยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณ	๑๖๔
การแจ้งความรับสัตว์ขึ้นทะเบียน	๑๖๖

ส่วนที่ ๕ การดำเนินคดีอาญาความผิดตามพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ	
กรณีเปรียบเทียบคดีอาญา	๑๖๙
ฐานความผิดและอัตราโทษตามพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ	
พุทธศักราช ๒๔๘๒	๑๗๐
ตัวอย่างบันทึกการจับกุมผู้ต้องหา	๑๗๓

ส่วนที่ ๖ ผนวก	
ตัวอย่างคำพิพากษาศาลฎีกาตามพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ	๑๘๕
คณะผู้จัดทำ	๑๙๓

๑

นินยาม และ ขั้นตอนการปฏิบัติ

กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒
๒. กฎกระทรวงมหาดไทย ออกตามความในพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒
๓. ระเบียบการสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒
๔. ประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๖ เดือนมกราคม พุทธศักราช ๒๔๘๓ เรื่อง แต่งตั้งปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ เป็นนายทะเบียนสัตว์พาหนะประจำกิ่งอำเภอ

นิยาม

- ตามพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ ได้ให้คำจำกัดความ ความหมายและหลักเกณฑ์ในการจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะไว้ดังนี้ คือ

๑. สัตว์พาหนะ หมายถึง สัตว์ ๖ ประเภท ที่ต้องจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณ คือ

- ช้าง
- ม้า
- โค
- กระบือ
- ล่อ
- ลา

๒. คำนิรูปพรรณ หมายถึง ลักษณะสัณฐานโดยเฉพาะของสัตว์พาหนะแต่ละตัวซึ่งเป็นอยู่เอง หรือซึ่งทำให้มีขึ้นใช้เป็นเครื่องหมาย

๓. ตัวรูปพรรณ หมายถึง เอกสารแสดงคำนิรูปพรรณสัตว์พาหนะ

๔. นายทะเบียน หมายถึง นายอำเภอ หรือผู้ทำการแทน หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้า ประจำกิ่งอำเภอ หรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้ง

๕. เจ้าพนักงาน หมายถึง พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา และนายทะเบียนสัตว์พาหนะ

๖. สัตว์พาหนะที่ต้องจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณ ได้แก่

- (๑) ช้างเมื่อมีอายุย่างเข้าปีที่แปด
- (๒) สัตว์อื่นนอกจากโคตัวเมียมีอายุย่างเข้าปีที่หก
- (๓) สัตว์ใดได้ใช้ขับขี่ลากเข็นหรือใช้งานแล้ว
- (๔) สัตว์ใดที่มีอายุย่างเข้าปีที่สี่ เมื่อนำออกนอกราชอาณาจักร
- (๕) โคตัวเมียมีอายุย่างเข้าปีที่หก เมื่อจะทำการโอนกรรมสิทธิ์ เว้นแต่ในกรณีรับมรดก

- สัตว์พาหนะที่ไม่อยู่ในข้อบังคับให้ต้องจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณดังกล่าวข้างต้น จะขอจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณก็ได้

ขั้นตอนการปฏิบัติเกี่ยวกับการจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะ

๑. การจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะ มีขั้นตอนการปฏิบัติ ดังนี้

(๑) เจ้าของสัตว์พาหนะหรือผู้แทน พร้อมด้วยผู้ใหญ่บ้านหรือพยาน นำสัตว์มาขอจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณต่อนายทะเบียนท้องที่

(๒) นายทะเบียนตรวจสอบหรือสอบสวนการได้สัตว์พาหนะนั้นมาด้วยความสุจริตหรือไม่ เช่น ตรวจสอบว่าสัตว์นั้นได้มีการขึ้นบัญชีตามแบบ ส.พ. ๑๘ หรือ ส.พ. ๑๙ หรือไม่ หรือสอบสวน พฤติกรรมอื่น ๆ

(๓) เมื่อตรวจสอบแล้วเห็นว่าเจ้าของสัตว์ได้สัตว์พาหนะมาโดยสุจริต ให้นายทะเบียน บันทึกรายละเอียดลงในทะเบียนและต้นขั้วตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะตามแบบ ส.พ. ๕ ส.พ. ๖ ส.พ. ๗ หรือ ส.พ. ๘ ทั้งสองตอน

(๔) นายทะเบียนลงลายมือชื่อและประทับตราประจำตำแหน่งทั้ง ๒ ตอน

(๕) เรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามกฎหมายกระทรวง

(๖) มอบ ส.พ. ๕ ส.พ. ๖ ส.พ. ๗ หรือ ส.พ. ๘ ตอนที่ ๒ ให้เจ้าของสัตว์พาหนะเก็บรักษาไว้เป็นหลักฐาน

(๗) นายทะเบียนเก็บต้นขั้ว ส.พ. ๕ ส.พ. ๖ ส.พ. ๗ หรือ ส.พ. ๘ ตอนที่ ๑ ไว้เป็นหลักฐาน

หมายเหตุ

๑. การบันทึกรายละเอียดตาม (๓) นายทะเบียนจะบันทึกลงใน ส.พ. ๑ ส.พ. ๒ ส.พ. ๓ หรือ ส.พ. ๔ แล้วจึงนำมาคัดลงใน ส.พ. ๕ ส.พ. ๖ ส.พ. ๗ หรือ ส.พ. ๘ ก็ชอบที่จะทำได้

๒. กรณีสัตว์พาหนะประเภท ล่อ และ ลา ให้ใช้แบบ ส.พ. ๒ คือ ทะเบียนและต้นขั้วตัวรูปพรรณม้า แทน โดยให้เขียนคำว่า ล่อ หรือ ลา ไว้ในภาพด้วยหมึกสีแดง

๓. ในเดือนกุมภาพันธ์ของทุก ๆ ปี ให้นายทะเบียนประกาศเป็นรายตำบล โดยกำหนดระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน ให้ราษฎรนำสัตว์พาหนะไปจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณ ณ ที่ว่าการอำเภอ หรือตำบล ที่เห็นว่าเป็นการสะดวกแก่เจ้าของสัตว์ที่จะนำสัตว์ไปได้

๒. ตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะสูญหาย มีขั้นตอนการปฏิบัติดังนี้

(๑) ให้เจ้าของสัตว์หรือผู้แทน นำสัตว์พาหนะไปแจ้งความต่อเจ้าพนักงานสอบสวน

(๒) พนักงานสอบสวนรับแจ้งความตามกฎหมายกระทรวง กำหนดการสอบสวนความผิดอาญา บางประเภทในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร โดยพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ (คดีอาญา ๑๖ ประเภท)

(๓) นำหลักฐานการแจ้งความไปแจ้งต่อนายทะเบียนท้องที่เพื่อขอใบแทน

(๔) นายทะเบียนนำต้นขั้วตัวรูปพรรณที่เก็บรักษาไว้ มาเปรียบเทียบกับสัตว์พาหนะ (ต้นขั้ว ส.พ. ๕ ส.พ. ๖ ส.พ. ๗ หรือ ส.พ. ๘ แล้วแต่กรณี)

(๕) เมื่อสอบสวนและตรวจสอบแล้ว เห็นว่าเจ้าของสัตว์สุจริตจึงคัดลอกรายละเอียดจากต้นขั้วลงในใบแทนซึ่งเรียกว่า ทะเบียนและต้นขั้วตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะแทนฉบับที่สูญหาย ตามแบบ ส.พ. ๑๐ ส.พ. ๑๑ ส.พ. ๑๒ หรือ ส.พ. ๑๓

(๖) ในช่องลายมือนายทะเบียนตามต้นขั้ว ส.พ. ๕ ส.พ. ๖ ส.พ. ๗ หรือ ส.พ. ๘ ถ้าอ่านออกให้เขียนชื่อตัวบรรจง ถ้าอ่านไม่ออกให้เขียนว่า อ่านไม่ออก

(๗) ให้บันทึกเพิ่มเติมในช่องหมายเหตุว่า ได้ออกตัวรูปพรรณฉบับนี้แทนตัวรูปพรรณเดิมซึ่งสูญหาย แล้วลงลายมือชื่อนายทะเบียน และวันเดือนปีกำกับไว้

(๘) เรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๙) มอบใบแทน ส.พ. ๑๐ ส.พ. ๑๑ ส.พ. ๑๒ หรือ ส.พ. ๑๓ ตอนที่ ๒ ให้เจ้าของสัตว์เก็บรักษาไว้เป็นหลักฐาน

๓. ตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะชำรุด มีขั้นตอนการปฏิบัติดังนี้

(๑) ให้เจ้าของสัตว์หรือผู้แทน นำสัตว์พาหนะ พร้อมด้วยตัวรูปพรรณฉบับที่ชำรุดไปแจ้งต่อนายทะเบียนท้องที่เพื่อขอรับใบแทน

(๒) ให้นายทะเบียนดำเนินการเช่นเดียวกับการออกใบแทนกรณีตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะสูญหาย

หมายเหตุ

- ถ้าตัวรูปพรรณที่ชำรุดหรือสูญหายนั้น เป็นตัวรูปพรรณประจำตัวสัตว์ ซึ่งจดทะเบียนครั้งสุดท้ายไว้ต่างสำนักระหว่างให้นายทะเบียนบันทึกสอบสวนพยานหลักฐาน และพฤติการณ์ไว้พร้อมด้วยบันทึกดำเนิรูปพรรณสัตว์พาหนะนั้นลงในตัวเดินทุ่ง (ส.พ. ๑ ส.พ. ๒ ส.พ. ๓ หรือ ส.พ. ๔) แล้วส่งไปยังสำนักทะเบียนที่จดทะเบียนครั้งสุดท้ายของสัตว์นั้น เพื่อออกใบแทนตัวรูปพรรณส่งมอบให้เจ้าของสัตว์ต่อไป

๔. การย้ายสัตว์พาหนะและจำหน่ายทะเบียน การย้ายสัตว์พาหนะไปต่างอำเภอนอกจากกรณีเช่าเช่าซื้อ ยืม ผาก รับจ้างเลี้ยง หรือพาไปชั่วคราว จะต้องแจ้งย้ายต่อนายทะเบียนท้องที่ และดำเนินการได้ดังนี้ คือ

(๑) เจ้าของสัตว์หรือตัวแทน นำสัตว์และตัวรูปพรรณ (ส.พ. ๕ ส.พ. ๖ ส.พ. ๗ หรือ ส.พ. ๘) ไปแจ้งต่อนายทะเบียนท้องที่ใหม่ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่สัตว์นั้นไปถึง

(๒) นายทะเบียนท้องที่ใหม่ตรวจสอบตัวรูปพรรณและตัวสัตว์ ว่าถูกต้องตรงกันหรือไม่

(๓) เมื่อตรวจสอบถูกต้องแล้ว ให้นายทะเบียนท้องที่ใหม่แจ้งรับสัตว์ขึ้นทะเบียนตามแบบ ส.พ. ๒๐

(๔) ให้นายทะเบียนท้องที่ใหม่บันทึกรายละเอียดจากตัวรูปพรรณ (ส.พ. ๕ ส.พ. ๖ ส.พ. ๗ หรือ ส.พ. ๘) ตาม (๑) ลงในทะเบียนและใบแทนต้นขั้วตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะที่มาจากต่างอำเภอ (แบบ ส.พ. ๑๔ ส.พ. ๑๕ ส.พ. ๑๖ หรือ ส.พ. ๑๗)

(๕) นายทะเบียนท้องที่ใหม่ลงลายมือชื่อ และประทับตราประจำตำแหน่งลงใน ส.พ. ๑๔ ส.พ. ๑๕ ส.พ. ๑๖ หรือ ส.พ. ๑๗ ตาม (๔) พร้อมกับบันทึกลงในช่องหมายเหตุของตัวรูปพรรณตาม (๑) ว่าย้ายมาจากอำเภอ.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....แล้วลงลายมือชื่อกำกับไว้

(๖) เรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๗) มอบตัวรูปพรรณตาม (๑) คืนให้เจ้าของสัตว์เก็บรักษาไว้

(๘) นายทะเบียนท้องที่ใหม่ ส่ง ส.พ. ๒๐ ตาม (๓) พร้อมกับบันทึกรายละเอียดในตัวรูปพรรณตาม (๑) ลงในตัวเดินหุ่่ง (ส.พ. ๑ ส.พ. ๒ ส.พ. ๓ หรือ ส.พ. ๔) แล้วส่งให้นายทะเบียนท้องที่เดิมที่สัตว์ย้ายมา

(๙) นายทะเบียนท้องที่เดิม เมื่อได้รับ ส.พ. ๒๐ แล้ว ดำเนินการจำหน่ายสัตว์ออกจากทะเบียนตามแบบ ส.พ. ๒๑

(๑๐) นายทะเบียนท้องที่เดิม นำต้นขั้วตัวรูปพรรณ (ส.พ. ๕ ส.พ. ๖ ส.พ. ๗ หรือ ส.พ. ๘) ที่สัตว์ขึ้นทะเบียนไว้เดิม ออกมาทำการบันทึกลงในช่องหมายเหตุว่า “ย้ายไปอยู่อำเภอ.....ตามหนังสืออำเภอ.....ที่.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....” แล้วลงลายมือชื่อนายทะเบียนท้องที่เดิม

(๑๑) นายทะเบียนท้องที่เดิม ส่ง ส.พ. ๒๑ แจงให้นายทะเบียนท้องที่ใหม่ที่รับสัตว์ขึ้นทะเบียนไว้ทราบ

๕. การโอนกรรมสิทธิ์สัตว์พาหนะ ได้แก่ การซื้อขาย ขายฝาก แลกเปลี่ยนให้ และจำนอง

(๑) ให้ผู้โอนและผู้รับโอนทั้งสองฝ่ายหรือตัวแทน นำสัตว์พาหนะและตัวรูปพรรณ (ส.พ. ๕ ส.พ. ๖ ส.พ. ๗ หรือ ส.พ. ๘) ตอนที่ ๒ ไปยังนายทะเบียนท้องที่ที่สัตว์นั้นจดทะเบียนไว้เพื่อขอจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์

(๒) นายทะเบียนตรวจสอบดูว่า ตัวรูปพรรณ ตาม (๑) กับตัวสัตว์ถูกต้องตรงกันหรือไม่

(๓) ให้นายทะเบียนจดทะเบียนและบันทึกข้อความการโอนกรรมสิทธิ์ สลักหลังต้นขั้วตัวรูปพรรณ (ส.พ. ๕ ส.พ. ๖ ส.พ. ๗ หรือ ส.พ. ๘) ตอนที่ ๑ ที่เก็บรักษาไว้ที่อำเภอ และตัวรูปพรรณตาม (๑) พร้อมทั้งลงลายมือชื่อกำกับไว้

(๔) เรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๕) มอบตัวรูปพรรณ ตาม (๑) ให้ผู้รับโอนเก็บรักษาไว้เป็นหลักฐาน

หมายเหตุ

๑. ถ้าเป็นสัตว์ที่มาจากต่างอำเภอ ให้ดำเนินการย้ายสัตว์ขึ้นทะเบียนในอำเภอตามข้อ ๔ เสียก่อน แล้วจึงจะดำเนินการโอนกรรมสิทธิ์ ตามข้อ ๕

๒. กรณีการโอนกรรมสิทธิ์โดยการรับมรดก จะต้องประกาศการรับมรดก มีกำหนด ๓๐ วัน หากไม่มีผู้ใดคัดค้าน จึงดำเนินการโอนกรรมสิทธิ์ตามข้อ ๕ ได้

๓. กรณีโอนกรรมสิทธิ์โดยการขายทอดตลาด นายทะเบียนจะต้องประกาศให้เจ้าของสัตว์ ผู้เป็นเจ้าของรายสุดท้ายในตัวรูปพรรณมาทำการโอน ภายในกำหนด ๓๐ วัน ถ้าครบกำหนดแล้วไม่มา ให้โอนกรรมสิทธิ์สัตว์นั้นให้ผู้รับโอนหรือผู้แทนแต่เพียงฝ่ายเดียว

๖. การแก้ไขตำหนิรูปพรรณสัตว์คลาดเคลื่อนจากตัวรูปพรรณ

(๑) ให้เจ้าของสัตว์หรือผู้ครอบครองนำสัตว์พร้อมด้วยตัวรูปพรรณ (ส.พ. ๕ ส.พ. ๖ ส.พ. ๗ หรือ ส.พ. ๘) ตอนที่ ๒ ไปให้นายทะเบียนตรวจแก้ไข

(๒) นายทะเบียนตรวจสอบและสอบสวนพยานหลักฐานและพฤติกรรมแล้วเห็นเป็นการสมควร จึงดำเนินการแก้ไขตำหนิรูปพรรณสัตว์ได้

(๓) กรณีแก้ตำหนิรูปพรรณ ให้เขียนเพิ่มหรือฆ่าข้อความที่ไม่ต้องการในรายการของตัวรูปพรรณ ตาม (๑) และต้นขั้ว (ส.พ. ๕ ส.พ. ๖ ส.พ. ๗ หรือ ส.พ. ๘) ตอนที่ ๑ ที่อำเภอเก็บรักษาไว้ด้วยหมึกสีแดง แล้วลงลายมือชื่อนายทะเบียน และวัน เดือน ปี กำกับไว้ทุกแห่ง

(๔) กรณีที่แก้ตำหนิรูปพรรณที่เกี่ยวกับขั้วสัตว์ ถ้าเป็นการแก้ไขเพิ่มขั้วให้โยงเพิ่มด้วยหมึกสีแดง แล้วลงลายมือชื่อนายทะเบียนด้วยหมึกสีแดง พร้อมทั้งหมายเหตุไว้ที่กรอบภาพสัตว์ด้านนอกว่า “อำเภอ.....ตรวจเพิ่มจำนวน.....แห่ง” และลงลายมือชื่อนายทะเบียนพร้อมทั้งวัน เดือน ปี ถ้าเป็นการลดขั้วให้ขีดฆ่าขั้วที่โยงไว้ด้วยหมึกสีแดงแล้วลงลายมือชื่อนายทะเบียน และวัน เดือน ปี โดยให้ดำเนินการทั้งตัวรูปพรรณ ตาม (๑) และต้นขั้ว (ส.พ. ๕ ส.พ. ๖ ส.พ. ๗ หรือ ส.พ. ๘) ตอนที่ ๑ ที่อำเภอเก็บรักษาไว้

(๕) เรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

(๖) มอบตัวรูปพรรณ ตาม (๑) คืนให้แก่เจ้าของสัตว์

หมายเหตุ

- การแก้ไขตำหนิรูปพรรณสัตว์พาหนะ ในกรณีที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือเกิดขึ้นจากการกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ ไม่ต้องเรียกเก็บค่าธรรมเนียม

๗. การนำสัตว์พาหนะออกนอกราชอาณาจักรและจำหน่ายทะเบียน

(๑) ให้ผู้ที่จะนำสัตว์ออกนอกราชอาณาจักร นำสัตว์พร้อมด้วยตัวรูปพรรณ (ส.พ. ๕ ส.พ. ๖ ส.พ. ๗ หรือ ส.พ. ๘) ตอนที่ ๒ ไปให้นายทะเบียนแก่ทะเบียน

(๒) นายทะเบียนสลักหลังตัวรูปพรรณ ตาม (๑) และต้นขั้ว (ส.พ. ๕ ส.พ. ๖ ส.พ. ๗ หรือ ส.พ. ๘) ตอนที่ ๑ ที่เก็บรักษาไว้ที่อำเภอว่า “จำหน่ายออกไปนอกราชอาณาจักร เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....แล้วลงลายมือชื่อนายทะเบียน และวัน เดือน ปี” กำกับไว้

(๓) มอบตัวรูปพรรณ ตาม (๑) ให้ผู้ที่จะนำสัตว์ออกนอกราชอาณาจักรเก็บรักษาไว้เป็นหลักฐาน

หมายเหตุ

๑. ถ้าสัตว์ที่จะนำออกไปต่างประเทศได้จดทะเบียนครั้งสุดท้ายไว้ต่างอำเภอให้นายทะเบียนดำเนินการตามความในเรื่องการย้ายสัตว์พาหนะไปต่างอำเภอ ตามข้อ ๔ ก่อน

๒. กรณีนำสัตว์กลับเข้ามาในราชอาณาจักร เมื่อนายทะเบียนตรวจดำหนิรูปพรรณเป็นการถูกต้อง และเมื่อได้รับค่าธรรมเนียมตามอัตราในกฎกระทรวงแล้ว ให้บันทึกลงในช่องหมายเหตุในตัวรูปพรรณ และทะเบียน (ส.พ. ๕ ส.พ. ๖ ส.พ. ๗ หรือ ส.พ. ๘) ทั้ง ๒ ตอน ว่า “กลับเข้ามาในราชอาณาจักรเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....แล้วลงลายมือชื่อนายทะเบียน และวัน เดือน ปีกำกับไว้” หากสัตว์นั้นได้จดทะเบียนไว้ต่างอำเภอให้ดำเนินการตามความในเรื่องการย้ายสัตว์พาหนะไปต่างอำเภอตามข้อ ๔ ก่อน

๘. การนำสัตว์นอกราชอาณาจักรเข้ามาในราชอาณาจักร

(๑) ให้นายทะเบียนตรวจสอบหลักฐานการนำเข้าสัตว์พาหนะ (เอกสารการอนุญาตให้นำสัตว์พาหนะเข้าในราชอาณาจักรของด่านศุลกากร)

(๒) ให้นายทะเบียนตรวจสอบหลักฐานการตรวจโรคสัตว์ (เอกสารรับรองจากปศุสัตว์อำเภอหรือปศุสัตว์จังหวัด ว่าสัตว์ที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรนั้นไม่เป็นโรคระบาด)

(๓) เมื่อตรวจสอบเอกสารครบถ้วนแล้ว ให้นายทะเบียนดำเนินการจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะให้เจ้าของสัตว์ ตามขั้นตอนการจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะที่กล่าวแล้วข้างต้น (ข้อ ๑)

การขออนุญาตฆ่าสัตว์พาหนะ (โค กระบือ) และจำหน่ายทะเบียน

การขออนุญาตฆ่าสัตว์พาหนะ คือ โค และกระบือ มีกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เจ้าของสัตว์ และพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ตลอดจนกฎกระทรวง ระเบียบและหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนการขออนุญาตฆ่าสัตว์พาหนะและจำหน่ายทะเบียน

๑. ให้ผู้ขออนุญาตฆ่าสัตว์พาหนะ นำสัตว์และตัวรูปพรรณประจำตัวสัตว์ ไปแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อขออนุญาตฆ่าสัตว์

๒. ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบว่า สัตว์ที่ขออนุญาตฆ่า มีตำหนิรูปพรรณตรงตามตัวรูปพรรณหรือไม่ ในกรณีที่สัตว์นั้นจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณต่างท้องที่ ให้เจ้าของสัตว์แจ้งย้ายสัตว์ดังกล่าวเข้าท้องที่ตามกฎหมายก่อน

๓. เมื่อเห็นว่าถูกต้อง ให้ออกอาชญาบัตรให้ และเรียกเก็บค่าธรรมเนียม

๔. จำหน่ายตัวรูปพรรณสัตว์ที่ขออนุญาตฆ่า ให้บันทึกลงในตัวรูปพรรณว่า “อนุญาตให้ฆ่าตามอาชญาบัตร เลขที่.....เล่มที่.....ลงวันที่.....” แล้วลงลายมือชื่อกำกับไว้

๕. ส่งตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะที่อนุญาตให้ฆ่าแล้ว ส่งให้นายทะเบียนอำเภอเพื่อจำหน่ายออกจากต้นขั้วภายในวันเดียวกันหรือวันรุ่งขึ้น

๖. นายทะเบียนจำหน่ายออกจากต้นขั้วตัวรูปพรรณที่เก็บรักษาไว้ที่อำเภอ

ทะเบียนสัตว์พาหนะ

ฝั่งแสดงขั้นตอน	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	ระเบียบกฎหมาย	ผู้รับผิดชอบ
๑. ดำเนินการ ๒. ตรวจสอบเปลี่ยนแปลง	๑. การจัดทำบัญชีสัตว์พาหนะที่ยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณ ขั้นที่ ๑ จัดทำบัญชีสัตว์พาหนะที่ยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณให้ครบทุกหมู่บ้าน โดยใช้แบบ ส.พ. ๑๙ แยกบัญชีเป็นรายหมู่บ้านและรายเจ้าของสัตว์ จัดทำ ๓ ชุด ต่อเจ้าของสัตว์ ๑ ราย แล้วมอบให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และนายทะเบียน เก็บไว้คนละชุด ขั้นที่ ๒ ในคราวประชุมกำนันผู้ใหญ่บ้าน ประจำเดือนที่อำเภอหรือกิ่งอำเภอ ให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านและนายทะเบียน นำ ส.พ. ๑๙ มาตรวจเปลี่ยนแปลงรายการให้ตรงกัน	หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๔๐๒ / ว ๖๐๓ ลงวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๓๔	ปลัดอำเภอร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และเจ้าหน้าที่
๑. ประกาศ ๒. รับเรื่อง ๓. ดำเนินการ	๒. การจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะ ขั้นที่ ๑ ภายในเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี ให้นายทะเบียนประกาศเป็นรายตำบล กำหนดระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน ให้เจ้าของหรือตัวแทนนำสัตว์พาหนะที่เข้าหลักเกณฑ์ตามกฎหมาย ไปจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณ ณ ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอ หรือตำบล ที่เห็นว่าเป็นการสะดวกแก่เจ้าของสัตว์ในการนำสัตว์ไปจดทะเบียน ขั้นที่ ๒ รับเรื่องกรณีเจ้าของสัตว์หรือตัวแทน พร้อมด้วยผู้ใหญ่บ้านหรือพยานนำสัตว์มาขอจดทะเบียน ขั้นที่ ๓ นายทะเบียนพร้อมด้วยเจ้าของสัตว์หรือตัวแทน และผู้ใหญ่บ้านหรือพยานตรวจสอบคำนิรูปรพรรณและหลักฐาน ส.พ. ๑๙ เห็นเป็นการถูกต้องหรือสอบสวนให้เห็นความบริสุทธิ์ เมื่อได้รับชำระค่าธรรมเนียมแล้ว จึงจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณให้โดยใช้แบบ ส.พ. ๕ , ๖, ๗ หรือ ๘ แล้วแต่ประเภทสัตว์ ถ้าเป็นล่อ ลา ให้ใช้ ส.พ. ๖ โดยหมายเหตุชนิดของสัตว์ที่ใช้แทนไว้ในภาพด้วยหมึกสีแดง	พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ มาตรา ๘ และระเบียบการสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ ข้อ ๒ พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ มาตรา ๘ และระเบียบการสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ ข้อ ๒ พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ มาตรา ๘ และระเบียบการสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ ข้อ ๒	นายทะเบียน นายทะเบียน นายทะเบียน

ผังแสดงขั้นตอน	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	ระเบียบกฎหมาย	ผู้รับผิดชอบ
๑. รับเรื่อง ๒. ดำเนินการ	๓. การโอนกรรมสิทธิ์และการจำนองสัตว์พาหนะ ๓.๑ การซื้อขาย ขายฝาก แลกเปลี่ยน หรือให้สัตว์พาหนะ ขั้นที่ ๑ รับเรื่องกรณีผู้โอนและผู้รับโอน ทั้งสองฝ่ายหรือตัวแทนนำสัตว์พาหนะและ ตัวรูปพรรณมาแจ้งนายทะเบียน ขั้นที่ ๒ นายทะเบียนตรวจสอบตำหนิ รูปพรรณถูกต้องตรงกับตัวสัตว์ เมื่อได้รับชำระ ค่าธรรมเนียมแล้วจึงจดทะเบียนโดยสลักหลัง ทะเบียนและตัวรูปพรรณบันทึกข้อความแห่ง นิติกรรมตามที่คู่กรณีประสงค์ให้จดทะเบียนแล้ว มอบตัวรูปพรรณให้ผู้รับโอนไป	พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ มาตรา ๑๔ พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ มาตรา ๑๔	นายทะเบียน
๑. รับเรื่อง ๒. ดำเนินการ	๓.๒ การรับมรดกสัตว์พาหนะ ขั้นที่ ๑ รับเรื่องกรณีผู้รับสัตว์พาหนะเป็น มรดกหรือตัวแทน นำพยานพร้อมด้วยตัวรูปพรรณ มาแจ้งนายทะเบียน ขั้นที่ ๒ นายทะเบียนสอบสวนและประกาศ มรดกมีกำหนด ๓๐ วัน ปิดไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอ หรือกิ่งอำเภอ และตำบลซึ่งเป็นภูมิลำเนาของ ผู้รับมรดกและเจ้าของสัตว์ ถ้าไม่มีผู้คัดค้าน ในเวลาที่กำหนด ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมแล้ว บันทึกข้อความแห่งนิติกรรมเกี่ยวกับการรับมรดก โดยแก่ทะเบียนและตัวรูปพรรณให้แก่ผู้รับมรดก ถ้ามีผู้คัดค้านภายในกำหนด ให้นายทะเบียนสั่ง ผู้ที่เห็นว่าไม่มีสิทธิตีไปกล่าวไปฟ้องศาลภายใน กำหนดไม่เกิน ๖๐ วัน ถ้าไม่ฟ้องภายในกำหนด ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียม แล้วบันทึกข้อความ แห่งนิติกรรมเกี่ยวกับการรับมรดกโดยแก่ทะเบียน และตัวรูปพรรณให้แก่ผู้ควรรับมรดก	พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ มาตรา ๑๕ พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ มาตรา ๕	นายทะเบียน นายทะเบียน
๑. รับเรื่อง	๓.๓ การจำนองสัตว์พาหนะ ขั้นที่ ๑ รับเรื่องกรณีผู้จำนองและผู้รับ จำนองทั้งสองฝ่าย หรือตัวแทนมาแจ้ง นายทะเบียน	พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ มาตรา ๑๖	นายทะเบียน

ผังแสดงขั้นตอน	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	ระเบียบกฎหมาย	ผู้รับผิดชอบ
๒. ดำเนินการ	ขั้นที่ ๒ นายทะเบียนตรวจสอบหลักฐานทางทะเบียนถูกต้องและสอบสวนให้เห็นความบริสุทธิ์ แล้วเรียกเก็บค่าธรรมเนียมและออกใบแทนตัวรูปพรรณให้ โดยใช้แบบ ส.พ. ๑๐, ๑๑, ๑๒, หรือ ๑๓ แล้วแต่ประเภทสัตว์ ๗. การแก้ไขตำหนิรูปพรรณสัตว์พาหนะคลาดเคลื่อนจากตัวรูปพรรณ ขั้นที่ ๑ รับเรื่องกรณีแก้ไขตำหนิรูปพรรณสัตว์พาหนะคลาดเคลื่อนจากตัวรูปพรรณ	พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ มาตรา ๑๐	นายทะเบียน
๑. รับเรื่อง			
๒. ดำเนินการ	ขั้นที่ ๒ นายทะเบียนตรวจแก้ตำหนิรูปพรรณสัตว์ในทะเบียน และตัวรูปพรรณให้ตรงกับตัวสัตว์ ในกรณีเกี่ยวกับขั้วญีสัตว์คลาดเคลื่อนตำหนิซึ่งเกิดขึ้นโดยการกระทำของเจ้าพนักงาน หรือเปลี่ยนแปลงไปตามธรรมชาติของสัตว์ หรือการที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายให้ยกเว้นค่าธรรมเนียม ๘. การนำสัตว์พาหนะออกนอกราชอาณาจักรและจำหน่ายทะเบียน ขั้นที่ ๑ รับเรื่องกรณีนำสัตว์พาหนะออกนอกราชอาณาจักร	พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ มาตรา ๑๓	นายทะเบียน
๑. รับเรื่อง			
๒. ดำเนินการ	ขั้นที่ ๒ นายทะเบียนตรวจสอบตัวสัตว์และตัวรูปพรรณถูกต้องให้ตรวจแก้จำหน่ายออกจากทะเบียนและสลักหลังตัวรูปพรรณว่าจำหน่ายออกนอกราชอาณาจักร หากสัตว์พาหนะดังกล่าวกลับเข้ามาในราชอาณาจักรให้ดำเนินการตามขั้นตอนเรื่องการย้ายสัตว์พาหนะโดยอนุโลม ๙. การนำสัตว์พาหนะจากต่างประเทศเข้ามาในราชอาณาจักร ขั้นที่ ๑ รับเรื่องกรณีนำสัตว์พาหนะจากต่างประเทศเข้ามาในราชอาณาจักร	พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ มาตรา ๑๔	นายทะเบียน
๑. รับเรื่อง			
๒. ดำเนินการ	ขั้นที่ ๒ นายทะเบียนจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณตามความในมาตรา ๘ แห่ง พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ โดยอนุโลม เว้นแต่นำเข้ามาชั่วคราว ไม่ต้องจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณ	พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ มาตรา ๙	นายทะเบียน

ฝั่งแสดงขั้นตอน	ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ	ระเบียบกฎหมาย	ผู้รับผิดชอบ
๒. ดำเนินการ	ขั้นที่ ๒ นายทะเบียนตรวจสอบหลักฐานทางทะเบียนถูกต้องและสอบสวนให้เห็นความบริสุทธิ์ แล้วเรียกเก็บค่าธรรมเนียมและออกใบแทนตัวรูปพรรณให้ โดยใช้แบบ ส.พ. ๑๐, ๑๑, ๑๒, หรือ ๑๓ แล้วแต่ประเภทสัตว์ ๗. การแก้ไขดำหนิรูปพรรณสัตว์พาหนะคลาดเคลื่อนจากตัวรูปพรรณ ขั้นที่ ๑ รับเรื่องกรณีแก้ไขดำหนิรูปพรรณสัตว์พาหนะคลาดเคลื่อนจากตัวรูปพรรณ	พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ พutschักราช ๒๔๘๒ มาตรา ๑๐	นายทะเบียน
๑. รับเรื่อง			
๒. ดำเนินการ	ขั้นที่ ๒ นายทะเบียนตรวจแก้ดำหนิรูปพรรณสัตว์ในทะเบียน และตัวรูปพรรณให้ตรงกับตัวสัตว์ ในกรณีที่เกี่ยวกับขั้วญสัตว์คลาดเคลื่อนดำหนิซึ่งเกิดขึ้นโดยการกระทำของเจ้าพนักงาน หรือเปลี่ยนแปลงไปตามธรรมชาติของสัตว์ หรือการที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายให้ยกเว้นค่าธรรมเนียม ๘. การนำสัตว์พาหนะออกนอกราชอาณาจักรและจำหนายทะเบียน ขั้นที่ ๑ รับเรื่องกรณีนำสัตว์พาหนะออกนอกราชอาณาจักร	พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ พutschักราช ๒๔๘๒ มาตรา ๑๓ พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ พutschักราช ๒๔๘๒ มาตรา ๑๓	นายทะเบียน นายทะเบียน
๑. รับเรื่อง			
๒. ดำเนินการ	ขั้นที่ ๒ นายทะเบียนตรวจสอบตัวสัตว์และตัวรูปพรรณถูกต้องให้ตรวจแก้จำหนายออกจากทะเบียนและสลักหลังตัวรูปพรรณว่าจำหนายออกนอกราชอาณาจักร หากสัตว์พาหนะดังกล่าวกลับเข้ามาในราชอาณาจักรให้ดำเนินการตามขั้นตอนเรื่องการย้ายสัตว์พาหนะโดยอนุโลม ๙. การนำสัตว์พาหนะจากต่างประเทศเข้ามาในราชอาณาจักร ขั้นที่ ๑ รับเรื่องกรณีนำสัตว์พาหนะจากต่างประเทศเข้ามาในราชอาณาจักร	พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ พutschักราช ๒๔๘๒ มาตรา ๑๙ พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ พutschักราช ๒๔๘๒ มาตรา ๑๙	นายทะเบียน นายทะเบียน
๑. รับเรื่อง			
๒. ดำเนินการ	ขั้นที่ ๒ นายทะเบียนจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณตามความในมาตรา ๘ แห่ง พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ พutschักราช ๒๔๘๒ โดยอนุโลมเว้นแต่นำเข้ามาชั่วคราวไม่ต้องจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณ	พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ พutschักราช ๒๔๘๒ มาตรา ๙ พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ พutschักราช ๒๔๘๒ มาตรา ๙	นายทะเบียน นายทะเบียน

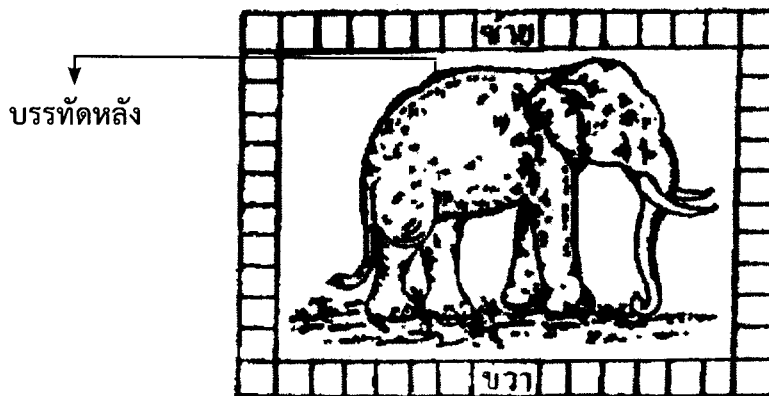
๒

อธิบายแบบพิมพ์ และ การโยงขวัญ

คำอธิบายการกรอกแบบพิมพ์

- การกรอกแบบพิมพ์ตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะแต่ละชนิดแตกต่างกันออกไปตามลักษณะเด่นของสัตว์พาหนะแต่ละประเภท ฉะนั้น นายทะเบียนหรือผู้ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานทะเบียนสัตว์พาหนะ จึงจำเป็นต้องศึกษาลักษณะเด่น หรือลักษณะตามธรรมชาติ รวมทั้งแบบพิมพ์ต่าง ๆ ของสัตว์พาหนะแต่ละประเภทที่ทางราชการกำหนดขึ้น ในการจดทะเบียนสัตว์พาหนะให้เข้าใจโดยละเอียดเสียก่อนซึ่งจะทำให้การจดทะเบียนสัตว์พาหนะเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและถูกต้อง
- การกรอกแบบพิมพ์สัตว์พาหนะทั้ง ๖ ประเภท มีบางรายการที่กฎหมายและระเบียบกำหนดให้กรอกในลักษณะที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกัน คือ
 - ในช่อง “ที่.....” (สำหรับ ส.พ. ๑ ส.พ. ๒ ส.พ. ๓ หรือ ส.พ. ๔) หรือช่อง “ฉบับที่.....” (สำหรับ ส.พ. ๕ ส.พ. ๖ ส.พ. ๗ หรือ ส.พ. ๘) ให้ลงเลข ๒ ตอน ๆ หน้าเป็นเลขประจำปีขึ้นปีใหม่ก็ตั้ง ๑ ใหม่ ทุก ๆ ประเภทของสัตว์ ตอนหลังเป็นเลขทั่วไปเริ่มตั้งแต่ทำตัวรูปพรรณสัตว์ประเภทนั้นตัวแรกก็ลง ๑ เรียงลำดับเรื่อยไปจนครบ ๑ แสนจึงขึ้น ๑ ใหม่ ทั้งนี้เพื่อจะทราบว่าปีหนึ่งอำเภอ นั้นได้ทำตัวรูปพรรณสัตว์ประเภทนั้นๆ ไปกี่ตัว และตั้งแต่เริ่มทำตัวรูปพรรณมาในอำเภอนั้นได้ทำตัวรูปพรรณสัตว์นั้นไปจำนวนเท่าใด

ที่.....ข้าง.....ชื่อ.....
 ของ.....บ้านหมู่ที่.....
 ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
 เล็บ.....งาหรือขนาย.....บรรทัดหลัง.....
 ดำหนิ.....
 ได้มาโดย.....

ตรวจวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงนาม.....ผู้ตรวจ

ลงนาม.....เจ้าของสัตว์

ลงนาม.....พยาน

การกรอกแบบพิมพ์ตัวเดินทุ่งสัตว์พาหนะประเภทช้าง (ส.พ. ๑)

- หลังคำว่า ช้าง.....ให้กรอกว่า “พัง” ถ้าเป็นช้างตัวเมีย และ “พลาย” ถ้าเป็นช้างตัวผู้
- หลังคำว่า ชื่อ.....ให้กรอกชื่อของช้าง เช่น พลายชุมพล พังศรีกาญจนา เป็นต้น
- หลังคำว่า ของ.....ให้กรอกชื่อของเจ้าของช้าง และที่อยู่โดยชัดเจน
- หลังคำว่า เล็บ.....ให้กรอกจำนวนเล็บของช้างแต่ละเชือก เช่น “เท้าหน้าข้างละสี่เล็บ เท้าหลังข้างละห้าเล็บ” (โดยธรรมชาติของช้างจะมีเล็บข้างละไม่เกินห้าเล็บ และเมื่อรวมกันแล้ว ต้องไม่เกินยี่สิบเล็บ)

- งา หรือ ขนาย.....งากรณีช้างพลาย ขนายกรณีช้างพัง ต้องระบุลักษณะ เช่น งาครบสองข้าง หรืองาบริบูรณ์ หรืองาซ้ายงาเดียว และขนายลักษณะเป็นปุ่มยื่นออกมาบริเวณใต้วงของช้างพัง

การกรอกแบบพิมพ์ก็กรอกเช่นเดียวกับลักษณะของงา

- หลังคำว่า บรรทัดหลัง.....เป็นลักษณะเฉพาะของช้างซึ่งจะปรากฏบนส่วนหลังของช้าง เมื่อมองดูจากด้านข้างจะเห็นเป็นลักษณะนูนเป็น ๒ ตอน หรือตอนเดียว การกรอกแบบพิมพ์ ให้กรอกคำว่า ๑ ตอนหรือ ๒ ตอน (ในภาพ)

- หลังคำว่า ดำหนิ.....ให้กรอกดำหนิอื่นในตัวช้าง เช่น หางด้วน งาข้างซ้ายแหว่ง หูขวาดีกเป็น ๓ จัก หรือหูซ้ายดีกเป็นริ้ว ๓ แห่ง เป็นต้น

- หลังคำว่า ได้มาโดย.....ให้กรอกคำว่า ลูกคอก หรือลูกติด หรือสัตว์เพลิง (สัตว์หลงฝูง) หรือสัตว์ของกลาง แล้วแต่กรณีที่ได้มา

- กรณีที่เป็นลูกคอก หรือลูกติด จะต้องเป็นสัตว์ที่ขึ้นบัญชีไว้ตามแบบ ส.พ. ๑๘ หรือ ส.พ. ๑๙

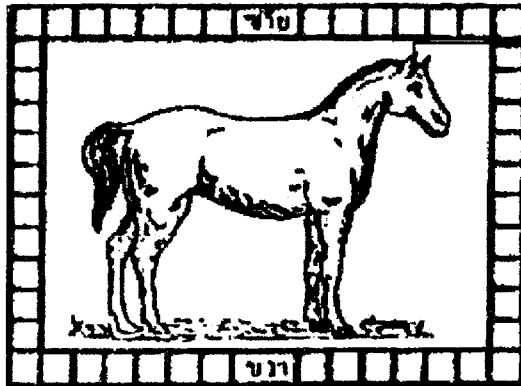
- กรณีที่เป็นสัตว์เพลิง หรือสัตว์ที่เป็นของกลาง นายทะเบียนจะต้องประกาศหาเจ้าของ หรือหาผู้คัดค้านก่อนเป็นเวลา ๓๐ วัน เมื่อไม่มีผู้คัดค้าน จึงดำเนินการจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณ ให้แก่ผู้ขอ

- ในช่องลงนาม.....ผู้ตรวจ ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานทะเบียนสัตว์พาหนะหรือ ปลัดอำเภอที่ออกไปทำการตรวจเป็นผู้ลงนาม

- ในช่องลงนาม.....เจ้าของสัตว์ ให้เจ้าของสัตว์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ลงนาม

- ในช่องลงนาม.....พยานควรให้กำนัน หรือผู้ใหญ่บ้าน เป็นผู้ลงนาม

(ส.พ. ๒)

ตะโหงกหรือผมนกเอี้ยง

ที่.....ม้า.....ชื่อ.....
 ของ.....บ้านหมู่ที่.....
 ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
 มีขวัญ.....แห่ง สี.....
 ขนาดสูง.....ซ.ม. อายุ.....ปี.....เดือน.....
 ดำหนิ.....
 ได้มาโดย.....

ตรวจวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงนาม.....ผู้ตรวจ

ลงนาม.....เจ้าของสัตว์

ลงนาม.....พยาน

หมายเหตุ ๑. บรรทัดที่ ๑ ช่อง “ม้า” ถ้าเป็นม้าผู้ที่ตอนแล้วให้เขียนเพิ่มว่า “ผู้ตอน” ถ้าไม่ได้ตอนให้เขียนว่า “ผู้”

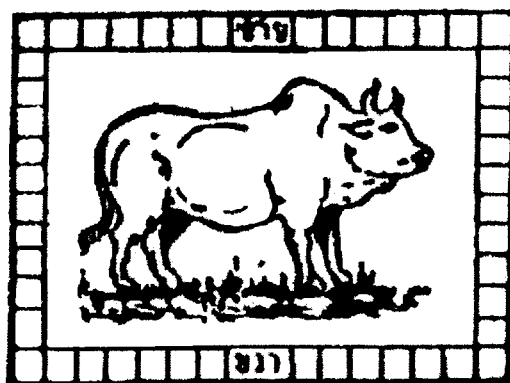
๒. การวัดขนาดสูงจากเท้าหน้าถึงตะโหงกหรือผมนกเอี้ยง

การกรอกแบบพิมพ์ตัวเดินทุ่งสัตว์พาหนะประเภท ม้า ล่อ และ ลา (ส.พ. ๒)

- หลังคำว่า ม้า.....ให้กรอกเพศของม้า ถ้าเป็นม้าผู้ที่ตอนแล้วให้เขียนว่า “ผู้ตอน” ถ้ายังไม่ได้ตอนให้เขียนว่า “ผู้” ถ้าเป็นม้าเมียให้เขียนว่า “เมีย”
- หลังคำว่า ชื่อ.....ให้กรอกชื่อของม้า เช่น รัตนอาชา สิงห์อาชา เป็นต้น
- หลังคำว่า ของ.....ให้กรอกชื่อและที่อยู่ของเจ้าของม้า
- หลังคำว่า ขวัญ.....ให้กรอกจำนวนขวัญของม้าเป็นตัวหนังสือ เช่น สิบแห่ง ห้าแห่ง หรือสามแห่ง เป็นต้น
- หลังคำว่า สี.....ให้กรอกสีของม้าตามธรรมชาติและตามความเป็นจริง เช่น สีเทา สีดำ แดงเพลิง หรือสีหมอก เป็นต้น
- หลังคำว่า ขนาดสูง.....ให้กรอกความสูงของม้าเป็นเซนติเมตร โดยวัดจากปลายเท้าหน้าถึงตะโหงก หรือผมนกเอี้ยง (ในภาพ)
- หลังคำว่า อายุ.....ให้กรอกอายุของม้าเป็นปี เศษเป็นเดือน
- หลังคำว่า ดำหนิ.....ให้กรอกดำหนิอื่น ๆ ที่ตรวจพบในตัวม้าเช่น หน้าแด่น ตาซ้ายบอด หางกุด ขาหลังข้างขวาเป่ เป็นต้น
- หลังคำว่า ได้มาโดย.....ให้กรอกคำว่า ลูกคอก หรือ ลูกติด หรือสัตว์เพลิง (สัตว์หลงฝูง) หรือสัตว์ของกลาง แล้วแต่กรณีที่ได้มาโดยใช้หลักเกณฑ์เดียวกันกับการกรอกแบบพิมพ์สัตว์พาหนะประเภทช้าง (ส.พ. ๑)
- การลงชื่อ ใช้หลักเกณฑ์เดียวกันกับการกรอกแบบพิมพ์สัตว์พาหนะประเภทช้าง (ส.พ. ๑)

หมายเหตุ

- ถ้าเป็นสัตว์พาหนะประเภท ล่อ หรือ ลา ให้ใช้แบบพิมพ์สัตว์พาหนะ (ส.พ. ๒) แทน โดยให้เขียนคำว่า ล่อ หรือ ลา ไว้ในภาพด้วยหมึกสีแดง

ที่.....โค.....ชื่อ.....ของ.....
 บ้านหมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....
 จังหวัด.....มีขวัญ.....แห่ง สี.....
 เขา.....ตำหนิ.....ได้มาโดย.....
 ตรวจวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

ลงชื่อ.....เจ้าของสัตว์

ลงชื่อ.....พยาน

การกรอกแบบพิมพ์ตัวเดินทุ่งสัตว์พาหนะประเภทโค (ส.พ. ๓)

- หลังคำว่า โค.....ให้กรอกเพศของโค ถ้าโคตัวผู้เขียนคำว่า “ผู้” ถ้าโคตัวเมียเขียนคำว่า “เมีย”

- หลังคำว่า ชื่อ.....ให้กรอกชื่อโค เช่น ดำ แดง เผือก หรือภาษาพื้นบ้านตามแต่เจ้าของสัตว์จะตั้ง

- หลังคำว่า ของ.....ให้กรอกชื่อของเจ้าของโค และที่อยู่โดยละเอียด

- หลังคำว่า ขวัญ.....ให้กรอกจำนวนขวัญของโคเป็นตัวหนังสือ เช่น สิบแห่ง สิบสองแห่ง เก้าแห่ง เป็นต้น

- หลังคำว่า สี.....ให้กรอกสีของโคตามธรรมชาติ และตามความเป็นจริง เช่น
เผือก ดำ แดง น้ำตาล หรือแดงเพลิง เป็นต้น

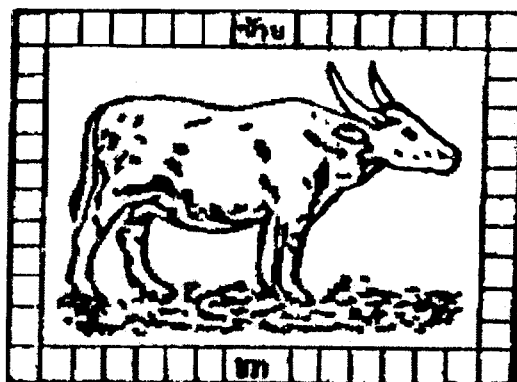
- หลังคำว่า เขา.....ให้กรอกลักษณะของเขาที่ปรากฏ เช่น เขากาง เขาเก เขาकु
เขาข้างซ้ายหัก เป็นต้น

- หลังคำว่า ดำหนิ.....ให้กรอกดำหนิอื่น ๆ ที่ตรวจพบในตัวโค เช่น หางด้วน
หูซ้ายฉีก ตาข้างซ้ายบอด เป็นต้น

- หลังคำว่า ได้มาโดย.....ให้กรอกคำว่า ลูกคอก หรือลูกติด หรือสัตว์เพลิด
(สัตว์หลงฝูง) หรือสัตว์ของกลาง แล้วแต่กรณีที่ได้มา โดยใช้หลักเกณฑ์เดียวกันกับการกรอกแบบพิมพ์
สัตว์พาหนะประเภทช้าง (ส.พ. ๑)

- การลงชื่อ ใช้หลักเกณฑ์เดียวกันกับการกรอกแบบพิมพ์สัตว์พาหนะประเภทช้าง (ส.พ. ๑)

(ส.พ. ๔)

ที่.....กระบือ.....ชื่อ.....ของ.....
 บ้านหมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....
 จังหวัด.....มีขวัญ.....แห่ง สี.....
 เขา.....ตำหนิ.....ได้มาโดย.....
 ตรวจวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ
 ลงชื่อ.....เจ้าของสัตว์
 ลงชื่อ.....พยาน

การกรอกแบบพิมพ์ตัวเดินทุ่งสัตว์พาหนะประเภทกระบือ (ส.พ. ๔)

- ใช้หลักเกณฑ์และวิธีการเดียวกันกับการกรอกแบบพิมพ์สัตว์พาหนะประเภทโค (ส.พ. ๓)

หมายเหตุ

- การกรอกแบบพิมพ์ในตัวเดินทุ่งสัตว์พาหนะทุกประเภทไม่ควรมอบให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือบุคคลอื่นไปดำเนินการ เจ้าหน้าที่ควรเป็นผู้ออกไปดำเนินการเอง

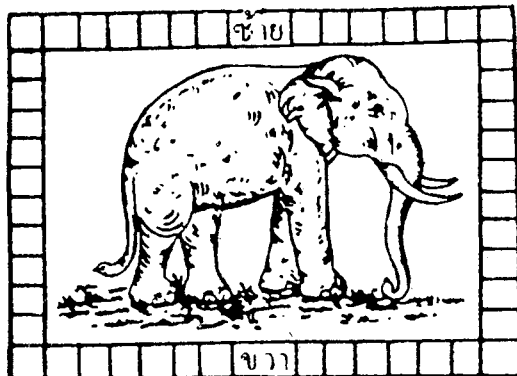
ทะเบียนและต้นขั้วตัวรูปพรรณช้าง (เพศ) _____ ด้านหน้า _____ (ส.พ. ๕)

เล่มที่ (กองคลังออกให้)

ฉบับที่ (เลข ๒ ตอน) เขียนที่ _____

เลขที่ (กองคลังออกให้)

วันที่ _____ เดือน _____ พุทธศักราช _____

นายทะเบียนอำเภอ _____ จังหวัด _____

ทำให้แก่ _____ บ้านอยู่ตำบล _____

อำเภอ _____ จังหวัด _____

ช้างชื่อ _____ เล็บ _____ งาหรือขนาย _____

บรรทัดหลัง _____ ตำนาน _____

ลายมือชื่อ _____ เจ้าของ _____

_____ พยาน _____

ลงลายมือชื่อ _____

นายทะเบียนท้องที่ _____

ประทับตราประจำตำแหน่ง _____

หมายเหตุ _____

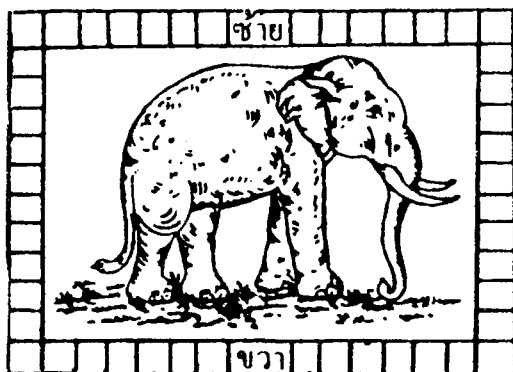
ตัวรูปพรรณช้าง (เพศ) _____ ด้านหน้า _____ (ส.พ. ๕)

เล่มที่ (กองคลังออกให้)

ฉบับที่ (เลข ๒ ตอน) เขียนที่ _____

เลขที่ (กองคลังออกให้)

วันที่ _____ เดือน _____ พุทธศักราช _____

นายทะเบียนอำเภอ _____ จังหวัด _____

ทำให้แก่ _____ บ้านอยู่ตำบล _____

อำเภอ _____ จังหวัด _____

ช้างชื่อ _____ เล็บ _____ งาหรือขนาย _____

บรรทัดหลัง _____ ตำนาน _____

ลายมือชื่อ _____ เจ้าของ _____

_____ พยาน _____

ลงลายมือชื่อ _____

นายทะเบียนท้องที่ _____

ประทับตราประจำตำแหน่ง _____

หมายเหตุ _____

ด้านหลัง
(ส.พ. ๕)

นิติกรรม

สถานที่ทำ นิติกรรม และ วัน เดือน ปี	ประเภท นิติกรรม	ชื่อ และ ถิ่นที่อยู่ ของคู่กรณี	ข้อความแห่ง นิติกรรม	ลงลายมือชื่อ คู่กรณี และพยาน	ลงลายมือชื่อ นายทะเบียนท้องที่ และประทับตรา

(ใช้ใบต่อของกระทรวงมหาดไทยต่อ (ส.พ. ๙) และประทับตราประจำตำแหน่งต่อที่นี้)

ด้านหลัง
(ส.พ. ๕)

นิติกรรม

สถานที่ทำ นิติกรรม และ วัน เดือน ปี	ประเภท นิติกรรม	ชื่อ และ ถิ่นที่อยู่ ของคู่กรณี	ข้อความแห่ง นิติกรรม	ลงลายมือชื่อ คู่กรณี และพยาน	ลงลายมือชื่อ นายทะเบียนท้องที่ และประทับตรา

(ใช้ใบต่อของกระทรวงมหาดไทยต่อ (ส.พ. ๙) และประทับตราประจำตำแหน่งต่อที่นี้)

การรอกทะเบียนและต้นขั้วตัวรูปพรรณข้าง (ส.พ. ๕)

(๑) ใช้หลักเกณฑ์ และวิธีการเดียวกันกับการรอกแบบพิมพ์ตัวเดินทุ่ง สัตว์พาหนะประเภทข้าง (ส.พ. ๑)

(๒) ในช่องลายมือชื่อ.....นายทะเบียนท้องที่ ให้นายอำเภอ หรือผู้รักษาราชการแทนเป็นผู้ลงนาม และให้วงเล็บชื่อ และชื่อสกุล ตัวบรรจงไว้เหนือคำว่า นายทะเบียนท้องที่ด้วย

(๓) ในช่องหมายเหตุ.....ได้ภาพสัตว์ ใช้สำหรับบันทึกข้อความพิเศษที่พระราชบัญญัติกฎกระทรวง และระเบียบการกำหนดไว้ หรือมิได้กำหนดไว้ให้บันทึกที่อื่นใด

(๔) การทำนิติกรรม อันได้แก่ การซื้อขาย การขายฝาก ให้ แลกเปลี่ยน จำนองและรับมรดก ให้บันทึกข้อความแห่งนิติกรรมใน ส.พ. ๕ ด้านหลัง ดังนี้ คือ

- ช่องสถานที่ทำนิติกรรม ให้เขียนคำว่า “ที่ว่าการอำเภอ (อำเภอที่ทำนิติกรรม) และลงวัน เดือน ปี ที่ทำนิติกรรม

- ช่องประเภทนิติกรรม ให้เขียนประเภทนิติกรรม เช่น ซื้อขาย ให้ จำนอง หรือรับมรดก

- ช่องชื่อและถิ่นที่อยู่ของคู่กรณี ให้เขียน ชื่อ และที่อยู่ของผู้โอนและผู้รับโอน ทั้งสองฝ่ายให้ละเอียดชัดเจน

- ช่องข้อความแห่งนิติกรรม ให้บันทึกข้อสัญญาหรือเงื่อนไขโดยย่อพอได้ใจความแจ่มชัด เช่น ซื้อขายเป็นเงิน ๕๐ บาท (ห้าสิบบาทถ้วน) จำนองเป็นเงิน ๘๐ บาท (แปดสิบบาทถ้วน) โถ่ถอนการ จำนองภายในวัน เดือน ปี

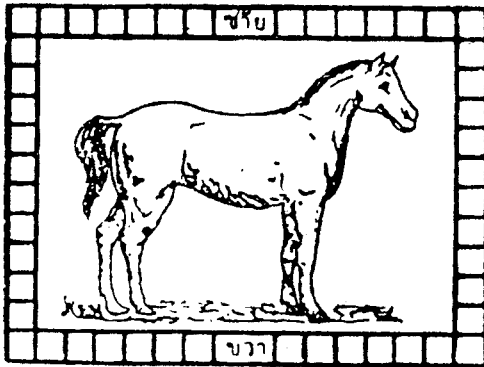
- ช่องลงลายมือชื่อนายทะเบียนท้องที่และประทับตรา ให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เช่นเดียวกับ (๒)

- ถ้าช่องบันทึกการทำนิติกรรมเต็ม ให้ใช้ใบต่อตามแบบ ส.พ. ๙ ต่อและประทับตรา ประจำตำแหน่งทบรอยต่อทุกครั้ง

ทะเบียนและต้นขั้วตัวรูปพรรณม้า (เพศ) ค้านหน้า (ส.พ. ๖)

เล่มที่ (กองคลังออกให้)

เลขที่ (กองคลังออกให้)

หมายเหตุ _____

ฉบับที่ (เลข ๒ ตอน) เขียนที่ _____

วันที่ _____ เดือน _____ พุทธศักราช _____

นายทะเบียนอำเภอ _____ จังหวัด _____

ทำให้แก่ _____ บ้านอยู่ตำบล _____

อำเภอ _____ จังหวัด _____

ม้าชื่อ _____ มีขวัญ _____ แห่ง ตามรูป สี _____

คำหนิ _____

ลายมือชื่อ _____ เจ้าของ

_____ พยาน

ลงลายมือชื่อ _____

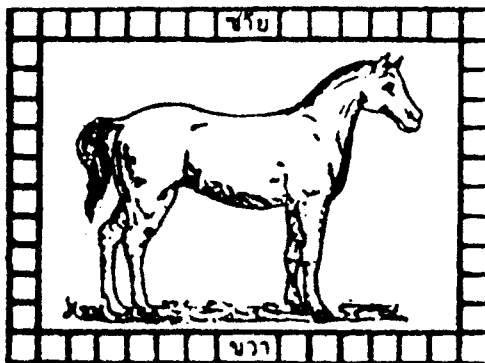
นายทะเบียนท้องถิ่น

ประทับตราประจำตำแหน่ง

ตัวรูปพรรณม้า (เพศ) ค้านหน้า (ส.พ. ๖)

เล่มที่ (กองคลังออกให้)

เลขที่ (กองคลังออกให้)

หมายเหตุ _____

ฉบับที่ (เลข ๒ ตอน) เขียนที่ _____

วันที่ _____ เดือน _____ พุทธศักราช _____

นายทะเบียนอำเภอ _____ จังหวัด _____

ทำให้แก่ _____ บ้านอยู่ตำบล _____

อำเภอ _____ จังหวัด _____

ม้าชื่อ _____ มีขวัญ _____ แห่ง ตาม รูปสี _____

คำหนิ _____

ลายมือชื่อ _____ เจ้าของ

_____ พยาน

ลงลายมือชื่อ _____

นายทะเบียนท้องถิ่น

ประทับตราประจำตำแหน่ง

ด้านหลัง
(ส.พ. ๖)

นิติกรรม

สถานที่ทำ นิติกรรม และ วัน เดือน ปี	ประเภท นิติกรรม	ชื่อ และ ถิ่นที่อยู่ ของคู่กรณี	ข้อความแห่ง นิติกรรม	ลงลายมือชื่อ คู่กรณี และพยาน	ลงลายมือชื่อ นายทะเบียนท้องที่ และประทับตรา

(ใช้ใบต่อของกระทรวงมหาดไทยต่อ (ส.พ. ๙) และประทับตราประจำตำแหน่งต่อที่นี้)

ด้านหลัง
(ส.พ. ๖)

นิติกรรม

สถานที่ทำ นิติกรรม และ วัน เดือน ปี	ประเภท นิติกรรม	ชื่อ และ ถิ่นที่อยู่ ของคู่กรณี	ข้อความแห่ง นิติกรรม	ลงลายมือชื่อ คู่กรณี และพยาน	ลงลายมือชื่อ นายทะเบียนท้องที่ และประทับตรา

(ใช้ใบต่อของกระทรวงมหาดไทยต่อ (ส.พ. ๙) และประทับตราประจำตำแหน่งต่อที่นี้)

การกรอกทะเบียนและต้นขั้วตัวรูปพรรณม้า (ส.พ. ๖)

(๑) ใช้หลักเกณฑ์ และวิธีการเดียวกันกับการกรอกแบบพิมพ์ตัวเดินทุ่ง สัตว์พาหนะประเภทม้า (ส.พ. ๒)

(๒) ในช่อง ลายมือชื่อ.....นายทะเบียนท้องที่ใช้หลักเกณฑ์และวิธีการเดียวกันกับการลงลายมือชื่อของนายทะเบียนท้องที่ในทะเบียนและต้นขั้วตัวรูปพรรณช้าง (ส.พ. ๕) ที่กล่าวมาแล้ว

(๓) การทำนิติกรรม ให้บันทึกข้อความและรายละเอียดแห่งนิติกรรมด้านหลัง ส.พ. ๖ และให้ใช้หลักเกณฑ์และวิธีการเดียวกันกับการนิติกรรมสัตว์พาหนะประเภทช้าง (ส.พ. ๕ ด้านหลัง) ดังได้กล่าวมาแล้ว

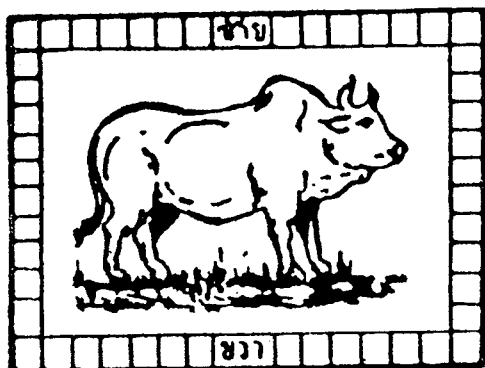
(๔) กรณีการจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณ ล่อ และ ลา ให้ใช้ ส.พ. ๖ แทนโดยใช้เขียนตัวอักษรไว้ที่กลางภาพตัวสัตว์ด้วยหมึกสีแดงว่า ล่อ หรือ ลา แล้วแต่กรณีและให้รวมถึงการทำนิติกรรมด้วย

ทะเบียนและต้นขั้วตัวรูปพรรณโค (เพศ)

ด้านหน้า
(ส.พ. ๑)

เล่มที่ (กองคลังออกให้)

เลขที่ (กองคลังออกให้)

หมายเหตุ _____

ฉบับที่ (เลข ๒ ตอน) เขียนที่ _____

วันที่ _____ เดือน _____ พุทธศักราช _____

นายทะเบียนอำเภอ _____ จังหวัด _____

ทำให้แก่ _____ บ้านอยู่ตำบล _____

อำเภอ _____ จังหวัด _____

โคชื่อ _____ มีขวัญ _____ แห่ง ตามรูป สี _____

เขา _____ ดำหนิ _____

ลายมือชื่อ _____ เจ้าของ

_____ พยาน

ลงลายมือชื่อ _____

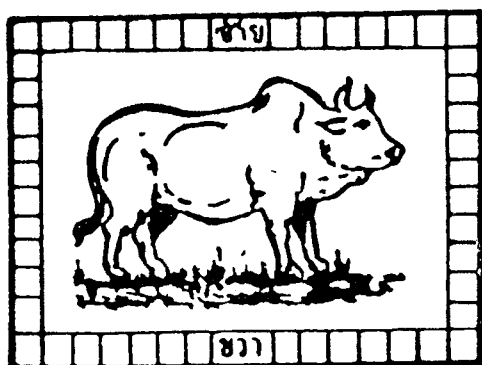
นายทะเบียนท้องที่
ประทับตราประจำตำแหน่ง

ตัวรูปพรรณโค (เพศ)

ด้านหลัง
(ส.พ. ๑)

เล่มที่ (กองคลังออกให้)

เลขที่ (กองคลังออกให้)

หมายเหตุ _____

ฉบับที่ (เลข ๒ ตอน) เขียนที่ _____

วันที่ _____ เดือน _____ พุทธศักราช _____

นายทะเบียนอำเภอ _____ จังหวัด _____

ทำให้แก่ _____ บ้านอยู่ตำบล _____

อำเภอ _____ จังหวัด _____

โคชื่อ _____ มีขวัญ _____ แห่ง ตามรูป สี _____

เขา _____ ดำหนิ _____

ลายมือชื่อ _____ เจ้าของ

_____ พยาน

ลงลายมือชื่อ _____

นายทะเบียนท้องที่
ประทับตราประจำตำแหน่ง

ด้านหลัง

นิติกรรม

(ส.พ. ๗)

สถานที่ทำ นิติกรรม และ วัน เดือน ปี	ประเภท นิติกรรม	ชื่อ และ ถิ่นที่อยู่ ของคู่กรณี	ข้อความแห่ง นิติกรรม	ลงลายมือชื่อ คู่กรณี และพยาน	ลงลายมือชื่อ นายทะเบียนท้องที่ และประทับตรา

(ใช้ใบต่อของกระทรวงมหาดไทยต่อ (ส.พ. ๘) และประทับตราประจำตำแหน่งต่อที่นี้)

ด้านหลัง

นิติกรรม

(ส.พ. ๗)

สถานที่ทำ นิติกรรม และ วัน เดือน ปี	ประเภท นิติกรรม	ชื่อ และ ถิ่นที่อยู่ ของคู่กรณี	ข้อความแห่ง นิติกรรม	ลงลายมือชื่อ คู่กรณี และพยาน	ลงลายมือชื่อ นายทะเบียนท้องที่ และประทับตรา

(ใช้ใบต่อของกระทรวงมหาดไทยต่อ (ส.พ. ๘) และประทับตราประจำตำแหน่งต่อที่นี้)

การกรอกทะเบียนและต้นขั้วตัวรูปพรรณโค (ส.พ. ๗)

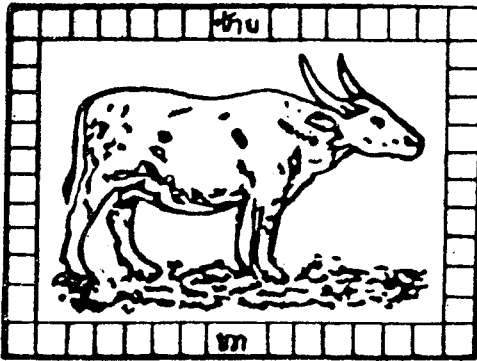
(๑) ใช้หลักเกณฑ์ และวิธีการเดียวกันกับการกรอกแบบพิมพ์ตัวเดินทุ่งสัตว์พาหนะประเภทโค (ส.พ. ๓)

(๒) ในช่องลายมือชื่อ.....นายทะเบียนท้องที่ ใช้หลักเกณฑ์และวิธีการเดียวกันกับการลงลายมือชื่อของนายทะเบียนท้องที่ในทะเบียนและต้นขั้วตัวรูปพรรณช้าง (ส.พ. ๕) ที่กล่าวมาแล้ว

ทะเบียนและต้นขั้วตัวรูปพรรณกระบือ (เพศ) ค้ำหน้า (ส.พ. ๘)

เล่มที่ (กองคลังออกให้)

เลขที่ (กองคลังออกให้)

หมายเหตุ _____

ฉบับที่ (เลข ๒ ตอน) เขียนที่ _____

วันที่ _____ เดือน _____ พุทธศักราช _____

นายทะเบียนอำเภอ _____ จังหวัด _____

ทำให้แก่ _____ บ้านอยู่ตำบล _____

อำเภอ _____ จังหวัด _____

กระบือชื่อ _____ มีขวัญ _____ แห่ง ตามรูป สี _____

เขา _____ ตำบล _____

ลายมือชื่อ _____ เจ้าของ

_____ พยาน

ลงลายมือชื่อ _____

นายทะเบียนท้องที่

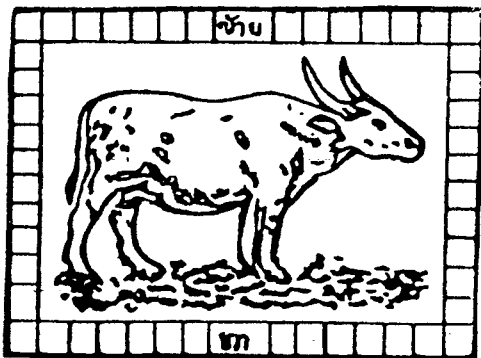
ประทับตราประจำตำแหน่ง

ตัวรูปพรรณกระบือ (เพศ)

ค้ำหน้า
(ส.พ. ๘)

เล่มที่ (กองคลังออกให้)

เลขที่ (กองคลังออกให้)

หมายเหตุ _____

ฉบับที่ (เลข ๒ ตอน) เขียนที่ _____

วันที่ _____ เดือน _____ พุทธศักราช _____

นายทะเบียนอำเภอ _____ จังหวัด _____

ทำให้แก่ _____ บ้านอยู่ตำบล _____

อำเภอ _____ จังหวัด _____

กระบือชื่อ _____ มีขวัญ _____ แห่ง ตามรูป สี _____

เขา _____ ตำบล _____

ลายมือชื่อ _____ เจ้าของ

_____ พยาน

ลงลายมือชื่อ _____

นายทะเบียนท้องที่

ประทับตราประจำตำแหน่ง

ด้านหลัง

(ส.พ. ๘)

นิติกรรม

สถานที่ทำ นิติกรรม และ วัน เดือน ปี	ประเภท นิติกรรม	ชื่อ และ ถิ่นที่อยู่ ของคู่กรณี	ข้อความแห่ง นิติกรรม	ลงลายมือชื่อ คู่กรณี และพยาน	ลงลายมือชื่อ นายทะเบียนท้องที่ และประทับตรา

(ใช้ใบต่อของกระทรวงมหาดไทยต่อ (ส.พ. ๙) และประทับตราประจำตำแหน่งต่อที่นี้)

ด้านหลัง

(ส.พ. ๘)

นิติกรรม

สถานที่ทำ นิติกรรม และ วัน เดือน ปี	ประเภท นิติกรรม	ชื่อ และ ถิ่นที่อยู่ ของคู่กรณี	ข้อความแห่ง นิติกรรม	ลงลายมือชื่อ คู่กรณี และพยาน	ลงลายมือชื่อ นายทะเบียนท้องที่ และประทับตรา

(ใช้ใบต่อของกระทรวงมหาดไทยต่อ (ส.พ. ๙) และประทับตราประจำตำแหน่งต่อที่นี้)

การรอกทะเบียนและต้นข้าวตั่วรูปพรรณกระป๋อง (ส.พ. ๘)

(๑) ใช้หลักเกณฑ์ และวิธีการเดียวกันกับการรอกแบบพิมพ์ตัวเดินทุ่ง สัตว์พาหนะประเภทกระป๋อง (ส.พ. ๔)

(๒) ในช่องลายมือชื่อ.....นายทะเบียนท้องที่ใช้หลักเกณฑ์และวิธีการเดียวกันกับการลงลายมือชื่อของนายทะเบียนท้องที่ในทะเบียนและต้นข้าวตั่วรูปพรรณข้าง (ส.พ. ๕)

(๓) การทำนิติกรรม ให้บันทึกข้อความ และรายละเอียดแห่งนิติกรรมด้านหลัง ส.พ. ๘ และให้ใช้หลักเกณฑ์และวิธีการเดียวกันกับการทำนิติกรรมสัตว์พาหนะประเภทข้าง (ส.พ. ๕ ด้านหลัง)

ใบต่อทะเบียนและตัวรูปพรรณ

(ส.พ. ๙)

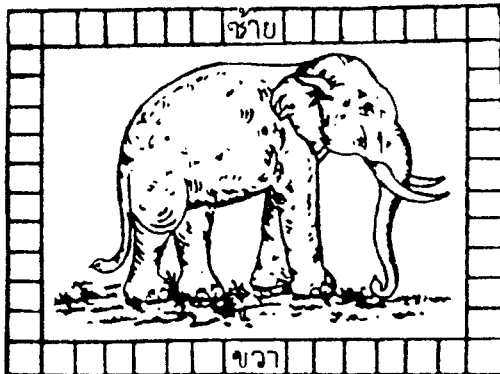
--	--	--	--	--	--

- วิธีการ**
- นำ ส.พ. ๙ ไปต่อกับ ส.พ. ๕ ส.พ. ๖ ส.พ. ๗ หรือ ส.พ. ๘ ด้านหลัง (นิติกรรม) แล้วจึงประทับตราประจำตำแหน่งนายอำเภอระหว่างรอยต่อ
 - บันทึกข้อความแห่งนิติกรรม โดยดำเนินการตามขั้นตอนของสัตว์พาหนะแต่ละประเภท

ทะเบียนและต้นขั้วตัวรูปพรรณช้าง (เพศ) ด้านหน้า (ส.พ. ๑๐)

เล่มที่ _____

เลขที่ _____

หมายเหตุ _____

ฉบับที่ (เลข ๒ ตอน) เขียนที่ _____

วันที่ _____ พุทธศักราช _____

นายทะเบียนอำเภอ _____ จังหวัด _____

ทำให้แก่ _____ บ้านอยู่ตำบล _____

อำเภอ _____ จังหวัด _____

ช้างชื่อ _____ เล็บ _____ งาหรือขนาย _____

บรรทัดหลัง _____ ตำนาน _____

ลายมือชื่อ _____ เจ้าของ

_____ พยาน

ลงลายมือชื่อ _____

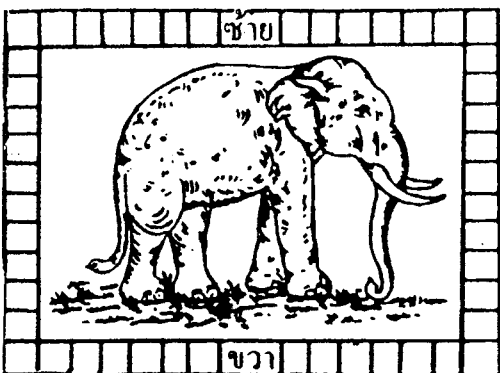
นายทะเบียนท้องถิ่น

ประทับตราประจำตำแหน่ง

ตัวรูปพรรณช้าง (เพศ) ด้านหน้า (ส.พ. ๑๐)

เล่มที่ _____

เลขที่ _____

หมายเหตุ _____

ฉบับที่ (เลข ๒ ตอน) เขียนที่ _____

วันที่ _____ พุทธศักราช _____

นายทะเบียนอำเภอ _____ จังหวัด _____

ทำให้แก่ _____ บ้านอยู่ตำบล _____

อำเภอ _____ จังหวัด _____

ช้างชื่อ _____ เล็บ _____ งาหรือขนาย _____

บรรทัดหลัง _____ ตำนาน _____

ลายมือชื่อ _____ เจ้าของ

_____ พยาน

ลงลายมือชื่อ _____

นายทะเบียนท้องถิ่น

ประทับตราประจำตำแหน่ง

ด้านหลัง

(ส.พ. ๑๐)

นิติกรรม

สถานที่ทำ นิติกรรม และ วัน เดือน ปี	ประเภท นิติกรรม	ชื่อ และ ถิ่นที่อยู่ ของคู่กรณี	ข้อความแห่ง นิติกรรม	ลงลายมือชื่อ คู่กรณี และพยาน	ลงลายมือชื่อ นายทะเบียนท้องที่ และประทับตรา

(ใช้ใบต่อของกระทรวงมหาดไทยต่อ (ส.พ. ๙) และประทับตราประจำตำแหน่งต่อที่นี้)

ด้านหลัง

(ส.พ. ๑๐)

นิติกรรม

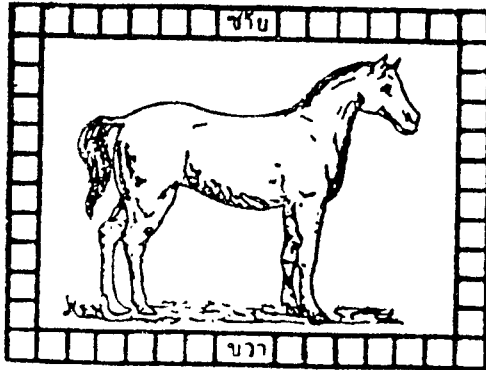
สถานที่ทำ นิติกรรม และ วัน เดือน ปี	ประเภท นิติกรรม	ชื่อ และ ถิ่นที่อยู่ ของคู่กรณี	ข้อความแห่ง นิติกรรม	ลงลายมือชื่อ คู่กรณี และพยาน	ลงลายมือชื่อ นายทะเบียนท้องที่ และประทับตรา

(ใช้ใบต่อของกระทรวงมหาดไทยต่อ (ส.พ. ๙) และประทับตราประจำตำแหน่งต่อที่นี้)

ทะเบียนและต้นขั้วตัวรูปพรรณม้า (เพศ) ค้านหน้า (ส.พ. ๑๑)

เล่มที่ _____

เลขที่ _____

หมายเหตุ _____

ฉบับที่ (เลข ๒ ตอน) เขียนที่ _____

วันที่ _____ เดือน _____ พุทธศักราช _____

นายทะเบียนอำเภอ _____ จังหวัด _____

ทำให้แก่ _____ บ้านอยู่ตำบล _____

อำเภอ _____ จังหวัด _____

ม้าชื่อ _____ มีขวัญ _____ แห่ง ตามรูป สี _____

ตำหนิ _____

ลายมือชื่อ _____ เจ้าของ

_____ พยาน

ลงลายมือชื่อ _____

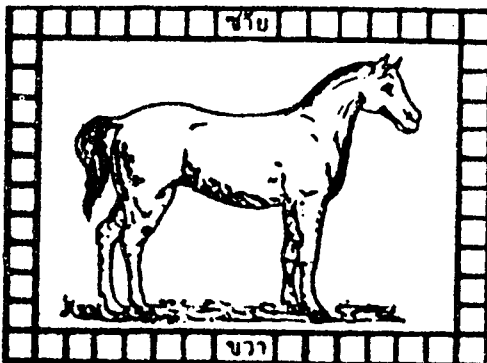
นายทะเบียนท้องที่

ประทับตราประจำตำแหน่ง

ตัวรูปพรรณม้า (เพศ) ค้านหน้า (ส.พ. ๑๑)

เล่มที่ _____

เลขที่ _____

หมายเหตุ _____

ฉบับที่ (เลข ๒ ตอน) เขียนที่ _____

วันที่ _____ เดือน _____ พุทธศักราช _____

นายทะเบียนอำเภอ _____ จังหวัด _____

ทำให้แก่ _____ บ้านอยู่ตำบล _____

อำเภอ _____ จังหวัด _____

ม้าชื่อ _____ มีขวัญ _____ แห่ง ตามรูป สี _____

ตำหนิ _____

ลายมือชื่อ _____ เจ้าของ

_____ พยาน

ลงลายมือชื่อ _____

นายทะเบียนท้องที่

ประทับตราประจำตำแหน่ง

ด้านหลัง

(ส.พ. ๑๑)

นิติกรรม

สถานที่ทำ นิติกรรม และ วัน เดือน ปี	ประเภท นิติกรรม	ชื่อ และ ถิ่นที่อยู่ ของคู่กรณี	ข้อความแห่ง นิติกรรม	ลงลายมือชื่อ คู่กรณี และพยาน	ลงลายมือชื่อ นายทะเบียนท้องที่ และประทับตรา

(ใช้ใบต่อของกระทรวงมหาดไทยต่อ (ส.พ. ๙) และประทับตราประจำตำแหน่งต่อที่นี้)

ด้านหลัง

(ส.พ. ๑๑)

นิติกรรม

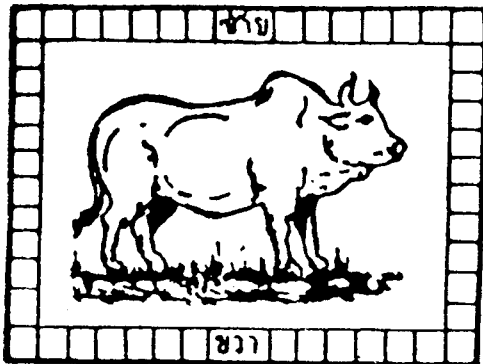
สถานที่ทำ นิติกรรม และ วัน เดือน ปี	ประเภท นิติกรรม	ชื่อ และ ถิ่นที่อยู่ ของคู่กรณี	ข้อความแห่ง นิติกรรม	ลงลายมือชื่อ คู่กรณี และพยาน	ลงลายมือชื่อ นายทะเบียนท้องที่ และประทับตรา

(ใช้ใบต่อของกระทรวงมหาดไทยต่อ (ส.พ. ๙) และประทับตราประจำตำแหน่งต่อที่นี้)

ทะเบียนและต้นข้าวตัวรูปพรรณโค (เพศ) ด้านหลัง (ส.พ. ๑๒)

เล่มที่ _____

เลขที่ _____

หมายเหตุ _____

ฉบับที่ (เลข ๒ ตอน) เขียนที่ _____

วันที่ _____ เดือน _____ พุทธศักราช _____

นายทะเบียนอำเภอ _____ จังหวัด _____

ทำให้แก่ _____ บ้านอยู่ตำบล _____

อำเภอ _____ จังหวัด _____

โคชื่อ _____ มีขวัญ _____ แห่ง ตามรูป สี _____

เขา _____ ตำบล _____

ลายมือชื่อ _____ เจ้าของ _____

_____ พยาน _____

ลงลายมือชื่อ _____

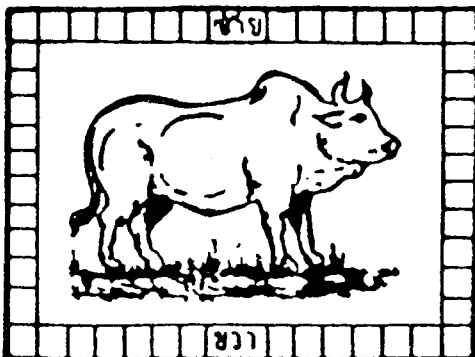
นายทะเบียนท้องที่ _____

ประทับตราประจำตำแหน่ง _____

ตัวรูปพรรณโค (เพศ) ด้านหลัง (ส.พ. ๑๒)

เล่มที่ _____

เลขที่ _____

หมายเหตุ _____

ฉบับที่ (เลข ๒ ตอน) เขียนที่ _____

วันที่ _____ เดือน _____ พุทธศักราช _____

นายทะเบียนอำเภอ _____ จังหวัด _____

ทำให้แก่ _____ บ้านอยู่ตำบล _____

อำเภอ _____ จังหวัด _____

โคชื่อ _____ มีขวัญ _____ แห่ง ตามรูป สี _____

เขา _____ ตำบล _____

ลายมือชื่อ _____ เจ้าของ _____

_____ พยาน _____

ลงลายมือชื่อ _____

นายทะเบียนท้องที่ _____

ประทับตราประจำตำแหน่ง _____

ด้านหลัง
(ส.พ. ๑๒)

นิติกรรม

สถานที่ทำ นิติกรรม และ วัน เดือน ปี	ประเภท นิติกรรม	ชื่อ และ ถิ่นที่อยู่ ของคู่กรณี	ข้อความแห่ง นิติกรรม	ลงลายมือชื่อ คู่กรณี และพยาน	ลงลายมือชื่อ นายทะเบียนท้องที่ และประทับตรา

(ใช้ใบต่อของกระทรวงมหาดไทยต่อ (ส.พ. ๙) และประทับตราประจำตำแหน่งต่อที่นี้)

ด้านหลัง
(ส.พ. ๑๒)

นิติกรรม

สถานที่ทำ นิติกรรม และ วัน เดือน ปี	ประเภท นิติกรรม	ชื่อ และ ถิ่นที่อยู่ ของคู่กรณี	ข้อความแห่ง นิติกรรม	ลงลายมือชื่อ คู่กรณี และพยาน	ลงลายมือชื่อ นายทะเบียนท้องที่ และประทับตรา

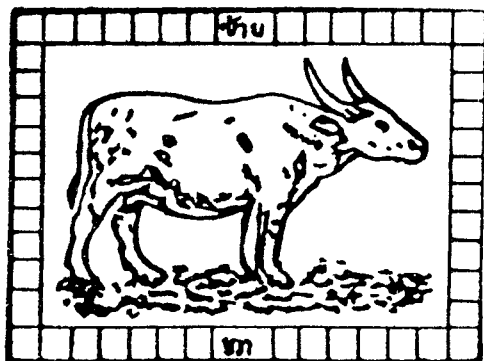
(ใช้ใบต่อของกระทรวงมหาดไทยต่อ (ส.พ. ๙) และประทับตราประจำตำแหน่งต่อที่นี้)

ทะเบียนและต้นขั้วตัวรูปพรรณกระบือ (เพศ) ด้านหน้า

(ส.พ. ๑๓)

เล่มที่ _____

เลขที่ _____

หมายเหตุ _____

ฉบับที่ (เลข ๒ ตอน) เขียนที่ _____

วันที่ _____ เดือน _____ พุทธศักราช _____

นายทะเบียนอำเภอ _____ จังหวัด _____

ทำให้แก่ _____ บ้านอยู่ตำบล _____

อำเภอ _____ จังหวัด _____

กระบือชื่อ _____ มีขวัญ _____ แห่ง ตามรูป สี _____

เขา _____ ดำหนิ _____

ลายมือชื่อ _____ เจ้าของ

_____ พยาน

ลงลายมือชื่อ _____

นายทะเบียนท้องที่

ประทับตราประจำตำแหน่ง

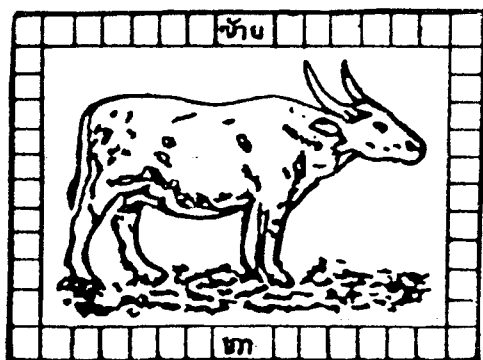
ตัวรูปพรรณกระบือ (เพศ)

ด้านหน้า

(ส.พ. ๑๓)

เล่มที่ _____

เลขที่ _____

หมายเหตุ _____

ฉบับที่ (เลข ๒ ตอน) เขียนที่ _____

วันที่ _____ เดือน _____ พุทธศักราช _____

นายทะเบียนอำเภอ _____ จังหวัด _____

ทำให้แก่ _____ บ้านอยู่ตำบล _____

อำเภอ _____ จังหวัด _____

กระบือชื่อ _____ มีขวัญ _____ แห่ง ตามรูป สี _____

เขา _____ ดำหนิ _____

ลายมือชื่อ _____ เจ้าของ

_____ พยาน

ลงลายมือชื่อ _____

นายทะเบียนท้องที่

ประทับตราประจำตำแหน่ง

ด้านหลัง

(ส.พ. ๑๓)

นิติกรรม

สถานที่ทำ นิติกรรม และ วัน เดือน ปี	ประเภท นิติกรรม	ชื่อ และ ถิ่นที่อยู่ ของคู่กรณี	ข้อความแห่ง นิติกรรม	ลงลายมือชื่อ คู่กรณี และพยาน	ลงลายมือชื่อ นายทะเบียนท้องที่ และประทับตรา

(ใช้ใบต่อของกระทรวงมหาดไทยต่อ (ส.พ. ๙) และประทับตราประจำตำแหน่งต่อที่นี้)

ด้านหลัง

(ส.พ. ๑๓)

นิติกรรม

สถานที่ทำ นิติกรรม และ วัน เดือน ปี	ประเภท นิติกรรม	ชื่อ และ ถิ่นที่อยู่ ของคู่กรณี	ข้อความแห่ง นิติกรรม	ลงลายมือชื่อ คู่กรณี และพยาน	ลงลายมือชื่อ นายทะเบียนท้องที่ และประทับตรา

(ใช้ใบต่อของกระทรวงมหาดไทยต่อ (ส.พ. ๙) และประทับตราประจำตำแหน่งต่อที่นี้)

วิธีการกรอกแบบพิมพ์ ส.พ. ๑๐ ส.พ. ๑๑ ส.พ. ๑๒ และ ส.พ. ๑๓

(๑) ส.พ. ๑๐ ส.พ. ๑๑ ส.พ. ๑๒ ส.พ. ๑๓ ใช้กรณีที่ ส.พ. ๕ ส.พ. ๖ ส.พ. ๗ หรือ ส.พ. ๘ ฉบับของอำเภอ หรือฉบับที่เจ้าของสัตว์เก็บรักษาไว้เกิดชำรุดหรือสูญหาย ลักษณะจะเหมือนกับ ส.พ. ๕ ส.พ. ๖ ส.พ. ๗ หรือ ส.พ. ๘ ทุกประการ ผิดกันที่สีของแบบพิมพ์ คือ ส.พ. ๕ ส.พ. ๖ ส.พ. ๗ หรือ ส.พ. ๘ พื้นแบบพิมพ์จะเป็นสีขาว ส่วน ส.พ. ๑๐ ส.พ. ๑๑ ส.พ. ๑๒ หรือ ส.พ. ๑๓ พื้นแบบพิมพ์จะเป็นสีเขียว

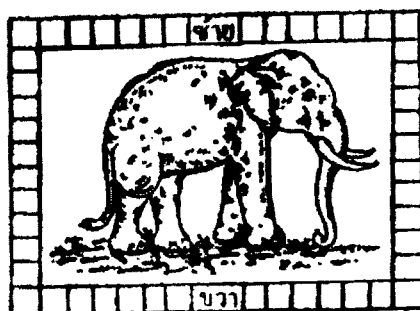
(๒) วิธีการกรอกแบบพิมพ์

- กรณีที่ ส.พ. ๕ ส.พ. ๖ ส.พ. ๗ หรือ ส.พ. ๘ ฉบับอำเภอ (ตอนที่ ๑) ชำรุดหรือสูญหาย เช่น ไฟไหม้ที่ว่าการอำเภอ หรืออื่น ๆ ให้นายทะเบียนประกาศให้เจ้าของสัตว์ที่เคยขึ้นทะเบียนพาหนะไว้นำ ส.พ. ๕ ส.พ. ๖ ส.พ. ๗ หรือ ส.พ. ๘ (ตอนที่ ๒) ที่เจ้าของเก็บรักษาไว้ไปให้นายทะเบียนเพื่อดำเนินการคัดลอกลงในแบบ ส.พ. ๑๐ ส.พ. ๑๑ ส.พ. ๑๒ หรือ ส.พ. ๑๓ เก็บรักษาไว้เป็นหลักฐานของอำเภอต่อไป โดยให้หมายเหตุไว้ในช่องหมายเหตุว่า “คัดแทนฉบับที่ชำรุดหรือสูญหาย” แล้วลงชื่อนายทะเบียน พร้อมทั้งวัน เดือน ปี และมอบ ส.พ. ๑๐ ส.พ. ๑๑ ส.พ. ๑๒ หรือ ส.พ. ๑๓ ตอนที่ ๒ ให้เจ้าของสัตว์เก็บรักษาไว้ ส่วน ส.พ. ๕ ส.พ. ๖ ส.พ. ๗ หรือ ส.พ. ๘ ฉบับที่เจ้าของสัตว์นำมาให้นายทะเบียนคัดลอกให้นายทะเบียนเก็บไว้เป็นหลักฐานกับ ส.พ. ๑๐ ส.พ. ๑๑ ส.พ. ๑๒ หรือ ส.พ. ๑๓ ตอนที่ ๑ (ไม่ต้องเรียกเก็บค่าธรรมเนียม)

- กรณีที่ ส.พ. ๕ ส.พ. ๖ ส.พ. ๗ หรือ ส.พ. ๘ ฉบับที่เจ้าของสัตว์ (ตอนที่ ๒) เก็บรักษาไว้ ชำรุดหรือสูญหาย ให้ดำเนินการตามขั้นตอนการปฏิบัติเกี่ยวกับกรณีตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะเป็นอันตรายหรือสูญหาย ดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้น (หน้า ๕ หรือหน้า ๑๒ ๑๓)

ทะเบียนและใบแทนต้นขี้ตัวรูปพรรณช้าง (ส.พ. ๑๔) ที่มาจากต่างอำเภอ

ช้าง.....ตัวรูปพรรณเล่มที่.....เลขที่.....ฉบับที่.....
 ทำตัวที่อำเภอ.....จังหวัด.....
 เมื่อวันที่.....เดือน.....พุทธศักราช.....
 ช้างชื่อ.....มีขวัญ.....แห่ง ตามรูปนี้ เล็บ.....
 งาหรือขนาย.....บรรทัดหลัง.....
 ตำหนิ.....
 ทำให้แก่.....บ้านอยู่ตำบล.....
 อำเภอ.....จังหวัด.....
 ชื่อนายทะเบียน.....อำเภอ.....

จดทะเบียนที่อำเภอ.....เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
 ลงลายมือชื่อ.....นายทะเบียน

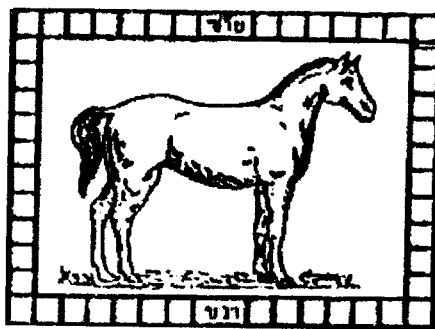
ประทับตราประจำตำแหน่ง

สถานที่ทำนิติกรรม และ วัน เดือน ปี	ประเภท นิติกรรม	ชื่อและถิ่นที่อยู่ ของคู่กรณี	ข้อความแห่ง นิติกรรม	ชื่อนายทะเบียน อำเภอ

(ถ้าไม่พอพลิกหน้าหลัง)

ทะเบียนและใบแทนต้นขั้วตัวรูปพรรณม้า (ส.พ. ๑๕) ที่มาจากต่างอำเภอ

ม้า.....ตัวรูปพรรณเล่มที่.....เลขที่.....ฉบับที่.....
 ทำตัวที่อำเภอ.....จังหวัด.....
 เมื่อวันที่.....เดือน.....พุทธศักราช.....
 ม้าชื่อ.....มีขวัญ.....แห่ง ตามรูป สี.....
 ดำหนี.....
 ทำให้แก่.....บ้านอยู่ตำบล.....
 อำเภอ.....จังหวัด.....
 ชื่อนายทะเบียน.....อำเภอ.....

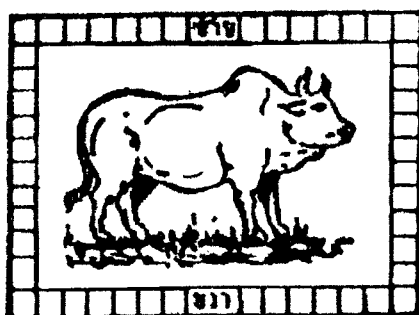
จดทะเบียนที่อำเภอ.....เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
 ลงลายมือชื่อ.....นายทะเบียน

ประทับตราประจำตำแหน่ง

สถานที่ทำนิติกรรม และ วัน เดือน ปี	ประเภท นิติกรรม	ชื่อและถิ่นที่อยู่ ของคู่กรณี	ข้อความแห่ง นิติกรรม	ชื่อนายทะเบียน อำเภอ

ทะเบียนและใบแทนต้นข้าวตัวรูปพรรณโค (ส.พ. ๑๖) ที่มาจากต่างอำเภอ

โค.....ตัวรูปพรรณเล่มที่.....เลขที่.....ฉบับที่.....
 ทำตัวที่อำเภอ.....จังหวัด.....
 เมื่อวันที่.....เดือน.....พุทธศักราช.....
 โคชื่อ.....มีขวัญ.....แห่ง ตามรูปนี้ สี.....เขา.....
 ดำหน้า.....
 ทำให้แก่.....บ้านอยู่ตำบล.....
 อำเภอ.....จังหวัด.....
 ชื่อนายทะเบียน.....อำเภอ.....

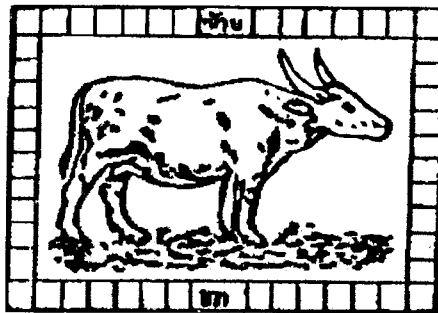
จดทะเบียนที่อำเภอ.....เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
 ลงลายมือชื่อ.....นายทะเบียน

ประทับตราประจำตำแหน่ง

สถานที่ทำนิติกรรม และ วัน เดือน ปี	ประเภท นิติกรรม	ชื่อและถิ่นที่อยู่ ของคู่กรณี	ข้อความแห่ง นิติกรรม	ชื่อนายทะเบียน อำเภอ

ทะเบียนและใบแทนต้นข้าวตัวรูปพรรณกระบือ (ส.พ. ๑๗) ที่มาจากต่างอำเภอ

กระบือ.....ตัวรูปพรรณเล่มที่.....เลขที่.....ฉบับที่.....
 ทำตัวที่อำเภอ.....จังหวัด.....
 เมื่อวันที่.....เดือน.....พุทธศักราช.....
 กระบือชื่อ.....มีขวัญ.....แห่ง ตามรูปนี้ สี.....เขา.....
 ดำหน้า.....
 ทำให้แก่.....บ้านอยู่ตำบล.....
 อำเภอ.....จังหวัด.....
 ชื่อนายทะเบียน.....อำเภอ.....

จดทะเบียนที่อำเภอ.....เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
 ลงลายมือชื่อ.....นายทะเบียน

ประทับตราประจำตำแหน่ง

สถานที่ทำนิติกรรม และ วัน เดือน ปี	ประเภท นิติกรรม	ชื่อและถิ่นที่อยู่ ของคู่กรณี	ข้อความแห่ง นิติกรรม	ชื่อนายทะเบียน อำเภอ

วิธีการรอกแบบพิมพ์ ส.พ. ๑๔ ส.พ. ๑๕ ส.พ. ๑๖ และ ส.พ. ๑๗

(๑) ส.พ. ๑๔ ส.พ. ๑๕ ส.พ. ๑๖ และ ส.พ. ๑๗ ใช้ในกรณีที่สัตว์พาหนะที่จดทะเบียนแล้ว ได้ย้ายจากอำเภอหนึ่งไปยังอีกอำเภอหนึ่ง โดยให้เก็บรักษาไว้เป็นหลักฐานที่อำเภอท้องที่ที่สัตว์พาหนะ ย้ายเข้าไปอยู่ใหม่

(๒) ให้ดำเนินการตามขั้นตอนการปฏิบัติเกี่ยวกับการย้ายสัตว์พาหนะและจำหน่ายทะเบียน ดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้น (หน้า ๕ หรือหน้า ๑๒)

(๓) การรอกแบบพิมพ์

- ให้นำทะเบียนท้องที่ใหม่คัดลอกรายละเอียดจาก ส.พ. ๕ ส.พ. ๖ ส.พ. ๗ หรือ ส.พ. ๘ ฉบับที่เจ้าของสัตว์เก็บรักษาไว้และนำมายื่นต่อนายทะเบียน ลงใน ส.พ. ๑๔ ส.พ. ๑๕ ส.พ. ๑๖ หรือ ส.พ. ๑๗ ให้ครบถ้วน ทั้งด้านหน้าและด้านหลังเมื่อนายทะเบียนลงลายมือชื่อและประทับตราประจำตำแหน่งเรียบร้อยแล้ว จึงแยกเก็บเข้าแฟ้มของสัตว์แต่ละประเภท

- ในกรณีที่ลายมือชื่อนายทะเบียน ที่อ่านไม่ออก ให้เขียนว่าอ่านไม่ออก

- การทำนิติกรรม ถ้าหากด้านหน้าเต็มให้ใช้ด้านหลังต่อ

(ส.พ. ๑๔)

๕๒

บัญชีหัวประจําออกซึ่งยังไม่ได้ทำทวรูปพรรณ

คำบด อำเภอ จังหวัด
 ประจําเดือน พ.ศ.

ประเภทสัตว์	คงบัญชี เดือนก่อน	เพิ่มขึ้นโดย			รวมมี เดือนนี้	จำหน่วยเพราะเหตุ						รวม จำ หน่วย เดือนนี้	คงบัญชี เดือนนี้	หมายเหตุ
		นำมา จากต่าง ประเทศ	นำมา จากต่าง ท้องที่	เกิด ใหม่ ได้ค้น		นำไป ต่าง ท้อง ที่	ตาย รวม ตาและ อื่นๆ	ตาย โดย โรค ระบาด	หาย	ทำตัว รูป พรรณ ใหม่	ฆ่าโดย รับ อาชญา บัตร			
๑	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	๑๓	๑๔
ช้าง	{ พลาย พัง													
ม้า	{ ผู้ เมื่อย													
โค	{ ผู้ เมื่อย													
กระบือ	{ ผู้ เมื่อย													
ล่อ	{ ผู้ เมื่อย													
ลา	{ ผู้ เมื่อย													

(ลงนาม) กำนัน

วิธีการกรอกแบบพิมพ์ ส.พ. ๑๘ หรือ บัญชีสัตว์ประจำคอก ซึ่งยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณ

(๑) การจัดทำบัญชีสัตว์ประจำคอกซึ่งยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณ เป็นหน้าที่ของกำนันผู้จัดทำ และเสนออำเภอ เป็นประจำทุกเดือน

(๒) กรณีที่ตำบลใดที่เริ่มดำเนินการเป็นเดือนแรก ให้กำนันรวมยอดสัตว์พาหนะจากหมู่บ้าน หรือผู้ใหญ่บ้าน ลงไว้ในช่อง ๑๕ (คงบัญชีเดือนนี้) ตามชนิดและเพศของสัตว์พาหนะแต่เพียงช่องเดียว ส่วนเดือนต่อ ๆ ไปให้ปฏิบัติตามคำอธิบายดังต่อไปนี้ คือ

ช่องที่ ๑ “คงบัญชีเดือนก่อน” ให้ยกจำนวนสัตว์ช่อง ๑๕ “คงบัญชีเดือนนี้” ของเดือนก่อนมาลงไว้

ช่องที่ ๒ “นำมาจากต่างประเทศ” ให้รวมจำนวนสัตว์ที่ไม่มีตัวรูปพรรณซึ่งมีผู้นำมาจากต่างประเทศมาขึ้นบัญชีในตำบลนั้น ลงไว้ในช่องนี้

ช่องที่ ๓ “นำมาจากต่างท้องที่” ให้รวมจำนวนสัตว์ที่ยังไม่มีตัวรูปพรรณ ซึ่งผู้นำมาจากต่างท้องที่มาขึ้นบัญชีอยู่ในตำบลนั้น (มาจากต่างท้องที่หมายถึง มาจากต่างตำบลหรือต่างอำเภอ) ลงไว้ในช่องนี้

ช่องที่ ๔ “เกิดใหม่” ให้รวมจำนวนสัตว์พาหนะที่เกิดใหม่ในตำบลนั้น ลงไว้ในช่องนี้

ช่องที่ ๕ “หายได้คืน” ให้รวมจำนวนสัตว์ที่หายได้กลับคืนมา ลงในช่องนี้

ช่องที่ ๖ “รวมมีเดือนนี้” ให้รวมจำนวนสัตว์ในช่อง ๑ ๒ ๓ ๔ และ ๕ เข้าด้วยกันตามชนิดและเพศ แล้วลงจำนวนไว้ในช่องนี้

ช่องที่ ๗ “นำไปต่างประเทศ” ให้รวมจำนวนสัตว์ที่ขึ้นบัญชีไว้เมื่อเดือนที่แล้ว และมีผู้นำออกไปต่างประเทศ ซึ่งผู้ใหญ่บ้านได้จำหน่ายบัญชีแล้วลงไว้ในช่องนี้

ช่องที่ ๘ “นำไปต่างท้องที่” ให้รวมจำนวนสัตว์ที่ขึ้นบัญชีไว้เมื่อเดือนที่แล้ว และมีผู้นำออกไปอยู่ที่ตำบลหรืออำเภออื่น และผู้ใหญ่บ้านได้จำหน่ายบัญชีแล้ว ลงไว้ในช่องนี้

ช่องที่ ๙ “ตายธรรมดาและอื่น ๆ” ได้แก่สัตว์พาหนะที่ตายด้วยเหตุธรรมดาหรืออื่น ๆ เช่น แก่ตาย ตายโดยประสบอุบัติเหตุ ตายเนื่องจากประสบภัยธรรมชาติ เป็นต้น โดยให้รวมยอดเฉพาะแต่ละเดือนลงไว้ในช่องนี้

ช่องที่ ๑๐ “ตายโดยโรคระบาด” เช่น โรคปากเปื่อย โรคเท้าเปื่อย เป็นต้น โดยให้รวมยอดเฉพาะแต่ละเดือนลงไว้ในช่องนี้

ช่องที่ ๑๑ “หาย” เช่น ถูกโจรผู้ร้ายลักขโมย หรือหาย โดยไม่ทราบสาเหตุให้รวมยอดเฉพาะแต่ละเดือนลงไว้ในช่องนี้

ช่องที่ ๑๒ “ทำตัวรูปพรรณใหม่” หมายถึง จำนวนสัตว์พาหนะที่ขึ้นบัญชีไว้เดือนที่แล้ว และได้ขอจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณในเดือนนี้มีจำนวนเท่าใด รวมยอดไว้ในช่องนี้

ช่องที่ ๑๓ “ฆ่าโดยรับอาชญาบัตร” หมายถึง จำนวนสัตว์พาหนะที่ขึ้นบัญชีไว้เดือนที่แล้ว และได้ฆ่าโดยขออนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ถูกต้องตามกฎหมายแต่ละเดือนมีจำนวนเท่าใด รวมยอดไว้ในช่องนี้

ช่องที่ ๑๔ “รวมจำหน่ายเดือนนี้” ให้นำจำนวนสัตว์พาหนะในช่อง ๗ ๘ ๙ ๑๐ ๑๑ ๑๒ และ ๑๓ รวมกันแล้วลงยอดไว้ในช่องนี้

ช่องที่ ๑๕ “คงบัญชีเดือนนี้” ให้นำจำนวนสัตว์พาหนะในช่องที่ ๑ บวก กับ ช่องที่ ๖ แล้วลบด้วย ช่องที่ ๑๔ ก็จะได้จำนวนสัตว์พาหนะที่นำลงในช่องนี้

หมายเหตุ

- คำว่า “บัญชีลูกคอก” หมายถึง สัตว์พาหนะที่ยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณที่มีอยู่ในตำบลหนึ่ง ๆ ซึ่งการครอบครองสัตว์พาหนะนั้นได้มาโดยสุจริต ไม่ได้หมายถึงสัตว์พาหนะที่เกิดใหม่ในตำบลหนึ่ง ๆ โดยเฉพาะเท่านั้น แต่หมายรวมถึงสัตว์พาหนะทุกประเภทที่ได้มาโดยสุจริต เช่น นำเข้าจากต่างประเทศ นำจากต่างท้องที่ ถ้ายังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณ ต้องนำขึ้นบัญชีลูกคอกไว้ทั้งสิ้น

ของ.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

[illegible]

การกรอกแบบพิมพ์ ส.พ. ๑๙

(๑) ส.พ. ๑๙ หรือ บัญชีสัตว์ที่ยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณ เป็นบัญชีคุมสัตว์พาหนะของเจ้าของสัตว์แต่ละคนว่า มีสัตว์พาหนะที่ยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณอยู่ในครอบครองจำนวนเท่าใด เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะของพนักงานเจ้าหน้าที่

(๒) ส.พ. ๑๙ ให้ผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้จัดทำ โดยจัดทำเป็น ๓ ชุด เก็บไว้ที่ผู้ใหญ่บ้าน ๑ ชุด กำนัน ๑ ชุด และอำเภอ ๑ ชุด

(๓) ให้ผู้ใหญ่บ้านรายงานจำนวนสัตว์พาหนะที่ขึ้นบัญชีเพิ่มใน ส.พ. ๑๙ หรือจำหน่ายบัญชีจาก ส.พ. ๑๙ ให้กำนันทราบทุกเดือนเพื่อดำเนินการแก้ไข ส.พ. ๑๙ ฉบับของกำนัน และรวมยอดลงในบัญชีลูกคอก (ส.พ. ๑๘) รายงานอำเภอต่อไป

(๔) เมื่อกำนันดำเนินการแก้ไข ส.พ. ๑๙ ฉบับของกำนันเรียบร้อยแล้วให้กำนันรวบรวมรายงานของผู้ใหญ่บ้านตาม (๓) แจกให้อำเภอทราบพร้อมกับรายงานตามแบบ ส.พ. ๑๘ เพื่ออำเภอจะได้ดำเนินการ แก้ไข ส.พ. ๑๙ ฉบับของอำเภอให้ถูกต้องต่อไป

(๕) แบบรายงานของผู้ใหญ่บ้าน ตาม (๓) ให้อำเภอกำหนดแบบรายงานขึ้นเองตามความเหมาะสม

(๖) การกรอกแบบพิมพ์ ให้ดำเนินการเช่นเดียวกับการกรอกแบบ ส.พ. ๑ ส.พ. ๒ ส.พ. ๓ หรือ ส.พ. ๔ ที่เพิ่มเข้ามาคือ

- หลังคำว่าของ... ให้ลงชื่อและชื่อสกุลพร้อมทั้งที่อยู่ของเจ้าของสัตว์พาหนะ
- ช่องโดยเหตุ หมายถึง สาเหตุของการเพิ่มสัตว์พาหนะเข้าในบัญชีตาม ส.พ. ๑๙ เช่น นำเข้าจากต่างประเทศ นำมาจากต่างท้องที่ หรือ เกิดใหม่ เป็นต้น หรือ หมายถึง สาเหตุของการจำหน่ายสัตว์จากบัญชี ตาม ส.พ. ๑๙ เช่น ตาย ฆ่าโดยขออนุญาต ทำตัวรูปพรรณใหม่ นำออกนอกท้องที่ เป็นต้น
- ช่องลงชื่อผู้จำหน่าย ส.พ. ๑๙ ฉบับของผู้ใหญ่บ้านให้ผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้ลงนาม ส.พ. ๑๙ ฉบับของกำนันให้กำนันเป็นผู้ลงนาม และ ส.พ. ๑๙ ฉบับอำเภอ ให้นายทะเบียนเป็นผู้ลงนาม

ที่.....

ที่ว่าการอำเภอ.....จังหวัด.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เรื่อง แจ้งความรับสัตว์ขึ้นทะเบียน

เรียน นายอำเภอ.....

ด้วยในเดือน.....พ.ศ.เจ้าของสัตว์พาหนะในท้องที่อำเภอ.....ได้นำสัตว์
พร้อมด้วยตัวรูปพรรณ มาขอขึ้นทะเบียนที่อำเภอนี้ด้วยเหตุต่าง ๆ ข้าพเจ้าได้รับขึ้นทะเบียนไว้แล้ว
จึงแจ้งมาให้ทราบ เพื่อจะได้จำหน่ายทะเบียนต่อไป รายชื่อเจ้าของสัตว์แจ้งต่อไปนี้

ชื่อ เจ้าของสัตว์	มาจาก		ประเภทสัตว์	ตัวเลขที่	ตัวคงท้องที่ ทำเมื่อ วัน เดือน ปี	ตัวต่างอำเภอ รับขึ้นทะเบียน วัน เดือน ปี	ชื่อสัตว์	สี และ ตำหนิ	เหตุที่นำสัตว์มา	ได้รับขึ้น ทะเบียน วัน เดือน ปี	หมายเหตุ
	ตำบล	หมู่ ที่									

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

นายอำเภอ

(ถ้าข้าราชการตำแหน่งอื่นนอกจากนายอำเภอเป็นผู้ลงชื่อ ให้ระบุตำแหน่งของผู้ลงชื่อไว้เหนือบรรทัด
“นายอำเภอ”)

วิธีการกรอกแบบพิมพ์ ส.พ. ๒๐

(๑) ในเดือนหนึ่งได้รับสัตว์อำเภอใดขึ้นทะเบียนไว้ก็ให้ส่งใบแจ้งความรับสัตว์ขึ้นทะเบียน (ส.พ. ๒๐) ไปยังอำเภอนั้น ทุก ๆ วันที่ ๑ และวันที่ ๑๕ ของเดือน

(๒) ให้แยกเป็นอำเภอ ๆ ละ ๑ ฉบับ อย่าปะปนกัน และให้ทำเป็นคู่ฉบับไว้ด้วย

(๓) การเก็บรักษาใบแจ้งความสัตว์พาหนะขึ้นทะเบียน ให้เก็บรวมไว้เช่นเดียวกับหนังสือราชการอื่น ๆ แต่ให้รวมของทุก ๆ อำเภอ เป็นแฟ้มเดียวกันไว้เป็นปี ๆ

(๔) การกรอกแบบพิมพ์ ส.พ. ๒๐

- ให้คัดลอกรายละเอียด ใน ส.พ. ๕ ส.พ. ๖ ส.พ. ๗ หรือ ส.พ. ๘ ฉบับที่เจ้าของสัตว์ นำมายื่นต่อนายทะเบียนลงใน ส.พ. ๒๐

- ในช่องสีและดำหนิ ให้ลงจำนวนขวัญของสัตว์พาหนะเพิ่มไปด้วย
- เหตุที่นำสัตว์มา ให้ลงว่า นำมาซื้อขาย ย้ายภูมิลำเนา เป็นต้น
- ในช่องอื่น ๆ มีรายละเอียดชัดเจนอยู่แล้ว

(ส.พ. ๒๑)

แจ้งความจำหน่ายสัตว์ขาดจากทะเบียน

ที่.....

ที่ว่าการอำเภอ.....จังหวัด.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เรื่อง

เรียน

หนังสือของท่านที่.....ลงวันที่.....พ.ศ.....รับสัตว์ขึ้นทะเบียน
ประจำเดือน.....พ.ศ.....ซึ่งเป็นสัตว์พาหนะในอำเภอ.....นั้น

ข้าพเจ้าได้จัดการไปดังนี้ คือ.....

.....
.....
.....

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

.....

(.....)

นายทะเบียน

(ถ้าผู้อื่นลงชื่อแทนนายทะเบียนให้ระบุตำแหน่งของผู้ลงชื่อไว้เหนือบรรทัด “นายทะเบียน”)

หมายเหตุ

- วิธีการปฏิบัติใช้หลักการเดียวกันกับ ส.พ. ๒๐
- การกรอกแบบพิมพ์รายละเอียดชัดเจนอยู่แล้ว

คำอธิบายขั้นตอนการจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณโค กระบือ

ขั้นตอนที่ ๑ ตรวจสอบความบริสุทธิ์ในการได้สัตว์มา

เมื่อราษฎรเจ้าของโค กระบือ หรือผู้แทน พร้อมด้วยผู้ใหญ่บ้าน หรือพยานนำสัตว์มาขอจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณ ให้นายทะเบียนดำเนินการดังนี้

๑. ตรวจสอบว่า โค กระบือ ดังกล่าว ได้จัดทำบัญชีสัตว์ที่ยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณ (ส.พ. ๑๙) ไว้แล้วหรือไม่ กรณีที่จัดทำไว้แล้ว ก็ให้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

๒. ในกรณีที่สัตว์นั้นไม่ได้จัดทำบัญชีสัตว์ที่ยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณ (ส.พ. ๑๙) ไว้ ถ้านายทะเบียนไม่แน่ใจในความบริสุทธิ์ ก็ให้สอบสวนบันทึกถ้อยคำของเจ้าของสัตว์ไว้ว่าสัตว์นั้นมีที่มาอย่างไร โดยให้ถือปฏิบัติตามนัย หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๔๐๒/ว ๓๐๕ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๑

ขั้นตอนที่ ๒ การจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณ

การจดทะเบียนโค ให้ใช้แบบพิมพ์ ส.พ. ๗ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

๑. การโยงขวัญ ในการโยงขวัญโคให้ดำเนินการใน ส.พ. ๗ โดยมีวิธีการดังนี้

๑.๑ แบ่งสัตว์ออกเป็น ๔ ส่วน

ก. แบ่งสัตว์ออกเป็น ๒ ด้าน คือ ซ้ายและขวา โดยผ่ากลางทางยาวตั้งแต่หัวถึงหาง (ตามแบบพิมพ์ด้านซ้ายและขวาจะทับกันอยู่)

ข. แบ่งสัตว์ออกเป็น ๒ ท่อน คือ ท่อนหน้าและท่อนหลัง โดยผ่าทางขวางตั้งแต่หลังถึงท้อง

๑.๒ ขณะนี้ตัวสัตว์จะถูกแบ่งออกเป็น ๔ ส่วน คือ ส่วนท่อนหน้าด้านซ้าย ท่อนหน้าด้านขวา ท่อนหลังด้านซ้าย และท่อนหลังด้านขวา (ภาพที่ ๑)

๑.๓ การลงขวัญ หากตรวจพบขวัญตรงจุดใดของตัวสัตว์ ก็ให้ลงจุดไว้ในแบบพิมพ์ให้ตรงกับจุดที่ตรวจพบ จากนั้นจึงโยงเส้นไปสู่ช่องสี่เหลี่ยมตามกรอบภาพ หากขวัญอยู่ด้านซ้ายให้โยงขึ้นบน หากอยู่ด้านขวาให้โยงลงล่าง หากขวัญอยู่ตรงกึ่งกลางระหว่างด้านซ้ายหรือขวา เช่น บนกึ่งกลางหน้าผากให้ลากเส้นไปด้านหน้า หากอยู่กึ่งกลางท่อนหลังให้ลากเส้นไปด้านหลัง

๑.๔ ในกรณีบริเวณขาของสัตว์ จะมีส่วนด้านนอก และส่วนด้านในของขาซ้าย และขวา หากขวัญอยู่ด้านใน เมื่อโยงเส้นขวัญแล้วจะต้องเขียนกำกับไว้ด้วยว่า (ใน)

๑.๕ การโยงเส้นขวัญห้ามโยงไปรวมในช่องเดียวกัน ให้โยงเพียงช่องละเส้น

๑.๖ เมื่อโยงเส้นขวัญครบแล้วให้ขีดเส้น ปิดช่องสี่เหลี่ยมกรอบภาพสัตว์ที่ว่างทุกช่องด้วยเพื่อป้องกันการโยงเส้นขวัญเพิ่มเติมภายหลัง

๒. การกรอกข้อความลงในแบบพิมพ์ ส.พ. ๗

๒.๑ ฉบับที่ ให้ลงลำดับเลขที่เป็น ๒ ตอน ตอนหน้าเป็นเลขที่ของสัตว์ที่จดทะเบียนใน
ปีนั้น ขึ้นปีใหม่อีกเริ่มด้วยเลข ๑ ใหม่ (แยกสัตว์แต่ละประเภทด้วย) ตอนหลังเป็นเลขที่ทั่วไปตั้งแต่เริ่มทำ
ตัวรูปพรรณของสัตว์นั้น (จำนวนสะสมจากเริ่มทำครั้งแรกของอำเภอ) แต่เมื่อครบ ๑๐๐,๐๐๐ ตัวแล้ว
ให้เริ่มขึ้นเลข ๑ ใหม่ เลขตอนหน้าจะแสดงว่าภายในปีนั้นทำตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะประเภทนั้น ๆ ไป
จำนวนเท่าใด ส่วนเลขตอนหลังจะเป็นจำนวนสัตว์ที่ทำตัวรูปพรรณ ตั้งแต่เริ่มทำมาว่าได้จดทะเบียนทำ
ตัวรูปพรรณสัตว์ประเภทนั้นเป็นจำนวนเท่าใด

ตัวอย่าง

ฉบับที่ ๒๐/๓๐,๕๐๐ (ตัวรูปพรรณโค)

เลขตอนหน้า ๒๐ หมายถึง ได้จดทะเบียนทำตัวรูปพรรณโค ตั้งแต่เริ่มปีนี้เป็นจำนวน ๒๐ ตัว
เลขตอนหลัง ๓๐,๕๐๐ ตัว หมายถึง ตั้งแต่เริ่มทำตัวรูปพรรณโคของอำเภอนี้ได้จดทะเบียน
ทำตัวรูปพรรณโคไปแล้วทั้งสิ้น ๓๐,๕๐๐ ตัว (หากถึง ๑๐๐,๐๐๐ ตัว จะต้องเริ่มขึ้นเลข ๑ ใหม่)

๒.๒ เขียนที่ กรอกสถานที่ที่จดทะเบียนทำตัวรูปพรรณ

๒.๓ วันที่.....เดือน.....ปี.....ลงวันเดือนปีที่จดทะเบียน

๒.๔ นายทะเบียนอำเภอ.....จังหวัด.....ระบุชื่อ...อำเภอและจังหวัดที่รับจดทะเบียน

๒.๕ ทำให้แก่.....ระบุชื่อเจ้าของโคที่จดทะเบียน

๒.๖ บ้านอยู่ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

กรอกที่อยู่ของเจ้าของโค ควรลงที่อยู่โดยละเอียด (เพิ่มบ้านเลขที่ หมู่ที่ ด้วย)

๒.๗ โคชื่อ.....ให้กรอกชื่อของโคที่จดทะเบียน เช่น ดำ เพือก ศรีนวล เป็นต้น

๒.๘ มีขวัญ.....แห่งให้กรอกจำนวนขวัญที่ตรวจพบทั้งหมดโดยลงเป็นตัวหนังสือ
เช่น แก้วแห่ง

๒.๙ สี.....ให้แยกสีของโคตามความเป็นจริง และสีตามธรรมชาติ เช่น ดำ
แดง หรือขาว เป็นต้น

๒.๑๐ เขา.....ให้บอกลักษณะของเขาที่ปรากฏ เช่น เขาเก เขาตุ้ม เขากาง
เขาข้างซ้ายหัก เป็นต้น

๒.๑๑ ดำหนิ.....ให้ระบุตำหนิพิเศษของโคที่พบ เช่น หางด้วน หูซ้ายฉีก ตาข้างซ้าย
บอด เป็นต้น

๒.๑๒ ลายมือชื่อ.....เจ้าของ ให้เจ้าของโค หรือผู้แทน เป็นผู้ลงลายมือชื่อ

๒.๑๓พยาน ให้ผู้ใหญ่บ้านของเจ้าของโคเป็นผู้ลงนามในกรณี
ผู้ใหญ่บ้านไปด้วยไม่ได้ ให้พยานเป็นผู้ลงนาม

๒.๑๔ ลงลายมือชื่อ.....นายทะเบียนท้องที่ให้นายทะเบียนหรือผู้รักษาราชการแทนนายอำเภอ เป็นผู้ลงนาม

๒.๑๕ หมายเหตุ.....ไว้กรอกในกรณีที่สัตว์นั้นจำหน่ายออกจากทะเบียน เช่น ตายโดยธรรมชาติ การอนุญาตให้ฆ่า ย้ายไปต่างท้องที่ หรือข้อความอื่นใดที่ระบียบการสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ ระบุไว้ให้ลง และควรลงเลขที่หนังสือ เช่น อาชญาบัตร แจ้งความรับสัตว์ขึ้นทะเบียน (ส.พ. ๒๐) ไว้ด้วยเพื่อความสะดวกแก่การตรวจสอบ

ส.พ. ๗ ทั้งสองตอนให้กรอกข้อความเหมือนกัน

ตัวอย่าง

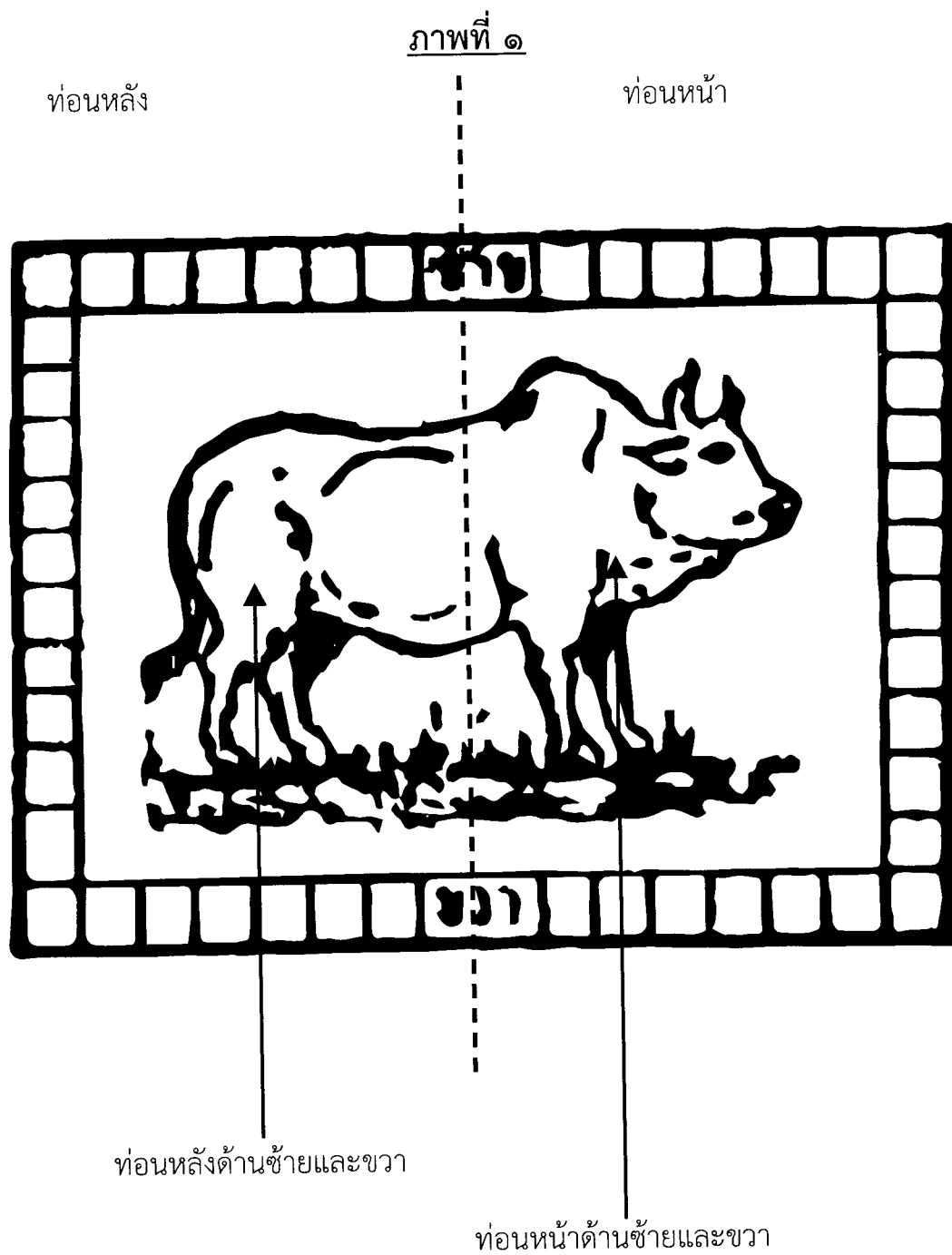
นายจัน เชื้อนเขียว ราษฎรหมู่ ๑ ตำบลแม่เงา อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน นำโคตัวผู้มาจดทะเบียน โดยที่โคตัวนี้ก้านันได้จัดทำบัญชีสัตว์ที่ยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณไว้แล้ว (ส.พ. ๑๙) โคชื่อเก มีลักษณะเขาเก หางด้วน สีดำ และมีขั้วหูทั้งหมด ๗ แห่งด้วยกัน คือ

๑. กลางหน้าผาก
๒. สะโพกซ้าย
๓. กลางท้องด้านล่าง
๔. ใต้ท้องด้านซ้าย
๕. ขาหลังขวาตอนล่างด้านใน
๖. กลางหลังด้านซ้ายเหนือสะโพก
๗. โคนขาหน้าขวาด้านนอก

การจดทะเบียนกระบือ

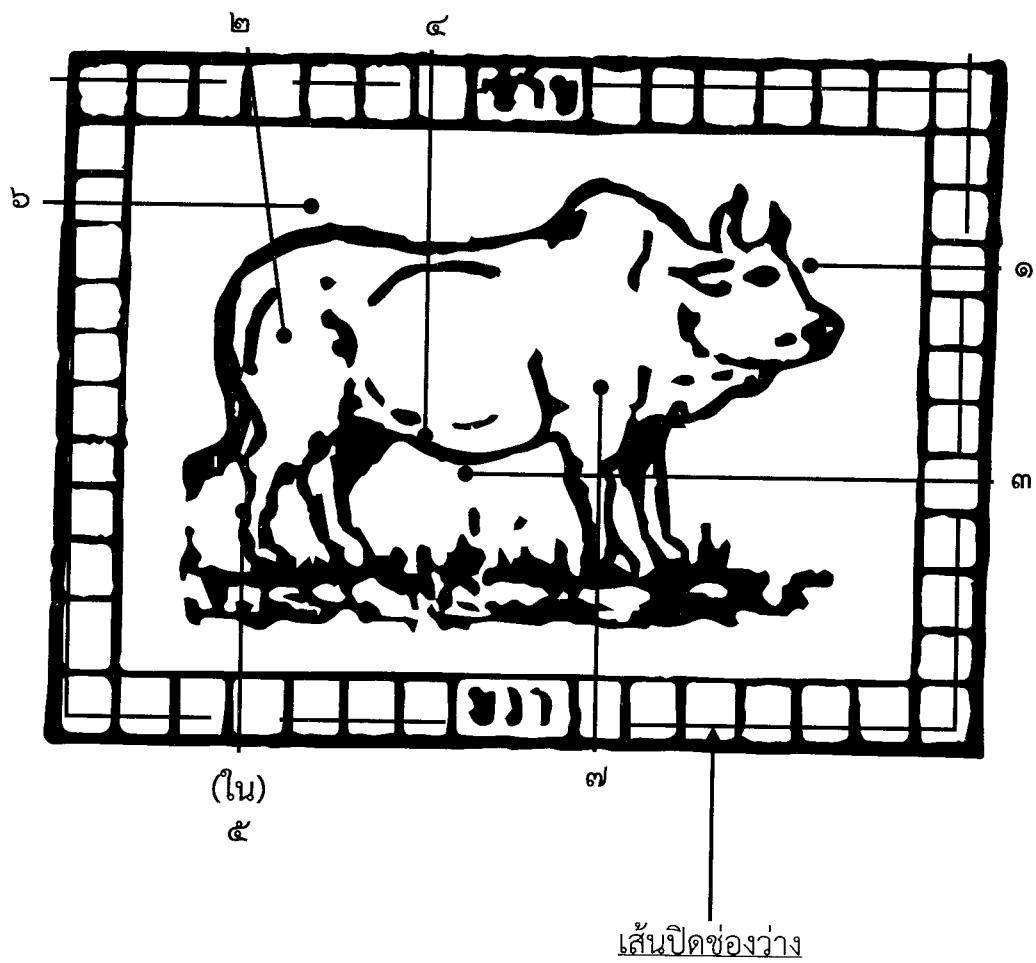
๑. การโยงขั้วหู ในการโยงขั้วหูให้ใช้แบบพิมพ์ ส.พ. ๘ โดยมีวิธีดำเนินการ เช่นเดียวกับการโยงขั้วหูโค

๒. การกรอกแบบพิมพ์ทะเบียนและต้นขั้วตัวรูปพรรณ ใช้แบบพิมพ์ ส.พ. ๘ การกรอกข้อความให้ถือปฏิบัติเช่นเดียวกับการจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณโค

ภาพการแบ่งสัตว์ออกเป็น ๔ ส่วน

ภาพที่ ๒

ตัวอย่างการโยงขวัญโค

๓

กฎหมาย และ ระเบียบ

พระราชบัญญัติ สัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๕๘๒

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร)

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๘๐

อาทิตย์ทิพอาภา

พล.อ. เจ้าพระยาพิชัยนาครโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๘๒

เป็นปีที่ ๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองกรรมสิทธิ์ และการป้องกันการลักสัตว์พาหนะให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

จึงมีพระบรมราชโองการ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสัตว์พาหนะพุทธศักราช ๒๕๘๒”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้เมื่อพ้นกำหนดหกสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ตั้งแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ ร.ศ. ๑๑๙ ประกาศแก้ไขเพิ่มเติมฉบับต่อ ๆ มา และบรรดากฎหมาย กฎข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่บัญญัติไว้แล้ว ในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“สัตว์พาหนะ” หมายความว่า ช้าง ม้า โค กระบือ ล่อ ลา ซึ่งได้ทำหรือต้องทำตัวรูปพรรณตามพระราชบัญญัตินี้

“ตัวรูปพรรณ” หมายความว่า ลักษณะสัณฐานโดยเฉพาะของสัตว์พาหนะแต่ละตัว ซึ่งเป็นอยู่เอง หรือซึ่งทำให้มีขึ้นใช้เป็นเครื่องหมาย

“ตัวรูปพรรณ” หมายความว่า เอกสาร แสดงตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะ

“นายทะเบียน” หมายความว่า นายอำเภอหรือผู้ทำการแทน หรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งขึ้น ตามพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าพนักงาน” หมายความว่า พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและนายทะเบียน

มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่สัตว์พาหนะของราชการทหาร เว้นแต่ในการโอนกรรมสิทธิ์สัตว์นั้นให้แก่เอกชน

มาตรา ๖ การมอบอำนาจหรือตั้งตัวแทนเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมหรือภาษีอากร ซึ่งบัญญัติไว้ในกฎหมายอื่น

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงาน กับให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียม ซึ่งต้องไม่เกินกว่าอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้และกิจการเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

การจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณ

มาตรา ๘ เมื่อสัตว์พาหนะ ดังต่อไปนี้ คือ

- (๑) ช้างมีอายุย่างเข้าปีที่แปด
- (๒) สัตว์อื่นนอกจากโคตัวเมียมีอายุย่างเข้าปีที่หก
- (๓) สัตว์ใดได้ใช้ขับขี่ลากเข็นหรือใช้งานแล้ว
- (๔) สัตว์ใดที่มีอายุย่างเข้าปีที่สี่ เมื่อนำออกนอกราชอาณาจักร
- (๕) โคตัวเมียมีอายุย่างเข้าปีที่หก เมื่อจะทำการโอนกรรมสิทธิ์ เว้นแต่ในกรณีรับมรดก

ให้เจ้าของหรือตัวแทนพร้อมด้วยผู้ใหญ่บ้าน หรือพยานในกรณีที่ไม่มีผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ใหญ่บ้านไปด้วยไม่ได้ นำสัตว์นั้นไปขอจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณจากนายทะเบียนท้องที่ที่สัตว์นั้นอยู่ภายในกำหนดดังต่อไปนี้ เว้นแต่ไม่สามารถที่จะนำไปได้

ก. สัตว์ในอนุมาตรา ๑ และอนุมาตรา ๒ ตามที่นายทะเบียนจะได้ประกาศเป็นรายตำบล และกำหนดระยะเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน

ข. สัตว์ในอนุมาตรา ๓ ภายในกำหนดเก้าสิบวัน นับแต่วันได้ใช้ขับขี่ลากเข็นหรือใช้งานแล้ว

ค. สัตว์ในอนุมาตรา ๔ และอนุมาตรา ๕ ต้องขอจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณก่อนนำออกนอกราชอาณาจักร หรือทำการโอนกรรมสิทธิ์

สัตว์ที่มีได้อยู่ในทบบังคับแห่งอนุมาตรา ๑ ถึงอนุมาตรา ๕ เจ้าของจะขอตะเบียนทำตัวรูปพรรณก็ได้

เมื่อนายทะเบียนพร้อมด้วยเจ้าของหรือตัวแทนได้ตรวจสอบตำหนิรูปพรรณเห็นเป็นการถูกต้อง และเจ้าของหรือตัวแทนได้ชำระค่าธรรมเนียมแล้ว ให้นายทะเบียนจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณให้

มาตรา ๙ สัตว์พาหนะซึ่งนำจากต่างประเทศเข้ามาในราชอาณาจักรต้องขอตะเบียนทำตัวรูปพรรณ ตามความในมาตรา ๘ โดยอนุโลม ถ้าได้นำเข้ามาเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลา หรือภายในกำหนดนั้น แต่ยังเหลือเวลาน้อยกว่าสามสิบวันตามประกาศในมาตรา ๘ ต้องขอตะเบียนทำตัวรูปพรรณภายในกำหนดสามสิบวัน เว้นแต่นำเข้ามาชั่วคราว

มาตรา ๑๐ ตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะของผู้ใดเป็นอันตราย หรือสูญหาย ให้นำพยานหลักฐานไปแจ้งความต่อนายทะเบียนท้องที่ที่มีทะเบียนสัตว์นั้นเพื่อขอรับใบแทนตัวรูปพรรณ

เมื่อนายทะเบียนสอบสวนเห็นความบริสุทธิ์แล้ว ให้เรียกค่าธรรมเนียมและออกใบแทนตัวรูปพรรณให้

มาตรา ๑๑ ผู้ใดเก็บตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะได้ ต้องนำส่งต่อเจ้าของหรือเจ้าพนักงานภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่เก็บได้

มาตรา ๑๒ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๑, ๑๘ และมาตรา ๒๔ ผู้ใดมีตัวรูปพรรณโดยไม่มีสัตว์พาหนะสำหรับตัวนั้นไว้ในครอบครอง ต้องนำส่งต่อนายทะเบียนท้องที่หรือกำนันเพื่อจัดส่งต่อนายทะเบียนท้องที่

มาตรา ๑๓ เมื่อปรากฏว่าตำหนิรูปพรรณสัตว์พาหนะของผู้ใดคลาดเคลื่อนจากตัวรูปพรรณ เพราะเหตุใด ๆ ก็ดี เจ้าของหรือผู้ครอบครองต้องนำสัตว์พร้อมด้วยตัวรูปพรรณไปให้นายทะเบียนตรวจแก้ตำหนิรูปพรรณภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบ

ทั้งนี้ถ้าเป็นการแก้ตำหนิรูปพรรณในกรณีที่เกี่ยวข้องกับขวัณสัตว์คลาดเคลื่อนตำหนิซึ่งเกิดขึ้น โดยการกระทำของเจ้าพนักงาน หรือได้เปลี่ยนแปลงไปตามธรรมชาติของสัตว์ หรือการที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ให้ยกเว้นค่าธรรมเนียม

หมวด ๒

การโอนกรรมสิทธิ์และการจำนอง

มาตรา ๑๔ การโอนกรรมสิทธิ์สัตว์พาหนะ ให้ผู้โอนและผู้รับโอนทั้งสองฝ่ายหรือตัวแทนนำสัตว์พาหนะและตัวรูปพรรณไปยังนายทะเบียนเพื่อจดทะเบียนการโอนกรรมสิทธิ์ เมื่อนายทะเบียนตรวจสอบเป็นการถูกต้องและได้ชำระค่าธรรมเนียมแล้ว ให้จดทะเบียนและสลักหลังตัวรูปพรรณโอนกรรมสิทธิ์ให้ ถ้าเป็นสัตว์ต่างท้องที่ให้นายทะเบียนรับสัตว์นั้นขึ้นทะเบียนเสียก่อน

ในกรณีที่เจ้าพนักงานยึดสัตว์พาหนะขายทอดตลาด เพื่อชำระหนี้ภาษีอากรก็ดี หรือนายทะเบียนขายทอดตลาดสัตว์พาหนะตามความในมาตรา ๒๕ ก็ดี หรือการเปลี่ยนเจ้าของสัตว์พาหนะในกรณีใด ๆ ซึ่งยังมิได้ทำการโอนกรรมสิทธิ์แก่กันต่อนายทะเบียน เมื่อนายทะเบียนได้ประกาศให้เจ้าของผู้มีนามรายสุดท้ายในตัวรูปพรรณมาทำการโอนภายในกำหนดสามสัปดาห์แล้ว ไม่มาภายในเวลาที่กำหนดไว้ในประกาศก็ดี ให้นายทะเบียนมีอำนาจโอนกรรมสิทธิ์สัตว์พาหนะได้แม้ผู้รับโอนหรือตัวแทนมาแต่ฝ่ายเดียว

มาตรา ๑๕ ผู้ใดได้รับสัตว์พาหนะเป็นมรดก ให้ผู้นั้นหรือตัวแทนนำพยานพร้อมด้วยตัวรูปพรรณไปแจ้งต่อนายทะเบียนท้องที่ที่มีทะเบียนสัตว์นั้น เมื่อนายทะเบียนสอบสวนแล้วให้ประกาศมรดกมีกำหนดสามสัปดาห์ ถ้าไม่มีผู้คัดค้านภายในเวลาที่กำหนดไว้ในประกาศ ให้นายทะเบียนเรียกค่าธรรมเนียมแล้วแก่ทะเบียนและตัวรูปพรรณสำหรับสัตว์นั้น ให้แก่ผู้รับมรดก

ถ้ามีผู้คัดค้านภายในกำหนด ให้นายทะเบียนสั่งให้ผู้ที่เห็นว่าไม่มีสิทธิดีกว่าไปฟ้องศาลภายในกำหนดไม่เกินหกสัปดาห์ ถ้าไม่ฟ้องภายในกำหนด ให้นายทะเบียนเรียกค่าธรรมเนียมแล้วแก่ทะเบียนและตัวรูปพรรณให้แก่ผู้ควรรับมรดก

มาตรา ๑๖ การจำหน่ายสัตว์พาหนะ ให้ผู้จำหน่ายและผู้รับจำหน่ายทั้งสองฝ่ายหรือตัวแทนนำตัวรูปพรรณประจำตัวสัตว์ที่จะจำหน่ายไปยังนายทะเบียนท้องที่ที่มีทะเบียนสัตว์นั้น เพื่อทำการจำหน่าย เมื่อนายทะเบียนตรวจสอบเป็นการถูกต้อง และได้รับชำระค่าธรรมเนียมแล้ว ให้จดทะเบียนและสลักหลังการจำหน่ายให้

หมวด ๓

การย้ายและจำหน่ายทะเบียน

มาตรา ๑๗ การย้ายสัตว์พาหนะไปต่างอำเภอ นอกจากกรณีการเช่า เช่าซื้อ ยืม ผาก จำนำ รับจ้างเลี้ยง หรือพาไปชั่วคราว เจ้าของหรือตัวแทนต้องนำตัวรูปพรรณไปแจ้งความต่อนายทะเบียนท้องที่ใหม่ภายในสามสัปดาห์ นับแต่วันที่สัตว์นั้นไปถึงที่ ๆ ย้ายไป ให้นายทะเบียนท้องที่ใหม่เรียกค่าธรรมเนียมแล้วแจ้งการรับสัตว์ขึ้นทะเบียนไปยังนายทะเบียนท้องที่เดิมทราบ

มาตรา ๑๘ ถ้าสัตว์พาหนะตาย ให้เจ้าของหรือตัวแทนแจ้งความและส่งมอบตัวรูปพรรณสัตว์ที่ตายนั้นต่อนายทะเบียนท้องที่ หรือกำนัน เพื่อจัดส่งต่อนายทะเบียนท้องที่ภายในสัปดาห์วัน นับแต่วันที่ทราบที่ทราบว่าสัตว์นั้นตาย

ในกรณีที่ผู้อื่นเป็นผู้ครอบครองสัตว์นั้นชั่วคราว ก็ให้ผู้นั้นแจ้งความต่อนายทะเบียนท้องที่ หรือกำนันภายในสัปดาห์วันนับแต่วันที่ทราบที่ทราบว่าสัตว์นั้นตาย เว้นแต่เจ้าของหรือตัวแทนจะได้ปฏิบัติตามความในวรรคก่อนแล้ว

มาตรา ๑๙ ผู้ใดจะนำสัตว์พาหนะออกไปนอกราชอาณาจักร ให้นำสัตว์นั้นพร้อมด้วยตัวรูปพรรณไปให้นายทะเบียนตรวจแก่ทะเบียน และสลักหลังตัวรูปพรรณว่าจำหน่ายออกนอกราชอาณาจักร

เมื่อผู้ใดนำสัตว์พาหนะดังกล่าวมาในวรรคก่อนกลับเข้ามาในราชอาณาจักร ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๔ บทเปิดเตล็ด

มาตรา ๒๐ เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ใดได้กระทำการฝ่าฝืนต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ เจ้าพนักงานมีอำนาจที่จะทำการตรวจสัตว์พาหนะ และให้ผู้นั้นนำตัวรูปพรรณหรือหลักฐานใด ๆ มาตรวจสอบกับสัตว์พาหนะได้

มาตรา ๒๑ ถ้าปรากฏว่าผู้ใดครอบครองสัตว์พาหนะไว้โดยไม่มีตัวรูปพรรณ หรือมีแต่ไม่ถูกต้องกับตัวสัตว์ เจ้าพนักงานมีอำนาจที่จะยึดสัตว์พาหนะนั้นไว้ และนำส่งต่อพนักงานสอบสวน เพื่อดำเนินคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้เป็นหน้าที่ผู้นั้นแสดงให้เห็นความบริสุทธิ์ว่าตนเป็นเจ้าของ หรือได้สัตว์มาโดยสุจริต

บรรดาสัตว์พาหนะที่ยึดได้ตามความในวรรคก่อน ถ้าไม่ปรากฏเจ้าของให้พนักงานสอบสวน หรือศาล แล้วแต่กรณี สั่งให้เจ้าพนักงานจัดเลี้ยงรักษาสัตว์นั้นไว้ และให้จัดการโฆษณาหาเจ้าของ

มาตรา ๒๒ ผู้ใดจับได้สัตว์พาหนะที่พลัดพลิด หรือถูกละทิ้งไว้ ถ้าสามารถมอบคืนสัตว์นั้นให้แก่เจ้าของ หรือผู้มีสิทธิจะรับสัตว์นั้นได้ภายในกำหนดสามวัน นับแต่วันจับสัตว์นั้นได้ ก็ให้นำสัตว์นั้นไปส่งต่อเจ้าพนักงานและแจ้งเหตุการณ์ให้ทราบ

ให้เจ้าพนักงานซึ่งได้รับมอบสัตว์ไว้ตามความในวรรคก่อนนั้น นำส่งพนักงานสอบสวน เพื่อจัดการโฆษณาหาเจ้าของ หรือดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๓ บรรดาสัตว์พาหนะที่ได้โฆษณาหาเจ้าของตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๑ หรือมาตรา ๒๒ นั้น ผู้ใดอ้างว่าสัตว์นั้นเป็นของตนก็ให้นำพยานหลักฐานมาพิสูจน์ต่อพนักงานสอบสวน หรือศาลแล้วแต่กรณี เมื่อพนักงานสอบสวน หรือศาลเห็นว่าควรคืนสัตว์นั้นให้แก่ผู้ใด ก็ให้คืนไป แต่ผู้นั้นต้องชำระค่าเลี้ยงรักษาให้ตามสมควร ถ้าหากมี ก่อนที่จะรับสัตว์นั้นไป

มาตรา ๒๔ สัตว์พาหนะของผู้ใดหายไปด้วยเหตุใด ๆ ก็ตาม ให้เจ้าของหรือตัวแทนแจ้งความต่อเจ้าพนักงานภายในเจ็ดวัน นับแต่เวลาที่ทราบเหตุ ภายหลังเมื่อได้สัตว์คืนมาให้แจ้งความต่อเจ้าพนักงานภายในเจ็ดวันนับแต่วันได้คืน

ถ้าไม่ได้สัตว์นั้นคืนมา ให้ส่งตัวรูปพรรณต่อนายทะเบียนท้องที่หรือกำนันเพื่อจัดส่งนายทะเบียนท้องที่ภายในเก้าสิบวัน

มาตรา ๒๕ สัตว์พาหนะที่เจ้าพนักงานเลี้ยงรักษาไว้ตามมาตรา ๒๑ หรือมาตรา ๒๒ ถ้าไม่มีผู้ใดขอรับคืนภายในกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันโฆษณาให้เจ้าพนักงานมีอำนาจที่จะขายทอดตลาดสัตว์นั้นได้ เมื่อขายแล้วได้เงินเท่าใดให้หักค่าใช้จ่ายและค่าเลี้ยงรักษาออก ถ้าหากมี แล้วถือเงินจำนวนสุทธิไว้แทน

ให้สัตว์พาหนะ หรือเงินจำนวนสุทธิตามความในวรรคก่อน ตกเป็นของแผ่นดิน หรือผู้จับสัตว์ได้ตามมาตรา ๒๒ ในเมื่อบุคคลผู้มีสิทธิจะมารับมิได้เรียกเอาภายในกำหนดหนึ่งปี นับแต่วันที่สัตว์นั้นมาอยู่ในอารักขาของเจ้าพนักงาน

ในกรณีที่ได้อึดสัตว์ไว้โฆษณาตามคำสั่งศาล กำหนดหนึ่งปีนั้นให้นับแต่วันที่คำพิพากษาลงถึงที่สุด แต่ถ้าไม่ทราบตัวบุคคลผู้มีสิทธิให้อึดเวลาออกไปเป็นห้าปี

มาตรา ๒๖ บรรดาสัตว์พาหนะที่เจ้าพนักงานยึดมาเนื่องในการกระทำความผิดใด ๆ เมื่อจะคืนแก่เจ้าของถ้าหากมีค่าเลี้ยงรักษาให้เรียกได้ตามสมควร และในกรณีที่โฆษณาหาเจ้าของ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๓ หรือมาตรา ๒๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๕

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๗ ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งมาตรา ๑๓, ๑๘ หรือมาตรา ๒๔ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสิบสองบาท

มาตรา ๒๘ ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งมาตรา ๑๑, ๑๒, ๑๔ วรรคต้น, ๑๗ หรือมาตรา ๑๙ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าสิบบาท

มาตรา ๒๙ ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งมาตรา ๘ หรือ มาตรา ๙ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าสิบบาท หรือจำคุกไม่เกินสิบวัน หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๓๐ ผู้ใดครอบครองสัตว์พาหนะไว้ และแสดงความบริสุทธิ์ไม่ได้ตามความในมาตรา ๒๑ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาทหรือจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

ประเภท	บาท	สต.	หมายเหตุ
ก. ค่าจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณ			
(๑) ช้าง	๕	-	
(๒) ม้า โค กระบือ ล่อ ลา	-	๕๐	
ข. ค่าสลักหลังตัวรูปพรรณโอน			
(๑) ช้าง	๑	-	
(๒) ม้า โค กระบือ ล่อ ลา	-	๒๕	
ค. ค่ารับขึ้นทะเบียนการย้าย			
(๑) ช้าง	๑	-	
(๒) ม้า โค กระบือ ล่อ ลา	-	๒๕	
ง. ค่าใบแทนตัวรูปพรรณ			
(๑) ช้าง	๑	-	
(๒) ม้า โค กระบือ ล่อ ลา	-	๕๐	
จ. ค่าแก้ตำหนิในตัวรูปพรรณ			
(๑) ช้าง	๑	-	
(๒) ม้า โค กระบือ ล่อ ลา	-	๒๕	
ฉ. ค่าป่วยการพยานตัวละ	-	๒๕	

กฎกระทรวงมหาดไทย ออกตามความในพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

- ข้อ ๑ ให้ใช้ต้นขั้วตัวรูปพรรณ หรือใบแทนต้นขั้วตัวรูปพรรณ แล้วแต่กรณีเป็นทะเบียน
- ข้อ ๒ ใบแทนตัวรูปพรรณ ซึ่งออกตามความในมาตรา ๒๐ นั้น ให้ใช้กระดาดสีติดกับตัวรูปพรรณ แต่ให้มีความอย่างเดียวกับตัวรูปพรรณ โดยหมายเหตุแสดงไว้ว่าเป็นใบแทน
- ข้อ ๓ สัตว์พาหนะของทางราชการทหารที่จะโอนกรรมสิทธิ์ให้แก่เอกชน ถ้าสัตว์นั้นยังมีได้ จดทะเบียนทำตัวรูปพรรณ ให้จดทะเบียนทำตัวรูปพรรณเสียก่อนแล้วจึงดำเนินการตามความในมาตรา ๑๔
- ข้อ ๔ เมื่อเจ้าพนักงานได้รับตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะ ซึ่งมีผู้เก็บได้ตามความในมาตรา ๑๑ ถ้าเจ้าพนักงานนั้นมีใช้นายทะเบียน ให้เจ้าพนักงานนำส่งตัวรูปพรรณนั้นต่อนายทะเบียนให้นายทะเบียนแจ้งความไปยังเจ้าของผู้มีนามรายสุดท้ายในตัวรูปพรรณมารับภายในเวลาอันสมควร ถ้าเป็นสัตว์พาหนะ ซึ่งมีทะเบียนอยู่ต่างท้องที่ ให้ส่งตัวรูปพรรณไปยังนายทะเบียนท้องที่นั้น เพื่อจัดการดังกล่าว
- ข้อ ๕ ตัวรูปพรรณ ซึ่งไม่มีสัตว์พาหนะประจำตัวตามความในมาตรา ๑๒ หรือตัวรูปพรรณ ซึ่งสัตว์พาหนะหายตามความในมาตรา ๒๔ วรรค ๒ นั้น ให้นายทะเบียนหมายเหตุในตัวรูปพรรณนั้น และในทะเบียนว่าไม่มีสัตว์ประจำตัวหรือสัตว์หาย แล้วแต่กรณี และลงนามวัน เดือน ปี กำกับไว้แล้วเก็บรักษาในทะเบียน
- กรณีที่สัตว์หายได้คืนมา ให้นายทะเบียนหมายเหตุในตัวรูปพรรณและทะเบียนว่าได้คืนมาแล้ว และลงนาม วัน เดือน ปี กำกับไว้
- ข้อ ๖ ตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะที่ตายตามความในมาตรา ๑๘ ให้นำความในข้อ ๕ มาปฏิบัติโดยอนุโลม
- ข้อ ๗ การประกาศให้เจ้าของผู้มีนามรายสุดท้ายในตัวรูปพรรณมาจัดการโอนตามความในมาตรา ๑๔ ให้นายทะเบียนปิดประกาศไว้ ณ ถิ่นที่อยู่ของผู้นั้น และ ณ ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอ
- ข้อ ๘ การประกาศมรดกตามความในมาตรา ๑๕ ให้นายทะเบียนปิดประกาศไว้ ณ ถิ่นที่อยู่ของเจ้าของผู้มีนามรายสุดท้ายในตัวรูปพรรณ และ ณ ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอ
- ข้อ ๙ ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามอัตราดังต่อไปนี้

หมายเหตุ เช่นเดียวกับอัตราค่าธรรมเนียมตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒

ระเบียบการสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๕๖๒

ข้อความทั่วไป

เนื่องจากได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๕๖๒ โดยให้ยกเลิกพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ ร.ศ. ๑๑๙ นั้นแล้ว ด้วยเหตุนี้ระเบียบหรือคำสั่งใด ๆ ซึ่งมีอยู่ก่อนหากเป็นการขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติใหม่นี้แล้ว ย่อมต้องถูกลบล้างและยกเลิกไป

พระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๕๖๒ นี้ จะมีหลักการส่วนใหญ่คล้ายคลึงกับพระราชบัญญัติเก่า หากได้เพิ่มเติมหลักการบางประการให้รัดกุมขึ้น คือ

๑. ให้เพิ่ม “ลา” ขึ้นเป็นสัตว์พาหนะตามพระราชบัญญัติอีกชนิดหนึ่ง เพราะปรากฏความสำคัญของสัตว์จำพวกนี้ขึ้น

๒. กำหนดเงื่อนไขเวลา อายุ และการใช้งานของสัตว์พาหนะที่เจ้าของจะต้องนำมาจดทะเบียน และทำตัวรูปพรรณให้เป็นการแน่นอนยิ่งขึ้น

๓. ให้อำนาจนายทะเบียนที่จะทำการโอนทะเบียน และสลักหลังตัวรูปพรรณ กรณีที่เจ้าพนักงานยึดสัตว์พาหนะขายทอดตลาด และเจ้าของสัตว์ไม่มาทำการโอนด้วยประการใดๆ ก็ดี ,

๔. เพิ่มวิธีการให้มีการประกาศโฆษณาเมื่อมีผู้มาร้องขอรับมรดกสัตว์พาหนะ

๕. กำหนดวิธีปฏิบัติการในเรื่องการจำนองสัตว์พาหนะให้ชัดเจนและรัดกุม

๖. ให้เจ้าของสัตว์แจ้งความเมื่อสัตว์พาหนะหายหรือได้คืนมา และให้ส่งมอบตัวรูปพรรณต่อเจ้าพนักงานเมื่อไม่มีสัตว์ประจำตัว

๗. ยกเว้นค่าธรรมเนียมและภาษีอากรใด ๆ ในการตั้งตัวแทนหรือมอบอำนาจให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

วิธีปฏิบัติการเกี่ยวกับสัตว์พาหนะ ได้มีพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๕๖๒ และกฎกระทรวงมหาดไทย ออกตามความในพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๕๖๒ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๓ กับประกาศรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งปลัดกิ่งอำเภอเป็นนายทะเบียนท้องที่ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๓ เป็นหลักอยู่แล้ว แต่เพื่อให้สะดวกแก่การปฏิบัติ กระทรวงมหาดไทยจึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

การจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณ

๑. เมื่อเจ้าของสัตว์หรือตัวแทนพร้อมด้วยผู้ใหญ่บ้านหรือพยาน นำสัตว์มาจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณจากนายทะเบียนท้องที่ ตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะให้นายทะเบียนท้องที่พร้อมด้วยเจ้าของหรือผู้แทนและพยานตรวจสอบตำหนิรูปพรรณให้เป็นการถูกต้องแล้วสอบสวนหลักฐานและพฤติการณ์ให้เห็นความบริสุทธิ์ เมื่อได้รับเงินค่าธรรมเนียมตามอัตราในกฎกระทรวงแล้วจึงออกตัวรูปพรรณให้ตัวละ ๑ ฉบับ โดยมีชั่งน้ำหนักแบบ ส.พ. ๕, ๖, ๗, ๘ แล้วแต่กรณี ถ้าเป็นล่อหรือลาให้ใช้ ส.พ. ๖ โดยหมายเหตุชนิดสัตว์ที่ใช้แทนไว้ในภาพสัตว์ด้วยหมึกสีแดง

๒. ในเดือนกุมภาพันธ์ทุก ๆ ปี ให้นายทะเบียนประกาศเป็นรายตำบล โดยกำหนดระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน ตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะให้เจ้าของหรือผู้แทนนำสัตว์พาหนะตามความในมาตรา ๘ อนุมาตรา ๑ และอนุมาตรา ๒ ไปจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณณ ที่ว่าการอำเภอหรือตำบลที่เห็นว่าเป็นการสะดวกแก่เจ้าของสัตว์ที่จะนำสัตว์ไปได้

การตรวจสอบคำนิรูปรพรรณณสัตว์นั้น นายทะเบียนจะตรวจบันทึกรายละเอียดลงในตัวเดินทุ่ง ส.พ. ๑, ๒, ๓, ๔ แล้วแต่กรณี เพื่อนำมาคัดลงในตัวรูปพรรณณตามความใน ข้อ ๑ ก็ชอบที่จะทำได้ ถ้าเป็นล่อหรือลาให้ใช้ ส.พ. ๒ โดยหมายเหตุชนิดสัตว์ที่ใช้แทนไว้ในภาพด้วยหมึกสีแดง

๓. เมื่อเจ้าของหรือผู้แทนนำพยานหลักฐานไปแจ้งต่อนายทะเบียน เพื่อขอรับใบแทนตัวรูปพรรณณสัตว์ที่เป็นอันตราย หรือสูญหายโดยสุจริต ให้นายทะเบียนสอบสวนบันทึกหลักฐานและพฤติการณ์ไว้พิจารณาเห็นความบริสุทธิ์ และเมื่อได้รับค่าธรรมเนียมตามอัตราในกฎกระทรวงแล้วจึงออกใบแทนตัวรูปพรรณณโดยคัดข้อความในทะเบียนลงตามแบบ ส.พ. ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๓ แล้วแต่กรณี ถ้าเป็นล่อหรือลาให้ใช้ ส.พ. ๑๑ โดยหมายเหตุชนิดสัตว์ที่ใช้แทนไว้ในภาพด้วยหมึกแดง

๔. ถ้าตัวรูปพรรณณที่เป็นอันตรายหรือสูญหายนั้นเป็นตัวรูปพรรณณประจำตัวสัตว์ซึ่งจดทะเบียนครั้งหลังที่สุดไว้ต่างสำนักทะเบียน ให้นายทะเบียนบันทึกสอบสวนพยานหลักฐานและพฤติการณ์ไว้พร้อมด้วยบันทึกคำนิรูปรพรรณณสัตว์พาหนะนั้นลงในตัวเดินทุ่งและเรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามอัตราในกฎกระทรวงแล้วส่งไปยังนายทะเบียนที่เป็นสำนักจดทะเบียนครั้งสุดท้ายของสัตว์นั้น เพื่อออกใบแทนตัวรูปพรรณณส่งมอบให้เจ้าของสัตว์ต่อไป

๕. เมื่อมีผู้นำตัวรูปพรรณณสัตว์พาหนะส่งมอบให้นายทะเบียนด้วยกรณีใด ๆ ก็ดีนอกจากจะต้องปฏิบัติตามความในพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะและกฎกระทรวงแล้ว ให้นายทะเบียนบันทึกพฤติการณ์จากผู้นำส่งตามสมควรเพื่อเป็นหลักฐาน

๖. ถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองนำสัตว์พาหนะพร้อมด้วยตัวรูปพรรณณมาให้นายทะเบียนตรวจแก้ไขในกรณีที่คำนิรูปรพรรณณสัตว์คลาดเคลื่อนจากตัวรูปพรรณณด้วยเหตุใด ๆ ด้วยความสุจริต ให้นายทะเบียนสอบสวนพยานหลักฐานและพฤติการณ์เห็นเป็นการสมควรและเมื่อได้รับค่าธรรมเนียมตามอัตราในกฎกระทรวงแล้วจึงแก้คำนิรูปรพรรณณในตัวรูปพรรณณและทะเบียนให้ตรงกับตัวสัตว์

กรณีแก้คำนิรูปรพรรณณ ให้เขียนเพิ่มหรือฆ่าข้อความที่ไม่ต้องการในรายการในตัวรูปพรรณณและทะเบียนด้วยหมึกแดงแล้วเซ็นนามนายทะเบียนโดยย่อ และวัน เดือน ปีกำกับไว้ทุกแห่ง

กรณีแก้คำนิรูปรพรรณณที่เกี่ยวกับขวัญของสัตว์ ถ้าเป็นการแก้เพิ่มขวัญให้โยงเพิ่มด้วยหมึกแดงแล้วหมายเหตุไว้ที่กรอบภาพสัตว์ด้านนอกว่า “อำเภอ.....ตรวจเพิ่ม” แล้วลงนามนายทะเบียนโดยย่อ และวัน เดือน ปี ด้วยหมึกแดงกำกับไว้ทุกแห่ง ถ้าเป็นการแก้ลดขวัญให้ขีดฆ่าขวัญที่โยงไว้เดิมด้วยหมึกสีแดง แล้วหมายเหตุไว้ที่กรอบภาพด้านนอกว่า “อำเภอ....ตรวจลด” แล้วลงนามนายทะเบียนโดยย่อ และวัน เดือน ปี ด้วยหมึกแดงกำกับไว้ทุกแห่ง

กรณีแก้คำหาณิรูปพรรณอย่างอื่นใดให้กระทำดังกล่าวข้างต้นโดยอนุโลม

๗. ถ้าสัตว์พาหนะที่นำมาให้นายทะเบียนแก้คำหาณิรูปพรรณเป็นสัตว์พาหนะต่างท้องที่ให้บันทึกรายการที่แก้ไขเปลี่ยนแปลงตามวิธีการในข้อ ๖ ลงในตัวเดินทุ่งตามความในข้อ ๒ วรรคท้าย แล้วส่งไปยังนายทะเบียนท้องที่ที่สัตว์พาหนะนั้นจดทะเบียนไว้ครั้งสุดท้ายเพื่อแก้ไขคำหาณิรูปพรรณให้ตรงกัน นายทะเบียนท้องที่ที่สัตว์นั้นจดทะเบียนไว้เป็นครั้งสุดท้ายเมื่อได้รับรายงานดังกล่าวข้างต้น ให้ดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำหาณิรูปพรรณแล้วหมายเหตุไว้ในทะเบียนว่าแก้ไขเปลี่ยนแปลงตามหนังสือคณะกรรมการอำเภอ.....ที่.....ลงวัน เดือน ปีด้วยหมึกแดง

๘. การจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณ หรือการโอนกรรมสิทธิ์สัตว์พาหนะของทางราชการทหาร ให้ดำเนินการดังกล่าวข้างต้นเพียงไม่ขัดแย้งกับพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะและกฎกระทรวง

การโอนกรรมสิทธิ์และการจำนอง

๙. เมื่อผู้โอนและผู้รับโอนทั้งสองฝ่ายหรือตัวแทนนำสัตว์พาหนะและตัวรูปพรรณมายังนายทะเบียนเพื่อขอจดทะเบียนการโอนกรรมสิทธิ์ ให้นายทะเบียนตรวจคำหาณิรูปพรรณให้ถูกต้องตรงกับสัตว์ และเมื่อได้รับค่าธรรมเนียมตามอัตราในกฎกระทรวงแล้วให้จดทะเบียนและสลักหลังตัวรูปพรรณ และทะเบียน โดยบันทึกข้อความแห่งนิติกรรมโอนกรรมสิทธิ์ตามรายการในตัวรูปพรรณ และมอบตัวรูปพรรณนั้นให้ผู้รับโอนไป

ถ้าเป็นสัตว์ต่างอำเภอให้ขึ้นทะเบียนเป็นสัตว์ในท้องที่เสียก่อน โดยเรียกค่าธรรมเนียมการขึ้นทะเบียนตามอัตราในกฎกระทรวงอีกส่วนหนึ่ง การขึ้นทะเบียนให้นายทะเบียนคัดข้อความในตัวรูปพรรณนั้นทั้งหมดลงในใบแทนต้นขั้วตัวรูปพรรณสัตว์ที่มาจากต่างอำเภอแล้วบันทึกการขึ้นทะเบียนไว้เป็นรายการสุดท้าย (ดูคำอธิบายวิธีกรอกแบบพิมพ์)

๑๐. ในการโอนกรรมสิทธิ์ตามความในมาตรา ๑๕ วรรคท้ายนั้น ให้ดำเนินการตามข้อ ๙ ข้างต้นโดยอนุโลม และให้นายทะเบียนหมายเหตุพฤติการณ์โดยย่อไว้ในช่อง “ข้อความแห่งนิติกรรมหรือสัญญา” แล้วลงนามนายทะเบียนโดยย่อ วัน เดือน ปีกำกับไว้

๑๑. การโอนกรรมสิทธิ์ตามความในมาตรา ๑๕ ให้นายทะเบียนดำเนินการตามข้อ ๙ ข้างต้นโดยอนุโลม กับให้บันทึกหลักฐานพยานและพฤติการณ์ไว้ เห็นเป็นการสมควรแล้วให้ประกาศมรดกโดยปิดประกาศไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอและตำบลซึ่งเป็นภูมิลำเนาของผู้รับมรดกและเจ้าของสัตว์ในที่เปิดเผย มีกำหนด ๓๐ วัน ครบกำหนดไม่มีใครคัดค้านและเมื่อได้รับค่าธรรมเนียมตามอัตราในกฎกระทรวงแล้วจึงแก้ทะเบียนและตัวรูปพรรณสำหรับตัวสัตว์นั้นให้แก่ผู้รับมรดก โดยบันทึกลงในช่อง “ข้อความแห่งนิติกรรมหรือสัญญา” ว่า รับมรดกโดย..... “ช่องคู่กรณีหรือสัญญา” ว่า ผู้โอนถึงแก่กรรมหรือ.....

๑๒. การจำนองสัตว์พาหนะ เมื่อผู้จำนองและผู้รับจำนองทั้งสองฝ่ายหรือผู้แทนนำตัวรูปพรรณประจำตัวสัตว์ที่จำนองมายังนายทะเบียนท้องที่มีทะเบียนสัตว์นั้นให้นายทะเบียนตรวจสอบเป็นการถูกต้อง และเมื่อได้รับค่าธรรมเนียมตามอัตราในกฎกระทรวงแล้วจึงจดทะเบียนและสลักหลังการจำนองในตัวรูปพรรณและทะเบียนให้

การย้ายและการจำหน่ายทะเบียน

๑๓. การย้ายสัตว์พาหนะไปต่างอำเภอตามความในมาตรา ๑๗ เมื่อนายทะเบียนดำเนินการรับขึ้นทะเบียนไว้แล้ว (ดูคำอธิบายวิธีการกรอกแบบพิมพ์) ให้แจ้งการรับสัตว์ขึ้นทะเบียนไปยังนายทะเบียนท้องที่เดิมโดย ส.พ. ๒๐ และเมื่อนายทะเบียนท้องที่ได้หมายเหตุในทะเบียนโดยบันทึกในช่องหมายเหตุว่า “ย้ายไปอยู่อำเภอ.....ตามหนังสือคณะกรรมการอำเภอ....ที่....ลงวันที่ เดือน ปี” แล้วให้แจ้งความจำหน่ายสัตว์ขาดจากทะเบียนไปยังนายทะเบียนที่รับสัตว์ขึ้นทะเบียนไว้ตามแบบ ส.พ. ๒๑ ถ้ามีข้อความคลาดเคลื่อนบางประการก็ให้ดำเนินการสอบสวนตามสมควร

แจ้งความรับสัตว์ขึ้นทะเบียนและจำหน่ายสัตว์ขาดจากทะเบียนนี้ นายทะเบียนต้องบันทึกลงใน ส.พ. ๒๐ หรือ ๒๑ ทุกวันที่มีการรับสัตว์ขึ้นทะเบียน และจำหน่ายสัตว์ขาดจากทะเบียนแล้วรวบรวมส่งไปยังนายทะเบียนต่างท้องที่ทุก ๆ วันที่ ๑ และวันที่ ๑๕ ของเดือน

๑๔. การตรวจแก้ทะเบียนและสลักหลังตัวรูปพรรณสัตว์ ซึ่งจำหน่ายออกไปต่างประเทศ ให้หมายเหตุไว้ในตัวรูปพรรณช่องหมายเหตุและทะเบียนว่า “จำหน่ายออกไปนอกราชอาณาจักร เมื่อ วัน เดือน ปี” แล้วลงนามนายทะเบียนและวัน เดือน ปี กำกับไว้

ถ้าสัตว์ที่นำออกไปต่างประเทศได้จดทะเบียนครั้งสุดท้ายไว้ต่างอำเภอให้นายทะเบียนดำเนินการตามความในข้อ ๑๓ โดยอนุโลม

การขึ้นทะเบียนเมื่อนำสัตว์กลับเข้ามาในราชอาณาจักร เมื่อนายทะเบียนตรวจกำหนดรูปพรรณเป็นการถูกต้อง และเมื่อได้รับค่าธรรมเนียมตามอัตราในกฎกระทรวงแล้วจึงรับขึ้นทะเบียน (วิธีขึ้นทะเบียนดูคำอธิบายแบบพิมพ์) กับหมายเหตุไว้ในช่องหมายเหตุในตัวรูปพรรณและทะเบียนว่า “กลับเข้ามาในราชอาณาจักร เมื่อวัน เดือน ปี” แล้วลงนามนายทะเบียน และวันเดือน ปี กำกับไว้

ถ้าสัตว์ที่นำเข้ามาจากต่างประเทศได้จดทะเบียนครั้งสุดท้ายไว้ต่างอำเภอให้นายทะเบียนดำเนินการตามข้อ ๑๓ โดยอนุโลม

บทเปิดเตลิด

๑๕. การเก็บตัวรูปพรรณ ส.พ. ๕, ๖, ๗, ๘, ที่ใช้แล้วให้เขียนเล่มที่ ๑, ๒, ๓.....เรียงตามลำดับเล่มที่ใช้ก่อนหลัง และเลขที่..... “ตั้งแต่เลขที่....ถึงเลขที่...” ไว้ที่สันเล่ม ถ้าเป็นเล่มเล็กก็ไม่สะดวกแก่การเขียนที่สันจะมัดหรือเย็บรวมกัน ๔ เล่ม แล้วเขียนป้ายดังกล่าวปิดไว้ที่สันก็ได้

การเก็บ ส.พ. ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๓ ให้ดำเนินการตามวิธีดังกล่าวข้างต้นโดยอนุโลม

๑๖. ทะเบียนและใบแทนต้นข้าวสัตรูที่มาจากต่างอำเภอ ส.พ. ๑๔, ๑๕, ๑๖, ๑๗ ให้เก็บดังนี้

(๑) แยกเก็บตามประเภทสัตว์ประเภทละเล่ม เรียงตามวันที่ได้รับขึ้นทะเบียนก่อนและหลังตามลำดับ

(๒) ลงเลขลำดับประจำวันไว้ในทะเบียน และใบแทนต้นข้าวสัตรูรูปพรรณที่มุมบนข้างขวา เรียง ๑, ๒, ๓....เรื่อยไปจนครบ ๑ แสน จึงขึ้น ๑, ๒, ๓,ไปใหม่

(๓) ทะเบียนและใบแทนต้นข้าวสัตรูรูปพรรณ ที่ลงเลขลำดับประจำไว้ ๑ - ๒๐๐ ให้เย็บรวมเป็นเล่มหนึ่ง ๒๐๑ - ๔๐๐ ให้เย็บรวมเป็นเล่มหนึ่งและต่อ ๆ ไปโดยเล่มหนึ่ง ๆ มีจำนวนทะเบียนและใบแทนต้นข้าวสัตรูรูปพรรณ ๒๐๐ ฉบับทุกเล่ม แล้วลงเลขหมายประจำเล่มที่ ๑.เช่นเดียวกับต้นข้าวสัตรูรูปพรรณ

๑๗. การเก็บรายงานสัตว์ขึ้นทะเบียน หรือรายงานจำหน่ายสัตว์ขาดจากทะเบียนหรือหลักฐานอื่น ๆ เกี่ยวกับสัตว์พาหนะให้เก็บคู่มือ หรือสำเนาหรือต้นฉบับไว้อย่างหนึ่งสือราชการอื่น ๆ

๑๘. การทำลายตัวรูปพรรณหรือหนังสือราชการเกี่ยวกับสัตว์พาหนะให้ปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการทำลายแบบพิมพ์และหนังสือราชการแผนกมหาดไทยในกอง จังหวัดและอำเภอ พุทธศักราช ๒๔๗๘

คำอธิบายแบบพิมพ์

๑. แบบ ส.พ. ๑, ๒, ๓, ๔

ช่องได้มาโดย ให้ลงว่าลูกคอก ลูกติด หรือสัตว์เพริด สัตว์ป่า หรือสัตว์ของกลาง ฯลฯ

ช่องอื่น ๆ มีรายละเอียดจัดอยู่แล้ว

๒. แบบ ส.พ. ๕, ๖, ๗, ๘

ภาพสัตว์ วิธีโยงขวัญสัตว์นั้น ต้องคิดแบ่งสัตว์เป็น ๔ ท่อน คือผ่ากลางตั้งแต่หัวตลอดหาง แบ่งเป็นซ้ายขวาเสียชั้นหนึ่ง แล้วคิดแบ่งกลางตัวให้เป็นหน้าหลังเสียอีกชั้นหนึ่ง คงเป็นท่อนหน้าซ้าย ท่อนหน้าขวา ท่อนหลังซ้ายและท่อนหลังขวา ถึงกลางตัวนั้น คือระยะกึ่งกลางจากขม่อมถึงโคนหาง ขวัญสัตว์อยู่ตรงไหน ก็จุดลงในภาพสัตว์ตรงนั้นแล้วโยงไปทางด้านนั้น เช่น ขวัญที่ท่อนหน้าซ้ายก็โยงเส้นไปทางกรอบภาพสัตว์ข้างซ้ายหน้า ถ้ามีขวัญอยู่ที่ขาขวาด้านในหรือทางซ้ายของขาขวาเช่นนี้, ก็ให้โยงขวัญไปทางขวา แล้วเขียนไว้ที่ปลายเส้นโยงนอกรอบภาพสัตว์ว่า “ใน” ห้ามมิให้โยงเส้นขวัญไปรวมในช่องเดียวกันเป็นอันขาด คงโยงเพียงช่องละเส้นเท่านั้น เมื่อโยงขวัญเสร็จแล้ว ช่องกรอบภาพสัตว์ช่องใดว่างก็ให้ขีดเส้นปิดเสียทุกช่อง

ช่องฉบับที่ให้เลข ๒ ตอน ๆ หน้าเป็นเลขประจำปี ขึ้นปีใหม่ก็ตั้งหนึ่ง ไปใหม่ทุก ๆ
ทุกประเภทของสัตว์ ตอนหลังเป็นเลขทั่วไป เริ่มตั้งแต่ทำตัวสัตว์ประเภทนั้น ตัวแรกก็ลง ๑ เรียงลำดับเรื่อยไป
จนครบ ๑ แสนขึ้น ๑ ใหม่ ทั้งนี้เพื่อจะทราบว่ามีปีหนึ่งในอำเภอนั้นได้ทำตัวรูปพรรณสัตว์ประเภทนั้น ๆ ไปกี่ตัว

ช่องขวัญ ให้ใช้เขียนจำนวนขวัญสัตว์ที่มีทั้งหมดด้วยตัวหนังสือ

ช่องตำหนิ ให้ลงตำหนิของสัตว์โดยละเอียด มีตำหนิหลายแห่งก็ให้ลงหลายแห่ง

ช่องหมายเหตุ สำหรับจะบันทึกข้อความพิเศษที่พระราชบัญญัติ กฎกระทรวง และระเบียบการ
ได้กำหนดไว้ หรือมิได้กำหนดไว้ในบันทึกที่อื่นใด

ช่องอื่น ๆ มีรายละเอียดอยู่แล้ว

ด้านหลัง ช่องประเภทนิติกรรม ให้ลงประเภทนิติกรรมตามลักษณะในประมวลกฎหมายแพ่ง
และพาณิชย์ เช่น ซื้อ ขาย แลกเปลี่ยน ให้ จำนอง ฯลฯ

ช่องข้อความแห่งนิติกรรม ให้บันทึกข้อสัญญาหรือเงื่อนไขโดยย่อพอได้ใจความแจ้งชัด
เช่น ซื้อขายเป็นเงิน ๕๐ บาท จำนองเป็นเงิน ๘๐ บาท ใถ่ถอนการจำนองภายใน วัน เดือน ปี..... ฯลฯ

ช่องลายมือชื่อคู่กรณีหรือคู่สัญญาและพยาน ให้ลงลายมือชื่อหรือลายนิ้วมือคู่กรณี การพิมพ์
นิ้วมือต้องพิมพ์ให้ชัดแจ้งเพื่อตรวจสอบได้ง่าย กรณีใดกฎหมายบัญญัติไว้ให้มีพยานก็ให้ลงลายมือชื่อ
พยานด้วย หากกฎหมายมิได้บัญญัติไว้ให้มีพยานในกรณีใด พยานก็ไม่เป็นสิ่งจำเป็นต้องมี

กรณีขึ้นทะเบียนของประเภทนิติกรรมหรือสัญญาให้เขียนว่า “ขึ้นทะเบียน” แล้วขีดเส้นโยง
ไปตามบรรทัด จนถึงช่องลงลายมือชื่อนายทะเบียนอำเภอและประทับตรา จึงลงลายมือชื่อนายทะเบียน
และประทับตรา

อนึ่ง ถ้าตัวรูปพรรณไม่พอที่จะสลักหลังจดทะเบียน ให้ใช้แบบ ส.พ. ๙ ต่อ โดยประทับตรา
ประจำตัวที่ด้านหน้า

แบบ ส.พ. ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๓

ข้อความคงเหมือนกับแบบ ส.พ. ๕, ๖, ๗, ๘ ทุกประการ ผิดกันแต่ ส.พ. ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๓
เป็นสีเขียว แบบ ส.พ. ๕, ๖, ๗, ๘ เป็นสีขาว การกรอกแบบนี้มีข้อควรอธิบาย คือ

ช่องหมายเหตุ ให้บันทึกว่า ได้ออกตัวรูปพรรณฉบับนี้แทนตัวรูปพรรณเดิม ซึ่ง.....แล้ว
ลงนามนายทะเบียนและวัน เดือน ปี กำกับไว้

๓. แบบ ส.พ. ๑๔, ๑๕, ๑๖, ๑๗

ใช้สำหรับคัดรายการในตัวรูปพรรณ ซึ่งมีผู้นำมาขอขึ้นทะเบียนจากต่างท้องที่ไว้เป็นทะเบียนต่อไป
ช่องอื่น ๆ มีรายละเอียดชัดเจนอยู่แล้ว

๔. แบบ ส.พ. ๒๐

ช่องสี่และดำหนิ ให้ลงจำนวนขวัญด้วย

ช่องเหตุที่น่าสัตว์ ให้ลงว่านำมาซื้อขายหรือย้ายภูมิลำเนา ฯลฯ เหล่านี้เป็นต้น
ช่องอื่น ๆ มีรายละเอียดขัดอยู่แล้ว

๕. แบบ ส.พ. ๒๑

มีรายละเอียดขัดอยู่แล้ว

กระทรวงมหาดไทย

วันที่ ๒๐ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๒

หมายเหตุ แบบพิมพ์เกี่ยวกับทะเบียนสัตว์พาหนะทั้งหมดมี ๒๑ แบบ คือ

๑. ส.พ. ๑ ตัวเดินทุ่งช้าง
๒. ส.พ. ๒ ตัวเดินทุ่งม้า
๓. ส.พ. ๓ ตัวเดินทุ่งโค
๔. ส.พ. ๔ ตัวเดินทุ่งกระบือ
๕. ส.พ. ๕ ทะเบียนและต้นขั้วตัวรูปพรรณช้าง
๖. ส.พ. ๖ ทะเบียนและต้นขั้วตัวรูปพรรณม้า
๗. ส.พ. ๗ ทะเบียนและต้นขั้วตัวรูปพรรณโค
๘. ส.พ. ๘ ทะเบียนและต้นขั้วตัวรูปพรรณกระบือ
๙. ส.พ. ๙ ใบต่อทะเบียนและตัวรูปพรรณ
๑๐. ส.พ. ๑๐ ทะเบียนและต้นขั้วตัวรูปพรรณช้างแทนฉบับหาย
๑๑. ส.พ. ๑๑ ทะเบียนและต้นขั้วตัวรูปพรรณม้าแทนฉบับหาย
๑๒. ส.พ. ๑๒ ทะเบียนและต้นขั้วตัวรูปพรรณโคแทนฉบับหาย
๑๓. ส.พ. ๑๓ ทะเบียนและต้นขั้วตัวรูปพรรณกระบือแทนฉบับหาย
๑๔. ส.พ. ๑๔ ทะเบียนและใบแทนต้นขั้วตัวรูปพรรณช้างมาจากต่างอำเภอ
๑๕. ส.พ. ๑๕ ทะเบียนและใบแทนต้นขั้วตัวรูปพรรณม้ามาจากต่างอำเภอ
๑๖. ส.พ. ๑๖ ทะเบียนและใบแทนต้นขั้วตัวรูปพรรณโคมาจากต่างอำเภอ
๑๗. ส.พ. ๑๗ ทะเบียนและใบแทนต้นขั้วตัวรูปพรรณกระบือมาจากต่างอำเภอ
๑๘. ส.พ. ๑๘ บัญชีสัตว์ประจำคอกซึ่งยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณ
๑๙. ส.พ. ๑๙ บัญชีสัตว์ที่ยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณ
๒๐. ส.พ. ๒๐ แจ้งความรับสัตว์ขึ้นทะเบียน
๒๑. ส.พ. ๒๑ แจ้งความจำหน่ายสัตว์ขาดจากทะเบียน

ส.พ. ๑๐, ๑๑, ๑๒, และ ๑๓ (สี่เขียว) มีรายการเหมือนกับ ส.พ. ๕, ๖, ๗ และ ๘ (สี่ขาว)

ผิดเฉพาะแต่แบบพิมพ์สีขาวกับสี่เขียวเท่านั้น

(สำเนา)

ประกาศ

แต่งตั้งปลัดกิ่งอำเภอเป็นนายทะเบียนท้องที่

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย แต่งตั้งให้ปลัดกิ่งอำเภอเป็นนายทะเบียนท้องที่ของกิ่งอำเภอนั้น ๆ ตามความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ ตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

กระทรวงมหาดไทย

ประกาศมา ณ วันที่ ๖ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๘๓

เชวงศักดิ์สงคราม

ลงนามแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สำเนาถูกต้อง

นายไพบูลย์ สุนทรวิภาต

(นายไพบูลย์ สุนทรวิภาต)

หัวหน้าฝ่ายทะเบียนสัตว์พาหนะและนิติกรรม

๔

หนังสือสั่งการ

ที่ มท ๐๓๐๙.๓/ว๑๙๒

กรมการปกครอง

ถนนรัชฎาภิเศก กทม. ๑๐๒๐๐

๓ มกราคม ๒๕๕๖

เรื่อง หารือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาช้างและการจัดทำตัวรูปพรรณช้าง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดพัทลุง) และปลัดกรุงเทพมหานคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือจังหวัดพัทลุง ที่ พท ๐๐๐๑๗/๑๐๘๑๐ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๕

๒. สำเนาหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๓/๑๘๔ ลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๕๖

พร้อมนี้ขอส่งหนังสือการการปกครอง ตอบข้อหารือของจังหวัดพัทลุง เรื่อง หารือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาช้างและการจัดทำตัวรูปพรรณช้าง มาเพื่อทราบ และสั่งการให้นายทะเบียนท้องที่ถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสถาพร ศิริภักดี)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน

ส่วนการทะเบียนทั่วไป

โทร. ๐-๒๗๙๑-๗๐๒๑

โทรสาร. ๐-๒๗๐๖-๙๒๑๓

สำเนาฉบับ

ที่ มท. ๐๓๐๙.๓/๑๘๔

กรมการปกครอง

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๓ มกราคม ๒๕๕๖

เรื่อง หารือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาล้างและการจัดทำตัวรูปพรรณข้าง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุง

อ้างถึง หนังสือจังหวัดพัทลุง ที่ พท ๐๐๑๗/๑๐๘๑๐ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๕

ตามที่จังหวัดพัทลุงหรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาล้างและการจัดทำตัวรูปพรรณข้าง นั้น

กรมการปกครองได้พิจารณาตามประเด็นข้อหารือแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. กรณีอำเภอป่าพะยอมหรือว่า กรณีข้างที่อยู่ในพื้นที่อำเภอมีการจัดทำตัวรูปพรรณแล้วทุกตัว แต่ส่วนใหญ่ไม่สามารถย้ายสัตว์พาหนะเข้าอำเภอได้ เนื่องจากเจ้าของข้างได้มีการซื้อขายและส่งมอบตัวรูปพรรณให้กันโดยไม่ได้ทำการโอนกรรมสิทธิ์สัตว์พาหนะให้ถูกต้อง เป็นการซื้อขายต่อ ๆ กันมาหลายทอด ตัวบางฉบับผู้มีชื่อเป็นเจ้าของเสียชีวิตแล้ว และเจ้าของข้างคนปัจจุบันไม่รู้จักกันแต่อย่างใด จะมีแนวทางและขั้นตอนให้อำเภอปฏิบัติอย่างไรเพื่อให้ข้อมูลถูกต้องและเป็นปัจจุบันเห็นว่า การโอนกรรมสิทธิ์สัตว์พาหนะ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่ามีการเปลี่ยนเจ้าของสัตว์พาหนะ (ข้าง) โดยที่มิได้ทำการโอนกรรมสิทธิ์แก่กันต่อนายทะเบียน ก็ขอที่นายทะเบียนท้องที่ที่สัตว์ขึ้นทะเบียนไว้จะประกาศให้เจ้าของผู้มีนามรายสุดท้ายในตัวรูปพรรณมาทำการโอนกรรมสิทธิ์ภายในการกำหนดสามสิบวัน ถ้าเจ้าของไม่มาภายในเวลาที่กำหนดไว้ในประกาศให้นายทะเบียนมีอำนาจโอนกรรมสิทธิ์สัตว์พาหนะ (ข้าง) ได้แม้ผู้รับโอนหรือตัวแทนมาแต่ฝ่ายเดียวตามมาตรา ๑๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒ แต่อย่างไรก็ตามเพื่อป้องกันปัญหาเรื่องข้างไม่ตรงตามตัวรูปพรรณและการได้มาโดยสุจริต ให้นายทะเบียนท้องที่ที่จะทำการโอนกรรมสิทธิ์ตรวจสอบตัวรูปพรรณให้ตรงกับตัวข้างเชือกนั้นว่าถูกต้องตรงกันหรือไม่ รวมทั้งประเด็นการได้มาโดยสุจริตให้ทำการสอบสวนรายละเอียดประวัติของข้างดังกล่าวและการได้มาโดยมีพยานที่เชื่อถือยืนยันรับรองว่าได้มาโดยสุจริตไว้เป็นหลักฐานในการโอนกรรมสิทธิ์ดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการพิสูจน์และอ้างอิงด้วย

๒. กรณีอำเภอศรีนครินทร์หรือว่า นายสถิต เพชรสังฆาต อยู่บ้านเลขที่ ๓๔/๑ หมู่ที่ ๑ ตำบลชุมพล อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง ขอให้ถ่ายรูปข้าง จำนวน ๒ เชือก โดยข้างมีหลักฐานทะเบียนและใบแทนต้นขั้วตัวรูปพรรณข้างที่มาจากต่างท้องที่ จดทะเบียนที่อำเภอทับปุด จังหวัด

พังกา จำนวน ๑ เชือก และมีหลักฐานตัวพิมพ์รูปพรรณช้าง ออกโดยสำนักทะเบียนอำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่ มีการโอนกรรมสิทธิ์ครั้งสุดท้าย บันทึกโดยอำเภอเมืองพัทลุง ๑ เชือก นายสถิต เพชรสังฆาต ได้ซื้อช้างทั้งสองเชือกจากเจ้าของเดิมซึ่งเสียชีวิตไปแล้ว โดยมีการทำสัญญาซื้อขายแต่ไม่ได้มีการจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์แต่อย่างใดปัจจุบันช้างทั้ง ๒ เชือก ได้ทำงานอยู่ที่อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง สำนักทะเบียนอำเภอศรีนครินทร์สามารถดำเนินการถ่ายรูปช้างเพื่อติดในต้นขั้วตัวรูปพรรณ และในตัวรูปพรรณช้างได้หรือไม่ เนื่องจากต้นขั้วตัวรูปพรรณช้างมิได้ออกโดยสำนักทะเบียนอำเภอศรีนครินทร์ และนายสถิตฯ ยังไม่ได้จดทะเบียนการโอนกรรมสิทธิ์ช้างแต่อย่างใด เห็นว่า การถ่ายรูปช้างประกอบกับตัวรูปพรรณเป็นการเพิ่มเติมรายละเอียดรูปพรรณสัณฐานของช้างได้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่า ช้างเชือกนั้นตรงกับตัวรูปพรรณหรือไม่ โดยนายทะเบียนที่มีช้างอยู่ในพื้นที่สามารถตรวจสอบตัวรูปพรรณกับตัวช้างเมื่อเห็นว่าถูกต้องตรงกัน ให้ถ่ายรูปช้างทั้ง ๒ เชือก และรับรองรูปถ่าย จำนวน ๒ ชุด ติดกับตัวรูปพรรณ ๑ ชุด และส่งไปยังนายทะเบียนที่ช้างนั้นได้ขึ้นทะเบียนไว้ครั้งสุดท้าย ๑ ชุด เพื่อติดไว้กับต้นขั้วตัวรูปพรรณช้าง (ส.พ. ๕) หรือในทะเบียนและใบแทนต้นขั้วตัวรูปพรรณช้างที่มาจากต่างอำเภอ (ส.พ.๑๔) แล้วแต่กรณี โดยถือปฏิบัติแนวทางการแก้ดำเนินรูปพรรณสัตว์ตามระเบียบการสัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๕๘๒ ข้อ ๖ และ ข้อ ๗ โดยอนุโลม แต่เนื่องจากช้างอยู่ที่อำเภอศรีบรรพต จึงต้องให้ผู้ครอบครองช้าง (นายสถิตฯ) ไปยื่นคำขอถ่ายรูปช้างต่อนายทะเบียนท้องที่อำเภอศรีบรรพต และกรณียังไม่ได้จดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ช้างทั้ง ๒ เชือก ให้นายทะเบียนท้องที่ที่สัตว์พาหนะ (ช้าง) ได้ขึ้นทะเบียนไว้ครั้งสุดท้ายดำเนินการตามข้อ ๑ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และสั่งการให้นายทะเบียนท้องที่ถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความความนับถือ

(นายสถาพร ศิริภักดี)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน

ส่วนการทะเบียนทั่วไป

โทร. ๐-๒๗๔๑-๗๐๒๑

โทรสาร. ๐-๒๕๐๖-๔๒๑๓

ที่ มท ๐๓๐๙.๓/ว ๔๗๑๘

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๙ ตุลาคม ๒๕๕๕

เรื่อง การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

- อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๔๐๒/ว ๗๓๔ ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๓๒
 ๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๔๐๒/ว ๔๖๙ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๓๑
 ๓. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๔๐๒/ว ๑๑๐ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๓๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสำรวจฯ

จำนวน ๑ ชุด

๒. แบบรายงานการดำเนินงาน

จำนวน ๑ ชุด

ด้วย กระทรวงมหาดไทย อยู่ระหว่างเสนอแก้ไขปรับปรุง พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒ ตามขั้นตอนการเสนอกฎหมาย ให้สอดคล้องเหมาะสมกับความจำเป็นในปัจจุบัน จึงเห็นสมควรเตรียมการในส่วนที่จำเป็นและสำคัญที่มุ่งหมายให้เกิดผลเพื่อการรักษาความสงบเรียบร้อย คุ่มครองสิทธิแก่ประชาชน ป้องกันปราบปรามการกระทำที่ไม่ถูกต้อง รวมทั้งประสานงานกับหน่วยงานที่มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานให้มีความพร้อมสอดคล้องกันไปด้วยดี จึงขอให้จังหวัดได้กำชับและสนับสนุนการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

๑. ติดตามผลการดำเนินงานในพื้นที่เกี่ยวกับจัดทำตัวรูปพรรณ โดยเฉพาะเกี่ยวกับการซื้อขาย การฆ่าสัตว์ในโรงฆ่าสัตว์ การนำเข้าและการส่งออกนอกราชอาณาจักร การทำนิติกรรม เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย

๒. ทำความเข้าใจกับเจ้าของสัตว์และผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ประกอบการ เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ เจ้าหน้าที่กรมศุลกากร เจ้าหน้าที่ตำรวจ นายอำเภอ พนักงานฝ่ายปกครอง ผู้ปกครองท้องที่ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อดำเนินการและประสานการทำงานให้เกิดผลการปฏิบัติที่เหมาะสมของแต่ละพื้นที่

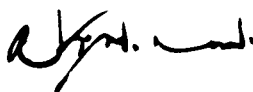
๓. ให้อำนวยความสะดวกในการจัดทำตัวรูปพรรณ การทำนิติกรรม การจำหน่ายทะเบียนแก่เจ้าของสัตว์ ผู้ประกอบการ ให้สะดวกและรวดเร็ว เพื่อให้เกิดผลการปฏิบัติตามกฎหมาย โดยเต็มใจไม่ต้องใช้มาตรการบังคับ ซึ่งเป็นผลดีต่อการดำเนินงานตามกฎหมายฉบับใหม่ในโอกาสต่อไป

เช่น การจัดทำตัวรูปพรรณสัณฐานสัตว์พาหนะทุกตัวที่เจ้าของต้องการจัดทำโดยอาศัยหลักเกณฑ์ตาม มาตรา ๘ วรรคสามแห่งพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒ และการให้บริการนอกสถานที่ เป็นต้น

๔. จัดทำตัวรูปพรรณสัณฐานสัตว์พาหนะทุกตัวทุกเชือก ที่จะนำเข้าหรือนำออกนอกราชอาณาจักร และสัตว์พาหนะที่มีการซื้อขายในตลาดนัด สัตว์พาหนะที่ได้รับอนุญาตให้เข้าในโรงฆ่าสัตว์ โดยดำเนินการ ตามกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด หากมีการฝ่าฝืนให้ดำเนินคดีตามกฎหมาย จัดเก็บสถิติการดำเนินงาน และรายงานกระทรวงมหาดไทยทุก ๔ เดือน (ม.ค. - เม.ย., พ.ค. - ส.ค., ก.ย. - ธ.ค.) ภายในวันที่ ๕ ของเดือนมกราคม พฤษภาคม และกันยายน โดยรายงานครั้งแรก (รอบเดือน ก.ย. - ธ.ค. ๕๕) ภายในวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๖

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาแจ้งอำเภอ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายประภาศ บุญยนิติ)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน

โทร ๐-๒๗๙๑-๗๐๒๑

โทรสาร ๐-๒๗๐๖-๙๒๑๓

แบบรายงานผลการดำเนินงานตาม พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ รอบ ๔ เดือน
(เดือน..... - เดือน.....)

ที่	ประเภทการดำเนินงาน	ระบุกิจกรรม และรายละเอียดเชิงปริมาณ
๑.	การจดทะเบียนสัตว์พาหนะ	
๒.	การตรวจตรา / การเคลื่อนย้าย	
๓.	การดำเนินงานเกี่ยวกับสัตว์พาหนะ ในโรงฆ่าสัตว์	
๔.	การดำเนินงานในตลาดนัดโคกระบือ	
๕.	การส่งออก / นำเข้า ราชอาณาจักร	
๖.	การดำเนินคดี	
๗.	อื่น ๆ (ระบุ)	

ลงชื่อ ผู้รายงาน
()
นายอำเภอ / ผู้อำนวยการเขต
...../...../.....

แบบสำรวจข้อมูลการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ

อำเภอ / เขต.....จังหวัด.....

๑. จำนวนโรงฆ่าสัตว์ (โค, กระบือ)

ประเภทโรงฆ่าสัตว์	จำนวน (แห่ง)	ฆ่าโค, กระบือ, โดยประมาณเดือนละ (ตัว) (ระบุ)
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		
เอกชน		

๒. ตลาดนัดโค, กระบือ

ลำดับ	ชื่อตลาดนัด	จำนวนโค, กระบือ, ที่มีการซื้อขายโดยประมาณต่อเดือน (ระบุ)

๓. การนำเข้าหรือนำออก โค , กระบือ ระหว่างประเทศ (เฉพาะอำเภอชายแดน)

ลำดับ	ชื่อด่าน / สถานที่นำเข้า / ส่ง	ระบุ จำนวน / ประเภท / สัตว์พาหนะ โดยประมาณต่อเดือน / คราว

ลงชื่อ

นายอำเภอ/ผู้อำนวยการเขต

(

)

ด่วนมาก

ที่ มท ๐๓๐๙.๓ /ว ๒๓๙๕

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง การแก้ไขปัญหาช้าง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๓/ว ๑๒๔๘ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๕

ตามที่แจ้งให้จังหวัดแจ้งนายทะเบียนประชาสัมพันธิ์ให้เจ้าของช้างนำช้างมาทำตัวรูปพรรณให้ทั่วถึงครบทุกเชือก และถ่ายรูปช้างจำนวนไม่น้อยกว่า ๕ รูป โดยให้ถ่ายรูปช้างทั้งช้างที่จดทะเบียนใหม่ และช้างที่ได้จดทะเบียนไว้แล้วให้ครบทุกเชือก เพื่อนำมาติดในต้นขั้วตัวรูปพรรณช้าง นั้น

เนื่องจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้แจ้งให้ทราบว่า ปัจจุบันมีการจับลูกช้างป่ามาทำตัวรูปพรรณจำนวนมาก และมีการลักลอบนำช้างอายุประมาณ ๓๐ - ๓๕ ปี จากประเทศเพื่อนบ้าน เข้ามาจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณ โดยนายทะเบียนได้จดทะเบียนทำตัวรูปพรรณให้

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว เพื่อการแก้ไขปัญหาช้างเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอให้จังหวัด ดำเนินการดังนี้

๑. กำชับให้นายทะเบียน โดยเฉพาะในพื้นที่เขตติดต่อประเทศเพื่อนบ้าน ให้เข้มงวด กวดขัน และระมัดระวังมิให้มีการนำช้างที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายมาจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณ โดยให้ถือปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการอย่างเคร่งครัด

๒. ก่อนที่นายทะเบียนจะออกตัวรูปพรรณช้างให้มีกรรมการจากหน่วยงานของกรมปศุสัตว์และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ร่วมกันพิจารณาให้ความเห็นก่อน และให้หน่วยงานของกรมปศุสัตว์เก็บตัวอย่างเลือด หรือส่วนอื่น ๆ ของช้าง ที่สามารถตรวจหาพันธุกรรม (DNA) เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐาน

๓. ให้นายทะเบียนรวบรวมภาพถ่ายช้างที่ได้ถ่ายรูปไว้แล้ว จำนวนไม่น้อยกว่า ๕ ภาพ/เชือก โดยจัดเก็บลงในแผ่นบันทึกข้อมูล (แผ่นซีดี) แยกตามตัวอย่างภาพถ่ายประกอบตัวรูปพรรณช้าง เชือกละ ๑ แฟ้มข้อมูล (Folder) ให้ครบทุกเชือก ทั้งนี้ เพื่อให้ภาพถ่ายช้างตรงกับรูปพรรณสัณฐานของช้าง แต่ละเชือก ให้ระบุข้อความ “ภาพถ่ายประกอบตัวรูปพรรณช้าง พลาย/พัง.....เล่มที่.....

เลขที่.....ฉบับที่.....หมายเลขไมโครชิพ.....ความสูง.....เซนติเมตร น้ำหนัก.....กิโลกรัม
(ถ้ามีข้อมูล) สีขน.....” ประกอบเพิ่มข้อมูล (Folder) ด้วย แล้วจัดส่งให้กระทรวงมหาดไทยทราบ
ภายในวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพระนาย สุวรรณรัฐ)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน

โทร. ๐-๒๗๙๑-๗๐๒๑

โทรสาร. ๐-๒๗๐๖-๙๒๑๓

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๓๐๙.๓/ว ๑๒๔๘

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๑๙ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง การจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณช้าง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตัวอย่างรูปถ่ายประกอบตัวรูปพรรณช้าง

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยคณะกรรมการการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาผู้แทนราษฎร
แจ้งให้กระทรวงมหาดไทยทราบว่า ปัจจุบันขบวนการลักลอบค้าช้างป่ามีการนำช้างป่ามาสวมสิทธิ
ตัวรูปพรรณช้างบ้านเพื่อการขนย้าย อีกทั้งช้างแรกเกิดในปางช้างแต่ละแห่งทั่วประเทศไม่มีการขึ้น
ทะเบียนกำกับ ทำให้มีช่องว่างในการนำช้างป่ามาสวมสิทธิช้างบ้าน จึงขอให้พิจารณาปรับปรุงแก้ไข
กฎหมายให้มีการจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณช้างตั้งแต่แรกเกิด เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว จึงให้จังหวัดแจ้งนายทะเบียนดำเนินการ ดังนี้

๑. ประชาสัมพันธ์ให้เจ้าของนำช้างมาทำตัวรูปพรรณให้ทั่วถึงครบทุกเชือก โดยไม่ต้องรอ
ให้ครบเกณฑ์ โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรา ๘ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒

๒. ถ่ายรูปช้าง จำนวนไม่น้อยกว่า ๕ รูป โดยถ่ายด้านหน้า ด้านหลัง ด้านซ้าย ด้านขวา
และด้านสำคัญ พร้อมทั้งให้นายทะเบียนและเจ้าของช้างลงนามรับรองรูปถ่ายไว้ โดยให้ถ่ายรูปช้าง
ทั้งช้างที่จดทะเบียนใหม่และช้างที่ได้จดทะเบียนไว้แล้วให้ครบทุกเชือก และการถ่ายรูปครั้งต่อไป
ให้ถ่ายรูปทุกครั้งที่มีการทำนิติกรรม หรือเมื่อตำหนิรูปพรรณเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เพื่อนำมาติดใน
ต้นขั้วตัวรูปพรรณช้าง และในตัวรูปพรรณช้าง รวมทั้งให้จดหมายเลขไมโครชิพที่กรมปศุสัตว์
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ทำการฝังไว้ด้วย (ถ้ามี) ซึ่งจะเป็นข้อมูลและเป็นเอกลักษณ์ส่วนหนึ่ง
ที่สามารถจำแนกตำหนิรูปพรรณช้างกับตัวรูปพรรณให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เป็นมาตรการป้องกันการนำช้างป่า
มาสวมตัวรูปพรรณ

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพระนาย สุวรรณรัฐ)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน

โทร ๐-๒๗๙๑-๗๐๒๑

โทรสาร ๐-๒๘๐๖-๘๒๑๓

รูปถ่ายประกอบทะเบียนต้นข้าวตัวรูปพรรณช้าง พลาย / พัง.....
 เล่มที่.....เลขที่.....ฉบับที่.....หมายเลขไมโครชิพ.....

ซ้าย

ขวา

หน้า

หลัง

ตำหนิ

รูปถ่ายครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่.....

ผู้รับรองรูปถ่าย

ลงชื่อ

เจ้าของช้าง

(.....)

ลงชื่อ

นายทะเบียน

(.....)

ที่ มท ๐๓๐๙.๓ /ว ๓๔๓๘

กรมการปกครอง

ถนนอังสฤกษ์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจดทะเบียนสัตว์พาหนะ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๔๐๒/ว ๓๐๕ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๑

ตามที่กระทรวงมหาดไทย ได้แจ้งแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะ โดยการใช้แบบบันทึกถ้อยคำเจ้าของสัตว์พาหนะ เพื่อประกอบเรื่องราวเป็นหลักฐานดำเนินคดีในกรณีที่ได้สัตว์มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นการผ่อนผันเพียงชั่วคราวเพื่อแก้ไขปัญหาข้อบกพร่องอันเนื่องมาจากการที่เจ้าหน้าที่ละเลยไม่จัดทำบัญชีสัตว์ประจำคอกซึ่งยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณ (ส.พ. ๑๘) และบัญชีสัตว์ที่ยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณ (ส.พ. ๑๙) นั้น

เนื่องจากผลการตรวจนิเทศการทะเบียนและบัตร ประจำปี ๒๕๕๑ พบว่า มีหลายอำเภอไม่ได้จัดทำบัญชีสัตว์ที่ยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณ (ส.พ. ๑๙) ซึ่งเป็นหลักฐานเบื้องต้นในการตรวจสอบว่าเจ้าของได้สัตว์นั้นมาโดยสุจริต ดังนั้น เพื่อให้การจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะเกิดความปลอดภัย ป้องกันข้อกังขาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเอ็น จี โอ ในพื้นที่ ที่กล่าวอ้างว่านายทะเบียนท้องที่ออกตัวรูปพรรณโดยไม่ทราบประวัติความเป็นมาของสัตว์ โดยเฉพาะกรณีการออกตัวรูปพรรณช้าง (ส.พ. ๕) จึงขอให้จังหวัดแจ้งอำเภอดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้นายทะเบียนจัดทำบัญชีสัตว์ประจำคอกซึ่งยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณ (ส.พ. ๑๘) และบัญชีสัตว์ที่ยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณ (ส.พ. ๑๙) ให้ทั่วถึงทุกตำบล หมู่บ้าน เพื่อเป็นหลักฐานเบื้องต้นส่วนหนึ่งของนายทะเบียนในการที่จะสอบสวนประวัติความเป็นมาของสัตว์ก่อนออกตัวรูปพรรณ ป้องกันการลักขโมยการนำสัตว์ที่ได้มาโดยไม่สุจริตมาขอออกตัวรูปพรรณ และเพื่อเป็นข้อมูลให้ทราบสถิติจำนวนสัตว์ที่ยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณในท้องที่

๒. ให้นายทะเบียนตรวจสอบหรือสอบสวนว่าเจ้าของสัตว์ได้สัตว์นั้นมาโดยสุจริตหรือไม่ โดยนอกจากตรวจสอบจากการขึ้นบัญชีตามแบบ ส.พ. ๑๘ และ ส.พ. ๑๙ หรือสอบสวนพฤติกรรมอื่น ๆ แล้ว ขอให้สอบถามคำเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อร่วมตรวจสอบและเป็นพยานด้วย ดังนี้

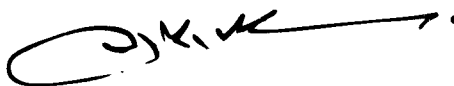
๒.๑ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในพื้นที่ที่สัตว์นั้นอยู่ จำนวน ๑ คน

๒.๒ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในระดับตำบล เช่น ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำตำบล พัฒนาการผู้ประสานงานตำบล เกษตรตำบล เจ้าหน้าที่ตำรวจหัวหน้าสายตรวจประจำตำบล ฯลฯ อย่างน้อย ๑ คน

๒.๓ เจ้าหน้าที่จากสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ จำนวน ๑ คน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งให้อำเภอถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวงศ์ศักดิ์ สวัสดิ์พาณิชย์)

อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน

ส่วนการทะเบียนทั่วไป

โทร ๐-๒๗๙๑-๗๐๒๑

โทรสาร ๐-๒๙๐๖-๙๒๑๓

ด่วนมาก

ที่ มท ๐๓๐๙.๓/๑๓๗๘

กรมการปกครอง

ถนนอังสวาล์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๘ มกราคม ๒๕๕๒

เรื่อง การหารือเพิกถอนหรือยกเลิกตัวรูปพรรณ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี

อ้างถึง หนังสือจังหวัดกาญจนบุรี ด่วนที่สุด ที่ กจ ๐๐๑๗.๑ /๑๕๕๕ ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๒

ตามที่หารือการเพิกถอนหรือยกเลิกตัวรูปพรรณข้างพัง ชื่อกาญจนา ของนายบุญธรรม ศาลางาม ราษฎรอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งภายหลังได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงน่าเชื่อว่าเป็นข้างป่า นายอำเภอ หรือนายทะเบียนสัตว์พาหนะมีอำนาจเพิกถอนตัวรูปพรรณได้หรือไม่ และกรณีไม่มีหลักฐาน ที่แสดงว่าเป็นข้างบ้าน โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเชื่อได้ว่าเป็นข้างป่าจริง นายทะเบียนจะสามารถใช้เป็นเหตุผลขอเพิกถอนตัวรูปพรรณข้าง ดังกล่าวได้หรือไม่ หรือมีแนวทางปฏิบัติอย่างไร นั้น

กรมการปกครองพิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑. กรณีหารือว่า นายอำเภอหรือนายทะเบียนสัตว์พาหนะ มีอำนาจเพิกถอนตัวรูปพรรณ สัตว์พาหนะที่ออกให้แก่เจ้าของสัตว์ไปแล้ว ได้หรือไม่ หากไม่มีจะมีแนวทางปฏิบัติอย่างไร และหากสามารถกระทำได้ กรณีที่เจ้าของได้นำข้างมาขอจดทะเบียนตัวรูปพรรณ โดยแจ้งว่าซื้อมาจากชาว กะเหรี่ยงแต่ไม่มีหลักฐานใด ๆ ที่แสดงได้ว่าข้างเชือกดังกล่าวเป็นข้างบ้าน กล่าวคือไม่มีตัวรูปพรรณ ข้าง (ส.พ. ๕) ไม่มีบัญชีสัตว์ประจำคอกซึ่งยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณ (ส.พ. ๑๘) ต่อมาได้มีการตรวจสอบ ประวัติข้าง โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้วเชื่อได้ว่า ข้างเชือกที่นำมาขอจดทะเบียนตัวรูปพรรณเป็นข้างป่าจริง กรณีดังกล่าวนายอำเภอ หรือนายทะเบียนจะสามารถใช้เป็นเหตุผลเพื่อขอเพิกถอนหรือยกเลิก ตัวรูปพรรณข้างที่ได้ออกให้แก่เจ้าของข้างดังกล่าวไปแล้ว ได้หรือไม่ อย่างไร หรือมีแนวทางปฏิบัติอื่นใด นั้น เห็นว่า การที่นายบุญธรรม ศาลางาม เจ้าของข้างพัง ชื่อกาญจนา พร้อมด้วยพยานนำข้างมา ขอจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณจากนายทะเบียนท้องที่ที่สัตว์ (ข้าง) นั้นอยู่ นายทะเบียนได้ทำการตรวจสอบ ตำนานรูปพรรณให้เป็นการถูกต้อง แล้วสอบสวนหลักฐานและพฤติการณ์ให้เห็นความบริสุทธิ์ โดยการสอบปากคำเจ้าของข้างตามแบบบันทึกถ้อยคำเจ้าของสัตว์พาหนะที่ยังไม่ได้ทำบัญชีตามแบบ ส.พ. ๑๙ ตามนัยหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๔๐๒/ว ๓๐๕ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๑ และตรวจสอบสัญญาซื้อขายบันทึกถ้อยคำของพยานได้แก่นายสาพร ชมพู คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย (ชาวเขา ๙ เผ่า) ให้ทราบว่าได้ข้างพังกาญจนามาด้วยความบริสุทธิ์ และได้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามที่ กฎหมายกำหนดแล้วจึงออกตัวรูปพรรณให้ ถือเป็นการปฏิบัติตามนัยมาตรา ๘ แห่ง พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ และระเบียบการสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ ข้อ ๑

๒. กรณีการเพิกถอนหรือยกเลิกตัวรูปพรรณสัณฐานเมื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงน่าจะเชื่อได้ว่าเป็นช้างป่านั้น เห็นว่า พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ ได้บัญญัติเกี่ยวกับการจำหน่ายทะเบียน (ต้นขั้วตัวรูปพรรณ) สำหรับกรณีการย้ายสัตว์พาหนะ (ช้าง) ตามมาตรา ๑๗ กรณีสัตว์พาหนะ (ช้าง) ตาย ตามมาตรา ๑๘ และกรณีนำสัตว์พาหนะออกไปนอกราชอาณาจักรตามมาตรา ๑๙ โดยมีได้บัญญัติเกี่ยวกับการให้อำนาจนายทะเบียนเพิกถอนตัวรูปพรรณกรณีการได้สัตว์ (ช้าง) มาโดยมิชอบด้วยกฎหมาย (ช้างป่า) ไว้แต่อย่างใด อย่างไรก็ตามการรับจดทะเบียนสัตว์พาหนะถือเป็นคำสั่งทางปกครองเมื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในฐานะคู่กรณี (ผู้คัดค้านคำขอขึ้นทะเบียนตัวรูปพรรณ หรือผู้ซึ่งได้เข้ามาในกระบวนการพิจารณาทางปกครอง เนื่องจากสิทธิของผู้ขึ้นทะเบียนตัวรูปพรรณจากผลของคำสั่งทางปกครอง) พิสูจน์ได้ว่าเจ้าของช้างได้ช้างนั้นมาโดยไม่บริสุทธิ์หรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามนัยมาตรา ๕๓ วรรคสอง (๓) แห่ง พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ก็สามารถอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองนั้น โดยยื่นต่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครอง ได้แก่ นายอำเภอเมืองกาญจนบุรี หรือผู้ปฏิบัติราชการแทน ตามนัยมาตรา ๔๔ แห่ง พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งเจ้าหน้าที่หรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ อาจเพิกถอนคำสั่งทางปกครองได้ ตามหลักเกณฑ์ในมาตรา ๕๓ วรรคสอง (๓) แห่ง พ.ร.บ. ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวงศ์ศักดิ์ สวัสดิ์พาณิชย์)

อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน

ส่วนการทะเบียนทั่วไป

โทร ๐-๒๗๙๑-๗๐๒๑

โทรสาร ๐-๒๙๐๖-๙๒๑๓

ที่ มท ๐๓๐๙.๓/ว ๑๔๘๒๕

กรมการปกครอง

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๗ สิงหาคม ๒๕๔๙

เรื่อง การแก้ไขปัญหาช้าง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

ด้วยปรากฏว่า มีข่าวในหนังสือพิมพ์และสื่อต่าง ๆ เกี่ยวกับการนำช้างเข้ามาเร่ร่อนในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดที่เป็นเมืองใหญ่ ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ อาทิ ช้างได้รับบาดเจ็บจากการเหยียบเศษแก้ว ตะปู ตกท่อระบายน้ำ และเกิดอาการตกใจวิ่งเข้าไปทำลายทรัพย์สินของประชาชนได้รับความเสียหาย ส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง

กรมการปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การแก้ไขปัญหาช้างดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอให้จังหวัด แจ้งอำเภอ กิ่งอำเภอ ดำเนินการ ดังนี้

๑. ประชาสัมพันธ์ให้เจ้าของช้างเล็งเห็นถึงผลร้ายที่อาจจะเกิดขึ้นและได้รับจากการนำช้างเข้าไปเร่ร่อนในกรุงเทพมหานครและชุมชนเมืองใหญ่ ๆ ในจังหวัดต่าง ๆ ซึ่งนอกจากจะเป็นความผิดตามกฎหมายหลายบทและมีโทษทั้งจำทั้งปรับ มีผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศไทยที่ไม่ดูแลรักษาช้างซึ่งเป็นสัตว์หายาก อีกทั้งยังเป็นการทรมานช้าง อาจเป็นเหตุให้ได้รับบาดเจ็บถึงขั้นล้ม (ตาย) ได้ รวมทั้งอาจจะนำความเดือดร้อนแก่ผู้ใช้รถยนต์โดยสารโดยสุจริตอีกด้วย

๒. ให้มีการร่วมมือประสานงานกันระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในพื้นที่ เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจ ปศุสัตว์อำเภอ นายทะเบียน และพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย ฯลฯ ให้ตรวจยานพาหนะที่ใช้บรรทุกช้าง และในการพิจารณาอนุญาตให้มีการเคลื่อนย้ายช้างไปต่างท้องที่ตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๔๙๙ ซึ่งระบุอำนาจไว้อย่างกว้างขวาง โดยเมื่อมีการอนุญาตให้เคลื่อนย้ายช้างไปต่างท้องที่ให้ทำการตรวจตัวรูปพรรณ หากเป็นช้างที่ไม่มีตัวรูปพรรณ ต้องทำการสอบสวนให้ได้ทราบว่าเจ้าของผู้ครอบครองช้างนั้นได้มาโดยสุจริตหรือไม่ ตลอดจนตรวจสอบว่าเป็นช้างที่ได้ขึ้นบัญชี ส.พ. ๑๘ , ส.พ. ๑๙ ของหมู่บ้านและตำบลใด ซึ่งเป็นการตรวจสอบก่อนออกใบอนุญาตให้นำช้างไปต่างท้องที่เป็นการช่วยจัดปัญหาช้างดังกล่าวได้

๓. ให้นายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับงานทะเบียนสัตว์พาหนะอย่างจริงจัง โดยการสอดส่อง กวดขัน กำชับ ตักเตือน เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับทะเบียนสัตว์พาหนะให้ถือปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบและหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัดโดยเฉพาะให้เร่งรัดจัดทำตัวรูปพรรณช้าง (ส.พ. ๕) ให้ทั่วถึงครบทุกเชือก โดยไม่ต้องให้ครบเกณฑ์

ทั้งนี้ ให้ปฏิบัติตามมาตรา ๘ วรรคท้าย แห่งพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒ ที่บัญญัติว่า “สัตว์ที่มีได้อยู่ในบทบังคับแห่งอนุมาตรา ๑ ถึงอนุมาตรา ๕ เจ้าของจะขอจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณก็ได้” รวมทั้งให้จัดทำบัญชีสัตว์ประจำคอกซึ่งยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณ (ส.พ. ๑๘) และบัญชีสัตว์ที่ยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณ (ส.พ. ๑๙) ให้ทั่วถึงทุกตำบล หมู่บ้าน เพื่อใช้เป็นหลักฐานเบื้องต้นส่วนหนึ่งของนายทะเบียนท้องที่ ในการสอบสวนของการได้เข้ามาโดยสุจริตก่อนจะออกตัวรูปพรรณ และเป็นหลักฐานให้ทราบถึงสถิติซึ่งยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณในท้องที่อีกประการหนึ่งด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้อำเภอ กิ่งอำเภอทราบและถือปฏิบัติ ผลเป็นประการใดแจ้งให้กรมการปกครองทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายชาญชัย สุนทรมัญญ์)

อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน

ส่วนการทะเบียนทั่วไป

โทร. ๐-๒๗๙๑-๗๐๒๒

โทรสาร ๐-๒๗๙๑-๗๐๔๕

๒๙ พฤษภาคม ๒๕๓๒

เรื่อง การจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๔๐๒/ว ๑๓๗๗ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๓๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมปศุสัตว์ ที่ กษ ๐๖๐๕/ว ๙๓๙๑ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๓๒

ด้วยกรมปศุสัตว์ ได้กำหนดหลักเกณฑ์การอนุญาตชั่วคราวให้มีการนำเข้าโค กระบือจากชายแดน เพื่อการค้า และเพื่อใช้งานทางด้านการเกษตรกรรมได้ โดยการขออนุญาตนำเข้าให้ดำเนินการผ่านเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ของจังหวัด ส่วนกรณีจังหวัดที่มีด่านกักกันสัตว์ระหว่างประเทศตั้งอยู่ให้ดำเนินการทางด้าน

กระทรวงมหาดไทย พิจารณาแล้วเห็นว่า การนำสัตว์พาหนะเข้ามาในราชอาณาจักรตามหลักเกณฑ์ของกรมปศุสัตว์ สัตว์ที่นำเข้าจะต้องจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณ ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานทะเบียนสัตว์พาหนะเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถูกต้อง จึงให้จังหวัดดำเนินการ ดังนี้

๑. ถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๔๐๒/ว ๑๓๗๗ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๓๑ โดยเคร่งครัด

๒. แจ้งปศุสัตว์จังหวัด และด่านกักกันสัตว์ระหว่างประเทศ ภายในเขตท้องที่ให้ประสานงานกับนายทะเบียนท้องที่ ทุกครั้งที่มีการขออนุญาตนำสัตว์เข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อดำเนินการจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณ

๓. แจ้งอำเภอให้รายงานสถิติการจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะ ที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร เพื่อจังหวัดรวบรวมส่งกระทรวงมหาดไทย ภายในวันที่ ๓๑ มกราคม ของทุกปี

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

เจริญจิตต์ ณ สงขลา

(นายเจริญจิตต์ ณ สงขลา)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

กองการทะเบียน

โทร (๐๒) ๒๘๒๐๗๗๖

สัตว์พาหนะ ๒/๒๕๓๒

ที่ กษ ๐๖๐๕ /ว ๙๓๙๑

กรมปศุสัตว์

ถนนพญาไท กทม. ๑๐๔๐๐

๗ เมษายน ๒๕๓๒

เรื่อง หลักเกณฑ์อนุญาตนำสัตว์เข้าในราชอาณาจักร

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ๗๓ จว.

อ้างถึง หนังสือที่ กษ ๐๖๐๕/ว ๑๑๗๘๑ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๓๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบฟอร์มการตรวจสอบสถานที่กักกันสัตว์ที่จะขออนุญาตนำเข้า ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมปศุสัตว์ ได้ขอความกรุณาสั่งการ ให้ปศุสัตว์จังหวัดได้ชะลอการรับคำขออนุญาตนำสัตว์เข้ามาในราชอาณาจักรไว้ก่อน ด้วยเหตุว่าเพื่อรอรับทราบภาวะโรคระบาดสัตว์ของประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพพม่า และจากประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวนั้น บัดนี้ เพื่อเป็นการตอบสนองในทางที่ทำให้มีการติดต่อค้าขายกับประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียง กรมปศุสัตว์เห็นควรอนุญาตเป็นการชั่วคราวให้มีการนำเข้าโค-กระบือ เพื่อการค้าได้ โดยมีหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

๑. ผู้ขออนุญาตนำเข้าโค-กระบือ เข้าในราชอาณาจักร ต้องมีสถานที่เหมาะสมสำหรับกักตรวจโรคโค-กระบือโดยผ่านการตรวจสอบตามแบบฟอร์มการตรวจ สถานที่กักกันสัตว์ที่จะขออนุญาตนำเข้าจากคณะกรรมการที่กรมปศุสัตว์แต่งตั้ง และกรมปศุสัตว์อนุมัติสถานที่แล้ว แบบฟอร์มการตรวจสถานที่กักกันสัตว์ที่จะขออนุญาตนำเข้าได้จัดส่งมาพร้อมหนังสือนี้แล้ว สำหรับจังหวัดใด ที่มีด่านกักกันสัตว์ระหว่างประเทศตั้งอยู่ ให้ดำเนินการทางดำนฯ

๒. ทำเรื่องขออนุมัติไปยังกรมปศุสัตว์ เมื่อกรมปศุสัตว์อนุมัติในหลักการให้นำเข้าแล้ว จึงนำสัตว์เข้ามาดำเนินการกักตรวจในคอกกักตรวจโรคได้ พร้อมนี้ให้ฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อยไฮโป เอ เอเซียวันและวัคซีนป้องกันโรคริ้นเดอร์เพสต์ กักตรวจ ๒๑ วัน สัตว์ปกติไม่มีโรคระบาดสัตว์ จึงออกใบอนุญาตนำเข้าราชอาณาจักร เก็บเงินค่าธรรมเนียมใบอนุญาตต่อไป

๓. กรณีเกษตรกรในท้องที่จังหวัดชายแดน ขออนุญาตนำเข้าโค กระบือ เข้าราชอาณาจักร เพื่อใช้งานทางด้านเกษตรกรรมในปริมาณพอสมควร ให้ดำเนินการกักตรวจโรคในสถานที่ที่เหมาะสม โดยอยู่ในดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ ผู้ดำเนินการพร้อมทั้งฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อยไฮโป เอ เอเซียวันและวัคซีนป้องกันโรคริ้นเดอร์เพสต์ กักตรวจไม่น้อยกว่า ๒๑ วัน แล้วขออนุมัติกรมปศุสัตว์ต่อไป พร้อมทั้งเก็บเงินค่าธรรมเนียมออกใบอนุญาต

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอความกรุณาสั่งการให้ปศุสัตว์จังหวัดดำเนินการให้ด้วย
จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ
วิฑูรย์ กำเนิดเพชร
(นายวิฑูรย์ กำเนิดเพชร)
อธิบดีกรมปศุสัตว์

กองควบคุมโรคระบาด
โทร. ๒๕๒๖๙๔๔

ที่ มท ๐๔๐๒ /ว ๑๓๗๗

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กท ๑๐๒๐๐

๑๑ ตุลาคม ๒๕๓๑

เรื่อง การจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร**เรียน** ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

ด้วยปรากฏว่า มีผู้นำสัตว์พาหนะเข้ามาในราชอาณาจักรและมีได้ขอจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณ และบางครั้งพนักงานศุลกากรยึดสัตว์พาหนะที่นำเข้าโดยมิชอบด้วยกฎหมายแล้วจำหน่ายหรือขายทอดตลาดโดยมิได้มีการจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณ จึงไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ มาตรา ๔ ซึ่งบัญญัติให้มีการจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะที่นำจากต่างประเทศเข้ามาในราชอาณาจักร

เพื่อให้การนำสัตว์พาหนะเข้ามาในราชอาณาจักรได้มีการจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณถูกต้องตามพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ ดังกล่าว จึงให้จังหวัดแจ้งพนักงานศุลกากรในเขตท้องที่ของจังหวัดได้ทราบ ว่า เมื่อมีสัตว์พาหนะนำเข้ามาจากต่างประเทศ ผู้นำเข้าจะต้องขอจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณตามพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ และให้พนักงานศุลกากรแจ้งไปยังนายทะเบียนท้องที่มาดำเนินการจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณให้ หากเป็นการยึดสัตว์พาหนะที่นำเข้าโดยผิดกฎหมาย และถ้าหน่วงช้าไว้ จะเกิดความเสียหาย จำเป็นต้องขายทอดตลาด หรือขายโดยวิธีอื่น ก็ให้แจ้งผู้ซื้อสัตว์พาหนะไปขอจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณต่อนายทะเบียนท้องที่

กรณีผู้ซื้อสัตว์พาหนะเคลื่อนย้ายสัตว์ โดยไม่ขอจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณตามกฎหมาย ก็ให้นายทะเบียนและพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานตามกฎหมายยึดสัตว์พาหนะนั้นไว้ และนำส่งต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีตามนัยมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ ซึ่งได้สั่งการมาให้ถือปฏิบัติแล้วตามนัยหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๔๐๒/ว ๔๖๙ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๓๑

จึงเรียนเพื่อถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

เจริญจิตต์ ณ สงขลา

(นายเจริญจิตต์ ณ สงขลา)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

กองการทะเบียน

โทร (๐๒) ๒๘๒๐๗๗๖

สัตว์พาหนะ ๖/๒๕๓๑

ที่ มท ๐๔๐๒ /ว ๑๓๒๘

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กท ๑๐๒๐๐

๒๘ กันยายน ๒๕๓๑

เรื่อง การปฏิบัติงานทะเบียนสัตว์พาหนะ และการอนุญาตให้ฆ่าโค กระบือ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๔๐๒/ว ๑๑๐ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๓๑

ตามที่ให้ปลัดจังหวัด หรือผู้ช่วยปลัดจังหวัด นายอำเภอ และปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอออกตรวจการดำเนินการจัดทำตัวรูปพรรณ และการอนุญาตให้ฆ่าโค กระบือของเทศบาล อำเภอ สุขาภิบาล และเมืองพัทยา โดยให้จังหวัดรายงานผลการตรวจตามแบบบันทึกการตรวจที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด ให้ทราบในวันที่ ๑๐ ของเดือนถัดไป นั้น

ปรากฏว่า

๑. ปลัดจังหวัด หรือผู้ช่วยปลัดจังหวัด นายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอไม่ไปตรวจการจัดทำตัวรูปพรรณ และการอนุญาตให้ฆ่าโค กระบือ ด้วยตนเอง
๒. จังหวัดรายงานผลการตรวจให้กระทรวงมหาดไทยทราบล่าช้า ไม่ตรงตามกำหนดเวลาที่ให้รายงาน

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว เห็นว่า การตรวจการจัดทำตัวรูปพรรณ และการอนุญาตให้ฆ่าโค กระบือ เป็นอำนาจตามกฎหมายของปลัดจังหวัด หรือผู้ช่วยปลัดจังหวัด นายอำเภอ และปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ซึ่งจะมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ต่างหน่วยงานดำเนินการไม่ได้

จึงเรียนมาเพื่อสั่งปลัดจังหวัด ผู้ช่วยปลัดจังหวัด นายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอให้ดำเนินการตามนัยหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๔๐๒ / ว ๑๑๐ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๓๑ โดยเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถือ

เจริญจิตต์ ณ สงขลา

(นายเจริญจิตต์ ณ สงขลา)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

กองการทะเบียน

โทร (๐๒) ๒๘๒๐๗๗๖

สัตว์พาหนะ ๕ / ๒๕๓๑

ที่ มท ๐๔๐๒ / ว ๙๕๓

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กท ๑๐๒๐๐

๘ กรกฎาคม ๒๕๓๑

เรื่อง การควบคุมแบบพิมพ์ทะเบียนสัตว์พาหนะ**เรียน** ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

ด้วยปัจจุบันปรากฏว่า บางอำเภอได้ละเลยไม่เก็บรักษาแบบพิมพ์ ที่ใช้ในการจดทะเบียนสัตว์พาหนะ ทำให้แบบพิมพ์สูญหายอยู่เสมอ นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่บางคน ได้ขอเบิกแบบพิมพ์ไปมากเกินไปจนความจำเป็น เพื่อนำแบบพิมพ์ไปใช้แสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ เช่น นำไปจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณให้โดยไม่มีตัวสัตว์ หรือมีแต่ไม่ถูกต้อง ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ

ฉะนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานทะเบียนสัตว์พาหนะ เป็นไปโดยเรียบร้อยและถูกต้องจึงขอให้จังหวัดกำชับนายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ให้ควบคุมการขอเบิกและจัดเก็บแบบพิมพ์เกี่ยวกับงานทะเบียนสัตว์พาหนะให้เป็นไปโดยเหมาะสม เป็นระเบียบเรียบร้อยและปลอดภัย รวมทั้งกวาดขันมิให้ผู้หนึ่งผู้ใด นำแบบพิมพ์ไปใช้แสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ หากพบการทุจริตก็ให้ดำเนินคดีอาญา หรือพิจารณาโทษทางวินัยแล้วแต่กรณี

จึงเรียนมาเพื่อถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

เจริญจิตต์ ณ สงขลา

(นายเจริญจิตต์ ณ สงขลา)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

กองการทะเบียน

โทร (๐๒) ๒๘๒๐๗๗๖

สัตว์พาหนะ ๔ / ๒๕๓๑

ที่ มท ๐๔๐๒ / ว ๔๖๙

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กท ๑๐๒๐๐

๓๑ มีนาคม ๒๕๓๑

เรื่อง การจัดทำตัวรูปพรรณโค กระบือ ที่นำมาซื้อขายในตลาดนัด

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง ๑. พระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒

๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๔๐๒/ว ๓๐๕ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๑

ด้วยปรากฏว่า ขณะนี้ผู้จัดตั้งตลาดนัดโค กระบือกันมาก และโค กระบือที่นำมาซื้อขายในตลาดนัดส่วนใหญ่ไม่ได้จัดทำตัวรูปพรรณตามที่พระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ บัญญัติไว้ ซึ่งเป็นช่องทางให้มีการลักโค กระบือ ของราษฎรมาขายในตลาดนัดกันมาก และอำเภอกิ่งอำเภอ และเขต ก็ไม่มีการกวดขันให้มีการจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณ และโอนกรรมสิทธิ์ให้ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบการที่กำหนดไว้

เพื่อให้การปฏิบัติงานทะเบียนสัตว์พาหนะ ได้เป็นไปโดยถูกต้องเรียบร้อยตามพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ และเป็นการป้องกันการลักโค กระบือของราษฎรมาขายในตลาดนัด จึงให้อำเภอ กิ่งอำเภอ และเขต ดำเนินการดังนี้

๑. การจัดทำตัวรูปพรรณโค กระบือ ให้แจ้งให้ผู้จัดตลาดนัดโค กระบือ ทราบว่าโค กระบือ ที่นำขายในตลาดนัด จะต้องมิตัวรูปพรรณตามกฎหมาย หากเป็นสัตว์ที่ยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณอำเภอกิ่งอำเภอ และเขต จะอำนวยความสะดวก โดยจัดเจ้าหน้าที่มาทำตัวรูปพรรณให้และให้ผู้จัดตลาดนัด ให้ความร่วมมือจัดทำของบังคับสัตว์หรือคอกสัตว์ไว้เพื่อสะดวกแก่การ โยงขั้วสัตว์ ตลอดจนจัดให้มีผู้ช่วยเหลือ ทำเครื่องหมาย ที่ขั้วสัตว์ เช่น การเอาปูนป้ายที่ขั้วสัตว์ ซึ่งจะทำให้เจ้าหน้าที่สามารถโยงขั้วสัตว์และทำตัวรูปพรรณได้เร็วขึ้น

การจัดทำตัวรูปพรรณ ให้แก่สัตว์ที่ไม่ได้จัดทำบัญชีสัตว์ประจำคอก ให้อำเภอกิ่งอำเภอ และเขต ดำเนินการตามนัยหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๔๐๒/ว ๓๐๕ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๑

ให้อำเภอ กิ่งอำเภอ และเขต แจ้งผู้ครอบครองสัตว์พาหนะโดยไม่มีตัวรูปพรรณทราบว่า จะต้องจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณต่อนายทะเบียน หากฝ่าฝืน เจ้าพนักงานมีอำนาจที่จะยึดสัตว์พาหนะไว้

และนำส่งต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ มาตรา ๒๑ และ มาตรา ๓๐ ซึ่งมีความรับผิดชอบต้องรับโทษตามที่กฎหมายระบุไว้

๒. การโอนกรรมสิทธิ์สัตว์พาหนะ ให้แนะนำผู้ซื้อขาย หรือจำนองสัตว์พาหนะให้ทราบว่า จะต้องจดทะเบียนการโอนกรรมสิทธิ์ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ และหากฝ่าฝืนจะมีความผิดและได้รับโทษตามที่กฎหมายระบุไว้ในมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ ด้วย

๓. การดำเนินการต่อผู้ฝ่าฝืนกฎหมาย ให้นายทะเบียนและพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานตามกฎหมาย กวดขัน ตรวจตราการเคลื่อนย้ายสัตว์พาหนะหากพบว่าสัตว์พาหนะที่เคลื่อนย้ายไม่มีตัวรูปพรรณ ก็ให้เจ้าพนักงานยึดสัตว์พาหนะนั้นไว้และนำส่งต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดี ตามนัยมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ โดยเคร่งครัด

๔. การตรวจสอบการจัดตลาดนัดโค กระบือ ให้ตรวจสอบว่ามีการจัดตลาดนัดโค กระบือ ในเขตท้องที่หรือไม่ หากมี จัด ณ ที่ใด ในวันเวลาใดของเดือน และจำนวนโค กระบือที่ซื้อขายนัดละประมาณเท่าใด แล้วรายงานให้จังหวัด กรุงเทพมหานคร ทราบเพื่อรวบรวมส่งให้กระทรวงมหาดไทย ภายในวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๓๑ หากไม่มีการจัดตลาดนัดโค กระบือ ก็ให้รายงานให้ทราบด้วย

ให้อำเภอ กิ่งอำเภอ และเขต ปฏิบัติตามนัยดังกล่าวข้างต้นโดยเคร่งครัด หากละเลย ไม่ปฏิบัติ จะถือเป็นความบกพร่องของนายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ผู้อำนวยการเขต และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

จึงเรียนมา เพื่อสั่งอำเภอ กิ่งอำเภอ และเขต ถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

เจริญจิตต์ ณ สงขลา

(นายเจริญจิตต์ ณ สงขลา)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

กองการทะเบียน

โทร (๐๒) ๒๘๒๐๗๗๖

สัตว์พาหนะ ๓ / ๒๕๓๑

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๑

เรื่อง การจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบบันทึกถ้อยคำเจ้าของสัตว์พาหนะ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยปรากฏว่า ขณะนี้เจ้าหน้าที่ของอำเภอ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน ยังคงละเลยไม่จัดทำบัญชีสัตว์ประจำคอกซึ่งยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณ (ส.พ. ๑๘) และบัญชีสัตว์ที่ยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณเมื่อเจ้าของสัตว์มาขอจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณ เจ้าหน้าที่ของอำเภอก็ไม่ทำตัวรูปพรรณให้เพราะเกรงกลัวว่าตนจะต้องรับผิดชอบ หากสัตว์นั้นได้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้เกิดความยากลำบากแก่ราษฎรในการจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณ นอกจากนั้นผู้มีอาชีพขออนุญาตฆ่าสัตว์เพื่อจำหน่ายเนื้อสัตว์ก็มักจะซื้อสัตว์พาหนะที่ไม่มีตัวรูปพรรณมาเพื่อขออนุญาตฆ่า แต่เจ้าพนักงานก็อนุญาตให้ไม่ได้เพราะนายทะเบียนไม่ทำตัวรูปพรรณให้

เพื่อให้การจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะ และการอนุญาตให้ฆ่าสัตว์ได้ดำเนินไปตามกฎหมาย ระเบียบการ และสะดวกแก่การปฏิบัติเมื่อราษฎรนำสัตว์ที่ยังไม่ได้ทำบัญชีสัตว์ประจำคอกซึ่งยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณ (ส.พ. ๑๘) หรือบัญชีสัตว์ที่ยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณ (ส.พ. ๑๙) มาขอจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณ ให้อำเภอ กิ่งอำเภอ และเขต บันทึกถ้อยคำเจ้าของสัตว์พาหนะตามแบบที่กำหนดประกอบเรื่องราวไว้เพื่อใช้เป็นหลักฐานดำเนินคดีในกรณีที่ได้สัตว์นั้นมาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

อนึ่ง การจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณด้วยวิธีการนี้ เป็นการผ่อนผันเพียงชั่วคราวเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องอันเนื่องมาจากการละเลยไม่จัดทำบัญชีสัตว์ประจำคอกซึ่งยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณและบัญชีสัตว์ที่ยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณ จึงให้อำเภอ กิ่งอำเภอ และเขต เร่งรัดดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบการที่มีอยู่เดิมด้วย

จึงเรียนมาเพื่อส่งอำเภอ กิ่งอำเภอ และเขตถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

เจริญจิตต์ ณ สงขลา

(นายเจริญจิตต์ ณ สงขลา)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

กองการทะเบียน

โทร (๐๒) ๒๘๒๐๗๗๖

ข้าราชบริพาร (๐) ๒๘๒๐๗๗๖

แบบบันทึกถ้อยคำเจ้าของสัตว์พาหนะที่ยังไม่ได้ทำบัญชีตามแบบ (ส.พ. ๑๙) เพื่อประกอบการขอจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณ

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี อาชีพ.....

อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ถือบัตรประจำตัวประชาชนเลขที่.....ออก ณ.....

ขอให้ถ้อยคำต่อ.....ตำแหน่ง.....ด้วยความเต็มใจ ดังนี้

๑. ข้าพเจ้านำสัตว์พาหนะ มีรายการดังต่อไปนี้มาขอจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณคือ

.....

.....

.....

๒. สัตว์พาหนะที่นำมาขอจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณในครั้งนี้ไม่จัดทำบัญชีสัตว์ที่ยังไม่ได้ทำ
ตัวรูปพรรณ (สพ. ๑๙) ไว้ เนื่องจาก

.....

๓. สัตว์พาหนะที่ข้าพเจ้านำมาขอจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณในครั้งนี้ ข้าพเจ้าได้มาโดย
(ถ้าซื้อหรือได้มาจากผู้อื่นให้ระบุชื่อ ที่อยู่ และเลขบัตรประจำตัวประชาชนของเจ้าของเดิมด้วย)

.....

.....

๔. ข้าพเจ้าขอรับรองว่าถ้อยคำที่ให้การเป็นความจริงทุกประการ และสามารถใช้น
ในการดำเนินคดีได้

อ่านให้ฟังแล้วรับรองว่าถูกต้อง

ลงชื่อ.....ผู้ให้ถ้อยคำ

(.....)

ลงชื่อ.....นายทะเบียน

(.....)

ลงชื่อ.....พยาน

(.....)

ลงชื่อ.....พยาน

(.....)

ลงชื่อ.....จด / บันทึก

(.....)

ที่ มท ๐๔๐๒ / ว ๑๑๐

กระทรวงมหาดไทย

ถนนรัชฎาภิเศก กท ๑๐๒๐๐

๒๑ มกราคม ๒๕๓๑

เรื่อง การจัดทำทะเบียนสัตว์พาหนะและการอนุญาตให้ฆ่าโค กระบือ**เรียน** ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร**สิ่งที่ส่งมาด้วย** แบบบันทึกการตรวจทะเบียนสัตว์พาหนะ ตัวรูปพรรณ และการอนุญาตให้ฆ่าสัตว์

ด้วยปรากฏว่า เมื่อมีการซื้อโค กระบือ จากอำเภอนึงไปยังต่างอำเภอเพื่อฆ่าและจำหน่ายเนื้อสัตว์ ก็มีได้มีการแจ้งย้ายสัตว์ต่อนายทะเบียนท้องที่ใหม่ตามกฎหมายและระเบียบการ และพนักงานเจ้าหน้าที่ก็ออกใบอนุญาตให้ฆ่าได้ โดยเจ้าของสัตว์ยังมีได้ดำเนินการให้ถูกต้องเสียก่อน ซึ่งเป็นช่องทางให้มีการลักโค กระบือของราษฎรไปขายให้แก่ผู้ขออนุญาตฆ่าและจำหน่ายเนื้อสัตว์อยู่เสมอ

เพื่อให้การจัดทำทะเบียนสัตว์พาหนะและการอนุญาตให้ฆ่าโค กระบือ ได้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบการ และเป็นการคุ้มครองสิทธิของผู้เป็นเจ้าของโค กระบือ จึงให้อำเภอ กิ่งอำเภอ สำนักงานเขต เทศบาล สุขาภิบาล และเมืองพัทยาดำเนินการดังนี้

๑. การออกใบอนุญาตให้ฆ่าโค กระบือ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบอนุญาตฆ่าสัตว์ได้เฉพาะโค กระบือ ที่มีตัวรูปพรรณตามกฎหมาย

กรณีผู้ขออนุญาตฆ่าสัตว์ ชื่อโค กระบือ มาจากต่างอำเภอ และแม้จะมีตัวรูปพรรณอยู่แล้วก็ต้องแจ้งการย้ายโค กระบือ นั้นต่ออำเภอท้องที่ที่ตนจะขออนุญาตฆ่าสัตว์ ตามนัยพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ มาตรา ๑๗ ซึ่งอำเภอจะรับขึ้นทะเบียนตามแบบ ส.พ. ๑๖ หรือ ส.พ. ๑๗ พร้อมกับบันทึกในแบบพิมพ์ว่า “ย้ายมาจากอำเภอ.....เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.” ลงลายมือชื่อนายทะเบียนท้องที่ใหม่ แล้วจึงแจ้งความรับสัตว์ขึ้นทะเบียนตามแบบ ส.พ. ๒๐ ไปยังท้องที่อำเภอเดิมที่สัตว์ขึ้นทะเบียนเพื่อหมายเหตุจำหน่ายออกจากทะเบียนของอำเภอ

เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบอนุญาตฆ่าสัตว์ทราบได้โดยง่ายว่า สัตว์ที่จะขออนุญาตให้ฆ่าได้มีการแจ้งย้ายแล้ว จึงให้อำเภอท้องที่ใหม่บันทึกลงในช่องหมายเหตุของตัวรูปพรรณ ว่าย้ายมาจากอำเภอ.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....แล้วลงลายมือชื่อนายทะเบียน พร้อมประทับตราประจำตำแหน่ง และเรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงแล้วจึงมอบตัวรูปพรรณคืนให้เจ้าของสัตว์เก็บรักษาไว้

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบอนุญาตฆ่าสัตว์ที่มาจากต่างอำเภอได้เฉพาะโค กระบือที่ได้แจ้งย้ายและขึ้นทะเบียน ณ อำเภอที่จะมีการออกใบอนุญาตให้ฆ่าสัตว์แล้วเท่านั้น

๒. การดำเนินการต่อตัวรูปพรรณที่ได้ออกใบอนุญาตให้ฆ่าสัตว์แล้ว เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ของเทศบาล สุขาภิบาล เมืองพัทยา และกรุงเทพมหานคร ออกใบอนุญาตให้ฆ่าโค กระบือแล้วให้บันทึกไว้ด้านหลังของ ส.พ. ๗ หรือ ส.พ. ๘ ว่า “อนุญาตให้ฆ่าสัตว์ตามอาชญาบัตร เล่มที่.....เลขที่.....เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....” แล้วลงลายมือชื่อกำกับแล้วให้ส่งตัวรูปพรรณประจำโค กระบือนั้นไปยังอำเภอหรือสำนักงานเขตภายในวันเดียวกันหรือวันรุ่งขึ้น

เมื่ออำเภอ หรือสำนักงานเขตได้รับตัวรูปพรรณจากเทศบาล สุขาภิบาล เมืองพัทยา หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบอนุญาตฆ่าสัตว์ของกรุงเทพมหานครแล้ว ให้ดำเนินการจำหน่ายทะเบียนและตัวรูปพรรณตามระเบียบและหนังสือสั่งการของกระทรวงมหาดไทยต่อไป

๓. การตรวจและการรายงานการฆ่าโค กระบือ เมื่อสิ้นเดือนของทุกเดือนให้มีการตรวจและรายงานการฆ่าโค กระบือ ดังนี้

๓.๑ ในเขตเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และกรุงเทพมหานคร ให้ปลัดจังหวัด หรือผู้ช่วยปลัดจังหวัด ปลัดกรุงเทพมหานคร หรือผู้แทน ไปตรวจการจัดทำทะเบียนตัวรูปพรรณ และการอนุญาตฆ่าโค กระบือ ของอำเภอเมือง เทศบาลนคร เทศบาลเมือง และสำนักงานเขต ตามแบบรายงานที่กำหนดให้โดยให้จัดทำจำนวน ๒ ชุด เก็บรักษาไว้ ๑ ชุด และส่งกระทรวงมหาดไทย ๑ ชุด

๓.๒ ในเขตเทศบาลตำบล สุขาภิบาล เมืองพัทยา ให้นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ หรือผู้แทน ตรวจการจัดทำทะเบียนตัวรูปพรรณ และการอนุญาตฆ่าโค กระบือ ของอำเภอ กิ่งอำเภอ เทศบาลตำบล สุขาภิบาลและเมืองพัทยา ตามแบบรายงานที่กำหนดให้โดยให้จัดทำจำนวน ๓ ชุด ส่งให้จังหวัดจำนวน ๒ ชุด ภายในวันที่ ๕ ของเดือนถัดไป

ให้จังหวัดรวบรวมแบบรายงานตามข้อ ๓.๑ และ ๓.๒ ส่งกระทรวงมหาดไทย ภายในวันที่ ๑๐ ของเดือน

อนึ่ง นอกจากการตรวจในรอบเดือนแล้ว ให้ปลัดจังหวัดหรือผู้ช่วยปลัดจังหวัด ปลัดกรุงเทพมหานครหรือผู้แทน นายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ หรือผู้แทนกวดขัน ตรวจสอบการอนุญาตฆ่าสัตว์อีกเป็นครั้งคราว หากพบการกระทำความผิดก็ให้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้รายงานกระทรวงมหาดไทยทราบเพื่อจักได้ดำเนินการแก้ไขต่อไป

ทั้งนี้ ให้ดำเนินการตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๓๑ เป็นต้นไป และเริ่มรายงานครั้งแรก ในวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๓๑ ส่วนการรายงานอื่นคงให้ปฏิบัติเช่นเดิม

ขอแสดงความนับถือ

เจริญจิตต์ ณ สงขลา

(นายเจริญจิตต์ ณ สงขลา)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

กองการทะเบียน

โทร (๐๒) ๒๘๒๐๗๗๖

สัปดาห์หน้า ๑/๒๕๓๑

(แบบ ๑ สำหรับจังหวัด)

บันทึกการตรวจการอนุญาตให้ฆ่า โค กระบือ และการส่งตัวรูปพรรณ☐ เทศบาล..... ☐ อำเภอเมือง.....

๑. การออกใบอนุญาตให้ฆ่าสัตว์ในเดือน.....พ.ศ.

ก. โค จำนวน.....ตัว ตามอาชญาบัตร เล่มที่.....
เลขที่.....ถึงเลขที่.....ข. กระบือ จำนวน.....ตัว ตามอาชญาบัตร เล่มที่.....
เลขที่.....ถึงเลขที่.....

๒. การออกใบอนุญาตให้ฆ่าสัตว์ ตรงกับตัวรูปพรรณของสัตว์หรือไม่

☐ ตรง
☐ ไม่ตรง (ให้ระบุ).....๓. โค กระบือ ที่พนักงานเจ้าหน้าที่อนุญาตให้ฆ่า ได้มีการแจ้งย้ายมาขึ้นทะเบียนในท้องที่อำเภอ
ที่ขออนุญาตฆ่าหรือไม่☐ แจ้งย้ายถูกต้อง
☐ ไม่แจ้งย้าย (ให้ระบุเหตุผลที่พนักงานเจ้าหน้าที่อนุญาต).....๔. ได้มีการส่งตัวรูปพรรณที่ออกใบอนุญาตให้ฆ่าแล้ว ไปยังนายทะเบียนท้องที่ เพื่อจำหน่ายออกจาก
ทะเบียนของอำเภอครบถ้วนหรือไม่☐ ส่งครบถ้วน
☐ ไม่ครบถ้วน (ให้ระบุ).....

๕. ผลการดำเนินการเมื่อพบข้อบกพร่อง หรือ การกระทำผิด.....

ตรวจเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

ตำแหน่ง.....

(แบบ ๒ สำหรับอำเภอ)

บันทึกการตรวจการอนุญาตให้ฆ่า โค กระบือ และการส่งตัวรูปพรรณ☐ สุขาภิบาล..... ☐ อำเภอ/กิ่งอำเภอ.....

๑. การออกใบอนุญาตให้ฆ่าสัตว์ในเดือน..... พ.ศ.

ก. โค จำนวน.....ตัว ตามอาชญาบัตร เล่มที่.....
เลขที่.....ถึงเลขที่.....ข. กระบือ จำนวน.....ตัว ตามอาชญาบัตร เล่มที่.....
เลขที่.....ถึงเลขที่.....

๒. การออกใบอนุญาตให้ฆ่าสัตว์ ตรงกับตัวรูปพรรณของสัตว์หรือไม่

☐ ตรง☐ ไม่ตรง (ให้ระบุ).....๓. โค กระบือ ที่พนักงานเจ้าหน้าที่อนุญาตให้ฆ่า ได้มีการแจ้งย้ายมาขึ้นทะเบียนในท้องที่อำเภอ
ที่ขออนุญาตฆ่าหรือไม่☐ แจ้งย้ายถูกต้อง☐ ไม่แจ้งย้าย (ให้ระบุเหตุผลที่พนักงานเจ้าหน้าที่อนุญาต).....๔. ได้มีการส่งตัวรูปพรรณที่ออกใบอนุญาตให้ฆ่าแล้ว ไปยังนายทะเบียนท้องที่ เพื่อบันทึกข้อมูลออกจาก
ทะเบียนของเขตครบถ้วนหรือไม่☐ ส่งครบถ้วน☐ ไม่ครบถ้วน (ให้ระบุ).....

๕. ผลการดำเนินการเมื่อพบข้อบกพร่อง หรือ การกระทำผิด.....

ตรวจเมื่อวันที่.....เดือน..... พ.ศ.

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

ตำแหน่ง.....

(แบบ ๓ สำหรับ กทม.)

บันทึกการตรวจการอนุญาตให้ฆ่า โค กระบือ และการส่งตัวรูปพรรณ

ในเขตกรุงเทพมหานคร

๑. การออกใบอนุญาตให้ฆ่าสัตว์ในเดือน.....พ.ศ.

ก. โค จำนวน.....ตัว ตามอาชญาบัตร เล่มที่.....
เลขที่.....ถึงเลขที่.....ข. กระบือ จำนวน.....ตัว ตามอาชญาบัตร เล่มที่.....
เลขที่.....ถึงเลขที่.....

๒. การออกใบอนุญาตให้ฆ่าสัตว์ ตรงกับตัวรูปพรรณของสัตว์หรือไม่

☐ ตรง☐ ไม่ตรง (ให้ระบุ).....๓. โค กระบือ ที่พนักงานเจ้าหน้าที่อนุญาตให้ฆ่า ได้มีการแจ้งย้ายมาขึ้นทะเบียนในท้องที่เขต
ที่ขออนุญาตฆ่าหรือไม่☐ แจ้งย้ายถูกต้อง☐ ไม่แจ้งย้าย (ให้ระบุเหตุผลที่พนักงานเจ้าหน้าที่อนุญาต).....๔. ได้มีการส่งตัวรูปพรรณที่ออกใบอนุญาตให้ฆ่าแล้ว ไปยังนายทะเบียนท้องที่ เพื่อจำหน่ายออกจาก
ทะเบียนของเขตครบถ้วนหรือไม่☐ ส่งครบถ้วน☐ ไม่ครบถ้วน (ให้ระบุ).....

๕. ผลการดำเนินการเมื่อพบข้อบกพร่อง หรือ การกระทำผิด.....

ตรวจเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

ตำแหน่ง.....

ที่ มท ๐๔๐๒ / ๔๗๗๖๔

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กท ๑๐๒๐๐

๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๑

เรื่อง การจัดตลาดนัด โค กระบือ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๔๐๒ / ว ๔๖๙ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๓๑

ด้วยปรากฏว่า เมื่อมีการจัดตั้งตลาดนัด โค กระบือ ขึ้นในท้องที่ของอำเภอหรือกิ่งอำเภอ บางอำเภอหรือกิ่งอำเภอไม่รายงานการจัดตั้งตลาดนัดโค กระบือดังกล่าว ตามนัยหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่อ้างถึง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดสั่งอำเภอและกิ่งอำเภอ รายงานการจัดตั้งตลาดนัดโค กระบือ ทุกครั้ง ที่มีการจัดตั้งตลาดนัดโค กระบือเพิ่มขึ้น และเมื่อมีการเลิกตลาดนัดโค กระบือแห่งใดก็ให้รายงานการเลิกตลาดนัดโค กระบือ นั้นด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ยุวรัตน์ กลมเวช

(นายยุวรัตน์ กลมเวช)

รองอธิบดี รักษาราชการแทน

อธิบดีกรมการปกครอง

กองการทะเบียน

โทร (๐๒) ๒๘๒๐๗๗๖

สัปดาห์พหุ ๗ / ๒๕๓๑

ที่ มท ๐๓๑๓ / ว ๓๒๔

กระทรวงมหาดไทย

๒๓ กรกฎาคม ๒๕๑๗

เรื่อง การจดทะเบียนสัตว์พาหนะและการป้องกันปราบปรามการลักสัตว์พาหนะ**เรียน** ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

ตามที่ได้มีพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒ และระเบียบการเกี่ยวกับเรื่องนี้ถือปฏิบัติมานานแล้ว นั้น ปรากฏว่าปัจจุบัน สังเกตเห็นได้ว่า ทางอำเภอขาดความสนใจต่องานทะเบียนสัตว์พาหนะ ทำให้มีปัญหาเกี่ยวกับสัตว์พาหนะเป็นอันมาก เช่น ไม่มีสถิติเกี่ยวกับสัตว์พาหนะที่แน่นอน การรายงานสถิติสัตว์พาหนะล่าช้า เพราะไม่มีทะเบียนและบัญชีทำไว้เป็นหลักฐาน การขาดความสนใจของเจ้าหน้าที่ทำให้ราษฎรผู้เป็นเจ้าของสัตว์พาหนะไม่สนใจต่อการนำสัตว์พาหนะไปจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณด้วย นอกจากนั้น การป้องกันการลักสัตว์พาหนะและการปราบปรามก็ไม่กระทำอย่างเข้มแข็งและทันทั่วถึง ทำให้การลักสัตว์พาหนะมีสถิติสูงขึ้นทั้งๆ ที่ได้มีหนังสือสั่งการกำชับมาหลายครั้งหลายหนแล้ว โดยเฉพาะเรื่องการลักสัตว์พาหนะนี้ที่ประชุม ผอ. กอ. ปค. เมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๑๗ ก็ได้ตั้งข้อสังเกตไว้ว่า การลักสัตว์พาหนะมีสถิติสูงทางจังหวัดชายแดน ขอให้กระทรวงมหาดไทยหาทางแก้ไขปัญหานี้โดยด่วน

ฉะนั้น เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับสัตว์พาหนะตามกฎหมาย และระเบียบ แบบแผนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อขจัดปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าว จึงให้จังหวัดและอำเภอถือปฏิบัติดังนี้

๑. เรื่องการสำรวจสถิติสัตว์พาหนะ เท่าที่ได้สั่งให้ทำการสำรวจนั้น ก็เพื่อทราบจำนวนสัตว์พาหนะที่มีอยู่ในปัจจุบันแล้วนำสถิติไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาในด้านต่าง ๆ จึงขอให้สำรวจให้ตรงกับข้อเท็จจริงที่สุด ซึ่งการที่จะสำรวจให้ได้สถิติที่แน่นอนเช่นนี้ ต้องถือเอายอดจากแบบ ส.พ. ๑๘ และ ๑๙ คือบัญชีสัตว์ประจำคอก และบัญชีสัตว์ที่ยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณ แต่ปรากฏว่าหลายอำเภอไม่ได้จัดทำขึ้นไว้ ทั้งที่กฎหมายได้บัญญัติให้เป็นหน้าที่ของอำเภอซึ่งเป็นนายทะเบียน ส่วนหลายแห่งที่มีทำขึ้นไว้ก็ไม่ได้แก้ไขให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ ฉะนั้น ในประการเช่นนี้ จึงให้นายทะเบียนจัดให้มีการทำบัญชีสัตว์ประจำคอกและบัญชีสัตว์ที่ยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณ โดยความร่วมมือของกำนันผู้ใหญ่บ้านให้ครบทั้งอำเภอและแก้ไขให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ เมื่อได้ทำสำเร็จแล้วให้ทุกอำเภอรายงานจังหวัดและให้จังหวัดรายงานไปกระทรวงมหาดไทย ภายในเดือนกันยายน ๒๕๑๗

๒. การจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณ จากการที่เจ้าหน้าที่ขาดความสนใจในการจัดทำตัวรูปพรรณและการไม่กวัดขันให้เจ้าของสัตว์พาหนะ นำสัตว์มาจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณ เมื่อสัตว์เข้าหลักเกณฑ์ต้องทำตัวรูปพรรณตามพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒ มาตรา ๘ และมาตรา ๙ นั้น ย่อมทำให้เจ้าของสัตว์พาหนะไม่สนใจนำสัตว์มาทำตัวรูปพรรณไปด้วย ทั้ง ๆ ที่เป็นหน้าที่ของอำเภอจะต้อง

ประกาศในเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี ให้เจ้าของสัตว์พาหนะนำสัตว์ไปจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณตามระเบียบการสัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒ ว่าด้วยการจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณข้อ ๒ ฉะนั้น ในข้อนี้ขอให้จังหวัดกำชับอำเภอให้สนใจปฏิบัติ และให้อำเภอถือโอกาสที่มีการชุมนุมราษฎรชี้แจงให้เจ้าของสัตว์พาหนะเห็นถึงคุณและโทษของการไม่จดทะเบียนทำตัวรูปพรรณให้ราษฎรทราบทุกครั้ง รวมทั้งโทษตามกฎหมาย กรณีที่เจ้าของสัตว์ไม่สนใจทำตัวรูปพรรณที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒ มาตรา ๒๙ ด้วย

อนึ่ง การให้เจ้าของสัตว์พาหนะนำสัตว์ไปจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณ ณ ที่ว่าการอำเภอนั้น อาจทำให้เจ้าของสัตว์พาหนะประสบความลำบากหลายประการ ก็ได้มีหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๐๙ / ๒๔๙๑ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๔๙๑ ให้นายอำเภอรอความสะดวกแก่เจ้าของสัตว์ โดยออกไปรับจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณให้นอกที่ว่าการอำเภออยู่แล้ว

๓. การฆ่าสัตว์โดยเฉพาะโคและกระบือเป็นสัตว์ที่ใช้เนื้อบริโภคเป็นอาหารได้ การฆ่าสัตว์เหล่านี้ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๐๒ และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๐๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์ฯ ข้างต้น ได้ระบุไว้ว่า เมื่อมีการขออนุญาตฆ่าสัตว์ที่ต้องมีตัวรูปพรรณตามกฎหมาย ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจอนุญาตทำการตรวจสอบตัวสัตว์ว่าถูกต้องกับตัวรูปพรรณหรือไม่ ถ้าไม่ถูกต้องตรงกันก็ให้งดอนุญาต ซึ่งปรากฏว่าพนักงานเจ้าหน้าที่มักละเลยการปฏิบัติในเรื่องนี้ ทำให้เป็นช่องทางให้มีการลักสัตว์ไปฆ่าเพื่อจำหน่ายเนื้ออยู่เสมอ จึงขอให้จังหวัดกำชับอำเภอให้กวัดขันให้มีการตรวจตัวสัตว์กับตัวรูปพรรณก่อนอนุญาตให้ฆ่าให้ถูกต้องตรงกัน และให้ตรวจแม้ขณะผู้รับอนุญาตทำการฆ่า เพื่อไม่ให้สับเปลี่ยนตัวสัตว์ก็จะทำให้การลักสัตว์ลดลงได้ทางหนึ่ง และในการขออนุญาตให้ฆ่าสัตว์ที่ต้องมีตัวรูปพรรณนั้น ให้จำหน่ายออกจากทะเบียนทุกครั้งให้ถูกต้องด้วย

๔. การลักสัตว์พาหนะ ปัจจุบันนี้ปรากฏเหตุการณ์ลักสัตว์พาหนะเป็นจำนวนมาก เช่น โค กระบือ โดยเฉพาะจังหวัดทางชายแดน มีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ การป้องกันและปราบปรามก็ไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร มีสาเหตุหลายประการ คือ

๔.๑ เจ้าหน้าที่ให้ความร่วมมือกับคนร้าย โดยทำตัวรูปพรรณให้กับโค กระบือที่ถูกลักพามาจากที่อื่น หรือทำตัวรูปพรรณเผื่อไว้เป็นจำนวนมากให้กับผู้ประกอบการค้าที่มีเจตนาไม่สุจริต ทั้ง ๆ ที่ไม่มีตัวสัตว์ เพื่อใช้เป็นหลักฐานสวมรอยสัตว์ที่ลักมาให้สามารถฆ่าในโรงฆ่าสัตว์ได้ เพราะเหตุที่เจ้าหน้าที่เองก็ละเลยการปฏิบัติตามข้อ ๓ ของหนังสือนี้อยู่แล้วยิ่งทำให้มีช่องทางลักสัตว์พาหนะฆ่าจำหน่ายเนื้อเพิ่มขึ้น ฉะนั้นในข้อนี้ จึงขอให้จังหวัดกำชับอำเภอให้สอดส่องการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่จดทะเบียนทำตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะไม่ให้มีโอกาสร่วมมือกับผู้ประกอบการค้าผู้ไม่สุจริตได้

๔.๒ ปรากฏว่า การลักสัตว์พาหนะจะมีสถิติสูงเมื่อถึงฤดูแล้ง ซึ่งเป็นเวลาที่สะดวกต่อการพาสัตว์ไป ฉะนั้น จึงให้อำเภอทำประกาศภายในเดือนมกราคมของทุกปี เมื่อได้ประกาศแล้วให้อำเภอรายงานจังหวัดและให้จังหวัดรายงานไปกระทรวงมหาดไทย ว่าได้ปฏิบัติทุกอำเภอบรรจบถ้วนแล้วของแต่ละปีด้วย สำหรับข้อความในประกาศควรจะให้มีการแนะนำในการระมัดระวังรักษาสัตว์พาหนะด้วย เช่น ไม่ควรปล่อยให้สัตว์หากินทางไกลและไม่มีคนดูแล ให้จัดทำคอกที่มั่นคงแข็งแรง ให้เลี้ยงรวม ๆ กันหลาย ๆ เจ้าของ หรือตั้งคอกอยู่ใกล้กัน จัดเวรยามผลัดเปลี่ยนกันดูแล หรือนำสัตว์ไปอยู่ในคอกใกล้ ๆ กับสถานีตำรวจหรือใจกลางหมู่บ้านชั่วคราว และแนะนำประการอื่น ๆ ที่เหมาะสมกับภูมิประเทศเหตุการณ์ จึงจะสามารถลดปริมาณการลักสัตว์ลงได้

๔.๓ การจัดเวรยามหมู่บ้านที่หลายอำเภอยังปฏิบัติอยู่ ด้วยการขอความร่วมมือจากราษฎร ให้ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันเป็นเวรยามป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของราษฎรในแต่ละหมู่บ้านแต่ละตำบล นั้น หากจะให้จัดทำกันทั่วทุกแห่ง ก็ย่อมจะมีผลในการป้องกันการลักสัตว์ลงได้อีกทางหนึ่ง จึงขอให้จังหวัดสั่งอำเภอกำหนดให้พยายามจัดให้มีเวรยามหมู่บ้านให้ทั่วถึงก็จะเป็นการสมควร

๔.๔ ให้จังหวัดขอความร่วมมือผู้กำกับการตำรวจภูธร และนายอำเภอขอความร่วมมือผู้บังคับกองสถานีตำรวจภูธร ให้ตำรวจกวดขันในการตรวจตราปราบปรามการลักสัตว์พาหนะอย่างเข้มแข็งจริงจัง การติดตามคนร้ายและของกลางให้เป็นไปโดยกระชั้นชิดและทันทั่วถึง รวมตลอดทั้งให้การกวดขันตรวจสอบการขนย้ายสัตว์พาหนะ ผ่านท้องที่ หรือเข้า - ออก จากท้องที่ หากไม่มีหลักฐานถูกต้องให้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่โดยเคร่งครัดก็จะเป็นอีกทางหนึ่งในการป้องกันการลักสัตว์พาหนะได้ ซึ่งในการนี้ทางกระทรวงมหาดไทยจะได้แจ้งให้กรมตำรวจทราบอีกทางหนึ่ง

๕. การจำหน่ายสัตว์ออกจากทะเบียน หรือบัญชีสัตว์ประจำคอก กรณีสัตว์ตาย สูญหาย ย้าย โอนกรรมสิทธิ์ ให้ดำเนินการดังนี้

๕.๑ ให้นายอำเภอประกาศ ให้เจ้าของสัตว์พาหนะที่จดทะเบียนทำตัวรูปพรรณไว้แล้ว ต่อมาสัตว์นั้นตาย สูญหาย หรือไม่มีตัวสัตว์อยู่ในครอบครองด้วยเหตุอื่น มาขอจำหน่ายทะเบียนสัตว์เหล่านั้นเพื่อให้ตรงกับความเป็นจริง โดยให้ประชุมชี้แจงเจ้าของสัตว์พาหนะได้ทราบด้วยว่า หากสัตว์ตาย หรือสูญหาย ให้ส่งตัวรูปพรรณสัตว์นั้นคืน มิฉะนั้นจะมีความผิดตามพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๒๔ อนึ่ง กรณีนี้หากเจ้าของสัตว์ไม่สามารถจะนำตัวรูปพรรณมาคืนได้ ก็ให้บันทึกปากคำเจ้าของสัตว์และพยานไว้เป็นหลักฐาน เมื่อเห็นว่าถูกต้องก็ให้จำหน่ายทะเบียนได้

๕.๒ เมื่อมีการย้ายสัตว์พาหนะไปต่างท้องที่ ทั้งสัตว์ที่ทำตัวรูปพรรณแล้วและยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณ ให้นายทะเบียนจัดการจำหน่ายในทะเบียนและบัญชีสัตว์ประจำคอก (ส.พ. ๑๘) หรือบัญชีสัตว์ที่ยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณ (ส.พ. ๑๙) ทุกครั้ง ส่วนการโอนกรรมสิทธิ์สัตว์ที่มีตัวรูปพรรณ ให้มีการตรวจดำนิรูปพรรณให้ถูกต้องกับสัตว์ ในกรณีโอนมาจากต่างอำเภอ ก็ให้ขึ้นทะเบียนเป็นสัตว์ในท้องที่ด้วยทุกครั้ง

๕.๓ สัตว์พาหนะที่จดทะเบียนไว้แล้ว แต่ไม่มีเจ้าของสัตว์มาขอจำหน่ายทะเบียนตามข้อ ๕.๑ ให้นายอำเภอทำการตรวจสอบอายุสัตว์พาหนะที่ได้จดทะเบียนไว้ เมื่อปรากฏว่า สัตว์พาหนะมีอายุเกินกว่าที่กำหนดไว้ ก็ให้นายอำเภอตั้งกรรมการขึ้นดำเนินการจำหน่ายทะเบียนได้ ปกติอายุของสัตว์ดังนี้ คือ

๕.๓.๑ ช้าง	มีอายุ ๖๐ ปี
๕.๓.๒ ม้า	มีอายุ ๒๐ ปี
๕.๓.๓ โค	มีอายุ ๒๐ ปี
๕.๓.๔ กระบือ	มีอายุ ๒๐ ปี
๕.๓.๕ ลา	มีอายุ ๑๗ ปี
๕.๓.๖ ล่อ	มีอายุ ๑๗ ปี

จึงขอให้ทางจังหวัดกำชับนายอำเภอซึ่งเป็นนายทะเบียนสัตว์พาหนะถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด และเมื่อได้ดำเนินการไปแล้วประการใดรายงานให้ทราบด้วย.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

วิฑูร จักกะพาก

(นายวิฑูร จักกะพาก)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

โทร. ๒๘๑๐๕๒๙

ที่ มท ๐๔๐๒/ว. ๘๙๐

กรมการปกครอง

ถนนอังสฤงค์ กท ๑๐๒๐๐

๖ ตุลาคม ๒๕๓๑

เรื่อง การลงนามของปลัดอำเภอในเอกสารการทะเบียน**เรียน** ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

ด้วยงานการทะเบียน เป็นงานที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับประชาชนตั้งแต่เกิดจนตายและเอกสารการทะเบียนเป็นเอกสารทางกฎหมายที่ก่อให้เกิดสิทธิและหน้าที่กฎหมายให้การรับรอง หากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานการทะเบียนปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบแล้วจะทำให้เกิดผลกระทบต่อความสมบูรณ์ตามกฎหมาย ซึ่งจากการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง และการตรวจแนะนำงานการทะเบียนของกองการทะเบียน กองบัตรประจำตัวประชาชน และสำนักงานกลางทะเบียนราษฎร ปรากฏว่า มีบางอำเภอที่ปลัดอำเภอลงนามในเอกสารการทะเบียนโดยไม่เป็นไปตามที่กฎหมายและระเบียบกำหนดไว้ เช่น ลงนามในเอกสารทะเบียนการสมรส ระบุว่าปลัดอำเภอทำการแทนนายอำเภอ ลงนามในสูติบัตรและมรณบัตร ระบุว่า ผู้ช่วยนายทะเบียนอำเภอ และลงนามในเอกสารทะเบียนชื่อบุคคล ระบุว่า ปลัดอำเภอทำการแทนนายอำเภอ เป็นต้น

เพื่อให้การลงนามของปลัดอำเภอในเอกสารการทะเบียนเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และถูกต้องตามที่กฎหมายและระเบียบกำหนดไว้ จึงขอให้จังหวัดแจ้งให้อำเภอถือปฏิบัติดังนี้ คือ

๑. การรักษาราชการแทนนายอำเภอ ปลัดอำเภอจะลงนามในฐานะรักษาราชการแทนนายอำเภอได้ จะต้องเป็นกรณีที่ได้รับการแต่งตั้งจากนายอำเภอตามข้อ ๕๙ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๑๕ ซึ่งรักษาราชการแทนนายอำเภอ จะต้องเป็นไปตามลำดับที่กำหนดไว้ในคำสั่ง กล่าวคือ ปลัดอำเภอที่ปฏิบัติหน้าที่รักษาราชการแทนนายอำเภอเท่านั้น จึงจะลงนามในฐานะนายทะเบียนหรือนายอำเภอ แล้วแต่กรณี เกี่ยวกับงานทะเบียนทั่วไปได้ดังนี้

๑.๑ งานทะเบียนครอบครัว ปลัดอำเภอที่รักษาราชการแทนนายอำเภอจะปฏิบัติหน้าที่เป็นนายทะเบียนตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๔๙๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พ.ศ. ๒๔๗๘

๑.๒ งานทะเบียนพินัยกรรม ปลัดอำเภอที่รักษาราชการแทนนายอำเภอจะปฏิบัติหน้าที่เป็นกรมการอำเภอ ตามกฎกระทรวงมหาดไทยออกตามความในมาตรา ๑๖๗๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งปัจจุบันบรรดาอำนาจและหน้าที่ของกรมการอำเภอได้โอนเป็นอำนาจและหน้าที่ของนายอำเภอตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๑๕ ข้อ ๕๗

๑.๓ งานทะเบียนชื่อบุคคล ปลัดอำเภอที่รักษาราชการแทนนายอำเภอจะปฏิบัติหน้าที่เป็นนายทะเบียนท้องที่ ตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๑๔๓๐/๒๕๐๕ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๐๕ เรื่อง แต่งตั้งนายทะเบียน

๑.๔ งานทะเบียนสัตว์พาหนะ ปลัดอำเภอที่รักษาราชการแทนนายอำเภอจะปฏิบัติหน้าที่เป็นนายทะเบียนตามพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒ มาตรา ๔

๑.๕ งานบัตรประจำตัวประชาชน ปลัดอำเภอที่รักษาราชการแทนนายอำเภอจะปฏิบัติหน้าที่เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๒๖ เรื่อง แต่งตั้งเจ้าพนักงานตรวจบัตรและพนักงานเจ้าหน้าที่ (๔) ซึ่งมีอำนาจเปรียบเทียบปรับได้ตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖

๒. ผู้ช่วยนายทะเบียนอำเภอ ปลัดอำเภอจะลงนามในฐานะผู้ช่วยนายทะเบียนอำเภอได้ จะต้องได้รับการแต่งตั้งจากผู้ว่าราชการจังหวัด ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๔๙๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๓๔ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๑๕ ซึ่งผู้ช่วยนายทะเบียนอำเภอจะปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงานทะเบียนราษฎร และมีขอบเขตหน้าที่ตามหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๓/ว ๒๗๔๑๗ ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๓ เรื่อง การใช้คำสั่งชื่อตำแหน่งผู้ช่วยนายทะเบียนในการลงนามแทนนายทะเบียน และหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๓/ว. ๖๗๖๙๑ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๒๔ เรื่อง ขอบเขตหน้าที่ของตำแหน่งผู้ช่วยนายทะเบียนอำเภอ

๓. นายทะเบียนตำบล ปลัดอำเภอจะลงนามในฐานะนายทะเบียนตำบลได้จะต้องได้รับการแต่งตั้งจากผู้ว่าราชการจังหวัด ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๔๙๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๓๔ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๑๕ ซึ่งนายทะเบียนตำบลจะปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงานทะเบียนราษฎร เช่น การแจ้งการเกิด การแจ้งการตาย การแจ้งการย้ายที่อยู่ และการแจ้งเกี่ยวกับบ้าน เป็นต้น

๔. นายทะเบียนนอกสำนักทะเบียน ปลัดอำเภอจะลงนามในฐานะนายทะเบียนซึ่งเป็นการลงนามในงานทะเบียนครอบครัวได้กรณีที่นายทะเบียนไม่อาจไปจดทะเบียนนอกสำนักทะเบียนตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๔๙๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พ.ศ. ๒๔๗๘

๕. เจ้าพนักงานตรวจบัตรและพนักงานเจ้าหน้าที่ ปลัดอำเภอเป็นเจ้าพนักงานตรวจบัตรและพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๒๖ เรื่อง แต่งตั้งเจ้าพนักงานตรวจบัตรและพนักงานเจ้าหน้าที่ (๑) และ (๓) ซึ่งเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖

การลงนามของปลัดอำเภอในเอกสารการทะเบียน โดยทั่วไปต้องเป็นผู้รักษาราชการแทน นายอำเภอ ซึ่งสามารถปฏิบัติหน้าที่และลงนามในเอกสารการทะเบียนได้ในกรณีตามข้อ ๑.๑-๑.๕ ยกเว้นกรณีตามข้อ ๒-๕ ส่วนกรณี “ทำการแทน” ไม่มี เนื่องจากประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๑๕ ข้อ ๖๐ กำหนดเรื่องการทำการแทนนายอำเภอไว้ว่า ถ้ากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้น มิได้กำหนดในเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น นายอำเภอจะมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอคนใดคนหนึ่ง ทำการแทนก็ได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งให้อำเภอถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ยุวรัตน์ กมลเวช

(นายยุวรัตน์ กมลเวช)

รองอธิบดีรักษาราชการแทน

อธิบดีกรมการปกครอง

กองการทะเบียน

โทร. (๐๒) ๒๘๑๐๕๒๙

งานสถิติและประเมินผล ๑/๒๕๓๑

ที่ มท ๐๔๐๒ / ว ๑๔๐๐

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กท ๑๐๒๐๐

๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง การสำรวจและการจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณสัณฐานนอกที่ว่าการอำเภอ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบการสำรวจและแบบการรายงานจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณสัณฐาน
จำนวน ๕ แบบ
๒. คำอธิบายวิธีการสำรวจและการจดทะเบียนสัณฐาน

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการสัณฐาน พ.ศ. ๒๔๘๒ กำหนดให้อำเภอ
ออกไปจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณสัณฐานให้ราษฎรนอกที่ว่าการอำเภอ ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ –
เมษายน ทุกปีมา นั้น

ปรากฏว่า อำเภอเป็นส่วนมากได้ละเลยไม่ออกไปจดทะเบียนสัณฐานนอกที่ว่าการอำเภอ
ตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้ และราษฎรก็ขาดความสนใจที่จะนำสัณฐานมาจดทะเบียน
ทำให้ราษฎรที่มีสัณฐานไม่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย ทั้งทางราชการก็ขาดสถิติข้อมูล
ไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงาน และการวางแผนในเรื่องต่าง ๆ และโดยที่ขณะนี้เป็นเวลาใกล้กำหนด
ที่อำเภอจะต้องออกไปรับจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณสัณฐานนอกที่ว่าการอำเภอ ระหว่างเดือน
กุมภาพันธ์ – เมษายน ๒๕๓๐ จึงได้กำหนดแนวทางการสำรวจและการจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณ
นอกที่ว่าการอำเภอ ให้อำเภอดำเนินการดังนี้

๑. การสำรวจและการทำบัญชีสัณฐาน ให้อำเภอมอบหมายกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
ออกไปสำรวจและทำบัญชีสัณฐานในหมู่บ้านของตนตามแบบ (แบบหมายเลข ๑) โดยให้อำเภอ
จัดพิมพ์โรเนียวแบบดังกล่าว แล้วมอบให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จ และส่งถึงอำเภอ
ภายในวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๒๔

ให้อำเภอรวบรวมแบบสำรวจจากหมู่บ้านและตำบลต่าง ๆ รายงานจังหวัดเป็นรายตำบล
ตามแบบ (แบบหมายเลข ๒) จำนวน ๓ ชุด เก็บไว้ที่อำเภอ ๑ ชุด ส่งจังหวัด ๒ ชุดภายในวันที่
๒๐ ธันวาคม ๒๕๒๔ และให้จังหวัดส่งสำเนาแบบรายงานดังกล่าวให้กระทรวงมหาดไทย จำนวน ๑ ชุด
ภายในวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๒๔

๒. การจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะนอกที่ว่าการอำเภอ ให้ดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

๒.๑ ให้อำเภอประมาณความต้องการที่จะใช้แบบพิมพ์เพื่อจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะ (ส.พ. ๑ ส.พ. ๒ ส.พ. ๓ ส.พ. ๔ ส.พ. ๕ ส.พ. ๖ ส.พ. ๗ ส.พ. ๘ ส.พ. ๑๘ และ ส.พ. ๑๙) ไปจังหวัด และให้จังหวัดรวบรวมความต้องการแบบพิมพ์ดังกล่าว แล้วรายงานไปยังกระทรวงมหาดไทย ภายในวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๙ เพื่อจะได้เตรียมจัดแบบพิมพ์ไว้

๒.๒ ให้อำเภอจัดทำตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะ โดยระบุว่า อำเภอจะออกไปรับจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะให้แก่ราษฎร ณ สถานที่หมู่บ้าน ตำบล และวันเวลาใดตามแบบ (แบบหมายเลข ๓) เมื่อจัดทำประกาศแล้ว มอบให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านไปปิดประกาศและประชุมให้ราษฎรทราบ และให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๒๙

๒.๓ ให้อำเภอแต่งตั้งปลัดอำเภอและเจ้าหน้าที่ รับผิดชอบดำเนินการจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะตามแบบ (แบบหมายเลข ๔) ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ – เมษายน ๒๕๓๐ ตามประกาศในข้อ ๒.๒ ภายในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๒๙

๒.๔ เมื่ออำเภอออกไปจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะแล้ว ให้รายงานยอดการจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณตามแบบ (แบบหมายเลข ๕) จำนวน ๓ ชุด เก็บไว้ที่อำเภอ ๑ ชุด ส่งจังหวัด ๒ ชุด และจังหวัดส่งกระทรวงมหาดไทย ๑ ชุด ภายในวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๓๐

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งอำเภอดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

สมพร กลิ่นพงษา

(นายสมพร กลิ่นพงษา)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

กองการทะเบียน

โทร. (๐๒) ๒๘๒๐๗๗๖

ลำดับ ที่	ชื่อตัวและชื่อสกุล เจ้าของสัตว์พาหนะ	จำนวนสัตว์พาหนะ						หมายเหตุ
		ช้าง	ม้า	โค	กระบือ	ล่อ	ลา	

ลงชื่อ.....ผู้สำรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ประกาศอำเภอ.....

เรื่อง การจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณสัตรีพาหนะนอกที่ว่าการอำเภอ

ด้วยอำเภอกจะออกไปรับจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณสัตรีพาหนะตามพระราชบัญญัติ
สัตรีพาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒ มาตรา ๘ คือ ช้าง ม้า โค กระบือ ล่อ และลา ให้แก่ราษฎรนอกที่ว่าการอำเภอ
ตามสถานที่และวันเวลา ดังต่อไปนี้

๑. ตำบล.....

- หมู่ที่.....ที่ (สถานที่เช่น วัด โรงเรียน) วันที่.....เดือน.....
พ.ศ.....ระหว่าง.....น.
- หมู่ที่.....ที่.....วันที่.....เดือน.....
พ.ศ.....ระหว่าง.....น.

๒. ตำบล.....

- หมู่ที่.....ที่.....วันที่.....เดือน.....
พ.ศ.....ระหว่าง.....น.
- หมู่ที่.....ที่.....วันที่.....เดือน.....
พ.ศ.....ระหว่าง.....น.

ฯ ล ฯ

จึงให้ราษฎรที่มีสัตรีพาหนะไว้ในครอบครองและยังไม่ได้จดทะเบียนทำตัวรูปพรรณ
นำสัตรีพาหนะไปจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณ ตามวัน เวลา และสถานที่ดังกล่าว

ประกาศ ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

(ลงชื่อ)

(.....)

นายอำเภอ.....

แบบหมายเลข ๔

คำสั่งอำเภอ.....

ที่...../.....

เรื่อง การสำรวจและการจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณสัณฐานนอกที่ว่าการอำเภอ

ด้วยอำเภอจะทำการสำรวจและจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณสัณฐานนอกที่ว่าการอำเภอ
ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - เมษายน ๒๕๓๐ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย
จึงขอแต่งตั้งข้าราชการรับผิดชอบดำเนินการดังต่อไปนี้

๑. นาย.....ตำแหน่ง.....รับผิดชอบ
ดำเนินการในท้องที่ตำบล.....และให้นาย นาง นางสาว.....
ตำแหน่ง.....เป็นผู้ช่วย

๒. นาย.....ตำแหน่ง.....รับผิดชอบ
ดำเนินการในท้องที่ตำบล.....และให้นาย นาง นางสาว.....
ตำแหน่ง.....เป็นผู้ช่วย

ฯ ล ฯ

ให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๓๐ ทั้งนี้
ตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

(ลงชื่อ)

(.....)

นายอำเภอ.....

บัญชีการสำรวจสัตว์พาหนะ

อำเภอ..... จังหวัด.....

ลำดับ ที่	ตำบล	จำนวนสัตว์พาหนะที่จดทะเบียนทำตัวรูปพรรณ ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - เมษายน ๒๕๓๐						รวม	หมายเหตุ
		ช้าง	ม้า	โค	กระบือ	ล่อ	ลา		
๑.	ตำบล.....								
๒.	ตำบล.....								
๓.	ตำบล.....								
๔.	ตำบล.....								
๕.	ตำบล.....								
รวม									

คำอธิบายวิธีการและขั้นตอนการจดทะเบียนสัตว์พาหนะนอกที่ว่าการอำเภอ

ปี พ.ศ. ๒๕๒๙ – ๒๕๓๐

๑. การสำรวจและทำบัญชีสัตว์พาหนะ

- ให้อำเภอจัดพิมพ์โรเนียวแบบหมายเลข ๑ จำนวนพอที่จะใช้สำรวจในอำเภอนั้น หมู่บ้านใดมีสัตว์พาหนะมากก็มอบแบบให้มากพอที่จะปฏิบัติงาน
- การสำรวจครั้งนี้ไม่มีการออกกฎหมาย หรือตราพระราชกฤษฎีกา ฉะนั้นจึงให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ไปสำรวจด้วยตัวเอง และไม่มอบให้ผู้อื่นไปทำแทน เพราะในทางปฏิบัติ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จะทราบดีว่า ครอบครัวหนึ่ง ๆ ในหมู่บ้านของตน มีสัตว์พาหนะประเภทใดเท่าใด
- ให้อำเภอมอบแบบหมายเลข ๑ ให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โดยเร็ว และอธิบายวิธีการสำรวจ และการกรอกแบบพิมพ์ ในการประชุมประจำเดือน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต้นเดือนธันวาคม ๒๕๒๙
- ให้ปลัดอำเภอรับผิดชอบตำบลต่าง ๆ ได้กำกับดูแลการปฏิบัติงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และอำเภอใด มีตำบล หมู่บ้านมาก ก็มอบให้พัฒนากรตำบล หรือเกษตรตำบล ช่วยกำกับดูแลด้วย และให้แล้วเสร็จส่งอำเภอภายในวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๒๙ หมู่บ้านใดไม่มีสัตว์พาหนะก็ให้หมายเหตุ ในแบบและส่ง แบบคืนอำเภอด้วย

อำเภอได้รับแบบสำรวจจากหมู่บ้านต่าง ๆ แล้ว รวมจำนวนสัตว์พาหนะเป็นรายตำบล แล้วจัดทำรายงานจำนวนสัตว์พาหนะตามแบบหมายเลข ๒ จำนวน ๓ ชุด เก็บไว้ที่อำเภอ ๑ ชุด ส่งจังหวัด ๒ ชุด ภายในวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๒๙ และให้จังหวัดส่งสำเนาแบบรายงานดังกล่าวถึง กระทรวงมหาดไทย จำนวน ๑ ชุด ภายในวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๒๙

แบบรายงานหมายเลข ๑ และหมายเลข ๒ นี้ ให้เก็บรักษาไว้ที่อำเภอ ๑ ปี เพื่อให้ปลัดจังหวัดได้ตรวจสอบ ในการตรวจรายงานประจำปีว่า หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ ได้ปฏิบัติงานจริง และถูกต้องหรือไม่ และจะให้ผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง และเจ้าหน้าที่จากส่วนกลางไปตรวจสอบ อีกทางหนึ่งด้วย

ในการสำรวจสัตว์พาหนะคราวต่อไป อำเภอจะมอบแบบหมายเลข ๑ ที่สำรวจแล้วนี้ ให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติงานด้วย

๒. การจดทะเบียนสัตว์พาหนะนอกที่ว่าการอำเภอ

- ให้อำเภอประมาณความต้องการที่จะใช้แบบพิมพ์ เพื่อจดทะเบียนสัตว์พาหนะ (ส.พ. ๑ ส.พ. ๒ ส.พ. ๓ ส.พ. ๔ ส.พ. ๕ ส.พ. ๖ ส.พ. ๗ ส.พ. ๘ ส.พ. ๑๘ และ ส.พ. ๑๙) ไปจังหวัด และให้จังหวัดรวบรวมความต้องการแบบพิมพ์ดังกล่าว แล้วรายงานไปยังกระทรวงมหาดไทย ภายในวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๙ เพื่อจะได้เตรียมจัดแบบพิมพ์ไว้

การประมาณความต้องการแบบพิมพ์ ให้อำเภอประมาณให้พอเหมาะเท่าที่จะปฏิบัติงานได้เท่านั้น มิใช่ประมาณมากเกินไปจนจำเป็น และต้องรายงานความต้องการภายในกำหนดเวลาด้วย มิฉะนั้น จะพิมพ์ให้ไม่ทัน

- ให้อำเภอจัดทำประกาศ เรื่องการจดทะเบียนสัตว์พาหนะ โดยระบุว่าอำเภอจะออกไปจดทะเบียนสัตว์พาหนะให้แก่ราษฎร ณ สถานที่ หมู่ที่ ตำบล และวันเวลาใด (ตามแบบหมายเลข ๓) เมื่อจัดทำประกาศแล้วให้มอบกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ไปปิดประกาศ และประชุมให้ราษฎรทราบ และให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๒๙

การเลือกสถานที่จดทะเบียนสัตว์พาหนะ ให้อำเภอเลือกสถานที่ให้เหมาะสม เช่น วัด หรือโรงเรียน หรือสาธารณะอื่น ๆ และถ้าเป็นสถานที่ที่มีเจ้าของ ก็ขออนุญาตเจ้าของสถานที่ให้เรียบร้อยเสียก่อน รวมทั้งให้เป็นสถานที่ที่จะสะดวกแก่ราษฎรนำสัตว์พาหนะมาจดทะเบียน

การเลือกวัน เวลา ที่จะออกไปจดทะเบียน ก็พิจารณาให้เหมาะสมว่า เป็นระยะเวลาที่ราษฎรไม่เสียประโยชน์จากการประกอบอาชีพมากนัก

- ให้อำเภอแต่งตั้งปลัดอำเภอรับผิดชอบการจดทะเบียนสัตว์พาหนะนอกที่ว่าการอำเภอ โดยให้พิจารณาแต่งตั้งปลัดอำเภอฝ่ายทะเบียนและบัตร และปลัดอำเภอรับผิดชอบตำบลต่าง ๆ ไปดำเนินการ (ตามแบบหมายเลข ๔) ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงมหาดไทย ที่จะให้เจ้าหน้าที่ปกครองได้สร้างความคุ้นเคยสนิทสนมกับราษฎร และให้แต่งตั้งผู้ช่วยในการปฏิบัติงานด้วยความจำเป็น

การออกไปจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะนี้ บางตำบล หมู่บ้าน อาจจะได้ทำบัญชีลูกคอก (ส.พ. ๑๘) หรือที่บัญชีสัตว์พาหนะที่ยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณ (ส.พ. ๑๙) อำเภอก็สามารถรับจดทะเบียนสัตว์พาหนะได้ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการสัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒ ข้อ ๑ และแม้สัตว์ที่อายุยังไม่ครบกำหนดที่กฎหมายบัญญัติให้ทำตัวรูปพรรณ ก็สามารถนำมาจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณได้ตาม ม. ๘ แห่ง พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒

- เมื่ออำเภอออกไปจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณแล้ว ให้รายงานยอดการจัดทำตัวรูปพรรณตามแบบหมายเลข ๕ ไปจังหวัดจำนวน ๓ ชุด เก็บไว้ที่อำเภอ ๑ ชุด ส่งจังหวัด ๒ ชุด และจังหวัดส่งกระทรวงมหาดไทย ๑ ชุด ภายในวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๓๐

ให้จังหวัดกำกับดูแลการปฏิบัติงานและการรายงานของอำเภอ หากครบกำหนดเวลาที่จะต้องรายงาน อำเภอใดไม่รายงาน จังหวัดก็ต้องรอให้ครบทุกอำเภอ ให้รวบรวมแบบรายงานจากอำเภอที่รายงานส่งกระทรวงมหาดไทย สำหรับอำเภอที่ไม่รายงาน ให้เร่งรัดการรายงานต่อไป

การรายงานจำนวนสัตว์ที่เคยรายงานตามปกติ ก็ให้รายงานไปเช่นเดิมก่อน เมื่อได้สำรวจและจดทะเบียนสัตว์พาหนะในเดือน กุมภาพันธ์ - เมษายน ๒๕๓๐ แล้วจะนำจำนวนสัตว์พาหนะดังกล่าวมาพิจารณาแก้ไขวิธีการรายงาน และจะแจ้งให้จังหวัดและอำเภอทราบ

ที่ มท ๐๓๐๓/ว ๒๗๕

กระทรวงมหาดไทย

๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง การทะเบียนสัตว์พาหนะ**เรียน** ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร**อ้างถึง** หนังสือที่ มท ๐๓๐๓/ว ๗๘๘ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๒

ตามที่กระทรวงมหาดไทย ได้ชักซ้อมทางปฏิบัติงานการทะเบียนสัตว์พาหนะเพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปด้วยความเรียบร้อยถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนและขอให้จังหวัดได้โปรดสั่งให้อำเภอ กิ่งอำเภอหรือเขต ได้ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดด้วย นั้น

จากการติดตามการปฏิบัติงานในท้องที่หลายจังหวัดได้พบว่าเจ้าหน้าที่หลายอำเภอ ยังไม่ได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามที่กระทรวงมหาดไทยสั่งการมา เช่น ไม่ได้จัดทำบัญชีสัตว์ประจำคอก ซึ่งยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณ (ส.พ. ๑๘) และบัญชีสัตว์ที่ยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณ (ส.พ. ๑๙) หรือเมื่อมีการโอนกรรมสิทธิ์ไม่ได้จัดทำให้ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนที่กำหนดไว้

จึงขอทบทวนมาเพื่อขอได้โปรดสั่งให้ อำเภอ กิ่งอำเภอ หรือเขต ถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ มท ๐๓๐๓/ว ๗๘๘ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๒ โดยเคร่งครัดด้วย.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

เดชชาติ วงศ์โกมลเชษฐ์

(นายเดชชาติ วงศ์โกมลเชษฐ์)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

โทร. ๒๘๑๒๖๘๖

ที่ มท ๐๓๐๓/ว ๓๑๑

กรมการปกครอง

๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๕

เรื่อง การทำลายเอกสารทะเบียนและต้นขั้วตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๓/ว. ๑๐๙๒๒๐ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตัวอย่างแบบสำรวจบัญชีทะเบียนและต้นขั้วตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะที่ขอทำลาย
จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมการปกครองพิจารณาเห็นว่า ทะเบียนและต้นขั้วตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะประเภทต่างๆ ที่เก็บรักษาตามที่ว่าการอำเภอและกิ่งอำเภอบางแห่งได้หมดความจำเป็นที่จะต้องเก็บรักษาไว้ เนื่องจากมีอายุนานกว่าเกณฑ์อายุมาตรฐานของสัตว์ ซึ่งนายทะเบียนมิได้ดำเนินการจำหน่ายทะเบียนและขออนุมัติทำลายตามระเบียบการสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ ข้อ ๑๘ เป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้สถานที่ปฏิบัติงานทะเบียนของอำเภอและกิ่งอำเภอรกรุงรัง ไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานและทำให้การจัดเก็บเอกสารประเภทอื่น ๆ ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยไปด้วย

เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ให้อำเภอและกิ่งอำเภอสามารถดำเนินการทำลายเอกสารเฉพาะทะเบียนและต้นขั้วตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะทุกประเภทได้เรียบร้อยถูกต้องเป็นระเบียบเดียวกัน กรมการปกครองจึงขอแจ้งแนวทางปฏิบัติเพื่อดำเนินการ ดังต่อไปนี้ คือ

๑. ให้นายทะเบียนตั้งกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ทำการสำรวจและจัดทำบัญชีทะเบียนและต้นขั้วตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะซึ่งครบกำหนดทำลาย ตามแบบสำรวจ ที่ส่งมาพร้อมหนังสือนี้

๒. สำหรับหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกทะเบียนและต้นขั้วตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะที่จะทำลายในครั้งนี้ ให้ถือหลักเกณฑ์ ดังนี้ คือ

๒.๑ ส.พ. ๕, ส.พ. ๑๐, ส.พ. ๑๔ ให้คัดเลือกขอทำลายได้ จนถึง พ.ศ. ๒๕๖๕ (คงเก็บรักษาไว้ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ปัจจุบัน)

๒.๒ ส.พ. ๖, ส.พ. ๑๑, ส.พ. ๑๕ ให้คัดเลือกขอทำลายได้จนถึง พ.ศ. ๒๕๐๕ (คงเก็บรักษาไว้ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๖ – ปัจจุบัน)

๒.๓ ส.พ. ๗, ส.พ. ๑๒, ส.พ. ๑๖ ให้คัดเลือกขอทำลายได้ จนถึง พ.ศ. ๒๕๐๕ (คงเก็บรักษาไว้ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๖ – ปัจจุบัน)

๒.๔ ส.พ. ๘, ส.พ. ๑๓, ส.พ. ๑๗ ให้คัดเลือกขอทำลายได้ จนถึง พ.ศ. ๒๕๐๕ (คงเก็บรักษาไว้ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๖ – ปัจจุบัน)

๒.๕ สำหรับทะเบียนและต้นขั้วตัวรูปพรรณลาและล่อ ใบแทนทะเบียนและต้นขั้วตัวรูปพรรณลาและล่อ ทะเบียนและใบแทนต้นขั้วตัวรูปพรรณลาและล่อที่มาจากต่างท้องที่ ซึ่งใช้แบบ ส.พ. ๖, ส.พ. ๑๑, และ ส.พ. ๑๕ แทนนั้น ให้คัดเลือกขอทำลายได้จนถึง พ.ศ. ๒๕๐๘ (คงเก็บรักษาไว้ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๙-ปัจจุบัน)

๒.๖ ในการพิจารณาคัดเลือกตามหลักเกณฑ์ ข้อ ๒.๑-๒.๕ ข้างต้นนั้นหากสัตว์พาหนะตามที่จดทะเบียนที่ต้องทำลายตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว ยังมีสัตว์พาหนะตัวใดยังมีชีวิตอยู่บ้าง ถ้าพบให้เก็บหลักฐานฉบับนั้นไว้ก่อน จนกว่าไม่มีสัตว์นั้นแล้วจึงค่อยดำเนินการทำลายต่อไป

๓. เมื่อคณะกรรมการผู้ได้รับแต่งตั้งได้ทำการสำรวจและจัดทำบัญชีรายชื่อทะเบียนและต้นขั้วตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะที่สมควรทำลายตามแบบสำรวจเรียบร้อยแล้ว ให้เสนอต่อนายทะเบียนเพื่ออนุมัติให้ทำลาย

๔. เมื่อนายทะเบียนอนุมัติให้ทำลายได้แล้ว ให้จัดส่งบัญชีรายชื่อทะเบียนและต้นขั้วตัวรูปพรรณที่ขอทำลายตามแบบสำรวจนั้นให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค จำนวน ๑ ชุดด้วยแล้ว ให้ดำเนินการทำลายโดยการเผาได้ทันที

๕. เมื่อดำเนินการทำลายเรียบร้อยแล้ว ให้รายงานผลการทำลายพร้อมกับสำเนาบัญชีรายชื่อทะเบียนและต้นขั้วตัวรูปพรรณที่ได้ทำลายตามแบบสำรวจให้จังหวัดทราบด้วย ในกรณีนี้ให้ยกเว้นไม่ต้องรายงานผลการทำลายให้กรมการปกครองทราบ ตามนัยหนังสือกรมการปกครองที่ มท ๐๓๐๓/ว. ๑๐๙๒๒๐ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๒๔ เรื่อง การรายงานผลการทำลายเอกสาร

๖. ให้อำเภอและกิ่งอำเภอดำเนินการ ตามข้อ ๑-๔ ข้างต้นให้แล้วเสร็จและรายงานให้จังหวัดทราบ ภายในวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๕ อำเภอหรือกิ่งอำเภอใดที่สำรวจแล้วไม่มีทะเบียนและต้นขั้วตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะที่จะขออนุมัติทำลายได้ตามหลักเกณฑ์ในข้อ ๒ ก็ให้รายงานให้จังหวัดทราบด้วย

๗. ให้จังหวัดรวบรวมรายงานผลการทำลายของอำเภอและกิ่งอำเภอส่งกรมการปกครอง ภายในวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๒๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และใคร่ขอความกรุณาจังหวัดได้กำชับให้อำเภอ และกิ่งอำเภอ ดำเนินการให้แล้วเสร็จกับรวบรวมรายงานผลให้กรมการปกครองทราบตามกำหนดเวลาที่ได้แจ้งให้ทราบด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
โชตก วีรธรรม พูลสวัสดิ์
 (นายโชตก วีรธรรม พูลสวัสดิ์)
 รองอธิบดี รักษาการแทน
 อธิบดีกรมการปกครอง

กองวิชาการและแผนงาน

โทร. ๒๘๒๔๓๘๒

ที่ มท ๐๓๐๓ / ว ๗๘๘

กระทรวงมหาดไทย

๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๒

เรื่อง การทะเบียนสัตว์พาหนะ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

ตามที่ได้เคยสั่งให้จังหวัดกำชับกวดขันเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติเกี่ยวกับการทะเบียนสัตว์พาหนะ ได้ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒ โดยเคร่งครัดนั้น

จากการตรวจและแนะนำงานการทะเบียนในหลายจังหวัดพบว่า การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หลายอำเภอยังไม่ถูกต้อง เช่น ไม่จัดทำบัญชีสัตว์ประจำคอกซึ่งยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณ (ส.พ. ๑๘) และบัญชีสัตว์ที่ยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณ (ส.พ. ๑๙) ไม่จัดทำประกาศในเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปีให้ราษฎรนำสัตว์มาจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณ ไม่ปิดแสดงบ่อนหรือแสดงบ่อนขึ้นทะเบียนเมื่อมีการโอนกรรมสิทธิ์สัตว์พาหนะหรือขึ้นทะเบียนสัตว์พาหนะ ไม่ขึ้นทะเบียนสัตว์ที่มาจากต่างอำเภอให้เป็นสัตว์ในท้องที่ การกรอกรายการในทะเบียนและต้นขั้วตัวรูปพรรณไม่ครบถ้วนเมื่ออนุญาตให้ฆ่าสัตว์แล้วไม่จำหน่ายสัตว์ออกจากทะเบียน ไม่มีคำสั่งมอบหมายให้ทำการแทนกรณีที่นายทะเบียนไม่ได้ลงนามในทะเบียนและต้นขั้วตัวรูปพรรณด้วยตนเอง และที่สำคัญพบว่ามีกรมอบทะเบียนและต้นขั้วตัวรูปพรรณให้แก่เจ้าของสัตว์นำไปจัดทำเอง

เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยถูกต้องตามกฎหมาย และระเบียบจิงขอชักซ้อมทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. บัญชีสัตว์ประจำคอกซึ่งยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณ (ส.พ. ๑๘) และบัญชีสัตว์ที่ยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณ (ส.พ. ๑๙) ขอให้จัดทำให้ทั่วถึงทุกตำบลหมู่บ้าน

๒. ในเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปีให้นายทะเบียนประกาศเป็นรายตำบล โดยกำหนดระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน ตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะให้เจ้าของหรือผู้แทนนำสัตว์พาหนะตามความในมาตรา ๘ และอนุมาตรา ๑ ถึง ๒ ไปจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณ ณ ที่ว่าการอำเภอหรือตำบลที่เห็นว่าเป็นการสะดวกแก่เจ้าของสัตว์ที่จะนำสัตว์ไปได้

๓. เมื่อมีการทำนิติกรรมโอนสิทธิ์สัตว์พาหนะหรือขึ้นทะเบียนสัตว์พาหนะต้องปิดแสดงบ่อนหรือแสดงบ่อนขึ้นทะเบียนทุกครั้ง

๔. กรณีเป็นสัตว์มาจากต่างอำเภอนำมาของจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ จะต้องขึ้นทะเบียนสัตว์นั้นเป็นสัตว์ในท้องที่ก่อน แล้วจึงทำนิติกรรมโอนกรรมสิทธิ์ให้ได้

๕. การกรอกรายการในทะเบียนและต้นขั้วตัวรูปพรรณ ขอให้กรอกให้ครบถ้วนทุกรายการ

๖. เมื่ออนุญาตให้ฆ่าสัตว์แล้วจะต้องจำหน่ายสัตว์ออกจากทะเบียนทุกครั้ง กรณีสัตว์ที่อนุญาตให้ฆ่าในโรงฆ่าสัตว์เทศบาล เทศบาลจะต้องส่งตัวรูปพรรณที่อนุญาตให้ฆ่านั้นไปยังอำเภอเพื่อจำหน่ายออกจากทะเบียนเช่นเดียวกัน สำหรับตัวรูปพรรณที่จำหน่ายสัตว์ออกจากทะเบียนแล้ว ให้ขีดเส้นในตัวรูปพรรณนั้นด้วยหมึกสีแดง ๒ เส้น ระหว่างเส้นแดงให้บันทึกข้อความด้วยหมึกสีแดงว่า “อนุญาตให้ฆ่าสัตว์ตามอาชญาบัตรเล่มที่.....เลขที่.....เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....และจำหน่ายสัตว์ออกจากทะเบียนแล้ว” กับลงลายมือชื่อนายทะเบียนหรือผู้ทำการแทนและวันเดือนปีกำกับไว้ด้วย

๗. การลงนามในตัวรูปพรรณหรือนิติกรรมใดๆ เกี่ยวกับสัตว์พาหนะเป็นอำนาจของนายทะเบียน ซึ่งได้แก่ นายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอหรือผู้ทำการแทนตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ เท่านั้น ด้วยเหตุนี้ในกรณีที่นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอจะมอบหมายให้ผู้ใดทำการแทน ต้องออกเป็นคำสั่งมอบหมายให้ทำการแทนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรโดยชัดแจ้ง

๘. ห้ามมิให้มอบทะเบียนและต้นขั้วตัวรูปพรรณให้เจ้าของสัตว์หรือผู้หนึ่งผู้ใดซึ่งไม่ใช่เจ้าหน้าที่นำไปจัดทำเองโดยเด็ดขาด

จึงเรียนมาเพื่อขอได้โปรดสั่งให้ อำเภอ กิ่งอำเภอ หรือเขต ได้ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

เดชชาติ วงศ์โกมลเชษฐ์

(นายเดชชาติ วงศ์โกมลเชษฐ์)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

โทร. ๒๘๑๒๖๘๖

(สำเนา)

ด่วนมาก

ที่ มท ๐๓๑๓ / ว ๔๑๐

กระทรวงมหาดไทย

๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๘

เรื่อง การจดทะเบียนสัตว์พาหนะและการป้องกันปราบปรามการลักสัตว์พาหนะ**เรียน** ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร**อ้างถึง** หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๑๓ / ว ๗๒๔ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๗

ตามที่ได้สั่งให้จังหวัดกำชับให้อำเภอกวตขันเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติเกี่ยวกับงานทะเบียนสัตว์พาหนะ สนใจปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้มีการจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณอย่างทั่วถึง ทั้งที่ปฏิบัติ ณ ที่ว่าการอำเภอและออกไปอำนวยความสะดวกแก่เจ้าของสัตว์พาหนะตามท้องที่ รวมตลอดทั้งให้ดำเนินการป้องกันปราบปรามการลักสัตว์พาหนะอย่างเข้มงวดกวตขัน โดยการร่วมประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจตามมาตรการต่าง ๆ ที่แนะนำมา นั้น

ขณะนี้ ยังสังเกตได้ว่า สถิติการลักสัตว์พาหนะมิได้ลดลง กลับทวีสูงขึ้นทำความเดือดร้อนให้กับเจ้าของสัตว์อยู่โดยทั่วไป กระทรวงมหาดไทยจึงได้กำหนดนโยบายให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายปราบปรามโจรผู้ร้ายสนใจเป็นพิเศษ และให้พยายามลดสถิติการลักสัตว์พาหนะให้ได้ภายใน ๓ เดือน เพื่อสนับสนุนนโยบายนี้ให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ กระทรวงมหาดไทยเห็นว่า งานทะเบียนสัตว์พาหนะเป็นมาตรการอันหนึ่งในการที่จะอำนวยความสะดวกให้แก่การป้องกันปราบปรามการลักสัตว์พาหนะให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ฉะนั้น จึงขอกำชับให้จังหวัดสั่งอำเภอถือปฏิบัติตามหนังสือที่อ้างถึงข้างต้นอย่างเคร่งครัดมาอีกครั้งหนึ่ง และให้ดำเนินการดังนี้

๑. ให้เร่งรัดจัดทำตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะให้ทั่วถึง และให้ครบทุกตัวสัตว์ไม่ต้องให้อายุครบเกณฑ์ ทั้งนี้ โดยอาศัยหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๘ วรรคท้ายแห่งพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒ ที่กำหนดว่า “สัตว์ที่มีได้อยู่ในบทข้อบังคับแห่งอนุมาตรา ๑ ถึง มาตรา ๕ เจ้าของจะขอจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณก็ได้” เป็นเครื่องมือสนับสนุนโดยประกาศเชิญชวนเจ้าของสัตว์ให้ทราบถึงคุณและโทษของการจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณและไม่ทำ ในด้านที่จะใช้เป็นเครื่องมืออันหนึ่งป้องกันการลักสัตว์พาหนะได้ ทั้งนี้ ควรอำนวยความสะดวกแก่เจ้าของสัตว์พาหนะ โดยออกไปจดทะเบียนให้ตามท้องที่อย่างทั่วถึง

๒. ให้จัดทำบัญชีสัตว์ประจำคอก ซึ่งยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณ (ส.พ. ๑๘) และบัญชีสัตว์ที่ยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณ (ส.พ. ๑๙) ให้ทั่วถึงทุกตำบลหมู่บ้านโดยให้ถือเป็นหน้าที่ของนายอำเภอและปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ซึ่งเป็นนายทะเบียนโดยเฉพาะ ทั้งนี้ โดยความร่วมมือของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หากตรวจพบว่า อำเภอหรือกิ่งอำเภอไม่จัดทำจะถือว่า เป็นผู้หย่อนสมรรถภาพ และจะพิจารณาโทษตามควรแก่กรณี

๓. ให้นายอำเภอควบคุมดำเนินการทุจริต ของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ งานทะเบียนสัตว์พาหนะโดยการร่วมมือกับพ่อค้าผู้ไม่สุจริตและผู้ร้ายลักสัตว์พาหนะอย่างเข้มงวดกวดขันจริงจัง ทั้งนี้ เพราะปรากฏว่าเจ้าหน้าที่บางคนจัดทำตัวรูปพรรณให้กับบุคคลผู้ทุจริตเพื่อไว้เป็นจำนวนมากโดยมิได้กรอกรายการให้ครบถ้วน เพื่อให้บุคคลผู้ทุจริตเขียนเพิ่มเติมเมื่อรับซื้อสัตว์พาหนะจากผู้อื่นโดยไม่ชอบมาสวมรอย

๔. การออกไปอำนวยความสะดวกเพื่อจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณให้กับเจ้าของสัตว์พาหนะตามท้องที่นั้น ปรากฏว่า นายอำเภอและปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ซึ่งเป็นนายทะเบียนสัตว์พาหนะ มิได้ออกไปดำเนินการเอง แต่ใช้วิธีมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ระดับรองลงไปออกไปจัดทำโดยนายทะเบียนลงนามนายทะเบียนล่วงหน้าให้ไป เจ้าหน้าที่หรือกำนันผู้ใหญ่บ้านก็ย่อมมีช่องทางทุจริตโดยมอบตัวรูปพรรณให้กับผู้ทุจริตไป ทั้ง ๆ ที่ยังมีได้กรอกข้อความเช่นกันผู้ทุจริตย่อมสามารถกรอกเองได้ สวมรอยกับตัวสัตว์ได้ ฉะนั้น กรณีนี้ให้นายทะเบียนงดการกระทำดังกล่าวโดยเด็ดขาด

๕. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทะเบียน รวมทั้งกำนันผู้ใหญ่บ้าน ที่ได้รับมอบหมายให้เก็บทะเบียนหรือเอกสารเกี่ยวกับงานทะเบียนสัตว์พาหนะ โดยเฉพาะแบบ ส.พ. ๑๘ และ ส.พ. ๑๙ มีช่องทางที่จะร่วมมือกับผู้ทุจริตโดยการชุดสลับแก้ไขทะเบียนและบัญชี เปลี่ยนแปลงรายการให้ตรงกับสัตว์ได้มาโดยทุจริตได้โดยง่าย ฉะนั้น จึงขอให้สั่งนายทะเบียนพิจารณาตัวบุคคลที่เก็บเอกสารดังกล่าวให้ใช้บุคคลที่ไว้น้ำใจเชื่อใจได้ และหากเป็นไปได้ให้นายทะเบียนเป็นผู้เก็บรักษาเสียเอง

๖. การจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณ ผู้มีอำนาจลงนามเป็นนายทะเบียน ได้แก่ นายทะเบียนคือ นายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ หรือผู้ทำการแทนตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒ เท่านั้น ฉะนั้น ผู้ที่นายทะเบียนจะมอบหมายให้ทำการแทน ควรจะเป็นผู้ที่ไว้น้ำใจเชื่อใจได้ และควรมอบหมายเป็นคำสั่งโดยชัดแจ้ง

๗. การให้มีการร่วมมือประสานงานกันระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่มีหน้าที่โดยตรงหรือทางอ้อมในการป้องกันและปราบปรามการลักสัตว์พาหนะ ซึ่งได้เคยสั่งการมาให้จังหวัดและอำเภอขอความร่วมมือเจ้าหน้าที่ตำรวจทุกระดับไปแล้วนั้น กระทรวงมหาดไทยขอกำชับในเรื่องนี้อีกครั้งหนึ่งว่าการร่วมมือกันเป็นอย่างดีจากหลายฝ่ายย่อมบังเกิดผลดีแก่ส่วนรวม และบรรลุลตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ฉะนั้น นอกจากจะขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ตำรวจแล้ว กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาเห็นว่า สัตวแพทย์อำเภอก็ดี สัตวแพทย์จังหวัดก็ดี เป็นทั้งนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจออกใบอนุญาตให้ทำการค้าสัตว์ ตรวจยานพาหนะที่ใช้บรรทุกสัตว์ และพิจารณาอนุญาตให้มีการเคลื่อนย้ายสัตว์ไปต่างท้องที่ ตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๔๙๙ ซึ่งระบุอำนาจไว้อย่างกว้างขวางรวมทั้งอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการประกาศเขตโรคระบาดสัตว์อีกด้วย ทั้งนี้ ขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัด สั่งให้สัตวแพทย์ทุกระดับดำเนินการตามอำนาจหน้าที่อย่างจริงจัง เพื่อเป็นเครื่องมืออันหนึ่งในการสนับสนุนในการป้องกันและปราบปรามการลักสัตว์พาหนะให้ได้ผล โดยเมื่อมีการอนุญาตให้เคลื่อนย้ายสัตว์ไปต่างท้องที่ ให้ทำการตรวจตัวรูปพรรณ หากเป็นสัตว์ที่ไม่มีตัวรูปพรรณให้สอบสวนให้ได้ความถึงเจ้าของผู้ครอบครองสัตว์ถึงการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์โดยสุจริตหรือไม่ตลอดจนตรวจสอบว่า

เป็นสัตว์มาจากเจ้าของและบัญชี ส.พ. ๑๘ ส.พ. ๑๙ ของหมู่บ้านและตำบลใด การดำเนินการประการนี้อาจจะทำให้เจ้าของสัตว์ผู้สุจริตไม่ได้รับความสะดวกแต่ก็สามารถแก้ไขได้ โดยให้อำเภอประกาศถึงวิธีการตรวจสอบก่อนออกใบอนุญาตให้นำสัตว์ไปต่างท้องที่ให้อำเภอของสัตว์ทราบล่วงหน้า ก็จะสามารถจัดปัญหาดังกล่าวได้

๘. การอนุญาตให้ฆ่าสัตว์ ขอให้สั่งให้อำเภอถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๑๓ / ว ๓๒๔ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๑๗ ข้อ ๓ อย่างเคร่งครัด อนึ่ง ได้ทราบว่าทางอำเภอมีพฤติการณ์สมยอมกับพ่อค้าผู้ขออนุญาตฆ่าสัตว์ให้ฆ่าสัตว์เกินกว่าจำนวนใบอนุญาต ด้วยความเห็นอกเห็นใจพ่อค้าว่าชำระค่าธรรมเนียมเป็นจำนวนมากแล้วนั้น ให้งดปฏิบัติโดยเด็ดขาด เพราะผิดกฎหมายและเป็นช่องทางให้มีการลักลอบฆ่าพาหนะมาฆ่าเพื่อจำหน่ายเนื้อมากขึ้น พร้อมกันนั้นให้กำชับพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจควบคุมการฆ่าอย่างเข้มงวดกวดขัน อีกประการหนึ่งปรากฏว่า มีพ่อค้าแม่ค้าหาบเร่จำหน่ายเนื้อสัตว์ตากแห้งอยู่โดยทั่วไปหากเห็นว่ามีความจำเป็นจำนวนมากผิดปกติให้อำเภอสืบสวนสอบสวนให้ได้ความว่ากระทำการฆ่าสัตว์โดยถูกต้องตามกฎหมาย หรือไม่หากไม่ถูกต้องให้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

๙. ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร ได้สอดส่อง กวดขัน กำชับ ตักเตือน นายทะเบียนสัตว์พาหนะและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับงานทะเบียนสัตว์พาหนะตามหนังสือนี้ โดยเคร่งครัดและสม่ำเสมอตลอดไป เจ้าหน้าที่คนใดเอาใจใส่ปฏิบัติงานได้ผลดี ก็ให้พิจารณาเป็นบำเหน็จความชอบเป็นพิเศษ ตามหนังสือสั่งการกระทรวงมหาดไทยที่ ๓๘๒ / ๒๔๘๓ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๔๘๓ เพื่อเป็นกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ ในทางตรงกันข้ามเจ้าหน้าที่คนใดกระทำการทุจริตและไม่สนใจปฏิบัติงานในหน้าที่ตามที่ได้สั่งการไป ให้จังหวัดพิจารณาลงโทษสถานหนัก เพื่อเป็นเยี่ยงอย่างต่อไป เพราะได้สั่งการกำชับมาหลายครั้งหลายหนแล้ว

ฉะนั้น จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด การปฏิบัติเกี่ยวกับการจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณให้ทั่วถึง การร่วมมือประสานงานกับหน่วยราชการอื่น และการกวดขันเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติตามที่สั่งการนี้ ได้ผลประการใด ให้จังหวัดรายงานกระทรวงมหาดไทยโดยด่วนทุกระยะ

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงชื่อ) จาด อูร์สยะนันท์
(นายจาด อูร์สยะนันท์)
รองปลัดกระทรวง สังกัดราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

โทร ๒๘๑๐๕๒๙

(สำเนา)

ที่ มท ๐๓๐๓/ว. ๗๘๐

กระทรวงมหาดไทย

๒๐ กันยายน ๒๕๐๙

เรื่อง การปรับปรุงรายงานการทะเบียนของอำเภอและจังหวัด**เรียน** ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บัญชีการรายงานของอำเภอและจังหวัด จำนวน ๒ ฉบับ
 ๒. แบบตัวอย่างการรายงาน จำนวน ๑๓ ฉบับ

ด้วยงานการทะเบียนแทบทุกประเภทที่อำเภอและจังหวัดต้องปฏิบัติจัดทำตามกฎหมายและระเบียบ จะต้องรายงานไปยังกรมการปกครองและกระทรวงมหาดไทยเป็นประจำเพื่อทราบผลการปฏิบัติงานและนำข้อมูลมารวบรวมจัดทำสถิติของประเทศ ซึ่งปรากฏว่า บางประเภทต้องรายงานไปยังกรมการปกครอง บางประเภทต้องรายงานไปยังกระทรวงมหาดไทย บางประเภทต้องรายงานประจำเดือน บางประเภทต้องรายงานประจำงวด ๓ เดือน ๖ เดือน และบางประเภทรายงานประจำปี ทำให้เกิดความสับสนไม่สะดวกต่อการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ อีกทั้งทั้งรายงานบางประเภทซ้ำซ้อนโดยไม่จำเป็น และบางประเภทก็มีประโยชน์น้อย ก่อให้เกิดความสิ้นเปลืองทั้งวัสดุเครื่องใช้และเวลาของเจ้าหน้าที่เป็นอย่างมาก

ดังนั้น กระทรวงมหาดไทยจึงได้พิจารณาปรับปรุงการรายงานที่อำเภอและจังหวัดต้องรายงานเป็นประจำเสียใหม่ เพื่อให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว และประหยัดทั้งวัสดุเครื่องใช้และเวลาของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ โดยให้จังหวัดส่งรายงานทุกประเภทที่จะกล่าวต่อไปนี้ ไปยังกรมการปกครองโดยตรง คือ

๑. การรายงานสถิติจำนวนราษฎรรายอำเภอ ปัจจุบันจังหวัดต้องรายงานกรมการปกครองประจำทุกเดือน ให้คงปฏิบัติไปตามเดิม แต่ให้เปลี่ยนแบบรายงานเสียใหม่

๒. การรายงานสถิติจำนวนราษฎรรายตำบล ปัจจุบันอำเภอต้องรายงานจังหวัดและจังหวัดรวบรวมส่งกรมการปกครองประจำทุกเดือน ให้คงปฏิบัติไปตามเดิมแต่ให้เปลี่ยนแบบรายงานเสียใหม่

๓. การรายงานจำนวนบ้านและครอบครัวรายอำเภอ ปัจจุบันจังหวัดต้องรายงานกรมการปกครองประจำทุกเดือน ให้คงปฏิบัติไปตามเดิม แต่ให้เปลี่ยนแบบรายงานเสียใหม่

๔. การรายงานจำนวนบ้านและครอบครัวรายตำบล ปัจจุบันอำเภอต้องรายงานจังหวัดและจังหวัดรวบรวมส่งกรมการปกครองประจำทุกเดือน ให้คงปฏิบัติไปตามเดิม แต่ให้เปลี่ยนแบบรายงานเสียใหม่

๕. การรายงานการเปรียบเทียบความผิดตามพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎรปัจจุบันอำเภอต้องรายงานจังหวัดและจังหวัดรายงานกรมการปกครองประจำทุกเดือน ให้คงปฏิบัติไปตามเดิม แต่ให้เปลี่ยนแบบรายงานเสียใหม่

๖. การรายงานการตรวจสอบทะเบียนราษฎรของนายทะเบียนจังหวัด ปัจจุบันจังหวัดต้องรายงานกรมการปกครองประจำทุกงวด ๖ เดือน ให้คงปฏิบัติไปตามเดิม และใช้แบบรายงานเดิม

๗. การรายงานการพิจารณาการลงสัญชาติไทยในทะเบียนบ้านให้แก่ชาวเขา ปัจจุบันจังหวัดต้องรายงานกระทรวงมหาดไทยประจำทุกเดือน ให้เปลี่ยนเป็นรายงานกรมการปกครอง และให้เปลี่ยนแบบรายงานเสียใหม่

๘. การรายงานสถิติการเปลี่ยนชื่อตัวชื่อสกุล ปัจจุบันอำเภอต้องรายงานจังหวัดและจังหวัดรายงานกรมการปกครองประจำทุก ๖ เดือน ให้เปลี่ยนเป็นรายงานประจำทุกเดือนและให้เปลี่ยนแบบรายงานเสียใหม่

๙. การรายงานสถิติการอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน ปัจจุบันอำเภอต้องรายงานจังหวัดและจังหวัดรายงานกรมการปกครองประจำทุกงวด ๖ เดือน ให้เปลี่ยนเป็นรายงานประจำทุกเดือนและให้เปลี่ยนแบบรายงานเสียใหม่

๑๐. การรายงานสถิติการจดทะเบียนครอบครัว ปัจจุบันอำเภอต้องรายงานกรมการปกครองประจำทุกงวด ๓ เดือน ให้เปลี่ยนเป็นรายงานประจำทุกเดือน และให้เปลี่ยนแบบรายงานเสียใหม่

๑๑. การรายงานสถิติการจดทะเบียนครอบครัวประจำปี ให้ยกเลิกไม่ต้องรายงาน

๑๒. การรายงานสถิติจำนวนสัตว์พาหนะที่ยังไม่ได้จดทะเบียนทำตัวรูปพรรณและจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณแล้ว ปัจจุบันอำเภอต้องรายงานจังหวัดและจังหวัดรายงานกรมการปกครองประจำทุกงวด ๖ เดือน ให้เปลี่ยนเป็นรายงานประจำทุกเดือน และให้เปลี่ยนแบบรายงานเสียใหม่

๑๓. การรายงานการจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะนอกที่ว่าการอำเภอ ปัจจุบันอำเภอต้องรายงานจังหวัดและจังหวัดรายงานกระทรวงมหาดไทยประจำทุกงวด ๓ เดือน ให้ยกเลิกไม่ต้องรายงาน

๑๔. การรายงานการประชุมคณะกรรมการมูลนิธิ ปัจจุบันอำเภอต้องรายงานจังหวัดและจังหวัดรายงานกระทรวงมหาดไทยประจำทุกเดือน ให้เปลี่ยนเป็นรายงานกรมการปกครองทุกครั้งที่มีการประชุม และใช้แบบรายงานเดิม

๑๕. การรายงานกิจการมูลนิธิ บัญชีงบดุล ปัจจุบันอำเภอต้องรายงานจังหวัดและจังหวัดรายงานกระทรวงมหาดไทยประจำปี ให้เปลี่ยนเป็นรายงานกรมการปกครองและใช้แบบรายงานเดิม

๑๖. การรายงานการตรวจตราสอดส่องศาลเจ้า ปัจจุบันอำเภอต้องรายงานจังหวัดและจังหวัดรายงานกระทรวงมหาดไทยประจำปี ให้เปลี่ยนเป็นรายงานกรมการปกครอง และให้เปลี่ยนแบบรายงานเสียใหม่

๑๗. การรายงานการควบคุมรายได้รายจ่ายของศาลเจ้า ปัจจุบันอำเภอต้องรายงานจังหวัดและจังหวัดรายงานกระทรวงมหาดไทยประจำทุกงวด ๖ เดือน ให้เปลี่ยนเป็นรายงานกรมการปกครองประจำทุกเดือน และให้เปลี่ยนแบบรายงานเสียใหม่

๑๘. การรายงานสถิติการออกบัตรประจำตัวกรรมการอิสลาม ปัจจุบันจังหวัดต้องรายงานกระทรวงมหาดไทยประจำทุก ๖ เดือน ให้ยกเลิกไม่ต้องรายงาน

อนึ่ง การรายงานเกี่ยวกับการทะเบียนระหว่างตำบล อำเภอ จังหวัด และการรายงานอื่น ๆ ให้คงปฏิบัติไปตามเดิม

ฉะนั้น จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้สั่งให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติโดยให้เริ่มรายงานตามแบบที่ได้ปรับปรุงแล้วนี้ ตั้งแต่การรายงานในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๑๙ เป็นต้นไป โดยใช้กระดาษพิมพ์แบบตัวอย่างไปพลางก่อน และถ้าหากมีข้อบกพร่องหรือข้อควรแก้ไขปรับปรุงในรายงานแบบต่าง ๆ แล้ว ขอได้โปรดแจ้งให้กรมการปกครองทราบ เพื่อจะได้ปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เมื่อได้แก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว จะได้พิจารณาเย็บเป็นเล่มแบบรายงาน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ปฏิบัติต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) **เจริญ ปานทอง**

(นายเจริญ ปานทอง)

รองปลัดกระทรวง สังกัดราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

โทร. ๒๘๑๐๕๒๙

สำเนาถูกต้อง

จรินทร์ กาญจน์มัย

(นายจรินทร์ กาญจน์มัย)

(สำเนา)

ด่วนมาก

ที่ มท ๐๓๑๓ / ว ๒๙๕

กระทรวงมหาดไทย

๘ มกราคม ๒๕๐๘

เรื่อง การจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะ**เรียน** ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วน ที่ ๓๘๒ / ๒๔๘๓ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๔๘๓
หนังสือที่ ๕๓๙ / ๒๔๘๕ ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๔๘๕ และหนังสือที่ ๑๖๔ / ๒๔๘๙
ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๔๘๙

ตามที่ให้จังหวัดส่งอำเภอออกไปดำเนินการจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะให้ทั่วถึงกัน โดยประกาศเป็นรายตำบล ตามความในข้อ ๒ แห่งระเบียบการสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ และกำชับให้เจ้าหน้าที่มิให้เรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียมเกินกว่าที่กฎหมายและระเบียบการกำหนดไว้ พร้อมทั้งให้รายงานผลการจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะไปกระทรวงมหาดไทยเป็นงวด ๆ ละ ๓ เดือน แม้งวดใดมิได้มีการจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณก็ให้จังหวัดรายงานไปให้ทราบด้วย นั้น

กระทรวงมหาดไทยได้ตรวจสอบรายงานผลการจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะ ที่จังหวัดต่าง ๆ ส่งไปแล้ว ปรากฏว่า มีหลายอำเภอมิได้ประกาศให้เจ้าของหรือผู้แทนนำสัตว์พาหนะไปจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณในเดือนกุมภาพันธ์ ณ ที่ว่าการอำเภอหรือตำบลที่เห็นว่าเป็นการสะดวกแก่ เจ้าของสัตว์ที่จะนำสัตว์ไปได้ ตามนัยระเบียบดังกล่าว ทำให้สถิติการจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะลดน้อยลง และทำให้ผู้เป็นเจ้าของสัตว์พาหนะละเลยไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย เมื่อมีความจำเป็นจะต้องแสดงกรรมสิทธิ์ก็ไม่อาจนำตัวรูปพรรณมาแสดงกรรมสิทธิ์ได้ และทำให้รายได้ของแผ่นดินตกต่ำลงด้วย นอกจากนั้นยังมีผู้ร้องเรียนว่า เจ้าหน้าที่อำเภอบางแห่งได้เรียกร้องเงินค่าธรรมเนียมเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้ จนถึงกับมีเรื่องฟ้องร้องกันขึ้น

ฉะนั้น ขอให้จังหวัดสั่งกำชับนายอำเภอและปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ซึ่งเป็นนายทะเบียนสัตว์พาหนะได้ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ และระเบียบการที่กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดไว้โดยเคร่งครัด โดยเฉพาะการจดทะเบียน ทำตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะ ขอให้กำชับเจ้าหน้าที่กระทำด้วยความระมัดระวัง และให้ถูกต้องตรงกับตัวสัตว์ กับให้รายงานผลการจดทะเบียนไปให้กระทรวงมหาดไทยทราบ ตามที่ได้สั่งการมาแล้วด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) ส. สิริสวย

(นายสุทัศน์ สิริสวย)

รองปลัดกระทรวง รักษาราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

สำเนาถูกต้อง

พนัส จุฑานนท์

(นายพนัส จุฑานนท์)

หัวหน้ากองการทะเบียน

ที่ ๓๒๓/๒๕๐๒

กระทรวงมหาดไทย

๘ มกราคม ๒๕๐๒

เรื่อง การใช้แสตมป์สัตว์พาหนะ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง วิทยุกรรมมหาดไทย ที่ ๒๑๕๖๘ ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีจ่ายแสตมป์สัตว์พาหนะ ๑ ฉบับ

ตามวิทยุกรรมมหาดไทยที่อ้างถึงว่า ให้จังหวัดใช้แสตมป์สัตว์พาหนะที่เหลืออยู่ต่อไปก่อน ยังไม่ต้องส่งคืนตามนัยหนังสือกรมสรรพากร ด่วนมาก ที่ ๗๔๕๘/๒๕๐๑ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๐๑ แล้วว่าจะส่งหนังสือมาให้ถือปฏิบัติ นั้น

เนื่องจากใน พ.ศ. ๒๕๐๒ กรมสรรพากรได้มอบงานจัดพิมพ์แสตมป์สัตว์พาหนะ ซึ่งกรมสรรพากรเคยทำอยู่ให้กรมมหาดไทยรับมาดำเนินการ และกรมมหาดไทยได้จัดพิมพ์แสตมป์สัตว์พาหนะเสร็จแล้ว แต่มีเหตุขัดข้องที่จะส่งแสตมป์ใหม่นี้มาจังหวัดให้ทันต้นปีได้ จึงให้จังหวัดใช้แสตมป์สัตว์พาหนะเดิมของกรมสรรพากรไปจนถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๐๒ และให้เริ่มใช้แสตมป์สัตว์พาหนะของกรมมหาดไทยตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๐๒ เป็นต้นไป โดยให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. แสตมป์สัตว์พาหนะ (แบบเก่า) ของกรมสรรพากรที่ใช้อยู่ไม่ต้องส่งคืนกรมสรรพากร คงให้ใช้ต่อไปจนถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๐๒ และเมื่อพ้นกำหนดแล้วให้จังหวัดตั้งกรรมการขึ้น ๓ นาย ประกอบด้วยปลัดจังหวัด สรรพากรจังหวัดและผู้เห็นสมควรอีก ๑ นาย รวบรวมแสตมป์สัตว์พาหนะแบบเก่าที่เหลืออยู่ จัดการทำลายโดยวิธีเผาไฟเสียทั้งหมดแล้วจัดส่งบันทึกการทำลาย บัญชีแสดงรายละเอียดจำนวนและชนิดของแสตมป์ที่ทำลายไปให้กรมสรรพากรและกรมมหาดไทยทราบ

๒. แสตมป์สัตว์พาหนะ (แบบเก่า) ของกรมสรรพากรที่มีเหลืออยู่หากไม่พอใช้ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๐๒ ให้จังหวัดขอเบิกไปยังกรมสรรพากร โดยกะประมาณให้พอใช้ภายในกำหนดเวลาดังกล่าวนั้นด้วย

๓. แสตมป์สัตว์พาหนะ (แบบใหม่) ที่กรมมหาดไทยจัดพิมพ์ขึ้นนั้น ใช้สำหรับสัตว์พาหนะทุกชนิดตามราคาค่าธรรมเนียมรวมทั้งข้างด้วย โดยให้เริ่มใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๐๒ เป็นต้นไป และจะได้จัดส่งมาให้ทางพัสดุไปรษณีย์โดยวิธีประกัน ตามบัญชีท้ายหนังสือนี้ เมื่อได้รับไว้แล้วโปรดตอบรับโดยด่วนด้วย

๔. ในปีต่อไปให้จังหวัดกะประมาณจำนวนแสตมป์ที่จะใช้ในปีหนึ่งว่า จะใช้เท่าใดแล้วขอเบิกไปยังกรมมหาดไทย ภายในเดือนตุลาคมของปี และเมื่อได้รับแสตมป์ดังกล่าวจากกรมมหาดไทยแล้วให้จังหวัดเก็บรักษาและเบิกจ่ายเช่นเดียวกับแบบพิมพ์ที่เป็นตัวเงิน

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

พ.ต.อ. นครรัฐเขตต์

(ขุนนครรัฐเขตต์)

รองปลัดกระทรวงลงนามแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กองทะเบียน

กรมมหาดไทย

ที่ ๑๗๐๗/๒๕๐๒

ศาลากลางจังหวัดศรีสะเกษ

๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๒

เรื่อง เงินค่าเลี้ยงรักษาสัตว์ของกลาง

เรียน อธิบดีกรมมหาดไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาข้อบังคับที่ ๓๖/๒๔๙๗ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๔๙๗

ด้วยได้รับหนังสืออำเภอกันทรารมย์ที่ ๑๒๗๕/๒๕๐๑ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๐๑ ความว่าได้ขายทอดตลาดกระบือของกลาง เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๐๑ ได้เงิน ๓๖๒.๒๕ บาท เงินจำนวนนี้อำเภอเห็นว่าควรมอบให้ผู้เลี้ยงรักษาครั้งหนึ่งเพราะได้เลี้ยงมานาน ส่วนอีกครั้งหนึ่งส่งเป็นเงินผลประโยชน์แผ่นดิน และหนังสือที่ ๑๙๕/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๐๒ ขออนุมัติจ่ายเงินค่าเลี้ยงรักษากระบือของกลางภายในกำหนด ๙๐ วัน ในอัตราค่าเลี้ยงตามคำสั่งกรมตำรวจที่ ๓๖/๒๔๙๗ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๔๙๗ ดังนี้

จังหวัดได้แยกปัญหาที่จะต้องพิจารณาออกเป็น ๓ ประการ คือ

๑. จำนวนวันที่เลี้ยงรักษาตาม พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒ มาตรา ๒๕ หากไม่มีผู้ใดมารับคืนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันโฆษณา ให้เจ้าพนักงานขายทอดตลาดได้ จึงเห็นว่าการจ่ายค่าเลี้ยงรักษาเป็นรายวันก็จะอนุโลมจ่ายค่าเลี้ยงเพียง ๙๐ วัน โดยให้ทางอำเภอดกกลงกับผู้เลี้ยงรักษาไว้

๒. อัตราค่าเลี้ยงรักษาตาม พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒ ม. ๒๖ ให้เรียกได้ตามสมควร จึงเห็นว่าแล้วแต่นายอำเภอผู้เป็นเจ้าหน้าที่รักษาของกลางจะตกลงตามที่เห็นสมควร แต่ตามข้อบังคับของกรมตำรวจที่ ๓๖/๒๔๙๗ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๔๙๗ นี้เข้าใจว่าเพื่อความสะดวกของกรมตำรวจจึงได้ตราข้อบังคับขึ้น ซึ่งข้อบังคับนี้ จังหวัดยังไม่แน่ว่าจะถือปฏิบัติได้เพียงใด และมีข้อน่าสังเกตว่า บางกรณีหากคิดค่าเลี้ยงตามอัตราข้อบังคับดังกล่าวนี้ บางรายอาจขายทอดตลาดสิ่งของไม่ได้ครบ ก็จะมีปัญหาเกิดขึ้น จึงไม่แน่ว่าจะถือปฏิบัติเช่นไร

๓. ทรัพย์สินหรือสัตว์พลัดพรัดที่จับได้ตามนัย พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒ มาตรา ๒๕ วรรค ๒ เงินจำนวนสุทธิที่เหลือจากค่าเลี้ยงรักษาดกเป็นของแผ่นดินหรือผู้จับ ในเมื่อบุคคลผู้มีสิทธิจะมารับมิได้เรียกเอาภายในกำหนดหนึ่งปี นับแต่วันสัตว์นั้นมาอยู่ในอารักขาของเจ้าพนักงาน และตามนัยมาตรา ๑๓๒๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งความว่า ถ้าผู้เก็บได้ซึ่งทรัพย์สินได้ปฏิบัติตามกฎหมายตามมาตรา ๑๓๒๔ คือแจ้งต่อเจ้าพนักงานและผู้มีสิทธิไม่เรียกเอาภายในหนึ่งปี กรรมสิทธิ์ย่อมตกแก่ผู้เก็บได้ดังนี้

จึงเห็นว่าเงินที่เหลือสุทธิจากการขายทอดตลาดของกลางสัตว์พลัดเพริด ถ้าเจ้าพนักงานเป็นผู้จับได้ต้องตกเป็นของแผ่นดิน โดยส่งเป็นเงินผลประโยชน์ ถ้าเอกชนจับได้และได้ดำเนินการถูกตามนัยมาตรา ๑๓๒๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แล้วต้องมอบให้ผู้จับได้รับไป ดังนั้นความเข้าใจจังหวัดตามนัยที่กล่าวมานี้จะเป็นการถูกต้องหรือประการใดขอได้สั่งทางปฏิบัติด้วย ได้สำเนาข้อบังคับของกรมตำรวจที่ ๓๖/๒๔๙๗ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๔๙๒ มาเรียนเพื่อประกอบการพิจารณาพร้อมนี้ด้วยแล้ว.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

สุวรรณ สุโกโตะ

(นายสุวรรณ สุโกโตะ)

ปลัดจังหวัด ลงชื่อแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ

ข้อบังคับที่ ๓๖/๒๔๙๗

เรื่อง อัตราค่าธรรมเนียมเลี้ยงรักษาสัตว์ แก่ไขธรรมนูญราชการกรมกองตระเวนและคำสั่ง
เฉพาะกรมตำรวจนครบาลที่ ๒๐/๖๗๒๖ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๔๖๐

ด้วยกรมตำรวจได้พิจารณาเห็นว่า ตามที่ธรรมนูญราชการกรมกองตระเวนและคำสั่ง
เฉพาะกรมตำรวจนครบาลที่ ๒๐/๖๗๒๖ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๔๖๐ ได้วางระเบียบกำหนดอัตรา
เรียกค่าธรรมเนียมรักษาสัตว์ไว้แต่เดิมนั้น ไม่เหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ เพราะอาหาร
สัตว์แพงตลอดจนค่าจ้าง ค่าแรงคนเลี้ยงรักษาสัตว์ต่าง ๆ มีอัตราสูงขึ้นมาก

ฉะนั้น กรมตำรวจจึงเห็นเป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขระเบียบกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม
รักษาสัตว์เสียใหม่ เพื่อความเหมาะสมดังต่อไปนี้

๑. ช้างตัวหนึ่ง วันแรกวันละ ๖ บาท วันต่อ ๆ ไปวันละ ๒ บาท
๒. โค กระบือ ม้า ลา แพะ สุกรตัวหนึ่งวันแรก วันละ ๓ บาท วันต่อ ๆ ไปวันละ ๑ บาท
๕๐ สตางค์
๓. ไก่ เป็ด และสัตว์อื่น ๆ ที่เล็กกว่าสัตว์ดังกล่าวแล้ว ตัวหนึ่งวันแรก วันละ ๑ บาท
วันต่อ ๆ ไปวันละ ๕๐ สตางค์

ทั้งนี้ให้ปฏิบัติตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป.

กรมตำรวจ

สั่ง ณ วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๔๙๗

ผ. ศรียานนท์

(พล.ต.อ. ผ. ศรียานนท์)

อธิบดี

ที่ ๕๒๗๒/๒๕๐๒

กระทรวงมหาดไทย

๒๖ มีนาคม ๒๕๐๒

เรื่อง เงินค่าเลี้ยงรักษาสัตว์พาหนะ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ

อ้างถึง หนังสือจังหวัดที่ ๑๗๐๗/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง หรือเรื่องการจ่ายค่าเลี้ยงรักษาสัตว์ตามพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒ ว่าความเข้าใจของจังหวัดที่ได้เสนอไปให้พิจารณา ๓ ข้อ ถูกต้องและถือเป็นทางปฏิบัติได้หรือไม่ นั้น

ได้พิจารณาแล้วขอเรียนให้ทราบ ดังนี้

๑. การจ่ายเงินค่าเลี้ยงรักษาสัตว์ตามปัญหาข้อที่ ๑ ที่ว่า จะจ่ายเป็นค่าเลี้ยงรักษาเป็นรายวัน ก็ควรอนุโลมจ่ายค่าเลี้ยงรักษาให้เพียง ๙๐ วัน ตามพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒ มาตรา ๒๕ ที่ว่า หากไม่มีผู้ใดมารับคืนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันโฆษณา ให้เจ้าพนักงานขายทอดตลาดได้ นั้น เห็นว่ากำหนดเวลาดังกล่าวเป็นเรื่องที่กฎหมายให้สิทธิแก่เจ้าพนักงานที่จะขายทอดตลาดสัตว์ที่เลี้ยงรักษาไว้หรือไม่ก็ได้ แต่ถ้ายังไม่ขายทอดตลาดก็จะเลี้ยงรักษาสัตว์นั้นต่อไปอีก ฉะนั้น การจ่ายเงินค่าเลี้ยงรักษาสัตว์ดังกล่าว จึงต้องจ่ายให้แก่ผู้เลี้ยงรักษาตามจำนวนวันที่ได้เลี้ยงรักษาสัตว์นั้นไว้จริง เว้นแต่เจ้าพนักงานจะได้ตกลงกับผู้เลี้ยงรักษาไว้เป็นอย่างอื่น ก็ให้เป็นไปตามข้อตกลงนั้นได้

๒. อัตราค่าเลี้ยงรักษาตามปัญหาข้อ ๒ นั้น พระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒ มาตรา ๒๓ กำหนดให้เรียกค่าเลี้ยงรักษาได้ตามสมควร จึงต้องใช้ดุลพินิจพิจารณา ที่จะจ่ายค่าเลี้ยงรักษาสัตว์ให้แก่ผู้เลี้ยงในราคาอันสมควร ตามความเหมาะสมของท้องถิ่น ซึ่งเคยจางวานกันตามนัยหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ ๑๗๖/๒๔๙๑ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๔๙๑ เรื่อง เงินค่าขายของกลาง และเงินสินบนรางวัล ส่วนการที่จะปฏิบัติตามข้อบังคับของกรมตำรวจที่ ๓๖/๒๔๙๗ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๔๙๘ แล้ว อาจมีปัญหาในเมื่อการขายทอดตลาดสัตว์ได้เงินไม่พอชำระค่าเลี้ยงรักษาสัตว์นั้น ในทางปฏิบัติไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับของกรมตำรวจดังกล่าวก็ได้ เพราะข้อบังคับนั้นเป็นเพียงระเบียบเฉพาะของกรมตำรวจเท่านั้น จึงให้ถือตามกฎหมายและระเบียบของกระทรวงมหาดไทยเป็นหลัก

๓. เงินจำนวนสุทธิที่เหลือจากค่าเลี้ยงรักษาดอกเป็นของแผ่นดิน หรือผู้จับสัตว์ได้ตามปัญหาข้อ ๓ นั้น พระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒ มาตรา ๒๕ ได้บัญญัติเรื่องเงินสุทธิจากค่าขายทอดตลาดสัตว์พลัดเพริตไว้โดยเฉพาะแล้ว ฉะนั้น การพิจารณาในเรื่องนี้จึงไม่จำเป็นต้องใช้บทบัญญัติมาตรา ๑๓๒๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาประกอบการพิจารณาด้วย โดยพิจารณาได้ว่า

ถ้าบุคคลทั่วไปไม่ใช่เจ้าพนักงานเป็นผู้จับสัตว์พลัดเพร็ดได้และได้ปฏิบัติตามนัยมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติ สัตว์พาหนะดังกล่าวแล้วเงินสุทธิ (หรือสัตว์พาหนะ) นั้นย่อมตกแก่ผู้จับได้ แต่เจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัติ สัตว์พาหนะฯ เป็นผู้จับได้เงินสุทธิ (หรือสัตว์พาหนะ) ต้องตกเป็นของแผ่นดิน เพราะถือว่าเจ้าพนักงาน ได้ปฏิบัติตามหน้าที่ในฐานะเป็นตัวแทนของรัฐบาล

ฉะนั้น จึงเรียนมาเพื่อถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

พ.ต.อ. นครรัฐเขตต์

(ขุนนครรัฐเขตต์)

รองปลัดกระทรวง รักษาราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ด่วนมาก

ที่ ๖๔๐/๒๕๐๒

กรมสรรพากร

๑๖ มกราคม ๒๕๐๒

เรื่อง การรับเงินค่าธรรมเนียมสลักหลังตัวรูปพรรณโอน แก่ดำหนี และขึ้นทะเบียนสัตว์พาหนะของฝ่ายมหาดไทย

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด (ทุกจังหวัด)

อ้างถึง หนังสือสรรพากรด่วนมาก ๗๔๕๘ / ๒๕๐๑ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๐๑

ตามที่หนังสืออ้างถึงข้างต้นว่า กระทรวงมหาดไทยจะรับมอบงานการจัดพิมพ์แสตมป์สลักหลังตัวรูปพรรณโอนสัตว์พาหนะ แก่ดำหนีสัตว์พาหนะ และขึ้นทะเบียนสัตว์พาหนะไปดำเนินการเองเริ่มแต่ปี ๒๕๐๒ ส่วนในปี พ.ศ. ๒๕๐๑ ขอให้กรมสรรพากรดำเนินการจัดพิมพ์เท่าที่จำเป็นต้องใช้ไปก่อน กรมสรรพากรจึงขอให้จังหวัดส่งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบจำนวนแสตมป์ปรับเงินค่าธรรมเนียมสัตว์พาหนะดังกล่าวที่คงเหลืออยู่ ณ จังหวัด อำเภอ หรือกิ่งอำเภอต่างๆ ในจังหวัดนี้ว่ามีอยู่เป็นจำนวนเท่าใดแล้วกันไว้ใช้จนถึงสิ้นปี ๒๕๐๑ เหลือนอกนั้นให้จังหวัดรวบรวมส่งคืนกรมสรรพากร นั้น

บัดนี้ กรมมหาดไทยได้แต่งตั้งกรรมการรับมอบงานและแสตมป์สัตว์พาหนะจากกรมสรรพากรแล้ว กรมสรรพากรจึงขอวางทางปฏิบัติเกี่ยวกับการรับเงินค่าธรรมเนียมสลักหลังตัวรูปพรรณโอนสัตว์พาหนะ แก่ดำหนีสัตว์พาหนะ และขึ้นทะเบียนสัตว์พาหนะตามที่ได้ตกลงกับกรมมหาดไทยดังต่อไปนี้คือ เมื่อเจ้าหน้าที่ฝ่ายกรมมหาดไทยเรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียมสลักหลังตัวรูปพรรณโอนสัตว์พาหนะแก่ดำหนีสัตว์พาหนะไปแล้ว ให้นำเงินค่าธรรมเนียมดังกล่าวส่งต่อสมุหบัญชีอำเภอโดยแบบ ร.ด. ๕ ใบนำส่งเงินผลประโยชน์ระหว่างมหาดไทยกับสรรพากร เช่นเดียวกับการส่งเงินค่าธรรมเนียมประเภทอื่น ๆ ของฝ่ายมหาดไทย

ฉะนั้น ขอท่านได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบ และถือเป็นทางปฏิบัติตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๒ เป็นต้นไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

ทิริญ สุตะบุตร

(นายทิริญ สุตะบุตร)

อธิบดีกรมสรรพากร

ที่ ๔๕๑๖ / ๒๕๙๕

กระทรวงมหาดไทย

๒๐ มีนาคม ๒๕๙๕

เรื่อง มอบตัวเดินทุ่ง (ส.พ. ๔) ให้ราษฎรนำออกไปนอกที่ว่าการอำเภอ

แจ้งความมายัง ผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม

ด้วยเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งมติคำวินิจฉัยของคณะกรรมการเรื่องราร้องทุกข์ ไปยังกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการปฏิบัติราชการของ นายสนธิ ดนัยโพธิ์แก้ว เสมียนมหาดไทย อำเภอเมืองนครพนม ในกรณีได้มอบตัวเดินทุ่ง (ส.พ. ๔) สำหรับโยงขวัญกระปือให้ นายทัน จันดี ราษฎรนำออกไปนอกที่ว่าการอำเภอ เป็นการไม่ชอบด้วยระเบียบ

กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาแล้วเห็นว่า แบบ ส.พ. ๑, ๒, ๓ และ ๔ ซึ่งเรียกว่าตัวเดินทุ่ง เป็นหนังสือราชการสำหรับนายทะเบียนตามพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ ให้บันทึก รายละเอียดดำนิรูปพรรณสัตว์ เพื่อนำมาคัดลงในตัวรูปพรรณ ในเมื่อเจ้าของสัตว์หรือตัวแทน พร้อมด้วยผู้ใหญ่บ้าน หรือพยานนำสัตว์มาขอจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณจากนายทะเบียนท้องที่ และเป็นอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนหรือผู้ทำการแทน หรือผู้ได้รับแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ โดยเฉพาะ การที่ นายสนธิ ดนัยโพธิ์แก้ว เสมียนมหาดไทยอำเภอเมืองนครพนมมอบตัวเดินทุ่ง (ส.พ. ๔) สำหรับโยงขวัญกระปือให้กับนายทัน จันดี ราษฎรผู้ซึ่งไม่มีอำนาจหน้าที่ที่จะกระทำได้นำออกไปนอกที่ว่าการอำเภอ จึงเป็นการปฏิบัติราชการไม่ชอบด้วยระเบียบ และย่อมจะเป็นเหตุก่อให้เกิดการทุจริตขึ้นได้

ฉะนั้นให้ท่านว่ากล่าวตักเตือน นายสนธิ ดนัยโพธิ์แก้ว เสมียนมหาดไทยอำเภอเมืองนครพนม ให้สังวรต่อการปฏิบัติราชการไว้ และให้ส่งคณะกรรมการอำเภอทุกอำเภอถือเป็นทางปฏิบัติโดยเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถือ

รามราชภัคดี

(พระยารามราชภัคดี)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ที่ ๒๙๑ / ๒๔๙๔

กระทรวงมหาดไทย

๑๓ เมษายน ๒๔๙๔

เรื่อง ตั๋วพิมพ์รูปพรรณม้า

แจ้งความมายัง คณะกรรมการจังหวัด

ด้วยการจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณม้า (ส.พ. ๖) ซึ่งได้ปฏิบัติจัดทำอยู่ในขณะนี้เห็นว่า ตัวรูปพรรณม้ายังขาดข้อความสำคัญบางประการอยู่สมควรเพิ่มเติมเพศ ขนาด อายุ ในตัวรูปพรรณม้า (ส.พ. ๖) เพื่อให้ได้ผลทางราชการและคุ้มครองสิทธิของเจ้าของสัตว์ให้ดียิ่งขึ้นจึงควรวางระเบียบวิธีปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑. เพศของม้า เมื่อเจ้าของนำม้ามาให้ทำตัวรูปพรรณก็ดี หรือเจ้าหน้าที่ทางอำเภอออกดำเนินการทำตัวรูปพรรณตามท้องที่ก็ดี รายการในตัวรูปพรรณม้า (ส.พ. ๖) บรรทัดที่ ๑ ช่องคำว่า “ม้า” ซึ่งจะต้องกรอกข้อความเกี่ยวกับเพศว่า “ผู้” หรือ “เมีย” นั้น ต่อไปเฉพาะตัวผู้ถ้าเป็นผู้ฝึกให้ลงว่า “ผู้” เฉย ๆ ถ้าเป็นผู้ตอนแล้วก็เขียนว่า “ผู้ตอน” ทั้งนี้ เพราะเป็นที่เข้าใจโดยทั่ว ๆ ไปว่าถ้าไม่ระบุคำว่า “ผู้ตอน” ลงไว้แล้วย่อมถือว่าเป็นม้าผู้ฝึกทั้งสิ้น

ส่วนตัวเดินทุ่ง (ส.พ. ๖) ให้เขียนเพศลงในบรรทัดที่ ๑ ช่องคำว่า “ม้า” ส่วนขนาดและอายุ ให้เขียนไว้มุมบนด้านขวา (ส.พ. ๖) ทั้งนี้เพื่อสะดวกในการเขียนตัวรูปพรรณต่อไป

๒. ขนาดสูงและอายุ ให้บอกขนาดสูงเป็นจำนวนเมตรและเซนติเมตร (วัดส่วนสูงถึงตะโหงกหรือผมนกเอี้ยง) อายุบอกจำนวนปีและเศษของปี (เดือน) ลงในตัวรูปพรรณม้า (ส.พ. ๖ และใบแทน (ส.พ. ๑๑) โดยเขียนไว้ใต้ภาพม้าด้วยหมึกแดง แล้วเซ็นชื่อนายทะเบียนกำกับไว้พร้อมด้วย วัน เดือน ปี

ในการที่จะเพิ่มเพศของม้าก็ดี ขนาดสูงหรืออายุก็ดี ย่อมไม่กระทบกระเทือนถึงตัวรูปพรรณม้าหรือใบแทนซึ่งได้ทำไว้ก่อนคำสั่งนี้แต่อย่างใด เว้นแต่จะมีการโอนกรรมสิทธิ์หรือการจำหน่ายหรือเจ้าของนำมาแก้ตำหนิหรือนำมาจากต่างท้องที่ เมื่อรับแจ้งขึ้นทะเบียนจึงเพิ่มเติมข้อความเกี่ยวกับเรื่องเพศ ขนาดสูง และอายุตามนัย ข้อ ๑ และข้อ ๒

การแก้ไขเพิ่มเติมข้อความลงบนตัวรูปพรรณม้าในกรณีดังกล่าวมาแล้วข้างต้นให้ยกเว้นค่าธรรมเนียม ทั้งนี้ ให้ท่านสั่งคณะกรรมการอำเภอถือปฏิบัติตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ขอแสดงความนับถือ

ม. พรหมโยธี

(พลเอก มังกร พรหมโยธี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ที่ ๒๐๘ / ๒๕๕๑

กระทรวงมหาดไทย

๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๑

เรื่อง การจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะนอกที่ว่าการอำเภอ

จาก ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ถึง คณะกรรมการจังหวัด ทุกจังหวัด

ด้วยการจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะนั้น ถึงแม้พระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒ จะได้บัญญัติให้เจ้าของสัตว์นำสัตว์ไปขอจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณจากนายทะเบียนท้องที่ที่สัตว์นั้นอยู่ในเมื่อสัตว์นั้น ๆ มีลักษณะที่จะต้องจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณเป็นการกำหนดให้เป็นหน้าที่ของเจ้าของสัตว์ที่จะต้องปฏิบัติและมีบทลงโทษผู้ฝ่าฝืนไว้แล้วก็ตาม ด้วยเหตุที่กระทรวงมหาดไทยได้เล็งเห็นความเดือดร้อนของราษฎรที่จะต้องนำสัตว์เดินทางมายังที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอซึ่งบางแห่งเป็นระยะทางไกลต้องค้างคืนและสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมาก จึงได้วางระเบียบให้นายทะเบียนประกาศรวมสัตว์เป็นรายตำบลตามเวลาซึ่งกำหนดให้ แล้วจัดเจ้าหน้าที่ออกไปจัดการจดทะเบียนและทำตัวรูปพรรณให้ (ระเบียบการสัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒ ส่วนที่ว่าด้วยการจดทะเบียนและทำตัวรูปพรรณข้อ ๒) วิธีนี้ก็เป็นการช่วยเหลืออำนวยความสะดวกแก่ราษฎร และเป็นการแก้ปัญหาที่ราษฎรไม่อยากรนำสัตว์มาจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณ ณ ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอได้ประการหนึ่ง

นอกจากนี้ เป็นการเร่งรัดให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการในเรื่องนี้ให้ได้ผลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น กระทรวงมหาดไทยยังได้สั่งให้คณะกรรมการจังหวัด ทุกจังหวัดส่งคณะกรรมการอำเภอ ระดมเจ้าหน้าที่ออกไปจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณตามท้องที่ตำบลต่าง ๆ ให้ทั่วถึงเริ่มตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๔๘๔ เป็นต้นมา ตามหนังสือหมู่กระทรวงมหาดไทยถึงคณะกรรมการจังหวัดทุกจังหวัด ที่ ๓๘๒ / ๒๔๘๓ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๔๘๓ ภายหลังที่ได้สั่งการมาในเรื่องนี้แล้ว กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือชักชวนทำความเข้าใจเพิ่มเติม ตลอดจนเร่งรัดตักเตือนจังหวัดที่ไม่ส่งรายงานหรือส่งรายงานล่าช้าเกินกำหนดเป็นลำดับมา

ถึงแม้จะได้สั่งการวางทางปฏิบัติและคอยเร่งรัดตักเตือนดังกล่าวข้างต้นแล้วก็ตาม กระทรวงมหาดไทยรู้สึกว่าการที่ส่วนมากได้เพลามือในการปฏิบัติเรื่องนี้ลงไปตามระยะเวลา จนเป็นเหตุให้มีเรื่องปรากฏว่า การจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณสัตว์พาหนะที่เป็นอยู่เวลานี้ไม่ได้สถิติแน่นอน เพราะมีสัตว์พาหนะที่ไม่ได้จดทะเบียนทำตัวรูปพรรณมาก และข้อบกพร่องที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ งบประมาณรายได้ประเภทค่าธรรมเนียมสัตว์พาหนะได้ตกต่ำลงไปมากด้วย

ด้วยเหตุนี้ กระทรวงมหาดไทยจึงจำต้องขอร้องให้คณะกรรมการจังหวัดเห็นความจำเป็นดังกล่าวมาแล้ว และขอให้คอยกวาดขันกำชับตักเตือนคณะกรรมการอำเภอให้ปฏิบัติตามคำสั่งในเรื่องนี้ โดยเคร่งครัดและสม่ำเสมอตลอดไป

อนึ่ง เมื่อได้พิจารณาตามรายงานผลการจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณประจำวงศ์จังหวัดต่าง ๆ ส่งไปประกอบด้วยการสดับตรับฟังพฤติการณ์ทั่วไปแล้ว เห็นควรขอความเข้าใจเพิ่มเติมมาดังต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการจังหวัดหลายจังหวัดส่งรายงานประจำวงศ์ต่าง ๆ ไปล่าช้าเกินสมควร ต้องคอยเร่งรัดตักเตือนอยู่เสมอ ถึงแม้กระนั้นก็ตาม ยังมีบางจังหวัดไม่ส่งไปเลยตลอดปี ทั้งนี้ นอกจากเป็นการแสดงสมรรถภาพของเจ้าหน้าที่แล้ว ยังเป็นอุปสรรคแก่การรวบรวมสถิติทั่วประเทศ เพื่อเป็นการเทียบเคียงอีกด้วย

การส่งรายงานนี้ ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ ๑๖๔ / ๒๔๘๙ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๔๘๙ กำหนดให้ส่งเป็นงวด ๆ งวดละ ๓ เดือน แม้จะไม่ได้กำหนดว่าต้องส่งถึงกระทรวงมหาดไทยเมื่อใดจังหวัดก็ควรส่งไปภายในเดือนที่ถัดไป

๒. คณะกรรมการอำเภอหลายอำเภอได้มอบหมายให้เสมียนบ้าง สารวัตรอำเภอบ้างออกไปปฏิบัติงานนั้นนอกที่ว่าการอำเภอโดยอิสระ เป็นการไม่สมควร ถึงแม้กรรมการอำเภอจะเป็นผู้ลงชื่อในตัวรูปพรรณภายหลังก็ตาม เรื่องนี้กระทรวงมหาดไทยได้เคยชี้แจงมาแล้วตามหนังสือที่ ๓๘๒ / ๒๔๘๓ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๔๘๓ และที่ ๓๔๗ / ๒๔๘๔ ลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๔๘๔ ต่อไปการออกไปจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณนอกที่ว่าการอำเภอขอให้เจ้าหน้าที่ของกรมการอำเภอเท่านั้นอย่าได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ผู้อื่นไปทำโดยลำพังเป็นอันขาด

๓. บางจังหวัดรายงานโดยแจ้งจำนวนสัตว์ที่ได้จดทะเบียนทำตัวรูปพรรณเป็นยอดรวม ไม่แยกให้ปรากฏว่าเป็นสัตว์ชนิดใดเท่าใด ทำให้เจ้าหน้าที่รวบรวมสถิติทั่วประเทศไม่ได้ ฉะนั้นต่อไปให้ท่านส่งเจ้าหน้าที่รายงานโดยแยกชนิดสัตว์ที่ได้จดทะเบียนทำตัวรูปพรรณให้ปรากฏว่า อย่างไร มีจำนวนเท่าใด เพื่อเป็นระเบียบเดียวกัน ได้ส่งแบบรายงานมาพร้อมหนังสือนี้แล้ว ส่วนสัตว์ที่ได้จดทะเบียนทำตัวรูปพรรณ ณ ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอนั้น ถ้าตกอยู่ในวงศ์ใดก็ให้แสดงจำนวนไว้ในบัญชีประจำวงศ์นั้นด้วย โดยให้หมายเหตุให้ทราบว่าเป็นการจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณ ณ ที่ว่าการอำเภอ

๔. เกี่ยวกับการเรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณนอกที่ว่าการอำเภอ มักมีเรื่องปรากฏว่าเจ้าหน้าที่เรียกเก็บเงินเกินจำนวนค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายจนถึงกับการฟ้องร้องกันขึ้น เรื่องนี้กระทรวงมหาดไทยได้เคยสั่งกำชับมาครั้งหนึ่งแล้วตามหนังสือที่ ๕๓๙ / ๒๔๘๕ ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๔๘๕ ขอให้จังหวัดคอยสอดส่องสดับตรับฟังและจัดการป้องกันโดยกวาดขันด้วย

๕. ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้ซ้อมความเข้าใจมาตามหนังสือ ที่ ๓๘๒ / ๒๔๘๓ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๔๘๓ ว่าจักถือผลสำเร็จของการนี้เป็นเครื่องพิจารณาบำเหน็จความชอบเป็นพิเศษนั้น นอกจากเจ้าหน้าที่ทางกระทรวงจะพิจารณาจากรายงานประจำงวดต่าง ๆ แล้วให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการจังหวัดที่จะต้องแสดงรายงานความดีความชอบในเรื่องนี้ให้ปรากฏในบัญชีความดีความชอบ ซึ่งทำส่งกรมมหาดไทยภายในเดือนธันวาคมตามระเบียบอีกด้วย

ทั้งนี้ ขอให้คณะกรรมการจังหวัดตักเตือนและซ้อมความเข้าใจแก่คณะกรรมการอำเภอให้เป็นที่เข้าใจและถือปฏิบัติให้ถูกต้องต่อไปด้วย.

ขอแสดงความนับถือ

นิกรบดี

(พระนิกรบดี)

รองปลัดกระทรวง ลงชื่อแทน

ด่วน

ที่ ๕๑๓/๒๔๘๕

กระทรวงมหาดไทย

๑๑ ตุลาคม ๒๔๘๕

เรื่อง การฆ่าสัตว์พาหนะตามโรงงานฆ่าสัตว์ต่าง ๆ

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ถึง คณะกรรมการจังหวัดทุกจังหวัด

ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๑ เดือนนี้ ได้มีการพิจารณาถึงข้อขัดข้องในอันที่จะปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ เนื่องจากโรงฆ่าสัตว์บางแห่งของรัฐบาลได้รับซื้อสัตว์ไว้ฆ่าโดยไม่ได้ขอตัวรูปพรรณของสัตว์เหล่านั้นไว้เป็นหลักฐานทำให้ไม่สามารถจะทราบได้ว่า สัตว์เหล่านั้นเป็นของผู้ขายหรือขโมยเข้ามา ซึ่งเป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมายและทำให้การปราบปรามโจรผู้ร้ายลักวัวควายดำเนินไปไม่ได้สะดวก ทั้งยังเป็นการให้มีการให้มีการหลีกเลี่ยงการเสียค่าธรรมเนียมในเรื่องนี้ได้ด้วย ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ลงมติให้เจ้าหน้าที่ผู้ที่เกี่ยวข้องในการนี้ ร่วมมือกันปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบโดยเคร่งครัด ฉะนั้น ให้ท่านสั่งกรมการอำเภอให้ปฏิบัติการตามนัยที่กล่าวแล้วต่อไป.

ขอแสดงความนับถือ

พ. พัทธน์สรการ

(ร.อ. พัทธมน์ พัทธน์สรการ)

รองปลัดกระทรวง ลงนามแทน

๗ มีนาคม ๒๕๘๔

เรื่อง การทำบัญชีสัตว์ประจำคอกและบัญชีสัตว์ที่ยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณ

จาก ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ถึง คณะกรรมการจังหวัด ทุกจังหวัด

ด้วยแต่เดิมมาได้มีการทำบัญชีสัตว์ประจำคอก และบัญชีสัตว์ที่ยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณไว้ โดยที่เห็นเป็นประโยชน์ เช่นเป็นหลักฐานเบื้องต้นส่วนหนึ่งของเจ้าพนักงานในการที่จะสอบสวนความบริสุทธิ์ของสัตว์เมื่อจะออกตัวรูปพรรณ ป้องกันการลักขโมย ป้องกันมิให้มีผู้นำสัตว์ไม่สุจริตมาให้ออกตัวรูปพรรณ และเป็นหลักฐานให้ทราบสถิติจำนวนสัตว์ที่ยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณในท้องที่ อันเป็นสถิติที่จะต้องนำมาลงในรายงานมหาดไทย ประจำเดือน มาบัดนี้ปรากฏว่า บางแห่งได้ละเลยหรือยกเลิกมิได้ปฏิบัติการดังกล่าวแล้ว เนื่องจากพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะพุทธศักราช ๒๔๘๒ มิได้บังคับไว้

กระทรวงมหาดไทยจึงขอชี้แจงว่า วิธีการเรื่องนี้เป็นประโยชน์อยู่ อันจะเป็นผลนำไปให้สอดคล้องต้องด้วยความมุ่งหมายแห่งพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ ได้ส่วนหนึ่ง แม้จักมิได้มีกฎหมายบังคับรับรองประการใด ก็ควรเจ้าหน้าที่จะได้ดำเนินการสืบไป

หลักการในทางปฏิบัติมีดังนี้

๑. บัญชีสัตว์ที่ยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณ (แบบ ส.พ. ๑๙) ควรจักได้ทำขึ้นโดยเจ้าหน้าที่อำเภอ และด้วยความช่วยเหลือของกำนัน, ผู้ใหญ่บ้าน และเจ้าของสัตว์หรือผู้แทนตามแต่กรณี แยกเป็นเจ้าของและหมู่บ้าน มอบให้กำนันเป็นผู้รักษาตรวจตราแก้ไขให้ถูกต้องตามความเป็นจริงอยู่เสมอ และให้สำเนาไว้ ณ ที่นายอำเภอท้องที่ด้วย เมื่อถึงคราวที่ประชุมที่อำเภอ ให้กำนันนำไปให้เจ้าหน้าที่อำเภอแก้ไขเปลี่ยนแปลงบัญชีของนายทะเบียนท้องที่ให้ตรงกันไว้

๒. บัญชีสัตว์ประจำคอก (แบบ ส.พ. ๑๘) มีคำอธิบายแบบพิมพ์ชัดเจนอยู่แล้ว
อนึ่ง ขอให้ชี้แจงทำความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่ด้วยว่า

๑. การทำบัญชีสัตว์ที่ยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณ และบัญชีสัตว์ประจำคอกนั้นเป็นการปฏิบัติภายในของเจ้าหน้าที่ เพื่อใช้เป็นหลักฐานพยานส่วนหนึ่ง ในการตรวจสอบความบริสุทธิ์ของสัตว์ ซึ่งนายทะเบียนมีหน้าที่จักต้องสอบสวนในกรณีต่าง ๆ เพื่อทราบสถิติของสัตว์ที่ยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณ เพื่อนำลงในรายงานมหาดไทยประจำเดือน

๒. การนี้ให้ถือว่า เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่อำเภอ พร้อมด้วยความช่วยเหลือของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามสมควร อย่าให้ถือว่า เป็นหน้าที่ของราษฎรแต่ประการใด เพื่อมิให้เดือดร้อนเกินขอบเขตไป

ทั้งนี้ ให้ท่านแนะนำและสั่งการให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พิพัฒนสรการ

(ขุนพิพัฒนสรการ)

หัวหน้ากองกลาง

สำนักงานปลัดกระทรวง ลงนามแทน

ที่ ๒๘๖/๒๕๘๔

กระทรวงมหาดไทย

๒๘ ตุลาคม ๒๕๘๔

เรื่อง การแจ้งความรับสัตว์ขึ้นทะเบียน

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ถึง คณะกรรมการจังหวัด ทุกจังหวัด

ตามระเบียบการสัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๕๘๒ ของกระทรวงมหาดไทย ข้อ ๑๓ วรรคท้ายว่า การแจ้งความรับสัตว์ขึ้นทะเบียน และจำหน่ายสัตว์ขาดจากทะเบียน ให้นายทะเบียนรวบรวม ส่งไปยังนายทะเบียนต่างท้องที่ทุก ๆ วันที่ ๑ และ วันที่ ๑๕ ของเดือนนั้น

บัดนี้ ปรากฏว่า นายทะเบียนบางแห่งละเลยไม่ปฏิบัติให้ถูกต้อง เป็นเหตุให้จำนวนสัตว์คลาดเคลื่อน จากนายทะเบียนท้องที่เดิม เมื่อถึงคราวผูกเงิน ก็จะได้จำนวนไม่แน่นอน ซึ่งอาจเกิดความเสียหาย แก่ทางราชการ อันเป็นผลกระทบกระเทือนสู่ประเทศชาติได้ ฉะนั้น ให้ท่านสั่งกำชับนายทะเบียนอำเภอ ต่าง ๆ ปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบการดังกล่าวข้างต้นนั้นโดยเคร่งครัดต่อไป.

ขอแสดงความนับถือ

รามราชภัฏ

(พระยารามราชภัฏ)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย ลงนามแทน

๕

การดำเนินคดีอาญาความผิดตาม

พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ

กรณีเปรียบเทียบคดีอาญา

หลักในการเปรียบเทียบคดีอาญา

การเปรียบเทียบคดีอาญา เป็นการพิจารณาความผิดและกำหนดโทษผู้กระทำความผิดโดยเจ้าพนักงานในความผิดบางประเภท เพื่อให้คดีเล็กกัน

ในการเปรียบเทียบคดีอาญาตามกฎหมายว่าด้วยสัตว์พาหนะ มีหลักปฏิบัติดังนี้

๑. ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบ คือ พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง ได้แก่ ปลัดอำเภอ และพนักงานฝ่ายปกครองชั้นผู้ใหญ่
๒. ความผิดตามพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ สามารถเปรียบเทียบปรับได้ทุกฐานความผิด เนื่องจากเป็นคดีที่ความผิดไม่สูงกว่าโทษ (จำคุกไม่เกิน ๑ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท)
๓. ต้องเป็นกรณีที่ผู้ต้องหาไร้สารภาพ ถ้าผู้ต้องหาปฏิเสธ ต้องทำสำนวนสอบสวนเพื่อเสนอพนักงานอัยการเห็นควรสั่งฟ้องต่อไป
๔. ในกรณีที่กระทำความผิดกรรมเดียว แต่เป็นความผิดหลายบท ถ้าบทใดหรือหลายบทในกรรมนั้นเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติหรือกฎหมายอื่นนอกจากกฎหมายประเภทที่อยู่ในอำนาจของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง ต้องส่งให้พนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจสอบสวน
๕. ในกรณีที่ความผิดมีอัตราโทษจำคุกอยู่ด้วยนั้น ให้พนักงานสอบสวนใช้ดุลยพินิจพิจารณาเป็นกรณีพิเศษ หากเห็นว่าผู้กระทำความผิดตั้งใจฝ่าฝืน หรือเจตนาทำความผิดในเรื่องเดียวกันหลายครั้ง และได้ลงโทษปรับไปแล้วแต่ยังไม่ซื่อสัตย์ สมควรที่จะได้รับโทษจำคุกด้วย ก็ให้ทำสำนวนการสอบสวนพร้อมทั้งความเห็นควรสั่งฟ้องไปยังพนักงานอัยการ

ฐานความผิดและอัตราโทษตาม พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๕๘๒

มาตรา	ฐานความผิด	อัตราโทษ ตามกฎหมาย	หมายเหตุ
ม. ๘ และ ม.๒๙	ไม่นำสัตว์พาหนะที่อยู่ในเกณฑ์ ที่ต้องทำตัวรูปพรรณไปทำตัวภายใน กำหนด	จำคุกไม่เกิน ๑๐ วัน ปรับ ไม่เกิน ๕๐ บาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ	
ม. ๙ และ ม.๒๙	นำสัตว์พาหนะมาจากต่างประเทศ ไม่ขอจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณ ภายใน ๓๐ วัน (เว้นแต่นำเข้ามาชั่วคราว)	จำคุกไม่เกิน ๑๐ วัน ปรับ ไม่เกิน ๕๐ บาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ	
ม.๑๑ และ ม.๒๘	เก็บตัวรูปพรรณสัตว์ได้ ไม่นำส่ง เจ้าของ หรือ เจ้าพนักงาน ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่เก็บได้	ปรับไม่เกิน ๕๐ บาท	
ม.๑๒ และ ม.๒๘	มีตัวรูปพรรณโดยไม่มีสัตว์พาหนะ สำหรับตัวนั้นไว้ในครอบครองและ ไม่นำมาส่งนายทะเบียนท้องที่ หรือ กำนันเพื่อจัดส่งต่อนายทะเบียนท้องที่	ปรับไม่เกิน ๕๐ บาท	
ม.๑๓ และ ม.๒๗	เมื่อปรากฏว่าดำเนินรูปพรรณสัตว์ พาหนะคลาดเคลื่อนไปจากตัวรูปพรรณ เจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่นำสัตว์ พร้อมด้วยตัวรูปพรรณไปให้นาย ทะเบียนตรวจแก้ดำเนินรูปพรรณ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ทราบ	ปรับไม่เกิน ๑๒ บาท	

มาตรา	ฐานความผิด	อัตราโทษ ตามกฎหมาย	หมายเหตุ
ม.๑๔ วรรคแรก และ ม. ๒๘	เมื่อมีการโอนกรรมสิทธิ์สัตว์ พาหนะผู้โอนและผู้รับโอน ไม่นำสัตว์ พร้อมด้วยตัวรูปพรรณสัตว์ไปจด ทะเบียนการโอนกรรมสิทธิ์	ปรับไม่เกิน ๕๐ บาท	
ม.๑๗ และ ม.๒๘	การย้ายสัตว์พาหนะไปต่างอำเภอ นอกจากกรณีการเช่า เช่าซื้อ ยืม ฝาก จำหน่าย รับจ้างเลี้ยง หรือพาไปชั่วคราว เจ้าของหรือตัวแทนไม่นำตัวรูปพรรณ ไปแจ้งความต่อนายทะเบียนท้องที่ ใหม่ ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่สัตว์ นั้นไปถึงที่ย้ายไป	ปรับไม่เกิน ๕๐ บาท	
ม.๑๘ และ ม.๒๗	สัตว์พาหนะตายเจ้าของหรือ ตัวแทนไม่แจ้งและไม่ส่งตัวรูปพรรณ สัตว์ที่ตายนั้นต่อนายทะเบียนท้องที่ หรือกำนันเพื่อจัดส่งต่อนายทะเบียน ท้องที่ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ ทราบว่าสัตว์นั้นตาย	ปรับไม่เกิน ๑๒ บาท	
ม.๑๙ และ ม.๒๘	นำสัตว์พาหนะออกไปนอกราชอาณาจักร ไม่นำสัตว์นั้นพร้อมด้วยตัว รูปพรรณไปให้นายทะเบียนตรวจแก้ ทะเบียน และสลักหลังตัวรูปพรรณ	ปรับไม่เกิน ๕๐ บาท	

มาตรา	ฐานความผิด	อัตราโทษ ตามกฎหมาย	หมายเหตุ
ม.๒๑ และ ม.๓๐	ครอบครองสัตว์พาหนะไว้โดยไม่มี ตัวรูปพรรณสัตว์ หรือมีแต่ ไม่ถูกต้องกับสัตว์ และ แสดง ความบริสุทธิ์ไม่ได้	จำคุกไม่เกิน ๑ เดือน ปรับ ไม่เกิน ๑๐๐ บาท (ยึดสัตว์ไว้ ด้วย เพื่อส่งคืน เจ้าของ หรือ ไม่มีเจ้าของให้ โฆษณาหา เจ้าของ)	
ม.๒๔ วรรคแรก และ ม. ๒๗	สัตว์พาหนะหายเจ้าของหรือตัวแทน ไม่แจ้งความต่อเจ้าพนักงานภายใน ๗ วันนับแต่เวลาที่ทราบเหตุ หรือได้ สัตว์คืน แล้วไม่แจ้งภายใน ๗ วันนับแต่ วันได้คืน	ปรับไม่เกิน ๑๒ บาท	
ม.๒๔ วรรคท้าย และ ม.๒๗	สัตว์พาหนะหายและไม่ได้สัตว์นั้นคืน เจ้าของหรือตัวแทน ไม่ส่ง ตัวรูปพรรณต่อ นายทะเบียนท้องที่หรือกำนันเพื่อจัด ส่งนายทะเบียนท้องที่ภายใน ๙๐ วัน	ปรับไม่เกิน ๑๒ บาท	

(ตัวอย่าง)
บันทึกการจับกุมผู้ต้องหา

เขียนที่ บ้านไม้แจะ ต.ปางหมู

วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๓๒

บันทึกไว้เพื่อเป็นหลักฐานว่า

วันนี้เวลา ๒๑.๐๐ น. ข้าพเจ้า นายองอาจ ชาตปกรอง ตำแหน่งปลัดอำเภอแม่เงา พร้อมด้วย
 นายเดช แดงศรี ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ปกครอง และนายสม ชมวิทยา ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ปกครอง

ได้ทำการจับกุม นายหมูใหญ่ ใจดำ

ได้พร้อมของกลาง คือ โคผู้จำนวน ๑ ตัว

โดยกล่าวหาว่า นำสัตว์พาหนะจากต่างประเทศเข้ามาโดยไม่ขอทำตัวรูปพรรณภายใน ๓๐ วัน

ซึ่งมีความผิดตามกฎหมาย สัตว์พาหนะ

เหตุเกิดเมื่อ วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๓๒ เวลา ๑๒.๐๐ น. ที่หมู่ที่ ๘ ตำบลปางหมู อำเภอแม่เงา
 จังหวัดแม่ฮ่องสอน

สอบถามผู้ต้องหาแล้ว ให้การรับสารภาพตลอดข้อหา

และให้จัดการนำตัวผู้ต้องหาพร้อมของกลางส่งพนักงานสอบสวนอำเภอแม่เงาต่อไป ในการจับกุมครั้งนี้
 เจ้าพนักงานผู้ทำการจับกุม ได้แสดงตนเป็นเจ้าพนักงานก่อน และได้กระทำการใด ๆ อันเป็นเหตุให้เกิด
 ความเสียหายแก่ร่างกายหรือทรัพย์สินของผู้ต้องถูกจับกุม หรือของบุคคลใด

ได้อ่านบันทึกนี้ให้ผู้ต้องถูกจับกุมฟังโดยตลอดแล้ว รับรองว่าถูกต้อง จึงได้พร้อมกันลงลายมือชื่อ
 ไว้เป็นหลักฐานต่อหน้าพยาน

(ลงชื่อ)	นายเดช	แดงศรี	ผู้จับกุม/บันทึก
(ลงชื่อ)	นายสม	ชมวิทยา	ผู้จับกุม
(ลงชื่อ)	นายองอาจ	ชาตปกรอง	ผู้จับกุม
(ลงชื่อ)	นายหมูใหญ่	ใจดำ	ผู้ต้องหา
(ลงชื่อ)	นายเชียว	เหลื่องดำ	พยาน
(ลงชื่อ)	นายน้ำเงิน	แดงเล็ก	พยาน

กรมการปกครอง
รายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี

เลขลำดับ	วัน เดือน ปี และ เวลารับแจ้ง	รายการที่รับแจ้งลายมือผู้แจ้งเหตุ และรับแจ้งเหตุ	หมายเหตุ
๑๒	๑ มีนาคม ๒๕๓๖ ๒๑.๓๐ น.	นายองอาจ ขาติปกครอง ปลัดอำเภอแม่เงา ได้มาแจ้งว่า ตนกับเจ้าหน้าที่ปกครองอำเภอ จำนวน ๒ นาย คือ นายเดช แดงศรี และนายสม ชมวิทยา ได้ทำการจับกุม นายหมูใหญ่ ไจดำ ในความผิดฐานนำ สัตว์พาหนะจากต่างประเทศเข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่ได้จดทะเบียนทำตัวรูปพรรณภายใน ๓๐ วัน ได้ของกลางเป็น โคตัวผู้จำนวน ๑ ตัว พนักงานสอบสวน จึงได้ รับตัวไว้ดำเนินคดีแล้ว ลงชื่อ องอาจ ขาติปกครอง ผู้แจ้ง (นายองอาจ ขาติปกครอง) ลงชื่อ หมูใหญ่ ไจดำ ผู้ต้องหา (นายหมูใหญ่ ไจดำ) ลงชื่อ ปลัด จิตเจน ผู้รับแจ้ง (นายปลัด จิตเจน)	

(ตัวอย่าง)

ค.ป.๑

กรมการปกครอง บัญชีรับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ

ที่ว่าการ.....อำเภอแม่เงา.....
 ๑. คดีที่.....๒/๒๕๓๒.....ประเภทคดี.....กฎหมายสัตว์พาหนะ.....
 ๒. วันเวลารับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ.....๑ มีนาคม ๒๕๓๒ เวลา ๒๑.๓๐ น.....
 ๓. ชื่อและที่อยู่ของผู้ร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ.....นายองอาจ ชาติปกครอง ปลัดอำเภอแม่เงา.....
 จังหวัดแม่ฮ่องสอน.....
 ๔. หากกระทำผิดฐาน.....นำสัตว์พาหนะเข้ามาจากต่างประเทศไม่ขออนุญาตทะเบียนทำตัวรูปพรรณ ภายใน ๓๐ วัน.....
 ๕. วันเวลาเกิดเหตุ.....๑ มีนาคม ๒๕๓๒ เวลา ๒๐.๐๐ น.....
 ๖. เหตุเกิดที่หมู่ที่.....๘.....ตำบล.....ปางหมู.....อำเภอ.....แม่เงา.....จังหวัด.....แม่ฮ่องสอน.....

๗. ชื่อผู้ถูกทำร้ายหรือเสียหาย	อายุ	สัญชาติ	ที่อยู่	หมายเหตุ

๘. ชื่อผู้ต้องหา	อายุ	สัญชาติ	ที่อยู่	ผู้ต้องหาถึงที่ทำการ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ	
				เมื่อวันเวลา	โดย
นายหนูใหญ่ ใจดำ	๓๕	ไทย	๘๑ หมู่ ๕ ต.ปางหมู อ. แม่เงา จังหวัดแม่ฮ่องสอน	๑ มีนาคม ๒๕๓๒ ๒๑.๓๐ น.	มาด้วยตนเอง

๙. ลงลายมือชื่อ.....องอาจ ชาติปกครอง.....ร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ

๑๐. รายการทรัพย์สินที่ต้องประทุษร้ายหรือเสียหายรับแจ้งเมื่อวันที่.....

ชื่อสิ่งของ	ตำหนิรูปพรรณ	ราคา	อาการที่ต้องประทุษร้าย หรือเสียหาย	ได้คืนโดย เมื่อวันที่	ลงลายมือชื่อ พนักงานสอบสวน	หมายเหตุ
-	-	-	-	-	-	-

๑๑. ลงลายมือชื่อ.....ผู้ร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ

๑๒. บาดแผลชันสูตรเมื่อวันที่.....

ชื่อผู้ถูกบาดเจ็บ	แผลที่	ตรง	กว้าง	ยาว	ลึก	ฐานแผล	พิจารณาเห็นว่า	หมายเหตุ
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-

๑๓. ลงลายมือชื่อ.....ผู้บาดเจ็บ

๑๔. ลงลายมือชื่อ.....ผู้ชันสูตร

(.....)

๑๕. วันเวลาทำการสอบสวน.....๑ มีนาคม ๒๕๓๒ เวลา ๒๑.๕๐ น.....
๑๖. วันเวลาเสร็จการสอบสวน.....๑ มีนาคม ๒๕๓๒ เวลา ๒๓.๐๐ น.....
๑๗. ระหว่างสอบสวนผู้ต้องหา.....ไม่ถูกควบคุมตัว.....
๑๘. เหตุที่ต้องควบคุมผู้ต้องหาเกินกว่า ๔๘ ชั่วโมง.....
๑๙. ผู้ต้องหาหรือผู้กระทำความผิดที่เห็นควรสั่งฟ้อง.....
๒๐. ผู้ต้องหาหรือผู้กระทำความผิดที่เห็นควรสั่งไม่ฟ้อง.....
๒๑. ผู้ต้องหาที่เปรียบเทียบ.....นายหนูใหญ่ ใจดำ.....
๒๒. จัดการ.....สอบสวนแล้วปรากฏว่าผู้ต้องหามีความผิดฐานนำสัตว์พาหนะเข้ามาจาก.....
ต่างประเทศ โดยไม่ขออนุญาตทะเบียนทำตัวรูปพรรณภายใน ๓๐ วัน ตาม พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒
มาตรา ๙ และมาตรา ๒๙ และผู้ต้องหายินยอมให้พนักงานสอบสวนเปรียบเทียบปรับ...เป็นเงิน ๕๐ บาท
ตามคดีเปรียบเทียบที่ ๒/๒๕๓๒ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๓๒ ได้ส่งสำนวนการเปรียบเทียบไปยังพนักงาน
อัยการ ตามหนังสือที่ มท ๐๓๑๖/๓๒ ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๓๒.....
๒๓. ลงลายมือชื่อ.....ปลัด จัดเจน.....พนักงานสอบสวน
(.....นายปลัด จัดเจน.....)
๒๔. ผลที่สุดของคดี.....พนักงานอัยการเห็นชอบด้วย คดีเป็นอันเสร็จเด็ดขาด.....
.....
.....
๒๕. ลงลายมือชื่อ.....สมบุญ พูนชัย.....ผู้บันทึก
(.....นายสมบุญ พูนชัย.....)

หมายเหตุ ข้อความช่องใดไม่ใช้ให้ขีด

(ตัวอย่าง)

ที่...มท ๐๓๑๖/๓๒....วันที่...๒....เดือน.....มีนาคม.....พ.ศ.....๒๕๓๒.....

เสนอ พนักงานอัยการ จังหวัด.....แม่เหาะ

ขอส่งสำนวนคดีเปรียบเทียบตามความ

ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. ๒๕๓๗

ม. ๑๕๒ วรรคท้าย รวม.....๑.....แผ่น เพื่อพิจารณา

(.....นักรบ ภูชัย.....)

หัวหน้าพนักงานสอบสวน

ครุฑ

ค.บ. ๕

กรมการปกครอง

บันทึกการเปรียบเทียบคดีอาญา

คดีที่...๒/๒๕๓๒.....

คดีเปรียบเทียบที่...๒/๒๕๓๒...

ที่ว่าการ.....อำเภอแม่เงา.....จังหวัด.....แม่เหาะ.....

วันที่.....๑.....เดือน.....มีนาคม.....พ.ศ.....๒๕๓๒.....

.....นายองอาจ ขาติปกครอง.....ผู้กล่าวหา

คดีระหว่าง

.....นายหนูใหญ่ ใจดำ.....ผู้ต้องหา

ข้อกล่าวหา.....นำสัตว์พาหนะเข้ามาจากต่างประเทศโดยไม่ขอทำตัวรูปพรรณภายใน ๓๐ วัน....

หาว่า เมื่อวันที่๑.....เดือน.....มีนาคม.....พ.ศ.....๒๕๓๒.....

เวลา...๒๑.๐๐...นาฬิกา ผู้ต้องหา.....นำสัตว์พาหนะเข้ามาจากต่างประเทศโดยไม่ขอจดทะเบียน

ทำตัวรูปพรรณ ภายใน ๓๐ วัน.....

เหตุเกิดที่ หมู่ที่.....๘.....ตำบล.....ปางหมู.....อำเภอ.....แม่เงา.....จังหวัด.....แม่เหาะ.....

การสอบสวนปรากฏว่าผู้ต้องหา มีความผิดตาม.....พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ พ.ศ.....๒๕๔๒.....มาตรา ๙

และมาตรา ๒๙.....

ผู้กล่าวหา และผู้ต้องหา ยอมให้.....พนักงานสอบสวนเปรียบเทียบปรับ.....

จึงเปรียบเทียบให้ผู้ต้องหาเสียค่าปรับ.....๕๐.....บาท (.....ห้าสิบบาทถ้วน.....)
 และค่าทดแทนความเสียหายแก่ผู้เสียหาย.....-.....บาท (.....-.....)
 ผู้เสียหายและผู้ต้องหาได้ยินยอมตามคำเปรียบเทียบ และได้ชำระเงินแล้ว ผู้เสียหายได้รับเงินค่าทดแทน
 ความเสียหายไว้ถูกต้องแล้วเมื่อวันที่.....-.....เดือน.....-.....พ.ศ.....-.....

บันทึกนี้ได้อ่านให้ทั้งสองฝ่ายฟังแล้วรับรองว่าถูกต้องจึงได้ให้ลงชื่อไว้เป็นหลักฐานแล้วจึงปล่อยตัว
 ผู้ต้องหาไปในวันที่๑....เดือน.....มีนาคม...พ.ศ....๒๕๓๒...เวลา..๒๓.๐๐..น.

(ลงชื่อ).....หมูใหญ่ ใจดำ.....ผู้ต้องหา

(.....นายหมูใหญ่ ใจดำ.....)

(ลงชื่อ).....องอาจ ขาดิปกครอง.....ผู้เสียหาย

(...นายองอาจ ขาดิปกครอง...)

(ลงชื่อ).....ปลัด จัดเจน.....พนักงานสอบสวน

(.....นายปลัด จัดเจน.....)

(ลงชื่อ).....สมบูรณ์ พูนชัย.....ผู้เขียน - อ่าน

(.....นายสมบูรณ์ พูนชัย.....)

หมายเหตุ ในกรณีไม่มีค่าทดแทนให้ขีดฆ่าความตอนที่ว่าด้วยเงินทดแทนความเสียหายออกทุกแห่ง.

คำให้การผู้กล่าวหา

ที่ว่าการ.....อำเภอแม่เงา.....

วันที่.....๑.....เดือน.....มีนาคม.....๒๕๓๒.....

ข้าพเจ้า.....นายองอาจ ชาติปกครอง.....อายุ.....๓๐.....ปี อาชีพ.....รับราชการ.....
 เชื้อชาติ.....ไทย.....สัญชาติ.....ไทย.....ขอให้การด้วยความสัตย์จริงว่า.....นายหมูใหญ่.....ใจดำ.....
 ได้นำสัตว์พาหนะ จากต่างประเทศเข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่ขออนุญาตทะเบียนทำตัวรูปพรรณ
 ภายใน ๓๐ วัน.....เหตุเกิดที่หมู่ที่.....๘.....ตำบล.....ปางหมู.....อำเภอ.....แม่เงา.....จังหวัด.....แม่ฮ่อง
 เมื่อวันที่.....๑.....เดือน.....มีนาคม.....พ.ศ.....๒๕๓๒.....เวลา.....๒๑.๐๐.....น.

ฉะนั้น ข้าพเจ้าจึงขอให้พนักงานสอบสวนทำการเปรียบเทียบต่อไป อ่านให้ฟังแล้วรับรอง
 ว่าถูกต้อง

(ลงชื่อ).....องอาจ ชาติปกครอง.....ผู้กล่าวหา

(...นายองอาจ ชาติปกครอง...)

(ลงชื่อ).....ปลัด จัดเจน.....พนักงานสอบสวน

(.....นายปลัด จัดเจน.....)

(ลงชื่อ).....สมบูรณ์ พูนชัย.....ผู้เขียน

(.....นายสมบูรณ์ พูนชัย.....)

บันทึกคำให้การของผู้ต้องหา

ที่ว่าการ.....อำเภอแม่เงา.....

วันที่.....๑.....เดือน.....มีนาคม.....พ.ศ.....๒๕๓๒.....

ข้าพเจ้า.....นายหมูใหญ่ ใจดำ.....อายุ.....๓๕.....ปี เชื้อชาติ.....ไทย.....
 สัญชาติ.....ไทย.....อาชีพ.....รับจ้าง.....อยู่บ้านเลขที่.....๗๑.....หมู่ที่.....๔.....
 ตำบล.....ปางหมู.....อำเภอ.....แม่เงา.....จังหวัด.....แม่ฮ่อง

เกิดที่.....อำเภอแม่เงา.....จังหวัด.....แม่เหาะ.....ประเทศ.....ไทย.....
 ชื่อบิดา.....นายหมูโต.....ชื่อมารดา.....นางหมูเล็ก.....
 เจ้าพนักงานได้แจ้งแก่ข้าพเจ้าว่า ข้าพเจ้าต้องหาว่า.....นำสัตว์พาหนะจากต่างประเทศเข้ามาโดย
 ไม่ขอจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณภายใน ๓๐ วัน.....
 และได้แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบด้วยว่า มีความผิดตาม พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒ มาตรา ๙
และมาตรา ๒๙.....
 ข้าพเจ้าทราบแล้วขอให้การ.....รับสารภาพ และยินยอมให้พนักงานสอบสวนเปรียบเทียบปรับไว้

(ลงชื่อ).....หมูใหญ่ ใจดำ.....ผู้ต้องหา

(.....นายหมูใหญ่ ใจดำ.....)

(ลงชื่อ).....ปลัด จัดเจน.....พนักงานสอบสวน

(.....นายปลัด จัดเจน.....)

(ลงชื่อ).....สมบุรณ์ พูนชัย.....ผู้เขียน

(.....นายสมบุรณ์ พูนชัย.....)

(ตัวอย่าง)

ค.บ. ๑๙

ครุฑ

ใบเสร็จรับเงิน

เล่มที่ ๑/๒๕๓๒

เลขที่ ๐๗

ที่ว่าการ....อำเภอ.... แม่เงา.... จังหวัด.... แม่เหาะ....

วันที่....๑....มีนาคม....พ.ศ....๒๕๓๒.... ได้รับเงินค่าปรับคดีจาก....นายหนูใหญ่ ใจดำ.....
 กระทำผิดฐาน....นำสัตว์พาหนะจากต่างประเทศเข้ามาโดยไม่ขอจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณ.....
 ภายใน ๓๐ วัน ตามมาตรา ๙ และมาตรา ๒๙ แห่ง พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒
 ตามคดีที่ ๒/๒๕๓๒ ลงวันที่.....๑.....เดือน.....มีนาคม.....พ.ศ. ๒๕๓๒ เป็นเงิน.....๕๐.....บาท.....
 (ห้าสิบบาทถ้วน).....ไว้ถูกต้องแล้ว

ลงชื่อ.....ปลัด จัดเจน.....

(นายปลัด จัดเจน)

พนักงานสอบสวน

ลงชื่อ.....สมบุรณ์ พูนชัย.....

(นายสมบุรณ์ พูนชัย)

ผู้รับเงิน

๖

ผนวก

ข้อสังเกต พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ ฯ ตามคำพิพากษาฎีกา

๑. การซื้อขายสัตว์พาหนะ

สัตว์พาหนะตามความหมายใน พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ หมายความว่า “ช้าง ม้า โค กระบือ ล่อ ลา ซึ่งได้ทำหรือต้องทำตัวรูปพรรณตาม พ.ร.บ. นี้” (มาตรา ๔) ซึ่งจากคำจำกัดความดังกล่าวจะเห็นได้ว่า หากเป็นสัตว์ที่ไม่มีตัวรูปพรรณ และไม่อยู่ในกำหนดที่จะต้องทำตัวรูปพรรณตามกฎหมายแล้วก็ไม่ถือว่าเป็นสัตว์พาหนะตาม พ.ร.บ. นี้ ซึ่งสัตว์พาหนะที่จะต้องทำตัวรูปพรรณมีหลายประเภท ได้แก่

(๑) ช้างมีอายุย่างเข้าปีที่แปด

(๒) สัตว์อื่นนอกจากโคตัวเมียมีอายุย่างเข้าปีที่หก

(๓) สัตว์ใดที่ใช้ขับขี่ลากจูงแล้ว

(๔) สัตว์ใดที่มีอายุย่างเข้าปีที่สี่ เมื่อนำออกนอกราชอาณาจักร

(๕) โคตัวเมียมีอายุย่างเข้าปีที่หก เมื่อจะทำการโอนกรรมสิทธิ์ เว้นแต่ในกรณีรับมรดก ทั้งนี้ตามที่ได้อำหนดไว้ในมาตรา ๘ สำหรับสัตว์อื่นที่ไม่อยู่ในบังคับ (๑) – (๕) เจ้าของจะขอลดทะเบียนทำตัวรูปพรรณก็ได้ (มาตรา ๘ วรรค ๓)

นอกจากนั้นสัตว์พาหนะซึ่งนำจากต่างประเทศเข้ามาในราชอาณาจักร ต้องขอลดทะเบียนทำตัวรูปพรรณตามมาตรา ๘ โดยอนุโลม เว้นแต่นำเข้ามาชั่วคราว (มาตรา ๙)

เมื่อสามารถพิจารณาได้ว่าสัตว์ใดเป็นสัตว์พาหนะหรือไม่ได้แล้ว การซื้อขายสัตว์ดังกล่าวก็ต้องเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดไว้ด้วย กล่าวคือ

๑. ถ้าเป็นสัตว์พาหนะ (มีตัวรูปพรรณ หรือต้องทำตัวรูปพรรณ) การซื้อขายต้องดำเนินการตาม พ.ร.บ. สัตว์พาหนะฯ และอยู่ในบังคับของ ป.พ.พ. มาตรา ๔๕๖ คือถ้ามิได้ทำหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แล้วต้องตกเป็นโมฆะ ทั้งนี้ตามนัยคำพิพากษาฎีกาดังต่อไปนี้

๑๕๓๙/๒๕๒๖ แม่ม้าเป็นม้าแข่งมาแต่เดิม แสดงว่าได้ใช้งานแล้ว อยู่ในบังคับที่ต้องให้ทำตัวรูปพรรณ จึงเป็นสัตว์พาหนะตามความหมายของ พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒ มาตรา ๔ ต้องตกอยู่ภายใต้บังคับ

ป.พ.พ. มาตรา ๔๕๖ การซื้อไปเพื่อผสมพันธุ์ ไม่เป็นเหตุให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องจดทะเบียนการซื้อขายต่อเจ้าพนักงาน

๒๕๒๐/๒๕๒๓ โคที้ได้ใช้งานแล้ว เป็นโคที่ต้องทำตัวรูปพรรณตาม พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒ มาตรา ๘ (๓) เป็นสัตว์พาหนะตาม มาตรา ๔ การซื้อขายโคดังกล่าวจึงต้องจดทะเบียนตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๕๖ เมื่อไม่ได้จดทะเบียนการซื้อขายจึงเป็นโมฆะ ผู้ซื้อมิใช่เจ้าของโคของกลาง จะขอคืนไม่ได้

๓๖๕/๒๕๑๓ ตาม พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ และ ป.พ.พ. การซื้อขายกระบือต้องสลักหลังตัวรูปพรรณจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ แม้ผู้ซื้อจะได้ชำระราคาไปบางส่วนและได้ครอบครองกระบือ แต่เมื่อยังไม่ได้โอนกรรมสิทธิ์กันทางทะเบียน ก็ไม่ถือว่าเป็นเจ้าของอันแท้จริง ซึ่งจะมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งคืนเมื่อกระบือเป็นของกลางซึ่งถูกศาลสั่งรับ

๘๘๑-๘๘๒/๒๕๐๙ จำเลยซื้อโคของกลางจากตลาดซื้อขายโค กระบือโดยไม่มีตัวพิมพ์รูปพรรณ แต่ปรากฏว่าโคนั้นมีอายุ ๑๐ กว่าปี ใช้งานได้แล้ว และมีตัวรูปพรรณแล้ว ทั้ง พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒ มาตรา ๘ ก็บังคับไว้ว่า โคที้ใช้งานได้แล้วให้นำไปจดทะเบียนทำตัวพิมพ์รูปพรรณ เป็นการแสดงว่าจำเลยย่อมจะรู้ว่าโคนั้นมีตัวพิมพ์รูปพรรณแล้ว การที่จำเลยซื้อไว้โดยอ้างว่าไม่มีตัวพิมพ์รูปพรรณ จึงเป็นพฤติการณ์ที่ส่อไปในทางไม่สุจริต และยกขึ้นโต้แย้งกรรมสิทธิ์ของเจ้าของโคไม่ได้

๓๐๓/๒๕๐๓ การซื้อขายกระบือนั้น เมื่อยังมีได้จดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ตาม พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒ มาตรา ๑๔ และตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๕๖ กรรมสิทธิ์ในกระบือที่ขายจึงยังเป็นผู้ขายอยู่ ผู้ขายเอากระบือนั้นมาจากผู้ซื้อ เอาไปขายให้ผู้อื่นเสียยังไม่เป็นความผิดฐานลักทรัพย์

๒. ถ้าไม่เป็นสัตว์พาหนะ (ไม่มีตัวรูปพรรณและไม่อยู่ในบังคับที่จะต้องทำตัวรูปพรรณ) การซื้อขายสัตว์ดังกล่าวก็ไม่อยู่ภายใต้บังคับของ ป.พ.พ. มาตรา ๔๕๖ แม้ไม่ทำ เป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก็ไม่เป็นโมฆะ ผู้ซื้อย่อมได้กรรมสิทธิ์ในสัตว์ที่ซื้อไป ตามนัยคำพิพากษากฎีกา ดังต่อไปนี้

๕๘๒/๒๕๒๔ โครุ่นอายุยังน้อยใช้งานยังไม่ได้ ไม่อยู่ในบังคับที่จะต้องทำตัวรูปพรรณแม้การซื้อขายโคจะมีได้ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียน ก็ไม่เป็นโมฆะโคตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ซื้อ

๗๕๕/๒๕๒๓ การซื้อขายโคกระบือที่ไม่มีตัวรูปพรรณและไม่อยู่ในบังคับต้องทำตัวรูปพรรณไม่ปรากฏว่าใช้งานแล้ว แม้ไม่ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก็ไม่ตกเป็นโมฆะ

๑๖๙๖-๑๖๙๗/๒๕๑๕ สัตว์พาหนะที่ต้องจดทะเบียนซื้อขายตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๕๖ คือสัตว์พาหนะตามความใน พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒ ได้แก่ ช้าง ม้า โค กระบือ ล่อ ลา

ม้าแข่งอายุ ๑ ปีเศษ เป็นม้าอ่อน ยังใช้วิ่งแข่งไม่ได้ จึงไม่อยู่ในบังคับที่ต้องให้ทำตัวรูปพรรณตาม พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒ มาตรา ๘ เมื่อเจ้าของม้าก็ไม่ได้ขอจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณไว้ก่อนถึงกำหนดที่บังคับไว้ตามมาตรานั้น การซื้อขายม้าแข่งรายนี้จึงไม่อยู่ในบังคับที่จะต้องจดทะเบียนการซื้อขายตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๕๖

๒. อำนาจฟ้องในกรณีคำสัญญาจ้างเลี้ยงสัตว์พาหนะที่ยึดไว้

ตาม พ.ร.บ. สัตว์พาหนะฯ มาตรา ๒๑ กำหนดให้เจ้าพนักงาน (พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ตาม ป.วิ. อาญา และนายทะเบียน) มีอำนาจยึดสัตว์พาหนะที่ปรากฏว่ามีผู้ครองไว้โดยไม่มีตัวรูปพรรณหรือมีแต่ไม่ถูกต้องกับตัวสัตว์ และสัตว์ที่ยึดไว้นั้นถ้าไม่ปรากฏตัวเจ้าของ ให้พนักงานสอบสวนหรือศาลแล้วแต่กรณีสั่งให้เจ้าพนักงานจัดเลี้ยงรักษาสัตว์นั้นไว้ ในเรื่องนี้ศาลฎีกาได้มีคำวินิจฉัยไว้ตามคำพิพากษาฎีกาที่ ๒๕๐๗/๒๕๒๘ ว่า “นายอำเภอเมืองสุโขทัยในฐานะพนักงานสอบสวนได้ทำสัญญาจ้างจำเลยเลี้ยงโคที่ไม่มีตัวรูปพรรณที่ยึดไว้ในคดีนี้ โดยไม่ปรากฏว่าได้ทำสัญญาแทนหรือในนามของอำเภอหรือจังหวัดสุโขทัย การทำสัญญาดังกล่าวจึงเป็นการทำไปตามอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานตาม พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒ โดยเฉพาะ ซึ่งไม่มีกฎหมายใดให้บุคคลอื่นใช้อำนาจนี้แทนจังหวัดสุโขทัย ซึ่งมีใช้พนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานตาม พ.ร.บ. ดังกล่าวและมีได้เป็นคู่สัญญากับจำเลย จึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยเพื่อบังคับตามสัญญาจ้างเลี้ยงรักษาสัตว์ที่ยึดไว้”

สัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒

๗๕๕/๒๕๒๓ การซื้อขายกระบือที่ไม่มีตัวรูปพรรณและไม่อยู่ในบังคับต้องทำตัวรูปพรรณ ไม่ปรากฏว่าใช้งานแล้ว แม้ไม่ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก็ไม่ตกเป็นโมฆะ ๗๘๙

๒๕๒๐/๒๕๒๓ โคที่ใช้งานแล้ว เป็นโคที่ต้องทำตัวรูปพรรณ ตาม พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒ ม. ๘ (๓) เป็นสัตว์พาหนะตาม ม. ๔ การซื้อขายโคดังกล่าวจึงต้องจดทะเบียนตาม ป.พ.พ. ๔๕๖ เมื่อไม่ได้จดทะเบียน การซื้อขายจึงเป็นโมฆะ ผู้ซื้อมิใช่เจ้าของโคของกลาง จะขอคืนไม่ได้ ๑๙๐๖

พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ

๘๘๑-๘๘๒/๒๕๐๙ จำเลยซื้อโคของกลางจากตลาดซื้อขายโคกระบือโดยไม่มีตัวพิมพ์รูปพรรณ แต่ปรากฏว่าโคนั้นมีอายุ ๑๐ กว่าปี ใช้งานได้ และมีตัวพิมพ์รูปพรรณแล้วทั้ง พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ ๒๔๘๒ ม. ๘ ก็บังคับไว้ว่า โคที่ใช้งานได้แล้วให้นำไปจดทะเบียนทำตัวพิมพ์รูปพรรณ เป็นการแสดงว่าจำเลยย่อมจะรู้ว่าโคนั้นมีตัวพิมพ์รูปพรรณแล้ว การที่จำเลยซื้อไว้โดยอ้างว่าไม่มีตัวพิมพ์รูปพรรณ จึงเป็นพฤติการณ์ที่ส่อไปในทางไม่สุจริต จะยกขึ้นโต้แย้งกรรมสิทธิ์ของเจ้าของโคไม่ได้

๓๖๕/๒๕๑๓ ตาม พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ และ ป.พ.พ. การซื้อขายกระบือต้องสลักหลังตัวรูปพรรณ จดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ แม้ผู้ซื้อจะได้ชำระราคาไปบางส่วนและได้ครอบครองกระบือ แต่เมื่อยังไม่ได้โอน กรรมสิทธิ์กันทางทะเบียน ก็ไม่ถือว่าเป็นเจ้าของอันแท้จริง ซึ่งจะมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งคืนเมื่อกระบือ เป็นของกลางซึ่งถูกศาลสั่งริบ

๑๖๙๖-๑๖๙๗/๒๕๑๕ สัตว์พาหนะที่จะต้องจดทะเบียนการซื้อขายตาม ป.พ.พ. ๔๕๖ คือสัตว์พาหนะตามความใน พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ ๒๔๘๒ ได้แก่ ช้าง ม้า โค กระบือ ล่อ และลา ซึ่งได้ทำ ตัวรูปพรรณแล้ว

ม้าแข่งอายุ ๑ ปีเศษ เป็นม้าอ่อน ยังวิ่งแข่งไม่ได้ จึงไม่อยู่ในบังคับที่ต้องให้ทำตัวรูปพรรณตาม พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ ๒๔๘๒ ม.๘ และเมื่อเจ้าของม้าก็ไม่ได้ขอจดทะเบียนตัวรูปพรรณไว้ก่อนถึงกำหนดที่บังคับไว้ ตามมาตรานั้น การซื้อขายม้าแข่งรายนี้จึงไม่อยู่ในบังคับที่จะต้องจดทะเบียนการซื้อขายตาม ป.พ.พ. ๔๕๖

ฎีกาเฉพาะเรื่อง – มาตรา ๔

๔๐๙๙/๒๕๓๐ จำเลยซื้อกระบือเพศผู้อายุประมาณ ๕ ปี ซึ่งยังไม่ได้ทำตัวรูปพรรณจากโจทก์ เพื่อส่งไปทำเนื่อกระบือที่ประเทศมาเลเซีย กระบือดังกล่าวไม่อยู่ในบังคับต้องนำไปจดทะเบียนทำตัว รูปพรรณตามมาตรา ๘ (๒) (๓) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ ฯ การซื้อขายกระบือจึงไม่ต้อง ทำเป็นหนังสือ และจดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๕๖ เพราะสัตว์พาหนะ ที่ต้องจดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๕๖ หมายถึงสัตว์พาหนะซึ่งต้องทำหรือ ได้ทำตัวรูปพรรณแล้วเท่านั้น การซื้อขายกระบือระหว่างโจทก์จำเลยจึงสมบูรณ์ เมื่อจำเลยรับมอบกระบือ ที่พิพาทไปจากโจทก์และเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์แล้ว หากจำเลยจะนำออกนอกราชอาณาจักร จำเลยก็มีหน้าที่ ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๘ (๔) แห่งพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะพุทธศักราช ๒๔๘๒

๑๕๓๙/๒๕๒๖ แม่ม้าพิพาทเป็นม้าแข่งแต่เดิม แสดงว่าได้ใช้งานแล้วจึงอยู่ในบังคับที่ต้องให้ทำตัว รูปพรรณตามพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ ฯ มาตรา ๘ (๓) และสัตว์พาหนะตามมาตรา ๔ ตกอยู่ภายใต้ บังคับของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๕๖ แม้จะซื้อแม่ม้าไปเพื่อผสมพันธุ์ มิได้ซื้อเพื่อเอา ไปใช้ขับขี่หรือลากเข็นก็ตาม ก็ไม่เป็นเหตุให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องจดทะเบียนการซื้อขายต่อเจ้าพนักงาน

๖๑๑/๒๕๒๔ โคของกลางผู้ร้องซื้อเมื่อโคยังเล็กอายุประมาณ ๒ ปี ย่อมใช้ขับขี่ลากเข็นหรือใช้งานไม่ได้ จึงยังไม่มีตัวรูปพรรณทั้งไม่อยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒ มาตรา ๘ ที่จะต้องทำตัวรูปพรรณ แม้การซื้อขายจะมีได้ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๕๖ ก็ไม่เป็นโมฆะ โคของกลางตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้องโดยชอบ

ฎีกาเฉพาะเรื่อง – มาตรา ๘ และ มาตรา ๒๑

๑๒๙/๒๕๒๔ ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติป่าไม้และริบโค ๒ ตัว กับเพิกถอน ๑ เล่มของกลาง ผู้ร้องยื่นคำร้องอ้างว่าของกลางเป็นของตน ตนมิได้รู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิด ขอให้ศาลสั่งคืนของกลางดังกล่าวแก่ผู้ร้อง แต่ปรากฏว่าผู้ร้องซื้อโคของกลางมาเมื่อโคทั้งสองโตเป็นสัตว์พาหนะแล้ว แต่การซื้อขายมิได้จดทะเบียนตามกฎหมาย การซื้อขายโคของกลางจึงเป็นโมฆะ ผู้ขายยังเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์โคของกลางอยู่ ผู้ร้องจึงมิใช่เจ้าของแท้จริง อันจะมีสิทธิร้องขอคืนโคของกลางได้ตามกฎหมาย

๑๒๘/๒๔๘๗ พากะบือเข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่เสียภาษี และไม่ทำตัวรูปพรรณเปนผิด ตาม พ.ร.บ. สุลกากร และ พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ ศาลลงโทษตาม พ.ร.บ. สุลกากรซึ่งเปนบาทหนักและต้องปรับ ๓ เท่า ราคากระบือและค่าอากรรวมกัน

๑๐๓๗/๒๔๘๕ พ้องโจทก์กล่าวว่า จำเลยมีกระบือซึ่งไม่มีตัวรูปพรรณไว้ในครอบครอง โดยสแดงให้เห็นความบริสุทธิ์ไม่ได้ว่าตนเป็นเจ้าของหรือได้มาโดยสุจริต โดยโจทก์มิได้บันยายถึงขนาดหรือลักษณะของกระบืออันเปนองค์สำคัญที่จะเปนความผิดตาม ม.๒๑ ย่อมเปนพ้องที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายอันพึงรับไว้พิจารณา

๒๕๐๗/๒๕๒๘ นายอำเภอเป็นนายทะเบียนสัตว์พาหนะและเป็นเจ้าพนักงานมีอำนาจที่จะยึดสัตว์พาหนะส่งต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีแก่ผู้ที่ครอบครองสัตว์พาหนะไว้โดยไม่มีตัวรูปพรรณ หรือมีแต่ไม่ถูกต้องกับสัตว์ที่บัญญัติไว้ใน มาตรา ๔ และมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒ และนายอำเภอเป็นพนักงานสอบสวน มีอำนาจสอบสวนเกี่ยวกับความผิดตามพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ ฯ การที่นายอำเภอเมืองในฐานะพนักงานสอบสวนได้ทำสัญญาจ้างจำเลยที่ ๑ เลี้ยงโคที่ไม่มีตัวรูปพรรณที่ยึดไว้โดยไม่ปรากฏว่านายอำเภอเมืองได้ทำสัญญาแทนหรือในนามของอำเภอหรือจังหวัดนั้น การทำสัญญาของนายอำเภอเมืองดังกล่าวจึงทำไปตามอำนาจและหน้าที่ของพนักงานสอบสวนหรือพนักงาน

ตามพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะฯ โดยเฉพาะซึ่งไม่มีบทกฎหมายใดให้บุคคลอื่นใช้อำนาจหน้าที่นี้แทน ฉะนั้นจังหวัดซึ่งมิใช่พนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงาน ตามพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ ฯ และมีได้เป็นคู่สัญญา กับจำเลยที่ ๑ จึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๑ เพื่อบังคับตามสัญญาจ้างเลี้ยงรักษาสัตว์ที่ยึดไว้ได้

๒๑๖/๒๔๘๘ ช่าง ม้า โค กระบือ พ่อพานั้นเป็นสัตว์ - สัตว์พาหนะตาม พ.ร.บ. สัตว์พาหนะทั้งสิ้น แม้จะยังไม่ถึงกำหนดตัวรูปพรรณก็ตาม ฟ้องว่าจำเลยมีม้าซึ่งเป็นสัตว์พาหนะไม่มีตัวรูปพรรณและแสดงความบริสุทธิ์ไม่ได้ แม้จำเลยรับสารภาพก็ลงโทษไม่ได้ เพราะไม่ระบุว่าเป็นสัตว์ซึ่งต้องมีตัวรูปพรรณ

๕๒๔/๒๔๘๙ รับม้าที่ถูกผู้ร้ายลักไป ก็เป็นหน้าที่ของโจทก์จะต้องสืบว่า จำเลยรับไว้โดยรู้ว่าเป็นของร้ายจึงจะลงโทษฐานรับของโจรได้ การที่มีม้าไว้โดยแสดงความบริสุทธิ์ไม่ได้ มีผิดแต่เฉพาะตาม พ.ร.บ. สัตว์พาหนะเท่านั้น

(ฎีกาย่อ)

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๕๐๗ / ๒๕๒๘

จังหวัดสุโขทัย

โจทก์

นายชอบ จันทร์ท่ง

จำเลย

นายทอน จันทร์ท่ง

กับพวก

จำเลยร่วม

วิธีพิจารณาความแพ่ง

คู่ความ

(ม.๕๕)

พระราชบัญญัติ

สัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒

นายอำเภอเมืองสุโขทัยในฐานะพนักงานสอบสวน ได้ทำสัญญาจ้างจำเลยเลี้ยงโคที่ไม่มีตัวรูปพรรณที่ยึดไว้ในคดีนี้ โดยไม่ปรากฏว่าได้ทำสัญญาแทนหรือในนามของอำเภอหรือจังหวัดสุโขทัย การทำสัญญาดังกล่าวจึงเป็นการทำไปตามอำนาจและหน้าที่ของพนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานตาม พ.ร.บ. สัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒ โดยเฉพาะ ซึ่งไม่มีบทกฎหมายใดให้บุคคลอื่นใช้อำนาจนี้แทน จังหวัดสุโขทัย ซึ่งมีใช้พนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานตาม พ.ร.บ. ดังกล่าวและมีได้เป็นคู่สัญญากับจำเลย จึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยเพื่อบังคับตามสัญญาจ้างเลี้ยงรักษาสัตว์ที่ยึดไว้ได้

ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ศาลอุทธรณ์พิพากษายกคำพิพากษาของศาลชั้นต้นพิพากษาใหม่ตามรูปคดี ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลให้รวมสั่งเมื่อมีคำพิพากษาใหม่ จำเลยที่ ๑ ฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยข้อกฎหมายว่า “นายอำเภอเป็นนายทะเบียนสัตว์พาหนะและเป็นเจ้าพนักงานมีอำนาจที่จะยึดสัตว์พาหนะนำส่งต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีแก่ผู้ที่ครอบครองสัตว์พาหนะไว้โดยไม่มีตัวรูปพรรณหรือมีแต่ไม่ถูกต้องกับตัวสัตว์ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔ และมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒ และเห็นว่านายอำเภอเป็นพนักงานสอบสวน มีอำนาจสอบสวนเกี่ยวกับความผิดตามพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒ การที่นายอำเภอเมืองสุโขทัยในฐานะพนักงานสอบสวนได้ทำสัญญาจ้างจำเลยที่ ๑ เลี้ยงโคที่ไม่มีตัวรูปพรรณที่ยึดไว้ในคดีนี้ ตามเอกสารหมายเลข จ ๑ โดย

ไม่ปรากฏว่า นายอำเภอเมืองสุโขทัยได้ทำสัญญาแทนหรือในนามของอำเภอหรือจังหวัดสุโขทัยนั้น การทำสัญญาของนายอำเภอเมืองสุโขทัยดังกล่าวจึงกระทำไปตามอำนาจและหน้าที่ของพนักงานสอบสวน หรือเจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒ โดยเฉพาะ ซึ่งไม่มีบทกฎหมายใดให้บุคคลอื่นใช้อำนาจหน้าที่นี้แทน ฉะนั้นจังหวัดสุโขทัยซึ่งมีใช้พนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัติ สัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒ และได้เป็นคู่สัญญากับจำเลยที่ ๑ จึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๑ เพื่อบังคับ ตามสัญญาจ้างเลี้ยงรักษาสัตว์ที่ยึดไว้ได้ ฎีกาของจำเลยที่ ๑ ที่ว่าโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องคดีนี้ฟังขึ้น”

พิพากษากลับคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ ให้ยกฟ้องโจทก์ ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

(สมศักดิ์ เกิดลาภผล – อำนวย อินทุภูติ – ดำริ ศุภพิโรจน์)

สำนักบริหารการทะเบียน

กรมการปกครอง